

Don't Waste
Your Life

by
John Piper

جان پائپر

زبانے

بہ فیرو مودہ

وہرگیپان: دانیال گہردی

ژيانت به فيرو مه ده

نووسيني:
جان پاپهر

وه رگپړاني:
دانيال گهردي

Email: jamala@worksmail.net

Email: contact@handofhelp.info

Skype: [jamalabumajd](#)

www.handofhelp.info

UK: +44 (0) 7966 610944

Iraq: +964 (0) 751 792 5515

iraq, erbil, Ankawa, PanckCity 16

ئەم کتیبە وەرگێڕانیەکە لە:

Don't Waste Your Life

by John Piper

Copyright © 2003 by Desiring God Foundation

Text updated 2009

Published by Crossway

1300 Crescent Street

Wheaton, Illinois 60187

Kurdish Edition Copyright 2023 by Hand of Help, all rights reserved. Without prior permission of the publisher, no portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means-electronic, mechanical, photocopy, recording, or any other - except for brief quotations in printed reviews.

هه‌موو مافه‌کانی وەرگێڕانی چاپی کوردیی ٢٠٢٣ی ئەم بەرهههه له لایه‌ن پێکخراوی "هاند ئۆف هیلپ" هوه پارێزراوه. هه‌یچ به‌شێکی ئەم بلاوکراوه‌یه به‌بێ ئاگادارکردنه‌وه‌ی پیشووه‌ختی نووسهر ناکرێت چاپ بکری‌ت، یان به‌ شیوه‌ی ئەلیکترۆنی، فۆتوکۆپی، تۆماری ده‌نگی ببه‌خشریت، مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی که ته‌نها ده‌قی کورتی لێ وەرگیردریت و ئاماژه به‌ ناوی به‌رهههه و نووسهر بکری‌ت.

● ناوی کتیب: ژيانت به‌فیرۆ مه‌ده

● نووسهر: جان پایپه‌ر

● وەرگێڕانی: دانیال گه‌ردی

● چاپی یه‌که‌م، ٢٠٢٣

● چاپخانه: ئاسیا

● تیراژ: ١٠٠٠ دانه

● ژماره‌ی سپاردن: له به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان ژماره‌ی سپاردنی (***) ی سالی ٢٠٢٣ی پێدراوه.

هه‌موو ئایه‌ته‌کانی له چاپی کوردیی سوورانی ستانده‌ره‌وه (KSS) وەرگیراوه. هه‌موو مافه‌کانی

پارێزراوه.

ناوەرۆک

- ۱ پېشە کی
به شی یه کهم:
- ۳ گهړانه کهم بو تاکه سۆزیک بو ژيان به پېی...
به شی دووهم:
- ۱۳ پېشکه وتن / جوانی مه سیح، خوشی من
به شی سییه م:
- ۳۰ خاچ ته نه ها شانازی و ناوهندی بلیسه ی شکومه ندی خودایه
به شی چواره م:
- ۴۵ شکودارکردنی مه سیح له پېگه ی نازار و مردنه وه
به شی پینجه م:
- ۶۰ مه ترسی دروسته - باشتره ژيان له ده ست بده یت نه ک به فیرو ی بده یت
به شی شه شه م:
- ۷۸ ئامانجی ژيان - به خوشحالییه وه دلخوشکردنی که سانی دیکه به خودا
به شی هه وته م:
- ۸۴ ژيان بو ئه وه ی بیسه لمییت خودا له ژيان به هادارتره
به شی هه شته م:
- ۱۰۶ شکودارکردنی مه سیح له ماوه ی کارکردنی پوژانه دا
به شی نویه م:
- ۱۲۸ شکودارکردنی مه سیح له خزمه ت و ئهرکی کلێسادا به دلسوزیتان؛ داواکارییه کم بو ئه م نه وه یه
به شی ده یه م:
- ۱۵۱ نویژی من بو ئیوه - با که س له کو تاییدا نه ئیت: ”ژیانم به فیرو داوه“
به شی ده یه م:

پیشہ کی

باوہر بکن یان یان، بۆب دیلانی ئەستێرە ی جیہانی میوزیک بەشدارە لەم چیرۆکەدا. ھۆکاری ئەوەی لێرەدا باسی دیلان دەکەم ئەوەیە کە لەنێوان یەکەم چاپی ئەم کتیبە (۲۰۰۳) و ئیستا (۲۰۱۷)، خەلاتی نۆبێلی ئەدەبی پێبەخشا. سەر سۆرپھنەرە. مابلە پری خەلاتی نۆبێل دەلێت خەلاتە کە «بەھۆی دروستکردنی دەرپرینی شیعی نوێ لە چوارچێوەی نەریتی گەورە ی گۆرانی ئەمریکیدا بوو».

گرژی لەنێوان دیلانی چیرۆکە کەمدا و دیلانی وەرگری خەلاتی نۆبێلی ئەدەبییدا ھەیە. لەدوای ئەوەی بۆمانی باسکرد کە چۆن فیلمە کلاسیکەکانی مۆبی دیک، ئۆل سییت و لە بەرە ی پۆژئاوادا ئۆدیسی کارەکانی ئەوی لە قالب داو، دیلان دەرپرستی، «کەواتە ھەموو ئەمانە واتای چییە؟» بە چاوەروانییەو دانیشتم. ئەمەییە کە ئەم کتیبە باسی دەکات. ژیان واتای چییە؟

پاشان وەلامی دەداتەو، «گۆرانییەکانم» دەتوانن واتای زۆر شتی جیاواز بن. ئەگەر گۆرانییەک ھەست بجوێنیت، ئەو شتیکی گرنگە. پێویست ناکات بزنام گۆرانی واتای چییە... وە من خەمی ئەو ناخۆم- ھەموو ئەمانە واتایان چییە».

ئەگەر ئەو ھەک قارەمانیک، یان بوێریک، یان پەسەنایەتیەک کاریگەری لەسەر ھەیە، لەوانە ئەم کتیبەت بەدڵ نەبێت، لانیکەم لە سەرەتادا کە دەخوێنیتەو. چونکە ئەمە ھەک کارەساتیک کارم تێدەکات. ھەفتا و شەش سال ژیانیکی زۆرە کە لێئەو کۆتایی بە قسەکانم بھێنم و بێم، «من بریار نییە نیگەرەن بێم کە واتای ھەموو ئەمانە چییە. ئەگەر ھەستم بجوێنیت، ئەو شتیکی گرنگە». نەخیر بەرپز (دیلان). لە دونیایەکی پڕ لە ئازاری ھەک دونیای ئێمەدا و لە بەرامبەر مردن و ھەتاهەتاییدا، «جوولەکردن» بە ھەست بەس نییە.

ئەم کتیبە باسی جوێریک لە خۆشی دەکات کە ھەرگیز کۆتایی نایەت. بەلام پیش ھەر پێچ و پەنایەکی تایبەت ئەو گرنگە کە ئەم خۆشییە و لە خودا دەکات ھەک ئەو گەنجینە بالابەرزی کە ھەیە، دەرکەوێت. ژیان بەفیرۆنەدراو لەسەر بنەمای ئەو دۆزینەوہیە کە قوولترین دلخۆشییمان و شکۆمەندی جوانی خودا پێکەوہ دەگەنە لوتکە. ئاگادارکردنەوہیەک ھەیە. پێگای خۆشی بەرزکردنەوہی خودا بە بەھای لەدەستدانی ژیان دەبێت. عیسا فرمویەتی: «ئەوہی بھوێت ژیان خۆی رزگار بکات، دەیدۆرێت، بەلام ئەوہی لەپیناوی من و مزگینییەکەم ژیان خۆی بدۆرێت، رزگاری دەکات» (مەرقۆس ۸: ۳۵). بە واتایەکی دیکە باشترە ژیان لەدەست بدەیت نەک بەفیرۆی بدەیت.

ئەگەر بە خۆشى بژیت بۆ ئەوێ کەسانی دیکە بە خودا دلخۆش بکەیت، ژيانت سەخت دەبێت، مەترسییەکانت زۆر دەبن، بەلام خۆشەکی پەت دەبێت. ئەمە کتیییک نییە کە باس لە چۆنیەتی دوورکەوتنەو لە ژيانیکی بە ئازار بکات، بەلکو باسی ئەو دەکات کە چۆن لە ژيانیکی بەفەرۆدراو دوور بکەوێتەو. هەندیکتان لە خەمەتکردن بە مەسیح دەمرن. ئەو کارەسات نابێت. بەهادرترکردنی ژيان زیاتر لە مەسیح ئەمە کارەساتە.

هیوادارم دەربارەی بۆب دیلان هەلە بـم. کاتیک دەلێت: «من لەو نیگەرەن نام کە هەموو ئەمانە واتای چییە»، پەنگە بەراستی مەبەستی ئەو بێت کە «خەمبار نام، چونکە واتای گەرەنی ژيانم دۆزیوەتەو، وە چیت پێویست ناکات نیگەرەن بـم». پەنگە بەراستی باوەر بکات کە «ولامە کە لە بادا دەفرێت»، وەلامە کە. پیت وایە ئەو گۆرانییە چۆن هاتبێتە ناو چیرۆکە کەمەو. ئەو نەبوو هۆی ئەوێ باوەر بەو هەبێت کە هیچ وەلامیک نییە.

تکایە بزانی کە من نوێژتان بۆ دەکەم، جا تۆ خۆیندکار بیت خەونی شتیکی بنەرەتی بۆ ژيانت دەبینیت یان خانەنشین بیت و بە هیوای ئەوێ سالانی کۆتاییت بەفەرۆ نەدەیت. ئەگەر پرسیارت هەیه کە من سەبارەت بە چی نوێژ دەکەم، بەشی ۱۰ ی ئەم کتێنە بخوێنەرەو، ئەو نوێژی منە.

لە ئیستا سوپاسی خودا دەکەم بۆ هەبوونی ئێو. خۆشی من لەگەڵ هەر پۆچیکدا گەشە دەکات کە بەدوای شکۆمەندی خودادا دەگەرێت لەبەردەم عیسا مەسیحدا. لەبیرت بێت، تۆ یە ک ژيانت هەیه. ئەو هەموویەتی. تۆ بۆ خودا دروست بوویت. بەفەرۆی مەدە.

جان پایپەر

۱۲ ی ئەیلوولی ۲۰۱۷

به شی یه کهم

کهپانه کهم بو تاکه سۆزیک بو ژیان به پئی...

باوکم باوه پدارتکی ئینجیلی (مزگینیده) بوو. کاتیک مندال بووم، بۆنه یه کی ده گمه ن هه بوو که من و دایکم و خوشکه کهم له گه لیدا گه شتمان کرد و گویمان له بانگه وازی ئه و بوو. گویم له بانگه شه ی باوکم بوو دلم له رزی. سه ره پای خالی کراوه ی پیشبینیه ی، هه موو شته که وه ک شتیکی په های خویناوی به رژی له دلی دام. له چاوبدا ده رپرنیکی دیاریکراوی هه بوو و گرژبوونی لیوه کانی وه ک به فریارینیک بوو کاتیک ده قه ئینجیلیه کانی له جیبه جیکردنیاندا به لوتکه گه یانده.

”به فیرۆم داوه، به فیرۆم داوه“

ئای چۆن ده پاریه وه! مندالان، هه رزه کاران، گه نجانن سه لت، گه نجانن هاوسه ردار، ته مه ن ناوه پاسته کان، پیره کان- باوکم هۆشدار ی و هاندانی مه سیحی ده خسته ناو دلی هه ر که سیکه وه. ئه و چیرۆکی هه بوو، ئه وه نده چیرۆکی هه بوو، بو هه ر گروپیکی ته مه ن- چیرۆکی گۆرینی شکومه ندانه، وه چیرۆکی په تکردنه وه ی ترسناکی باوه ر و به دوایدا مردنی دلته زین. به ده گمه ن ئه و چیرۆکانه به بی فرمیسک پژان ده هاتن.

بو من وه ک کورپیک یه کیک له و وینا کردنانه ی که باوکه ئاگرینه کهم به کاری هینابوو، چیرۆکی پیاویک بوو که له ته مه نی پیریدا باوه ری به مه سیح هینابوو و دیسان له دایکبووه. کلێسا که ده یان سال بوو نوێژی بو ئه م پیاوه ده کرد. دل په ق و خوراگر بوو. به لام ئه مجاره یان له بهر هه ندیک هۆکار، کاتیک باوکم بانگه شه ی ده کرد، خو ی نیشان دا. له کوتایی خزمه ته که دا، له کاتی گۆرانییه کی رۆحیدا، به سه رسامی هه مووان هاته پیش و ده ستی باوکمی گرت. له کاتیکدا خه لکه که له کاره کانی خزمه ته که ته واو ده بوون پیکه وه له سه ر کورسی پیشه وه ی کلێسا که دانیشتن. خودا دلی ئه و پیاوه ی بو ئینجیلی مه سیح کرده وه و له گونا هه کانی رزگاری بوو و ژیا نی هه تاهه تای پیبه خشا. به لام ئه وه نه بووه هۆی ئه وه ی که نه گرییت و له رپگای فرمیسکه کانی که به سه ر ده موچاوه چرچ و لۆچه کهیدا ده رژان، ئه مه بلیت و چ کاریگه ریه کی له سه ر من هه بوو که باوکم گوئی لیبوو به فرمیسکه کانی وه ده یگوت: ”من به فیرۆم داوه! به فیرۆم داوه!“ ئه مه ئه و چیرۆکه بوو که زیاتر له هه موو چیرۆکه کانی ئه و گه نجانن کاریگه ری له سه ر کردم، که پیش ئه وه ی بگۆردرین له رووداوی ئۆتۆمبیلدا گیانیان له ده ستداوه-

چیرۆکی پیره پیاویک که ده‌گریا بۆ ئه‌وه‌ی ژيانی به‌فیرۆداوه. له‌و ساڵه‌ تاییانه‌دا خودا ترس و سۆزیکێ له‌ مندا به‌ئاگا هێنایه‌وه که ژيانم به‌فیرۆ نه‌ده‌م. بیرکردنه‌وه له‌وه‌ی که بچمه‌ ته‌مه‌نی پیرییه‌وه و به‌ فرمیسکه‌وه بلییم ”به‌فیرۆم داوه! به‌فیرۆم داوه!“ بۆ من بیرکردنه‌وه‌یه‌کی زۆر ترسناک بوو.

”ژيان ته‌نها یه‌ک جاره، ئه‌ویش به‌م زووانه‌ تێده‌په‌رێت“

هێزیکێ دیکه‌ی په‌یوه‌ندی‌دار له‌ ژيانی گه‌نجیه‌ تیمدا - که له‌ سه‌ره‌تا‌دا بچووک بوو، به‌لام ئای که چهند به‌ تێپه‌ربوونی کات به‌هێزتر بوو- تابلۆیه‌ک بوو که له‌ چێشخانه‌که‌ماندا به‌سه‌ر سینکی قاپشۆره‌که‌ماندا هه‌لواسرابوو. ئیمه له‌ ته‌مه‌نی شه‌ش ساڵی مندا چوین به‌ ماله‌وه. بۆیه‌ پێموایه‌ بۆ ماوه‌ی دوا‌زده‌ ساڵ نزیکه‌ی هه‌موو پوژیک ته‌ماشای وشه‌کانی سه‌ر ئه‌و تابلۆیه‌م ده‌کرد، هه‌تا له‌ ته‌مه‌نی هه‌ژده‌ ساڵیدا چوومه‌ کۆلیژ. پارچه‌ شووشه‌یه‌کی ساده‌ بوو که پشته‌که‌ی به‌ په‌ش په‌نگ کرابوو و زنجیریکێ خۆله‌میشتی به‌ ده‌وریدا چه‌سپابوو وه‌ک چوارچۆیه‌یه‌ک و سنووریک بوو بۆ جیگای هه‌لواسینی. له‌ پێشه‌وه، به‌ رێنۆوسی ئینگلیزی کۆن، به‌ په‌نگی سپی نه‌خشێزابوو، وشه‌کانی ئه‌مه‌ بوو:

ژيان ته‌نها یه‌ک جاره،

ئه‌ویش به‌م زووانه‌ تێده‌په‌رێت؛

ته‌نها ئه‌وه‌ی بۆ مه‌سیح ئه‌نجامده‌درێت

بۆ هه‌میشه‌ ده‌مینێته‌وه.

له‌ لای چه‌پی تابلۆکه‌وه، له‌ ته‌نێشت ئه‌م وشانه‌دا، گردیکێ سه‌هوزی په‌نگاو په‌نگ هه‌بوو که دوو دره‌ختی له‌سه‌ر بوو و رێگایه‌کی قاوه‌یی به‌سه‌ر گرده‌که‌دا ون ده‌بوو. چهند جار، وه‌ک کورپیکێ بچووک، وه‌ پاشان وه‌ک هه‌رزه‌کاریکێ هه‌له‌شه‌ و دڵ پر له‌ ئاره‌زوو و نیگه‌رانی، ته‌ماشای ئه‌و رێگا قاوه‌یییه‌م ده‌کرد (وه‌ک ژيانی من بوو)، پێم سه‌یر بوو چی له‌سه‌ر ئه‌و گرده‌دا هه‌یه. په‌یامه‌که‌ پوون بوو. له‌ ژياندا یه‌ک ده‌رفه‌ت ده‌بێت. ئه‌وه‌ هه‌موویه‌تی. ته‌نها یه‌ک. وه‌ پێوه‌ره‌ هه‌تا هه‌تاییه‌که‌ی ئه‌و ژيانه‌ عیسی مه‌سیحه. ئه‌و تابلۆیه‌ سالانێک بوو به‌ دیواره‌که‌ی لای ده‌رگای پێشه‌وه‌مانه‌وه هه‌لواسرابوو. هه‌ر جارێک له‌ ماله‌وه‌ ده‌رده‌چووم ده‌مینیی.

به‌فیرۆدانی ژيانم واتای چی ده‌بێت؟ ئه‌وه‌ پرسیاریکێ سووتینه‌ر بوو. یان، به‌ شێوه‌یه‌کی ئه‌رێتیه‌ر، ژيانی باش واتای چی ده‌بێت- نه‌ک به‌فیرۆدانی ژيان، به‌لکو...؟ چۆن ئه‌و رسته‌یه‌ ته‌واو بکه‌ین، ئه‌مه‌ پرسیاره‌که‌ بوو. ته‌نانه‌ت دُنیا نه‌بووم که چۆن پرسیاره‌که‌ به‌ وشه‌ بخه‌مه‌ روو، چ جایی ئه‌وه‌ی وه‌لامه‌که‌ی چی بێت. پێچه‌وانه‌ی ژيان

به فيرۆ نه دان چى بوو؟ ”بۆ ئه وهى له پيشه يه كدا سه ركه وتوو بيت؟“ يان ”بۆ ئه وهى زۆر ترين دلخۆشيت هه بيت؟“ يان ”بۆ به ديھينانى شتيكى گه و ره؟“ يان ”بۆ دۆزينه وهى قوولترين واتا و گرنگى؟“ يان ”بۆ يارمه تيدانى زۆر ترين كه س؟“ يان ”بۆ خزمه تكدنى مه سيح به ته واوى؟“ يان ”بۆ ئه وهى له هه موو كاريكدا خودا شكۆدار بيت؟“ يان خاليك، ئامانجيك، سه رنجيك، كرۆكيك بۆ ژيان هه بوو كه هه ر يه كييك له و خه و نانه به دى به يتييت؟

”ساله له ده ستچوو هه كان“

له بيرم چووبوو كه ئه م پرسياره چه نده قورس بوو بۆ من هه تا ئه و كاته ي له مه له فه كاغه دا ته ماشاي ئه و سالانه ي سه ره تايم كرد. هه ر له و كاته ي كه خه ريك بوو له سالى ١٩٦٤ ماله كه م له كاروليناي باشوور به جيهيئلم و هه رگيز وه ك دانيشتوو يه ك نه گه ريمه وه، قوتا بخانه ي ئاماده يى وه يد هاميئۆن گوڤاريكي ئه ده بي ساده ي شيعر و چيرۆكي بلاوكرده وه. نزيك له لاپه ره ي كوتايى گوڤاره كه، شيعريك هه بوو له نوسيني جان پاپيه ر. ليره ناينوسم. شيعريكي باش نه بوو. جيني سه رنوسه ري، له ميهره بانى خۆى بوو كه بلاويكرده وه. ئه وهى ئيستا بۆ من گرنگه ناو نيشان و چوار ديڤى يه كه م بوو. ناوى ”ساله له ده ستچوو هه كان“ بوو. له ته نيشتيه وه ويته ي پيره پياويك له سه ر كورسييه كي جولاني هه بوو. شيعره كه وا ده ستى پيڤه كرد:

له ميژه به دوای واتای شاروای زهويدا ده گه رام؛

هه ر له گه نجيدا گه رانم بيهوده بوو.

ئيستا له گه ل نزيكوونه وهى سالانى كوتايى و كه مبوونه وهى ته مه ن،

ده بيت گه رانه كه م ده ست پييكاته وه.

له سه رانسه ري ئه و په نجا ساله ي ته مه نم كه له كاتى نوسيني ئه و شيعره جيام ده كاته وه ده توانم خۆبه دوورگر تنيكى ترسناك ببيستم، ”به فيرۆم داوه! به فيرۆم داوه!“ به جوړيک له جوړه كان خوليای كرۆك و خالى سه ره كي ژيان له مندا به ئاگا هاتبووه وه. پرسىارى بنه ره تى ”ئايا شتيك ريگه پيڤدراوه يان نا؟“ له پيونه ندی له گه ل ئه و پرسىاره دا كال بووه وه كه ”شته سه ره كييه كه، يان شته گرنگه كه چيه؟“ بيركرده وه له بنيادنانى ژيانتيك له ده وري كه م ترين ره وشت يان كه م ترين گرنگى- ژيانتيك كه به پرسىاره كه پيئاسه كراوه، »چى ريگه پيڤدراوه؟«- نزيك بوو له هه ستىكى قيژه ون بۆ من. من ژيانتيكى كه م ترينم نه ده ويست. من نه مده ويست له په راويى راستيدا بژيم. ويستم له شته سه ره كييه كه ي ژيان تبيگه م و به دوايدا بگه ريم.

بوونگه رايی ئه وهوايه بوو كه هه ناسه مان هه ئیده مژی

ئه وه خولیايهی كه كرۆکی ژيان له دهست نه دهین و اتا به فیرۆی نه دهین، له کۆلێژدا چرتر بووه وه- کۆتایی سالانی شهسته کانی پر له گێژاو. هۆکاری به هیزیش هه بوو بۆ ئه مه، هۆکاره لیک كه زۆر له گێژاوی ناو دهروونی کورپک تیده په ری كه ده گه یشته ئه وه ته مه نه. ”کرۆک“ نیکه ی له هه موو شوینیک له ژیر هیرشدا بوو. بوونگه رايی ئه وه ههوايه بوو كه هه ناسه مان هه ئیده مژی. وه واتای بوونگه رايی ئه وه بوو كه ”بوون پێش کرۆک ده که ویت“. واتا سه ره تا تۆ بوونت هه یه و دواتر به بوون، کرۆکت دروست ده که یته. تۆ کرۆکت به هه لێژاردنی ئازادی ئه وه ی كه ده بیت دروست ده که یته. له ده ره وه ی تۆ هه یچ کرۆکیک نییه كه به دوایدا بگه رپیت یان له گه لیدا بگونجییت. ناوی بنی به «خودا» یان «واتا» یان «مه به ست»- هه تا ئه وه کاته ی به بوونی بویرانه ی خۆت دروستی نه که یته، له ویدا نییه. (ئه گه ر برۆت کرژبووه و بیر له وه ده که یته وه «ئه مه به شیوه یه کی سه یر له پۆژگاری ئیستامان ده چیت كه پیی ده لێین پۆستمۆدیرنیم»، سه رسام مه به. وه ک سلیمانی پێغه مبه ر ده لیت كه هه یچ شتیکی نوێ له ژیر خۆردا نییه. ته نها پێچانه وه ی نوویی شته کۆنه کان هه یه.)

به بیرم دیته وه كه له هۆلیکی شانۆی تاریکدا دانیشتبووم و ته ماشای شانۆیه کانی بوونگه رايی، ”شانۆی بیواتا“م ده کرد. شانۆنامه كه ناوی «له چاوه پروانی گۆدۆت» له نووسینی ساموئیل بیکیتته. فلاذیمیر و ئیستراگۆن له ژیر داریکدا یه کتر ده بینن و گفتوگۆ ده که ن و چاوه پرسی گۆدۆت ده که ن. که چی ئه وه هه رگیز نایه ت. له نزیك کۆتایی شانۆکه دا کورپک پێیان ده لیت گۆدۆت نایه ت. پریار ده دن برۆن، به لام هه رگیز ناجوین. بۆ هه یچ شوینیک ناچن. په رده که داده خریت و گۆدۆت هه رگیز نایه ت.

ئه وه پروانگه ی بیکیت بوو بۆ که سانی وه ک من- چاوه پروانی، گه ران، هیوای دۆزینه وه ی کرۆکی شته کانی، له بری ئه وه ی کرۆکی خۆم به بوونی ئازاد و بی سنوره وه دروست بکه م. هه یچ شوینیک- ئه وه ئه وه شوینه یه که ئاماژه به وه دات، ئه گه ر مه به سته به دوا ی هه ندیک خالی زلدا یان ئامانج یان سه رنج یان کرۆکدا بگه رپیت ده بیت برۆیت.

”پیاوی هه یچ شوینیک“

بیتلزه ئه لبوممه که یان به ناوی (پۆخی لاستیکی) له کانونی دووه می سالی ۱۹۶۵ دا بلاوکرده وه و زۆر به هیز بۆ نه وه ی ته مه نی من بوو كه گۆرانی بوونگه رايی خویان گوتۆته وه. ئه مه ره نگه له کتیی ”پیاوی هه یچ شوینیک“ ی جۆن لیتۆن روونتر بوو یته؛

ئه وه پیاویکی راسته قینه ی هه یچ شوینیک نییه
له خاکی هه یچ شوینیکی خۆیدا دانیشتوه

هه موو هیچیک شوینیکی له پلانه کانی دروستکردوه

بۆ هیچ کهس

خالی روانگهی نییه

نازانیت بۆ کوێ ده چیئت

ئایا کهمیک له من و تۆ ناچیئت؟

ئهمانه رۆژانی سه رسورهیتهر بوون، به تایبه تی بۆ خویندکارانی کۆلیژ. وه، سوپاس بۆ خودا، خودا بێدهنگ نه بوو. هه موو کهسیک جیگهی خۆی نه دا به هاندانی شته بیواتاکان و هاندانی بۆشایی قاره مانانه. هه مووان خۆیان نه دایه ده ست بانگهیشتی ئه لیبێرت کامۆ و ژان پۆل سارتهر. ته نانه ت ئه و ده نگانه ی که ره گیان له راستیدا نه بووه، ده یانزانی که ده بی شتیکی زیاتر هه بیئت- شتیکی له دهره وه ی خۆمان، شتیکی گه وهره تر و شایانتر له ژبان بۆ زیاتر له وه ی که له ئاوینه دا ده یبینین.

وه لآمه که، وه لآمه که له بادا ده فریئت

بۆب دیلان گۆرانییه کانی ناراسته وخۆ به په یامی به ره وه هیوا دروست ده کرد که به وردی له سه ر دیمه نه که سه ری هه لده دا، چونکه ئاماژه یان به راستیه ک ده کرد که بۆ هه میشه چاوه پرسی نه بین. شته کان ده گۆرا. درهنگ یان زووتر گۆرانییه خاوه که خیرا ده بوو و یه که میان ده بووه دوا هه مین. له بهر ئه وه نییه که ئیمه گه وهره ی بوونگه رایین له چاره نووسی بیواتاماندا هه ر ده هاته لای ئیمه ییش. ئه مه ش ئه وه یه که هه موومان له گۆرانییه که دا هه ستمان پی ده کرد، «کاته کان، ده گۆرین».

”ئه وه هیله ی که کیشراوه،

ئه وه نه فره ته ی که ده کریئت،

ئه وه هیواشه ی ئیستا

دواتر خیرا ده بیئت.

وه ک کاتی ئیستا که

دواتر تیپه ر ده بیئت،

فه رماتیکی هه یه

به خیری کال ده بیته وه.

وه یه که میان ئیستا

دواتر دوا هه مین ده بیئت،

بۆ ئه و کاتانه ی، که وا ده گۆرین.”

بوونگه راییه کان په نگه به بی ئه وه ی بزانه توو په بن که گویمان له گورانییه نوییه که ی دیلان ده بیئت، پێژه گه راییه هه موو شتیکیان ده دریته ده م باوه ”وه لآمه که... وه لآمه که له بادا ده فریئت.”

مرۆڤ چەند جار دەبێت سەری بەرز بکاتەوێ
 پێش ئەوێ بتوانێت ئاسمان ببینێت؟
 بەلێ، پیاویک دەبێت چەند گوێی هەبێت،
 پێش ئەوێ بتوانێت گوێی لە گریانەکانی خەڵک بێت؟
 بەلێ، وە چەند مردنی دەوێت
 هەتا دەزانێت کە زۆر کەس مردوون؟
 وەلامە کە هاوڕێکەم لە بادا دەفڕێت،
 وەلامە کە لە بادا دەفڕێت.

مرۆڤ چەند جار دەتوانێت سەری بەرز بکاتەوێ و ئاسمان نەبینێت؟ لەوێ، واتا
 لەسەرەوێ ئاسمانێک هەیە بۆ ئەوێ ببینێت. لەوانەیە دەهەزار جار سەرت بەرز
 بکەیتەوێ و بلیت نایبینم. بەلام ئەوێ بە هیچ شیوەیەکی هیچ کاریگەرییەکی لەسەر
 بوونی بابەتی خۆی نییە. ئاسمان هەر لەوێیە. وە پۆژیک دێت دەبینیت. چەند
 جار دەبێت سەرت بەرز بکەیتەوێ پێش ئەوێ ببینێت؟ وەلامێک هەیە. وەلامە کە،
 هاوڕێکەم، وەلامە کە هی تۆ نییە بۆ داھێنان یان دروستکردن. بۆ ئێوە یەکلای
 دەبێتەوێ. لە دەرەوێ تۆیە. راستی و بابەتیانە و پتەوێ. پۆژیک دێت گوێت لێ
 دەبێت. تۆ دروستی ناکەیت. تۆ پێناسە ی ناکەیت. دێتە لات و درەنگ یان زوو لەگەڵیدا
 دەگونجێت- یان کڕنۆشی بۆ دەبەیت.

ئەوێ بوو کە لە گۆرانییەکی دیلاندا بیستم و هەموو شتێک لە مندا دەیگوت
 بەلێ! وەلامێک هەیە، بە دڵنیاییەوێ هەیە. لەدەستدانی بە واتای ژیاڵیکی بەفەرچووێ.
 دۆزینەوێ بەو واتایە دەبێت کە وەلامێکی یە کگرتووم هەبێت بۆ هەموو پرسیارەکانم.
 پێرەوێ بچوکی رەنگ قاوێی بۆ سەر گەردە سەوزە کە لەسەر تابلۆی چێشخانە کەمان،
 بە درێژایی سێ سەتەکان- لەنێو تەلە شیرینەکانی گەمژەیی فیکریدا، پێگە ی خۆی
 پێچاوپێچ کردبوو. ئای، ئەو ئەوێ سەردەمی من چەندە بۆر دەرکەوتن کاتیکی لە
 پێگاکە هاتە خوارەوێ و پێیان کەوتە ناو تەلەوێ! تەنانەت هەندێک دەتوانن تێکەڵیەکی
 کۆبکەنەوێ بۆ ئەوێ شانازی پێوە بکەن کە ”من پێگە ی ئازادیم هەلبژاردووێ. من
 بوونی خۆم دروست کردووێ. یاسا کۆنەکانم شل کردۆتەوێ. بڕوانە چۆن قاجم بپراوێ!“

پیاویکی قژ درێژ و چەقۆکێش

بەلام خودا بە میهرەبانییەوێ بە درێژایی پێگاکەدا هۆشدار ی زۆرەملێی بلأو
 دەکردەوێ. لە پاییزی ساڵی ۱۹۶۵ فرانسێس شافەر بۆ ماوێ هەفتهیەکی وتارەکانی لە

کولێژێ ویتن پێشکەش کرد که له ساڵی ۱۹۶۸ بوو به کتیی، "خودایه ک که لهوێه" a. ناوێشانه که سادهیی سه رسوپهینهی بابه ته که نیشان ده دات. خودا لهوێه. نه ک لی ره. که له لای نه ئاره زوو ه کانی خۆمه وه پێناسه کراوه و شیوه م دا رشتوو ه. خودا لهوێه. به شیوه ی راسته قینه ی ره های خۆی (که وا شافر به شتیکی وه ک «راستی ره ها» باسی ده کات). هه موو ئه و شتانه ی که له راستی ده چن بو ئیمه په یوه ندیده به خودا وه. دروستکرا و دروستکهر هه یه، له وه زیاتر ه یچی دیکه نییه. وه به دیه ی ترا وه مو وانا و مه به سته که ی له خودا وه وه رده گریت.

لی ره دا هیمایه کی ریگا و بانی ره های ناچارکهر هه بوو. له سه ر پێگای راستی بابه تی مێنه ره وه. ئه مه ش ده بیته پێگایه ک بو ئه وه ی ژیا نته به فیرو ئه ده یته. له سه ر ئه و پێگایه مێنه ره وه که باوکه مزگینه ده ره ناگرینه که ت له سه ری بوو. واز له تابلوی سه ر دیواری چیشته خانه که ت مه هینه. لی ره دا پشتراستکردنه وه ی ئه ندیشه یی قورس هه بوو که ژیا ن له کۆنکریته ی بوونگه راییدا به فیرو ده چیته. له سه ر پێگا مێنه ره وه. راستیه ک هه یه. خا ل و ئامانج و کروکیک له هه موو ئه مانه دا هه یه. به رده وام به له گه ران، ده یدۆزیته وه.

پیم وایه ه یچ سوودێکی نییه که شیوه نی بو ئه وه بگێرین که مرو ف سا لانی کولێژی خۆی به فیروونی شته ئاشکراکان به سه رببات- که راسته قینه یه، که هه بوونیکی بابه تی و به های بابه تی هه یه. وه ک ماسیه ک بچته قوتا بخانه بو ئه وه ی بزانیته ئا و هه یه، یا ن با نده یه ک فی ربکریته که هه وا هه یه، یا ن کر میک بزانیته که پی سی هه یه. به لام وا دیاره، له ما وه ی دوو سه د سا لی را بردو ودا یا ن زیاتر، ئه مه خا لی سه ره کی په ره رده یه کی باش بووه. وه پێچه وانه که ی کروکی په ره رده ی خرا په. بۆیه من ناگرییم بو ئه و سا لانه ی که له فیروونی شته دیاره کان به سه رم بردوو ه.

ئه و پیاوه ی که فی ریکردم بینم

به راستی سوپاسی خودا ده که م بو ئه و پروفیسور و نوو سه رانه ی که زور وه ی دا هینه رانه یا ن ته رخا ن کردوو ه بو ئه وه ی وا بکه ن هه بوونی دار و ئا و پو ج و خۆشه ویستی و خودا با وه پیکرا و بیته. سی ئیس لو یس له هه مان پو ژ که جو ن ئیف کیتی دی له سا لی ۱۹۶۳ کوچی دوایی کرد ئه و له زانکو ی ئوکسفورد وانه ی زما نی

a کاره په یامبه رییه کانی شافر به شیوه یه کی با وه پێنه کرا و په یوه ندیده ره له گه ل سه رده می ئیمه دا. من ها نی هه ر خو ئنه ری ک ده ده م که لانی که م به ک به ره مه می شافر بخو ئنه وه. شو ئیکی باش بو ده سته پیکردن به «باشترینی با شترینه کان» به رگیکی کتیی فرانس یس ئه ی شافر: «ئه و خودایه ی که له وێه، هه له اتن له ئه قل، وه ئه و له وێه و ئه و بی ده نگ نییه (ویتو ن، ئای ئیل: کرو س وه ی، ۱۹۹۰).

ئینگلیزی ده‌گوتەو، له سالی ۱۹۶۴دا به پروناکیه‌کی هێنده‌گه‌شاه‌وه به‌سه‌ر ئاسۆی رێگا بچوکه‌قاوه‌یه‌که‌مدا رۆیشت که سه‌خته زیاده‌په‌وی له‌وه نه‌که‌م که باسی کاریگه‌ریه‌که‌ی له‌سه‌ر ژیا‌نی خۆم بکه‌م.

سالی یه‌که‌می خۆیند‌نم که‌سیک به‌کتییی (Mere Christianity)^۱ ناساند‌م له‌ نووسینی سی ئیس لو‌یس. بۆ ماوه‌ی پێنج شه‌ش سالی داها‌توو نزیکه‌ی هه‌رگیز بۆ خۆیند‌نه‌وه‌ی کتیییکی لو‌یس نه‌بووم که له‌ نزیکه‌مه‌وه بوو. پێم وایه به‌بۆ کاریگه‌ری ئه‌و له‌سه‌ر ژیا‌نم به‌هێنده‌خۆشی و به‌سووده‌وه نه‌ده‌ژیا‌م. هۆکار هه‌یه بۆ ئه‌مه‌ش. ئه‌و وای لێ‌کردووم ئاگاداری خۆبه‌زلزانی‌نی میژویی بم. واتا نیشانی دام که نوێی‌وون هه‌یچ چاکی و شانازی‌یه‌ک نییه و کۆنبوونیش هه‌یچ خراپه‌کاری‌یه‌ک نییه. راستی و جوانی و چا‌که به‌کاتی هه‌بوونیان دیاری نا‌کرێن. هه‌یچ شتیک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی کۆنه‌نرخ‌ی که‌م نابێت و هه‌یچ شتیک چونکه‌مۆدێرن و نوێیه‌به‌نرخ‌تر نییه. ئه‌مه‌ش له‌سته‌می نوێگه‌ریایی‌ی پر‌گاری کرد‌م و دانایی سه‌رده‌مه‌کانی بۆ کرد‌مه‌وه. هه‌تا ئه‌مپۆش زۆربه‌ی خوراکی رۆح‌م له‌سه‌دان سال له‌مه‌وبه‌ره‌وه ده‌ست ده‌که‌وێت. سوپاسی خودا ده‌که‌م بۆ نیشاندانی زۆره‌ملیی لو‌یس بۆ شته‌ دیاره‌کان.

ئه‌و به‌منی نیشاند‌ا و پا‌زی کرد‌م که‌لۆژیکی توند و ورد و دزه‌پیکه‌ر دژایه‌تی هه‌ستیکی قوول و پۆخ وروژینه‌ر و خه‌یالی و زیندوو -ته‌نانه‌ت وه‌رزشوانانه‌- نا‌کات. ئه‌و “عه‌قلانییه‌کی رۆمانسی” بوو. ئه‌و ئه‌و شتانه‌ی تیکه‌ل کرد که ئه‌مپۆ نزیکه‌ی هه‌موو که‌سیک وا گریمان‌ه‌ی ده‌کرد له‌ دژی یه‌کتی بن: عه‌قلانی‌زم و شیعر، لۆژیکی وشک و هه‌ستی گه‌رم، نووسینی له‌قالب‌دراو و خه‌یالی ئازاد. له‌شکاندنی ئه‌م چه‌شنه‌ کۆنه‌چه‌قه‌ستووانه‌ ئازادی کرد‌م که به‌توندی بیربکه‌مه‌وه و شیعر بنووسم، مشتوم‌ر بۆ زیندوو‌بوونه‌وه بکه‌م و گۆرانی پۆ‌حی بۆ مه‌سیح دا‌برێژم، له‌گفت‌گۆدا به‌رانبه‌ره‌که‌م به‌زێنم هه‌روه‌ها له‌باوه‌شی بگرم، دا‌وای پێ‌ناسه‌یه‌کی پوون بکه‌م و هه‌روه‌ها مه‌ته‌ل و ده‌سته‌واژه به‌کاربه‌ینم.

لو‌یس هه‌ستیکی چ‌ر و پ‌ری به‌ «راسته‌قینه‌»یی شته‌کان پێ‌دام. باسی به‌های ئه‌م شته‌قورسانه‌ بۆ پوون‌کرد‌نه‌وه. بۆ ئه‌وه‌ی به‌یان‌یان له‌خه‌و هه‌لب‌ستیت و هه‌ست بکه‌م به‌پته‌وی دۆشه‌که‌که، گه‌رمی تیشکی خۆر، ده‌نگی زه‌نگلی‌دانی کات‌مێره‌که‌م، هه‌بوونی ته‌واوه‌تی شته‌کان (وه‌ک خۆی پێی ده‌لێت؛ چونی‌ه‌تی شته‌کان)^۲ یاره‌م‌تیم ده‌دات هه‌تا بزانی‌م له‌ژیا‌ند‌ام و زیندووم. ئه‌وه‌ یاره‌م‌تی دام بزانی‌م چی له‌جی‌هاندا هه‌یه -شته‌گه‌لێک که ئه‌گه‌ر نه‌مان‌بو‌وایه، ملیۆنێک دۆلار ده‌دا بۆ ئه‌وه‌ی هه‌می‌ت، به‌لام هه‌بوونیان، پشت‌گۆی ده‌خه‌م. زیاتر به‌ئا‌گای هێنا‌م بۆ بینینی جوانی. پۆ‌حی منی خسته‌سه‌ر

ئاگادارى كە لە ژيانى ئاسايى پۇژانەدا شتى سەرسۈپھىنەر ھەيە كە ئەگەر چاۋەكانم بكمەۋە ستايشى خودا بەئاگا دەھىنئەۋە. پۇحى خەتوۋى منى ھەژاند و ئاۋى ساردى راستى بە پووخسارمدا پۇژاند، بە جۇرىك ژيان و خودا و بەھەشت و دۆزەخ بە شكۆمەندى و ترسناكىيەۋە ھاتنە ناو جىھانى منەۋە.

ئەو دژايەتییە فیکرییە ئالۆزەكەى بۇ بوونیكى بابەتییى و گەمژەییى بەھایى بابەتییانەى تەۋاۋ ئاشكرا دەكات. پادشای فەلسەفەى نەۋەى من ھىچ ھەشاردانئىكى نەۋو، نووسەرى كىتیبى مندانلەن لە زانكوى ئۆكسفۇرد بوپىرى ئەۋەى ھەبوو ئەمە ئاشكرا بكات و دەلئەت:

ناتوانیت بۇ ھەمیشە بەردەوام بیت لە «بینینى لە ریگای» شتەكان. تەۋاۋى خالى بینین لە ریگەى شتیکەۋە ئەۋەيە كە شتیک لە ریگەيەۋە بینیت. باشە پەنجەرەكە لیل بیت، چونكە شەقام یان باخچەى ئەۋدیو ناروونە. تۆش چۆن لە ریگەى باخچەكەۋە دەبینیت؟ ھەۋلدان بۇ «بینین لە ریگای» بنەما سەرەتاییەكانەۋە ھىچ سوودىكى نییە. ئەگەر لە ریگەى ھەموو شتیکەۋە بینیت، ئەۋا ھەموو شتیک لیلە. بەلام جىھانئىكى تەۋاۋ لیل جىھانئىكى نەبىزاۋە. «بینین لە ریگای» ھەموو شتەكان ھەمان شتە لەگەل نەبینینى.^۳

ئای، چەندە زیاتر دەتوانرئەت بگوترئ دەربارەى جىھان ۋەك ئەۋەى سى ئیس لويس بینیبوۋى و بەو شیۋازەى قسەى لەبارەۋە دەکرد. كەموكۇرى خۆى ھەيە، ھەندىكىان پۇژدە. بەلام ھەرگىز ۋازناھىنم لە سوپاسگوزارى خودا بۇ ئەم پیاۋە سەرنجراكتىشە كە لە ساتەۋەختى گونجاۋدا ھاتە سەر ریگاكەم.

دەزگىرانئىك راستییەكى بابەتییە بە شیۋەى سەرسەختانەى

ھىزىكى دىكەش ھەبوو كە باۋەرە نەگۆرەكەى منى بە بوونى نەچەماۋەى راستى بابەتییى چەسپاند. ناۋى نۆئىل ھىنرى بوو. من لە ھاۋىنى سالى ۱۹۶۶ عاشقى بووم. لەۋانەيە زۆر زوۋ بوۋیت. بەلام باش دەرچوۋە؛ ھىشتا خۆشم دەۋیت. ھىچ شتیک خەيالىكى فەلسەفەى سەرگەردان ھۆشيار ناكاتەۋە ۋەك بىرکردنەۋە لە ھەبوونى ژن و مندانئىك بۇ پىشتىگىرىکردن.

لە مانگى كانوونى دوۋەمى سالى ۱۹۶۸ ھاۋسەرگىرىمان كرد، شتیکى باشە مەرۇف بىرکردنەۋەى خۆى لە پەيۋەندى لەگەل مەرۇفە راستەقىنەكاندا ئەنجام بدات. لەۋ ساتەۋەختەۋە ھەموو بىرکردنەۋەيەك بىرکردنەۋەيەك بوۋە پەيۋەندى بە ئەۋەۋە ھەبوۋە. ھىچ شتیک تەنھا بىرۆكەيەك نییە، بەلكو بىرۆكەيەكە كە كاریگەرى لەسەر ھاۋسەرەكەم ھەيە، پاشان، لەسەر پىنچ مندانلەكەم و ژمارەيەكى زۆرتر لە نەۋەكانم. سوپاسى خودا دەكەم بۇ مەتەلەكەى مەسىح و ئەۋ كلىسايەى كە پابەندى بووم و لەم

چل سالهدا پئی ژيام. له ژياندا وانه ههيه -ژيانى بهفېرۆنه دراو- كه پهنگه بهبى ئهم پهيوهندييه ههريگيز فيري نهبووام (ههروهك چۆن فيربوونى وانه له ژيانى سهلتيدا ههيه كه پهنگه به هيج شيويهك فيري نهبووام).

نهخۆشى تاكگهرديله يى (مۆنۆكيۆسس)، خودا تۆي وهك بهرهكهت به ژيانى من دا

له پاييزى سالى ۱۹۶۶ خودا ريگايهكى تهسكى خسته بهردهم ريگاي ژيانم. كاتيگ ههنگاوى يه كلاكهرهوهى داهاتووى خوى ئهجامدا، نوئيل پرسيارى ئهوهى ليكردم كه من له كويم. وهزى پاييز دهستى پيكرديوو، منيش له پولهكان و له هوئى نويزكردندا ديار نهبووم. له كوتاييدا منى دوزيهوه، له بنكهى تهندروستى لهسهر پشت پاكشابووم و نهخۆشى تاكگهرديله ييم گرتوو، لهوئى بو ماوهى سى ههفته پالكوتم. ئهو پلانهى ژيانم كه چوار مانگ پيشت زور لى دنيا بووم، ئيستا له پيش چاوى پر له پهتا و نهخوشيمدا ههلهوههشايهوه.

له مانگى ئاياردا ههستم به متمانهيهكى خوش كردبوو كه ژيانم وهك پزىشكيگ زۆرترين سوودى دهبيت. من زور ههزم له بايلوژى بوو؛ زور ههزم له بيروكهى چاككردنهوهى مرقهكان بوو. زور تامه زروبووم بزنام، له كوتايى كوليزدا چى دهكهه. بوئه له قوتابخانهى هاوينه دا به خيراى كيمياى گشتيم وهگرت، بو ئهوهى بتوانم پيشبكهوم و لهو پاييزه دا كيمياى ئورگانىك وهبرگرم.

ئىستا به نهخۆشى تاكگهرديله يى، سى ههفته له وانهكانى كيمياى ئورگانىكم لهدهستداوو. هيج پهيوهندييه كم نهبوو. بهلام لهوهش گرنگتر، هارولد جون ئوكينگا، كه ئهوكات قهشه بوو له كلئىساي پارک ستريت له بوستن، بو ماوهى يهك ههفته ههموو بهيانبيهك له هوئى نويزكردنى زانكوكه مان وتارى دهدا و بانگهشهى وشهى خوداى دهكرد. من له نهخوشخانه گويم له وتارهكانى دهگرت له ويستگه WETN كه ويستگهى راديوئى كوليز. ههريگيز نه ميستبوو بهم شيويه كتى پيرۆز روون بكرتهوه. لهناكاو ههموو بابتهيه تى شكومه ندى راستى لهسهر وشهى خودا بو من بووه شتىكى كرۆكى. لهوئى پالكوتم و ههستم دهكرد وهك ئهوهى له خهونيكهوه بهئاگا هاتمهوه، وه دهزمانى، ئىستا كه بهئاگا هاتبووم، دهبيت چى بكهه.

نوئيل هات بو سهردانيم، منيش ييم گوت: ”رات چيه ئهگهر من له جياتى خوئندنى پزىشكى بچمه زانكوى يه زدانناسى؟“ وهك ههموو جاريكى ديكه كه به دريژايى سالان ئهو جوړه پرسيارهه كردوو، وهلامه كه ئهوه بوو كه «ئهگهر خودا بو ئهوئى رييه رايه تيت بكات، ئهوا من له گهه تو دييمه ئهوئى». لهو ساتهوه ههريگيز گومانم لهوه نهكردوو كه بانگهوازى من له ژياندا ئهويه كه خزمهتكارى وشهى خودا بم.

به شی دووهم

پیشکەوتن

جوانی مه‌سیح، خوشی من

له سالی ۱۹۶۸ هیچ بیرۆکه‌یه‌کم نه‌بوو که خزمه‌تکاری وشه‌ی خودا بۆ من چی ده‌گه‌یه‌تیت. قه‌شه‌یه‌تی هینده‌ی له‌ چاوه‌روانییه‌کانی من دوور بوو، هینده‌ش هاوسه‌رایه‌تی قه‌شه‌یه‌ک له‌ چاوه‌روانییه‌کانی نوێیل دوور بوو. که‌واته‌ چی؟ ئایا واتای ئه‌وه‌ ده‌بیت که‌ بمه‌ مامۆستا، مزگینیدەر، نووسەر، یان په‌نگه‌ پرۆفیسۆری ئاداب که‌ یه‌زدانناسی به‌ باشی ده‌زانیت؟ ته‌نھا هینده‌م ده‌زانی که‌ له‌ناکاو راستی کۆتایی بۆ من بووه‌ کرۆکیوونی وشه‌ی خودا. ئه‌و خال و ئامانج و کرۆکه‌ گه‌وره‌یه‌ی که‌ تامه‌زرۆی په‌یوه‌ندی بووم له‌گه‌ڵیدا، ئیستا به‌ شیوه‌یه‌کی دانه‌پراو په‌یوه‌ستم ده‌کات به‌ کتیی پیروژه‌وه‌. ئه‌رکه‌که‌ پروون بوو: «کۆشش بکه‌ وه‌ک کارگه‌ریکی بۆ ش‌هرمه‌زاری خۆت بسه‌لمینی بۆ خودا، به‌ ریگای راست وشه‌ی راستی لێک بده‌یته‌وه‌» (دووهم تیمۆس‌اوس ۲: ۱۵). بۆ من ئه‌وه‌ به‌ واتای خزمه‌ته‌که‌ بوو، که‌ سه‌رنج ده‌خاته‌ سه‌ر گرنگی تیگه‌یشتن و مامه‌له‌کردن به‌ پێی راستی کتیی پیروژ.

فیربوون خۆتوو‌شکردن به‌ ژانه‌سه‌ر نییه‌

جه‌نگی فیربوونی شته‌ دیاره‌کان به‌رده‌وام بوو. هیرشی مۆدیرن بۆ سه‌ر راستی -که‌ راستیه‌کی بابته‌یی راسته‌قینه‌ له‌ ده‌ره‌وه‌ی خۆماندا هه‌یه‌ و ده‌توانیت به‌ راستی بناسریت- خۆینده‌وه‌ی کتیی پیروژی کردبووه‌ تالاوکی ئه‌ندیشه‌یی. ده‌توانیت له‌ کلێسادا بینیت کاتیک گروپه‌ بچوکه‌کان کاریگه‌رییه‌ بابته‌یه‌کانیان له‌سه‌ر ده‌بیت سه‌باره‌ت به‌وه‌ی ده‌قه‌کانی کتیی پیروژ به‌ واتای چیه‌ بۆ “تاک”، به‌بۆ ئه‌وه‌ی به‌ هیچ واتایه‌کی په‌سه‌نه‌وه‌ له‌نگه‌ریک هه‌بیت. وه‌ ده‌توانیت له‌ کتیه‌ ئه‌کادیمیه‌کاندا بینیت که‌ زانیانی داھینه‌ر سه‌ری خۆیان دیشینن تاکو بیسه‌لمینن که‌ ده‌قه‌کان هیچ واتایه‌کی بابته‌ییان نییه‌.

ئه‌گه‌ر له‌م جیهانه‌دا ته‌نھا یه‌ک ژیان هه‌بیت و ئه‌گه‌ر بپیاره‌ به‌فیرۆی نه‌ده‌م، هیچ شتیک گرنگتر نه‌بوو بۆ من له‌وه‌ی بزانه‌م خودا به‌ راستی مه‌به‌ستی له‌م ئایه‌تانه‌ی کتیی پیروژدا چیه‌، به‌و پێیه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی نووسیویه‌انه‌ به‌ روشی خودا بووه‌. ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ شتیک خراپ بووبیت، ئه‌وا که‌س نه‌یده‌توانی بزانیته‌ کام ژیان شایه‌نی

ئەوھىيە و كام ژيان بەفېرۆ دەچىت. من سەرم سورما لە ياريکردن لە جيهانى زانستيدا، چونکە نووسەرەن هەموو ھىزى فيکرى خويان بەکار دەھيئن بۆ پووچەلکردنەوھى ئەوھى خويان نووسيووانە! واتا تيوريەکانى واتا دەر دەپرن کە دەلێن ھىچ واتايەكى راست و پەوا لە دەقەکاندا نىيە. کەسانى ئاسايى کە ئەم کتێبە دەخوينەو، ئەمەيان لەلا باوەر پێنەکراو (ھەلبەت ھىوادارم وەھا نەبێت). من تۆ تاوانبار ناکەم. بەراستى باوەر پێنەکراو. بەلام راستىيە کە ئەوھىيە کە ھەتا ئەمڕۆش پروفیسۆرەکانى مووچەيەكى باش وەر دەگرن و کرپى خویندن و باج بەکار دەھيئن بۆ ئەوھى بلێن «بەو پێيەى ئەدەب بە وردى راستى ناگەيەنیت، پيوست ناکات لیکدانەوھى ئەدەبى بە وردى ئەو راستىيە بگەيەنیت کە ھەيە.»^۴

بە واتايەكى دیکە، بەو پێيەى ئیمە ناتوانین راستى بابەتیی لە دەرەوھى خۆمان بزانی، ھەر وەھا ناتوانیت واتای بابەتییمان ھەبێت لەو شتانەى کە دەینوسین. کەواتە لیکدانەو بە واتای ھەولدان بۆ دۆزینەوھى ھىچ شتێكى بابەتیی نىيە کە نووسەرێک لە دەقیکدا دايرپێژیت، بەلکو بە سادەيى واتای ئەوھىيە کە ئیمە ئەو بیروکەنە دەر بېرین کە لە کاتى خویندنەو دا دێنە ناو ھزەمان. کە ئەمەش لە راستيدا گرنگ نىيە، چونکە کاتیک کەسانى دیکە ئەو دەخوينەو کە ئیمە نووسيووانە، ئەوانیش دەستیان بە مەبەستە کەمان ناگات. ئەمە ھەمووى ياریە. وە ياریەكى تر سناکە، چونکە ھەموو ئەم زانایانە (و ئەندامانى گروپە بچووکەکانى کلێسا) پێداگرى لەسەر ئەو دەکەن کە پەيامى خۆشەويستى و گریبەستەکانى خويان بە يەک ياسا بپۆریت؛ ئەو ياسابە کە مەبەستیان بوو بپلێن. ھەر سەبارەت بە بىستنى داھینەرە ئەگەر ئەوان «بەلێ» ببيست لە کاتیکدا من «نا»م نووسیو، ئەم لیکدانەوھىيە ھىچ بايەخێكى ناییت لە بانکدا يان لە شوێنى گریبەستى ھاوسەر گيریدا.

و بەم شێوھى بوو کە بوونگەرایى ھاتەو ژیورەو بۆ ئەوھى لەناو کتیبى پیرۆزدا پەگ دا بوکتیت: بوون پێش کرۆک کەوت. من واتا نادۆزمەو. من دروستى دەکەم. ئینجیل پارچەيەک گلێنە و منیش کوزە چیم. لیکدانەو دروستکردنە. بوونى من واتای ئەندیشەم، «کرۆک» واتا بابەت دروستدەکات. پێمە کەنە. ئەوان جدى بوون. ئیستاش ھەر وایە تاكو ئەمڕۆش تەنھا ناویشانى جیاوازی ھەيە.

پێگەریکردن لە پرووناکی ھەتاو لە پڕۆژى پرووناکدا

لەناو ئەم زەلکاوھى ئەندیشە گەرايیدا مامۆستايەكى ئەدەبیات لە زانکۆی قێرجینیا، ئى. دى. ھیرش. سەرى ھەلدا. خویندنەوھى کتیبە کەى لە سالانى خویندن قوتابخانەدا وەک ئەو و ابوو لەناکاو بەردیك لە ژێر پێمدا لەناو خاکە زیندووھەکانى چەمکە

هاوچه رځه کاندې سهاره ته به وانا بدوژمه وه. ئی. دی. هیرش وهک ژوربه یی ته وړپه رانه بوو که خودا به دریژایی پړیگا که مډا بو منی ناردبوو. بهرگری له دیاره کان ده کرد. به لئی، تهو دهیگوت، واتیاه کی په سمن هه یه که نووسهر له کاتی نووسیندا له میښکیدا بووه. به لئی، لیکدانه وهی په و له دهقه که دا به دوا یی تهو مه به سته دا ده گه پښت و هوکاری باش ده خاته روو بو بانگه شه یی بیننه که یی. تهو وهک خوړی پوژی رووناک بو من دیار بوو. تهو ه گریمانه یی هه موو که سیک بوو له ژیان یی پوژانه دا کاتیک قسه یان ده کرد یان دیانووسی.

په ننگه له وهش گرنگر، تهو وه بوو که نووسینه کانی به تهو به وه ده رده که وت. هیچ کام له تیمه نامانه ویت تبیینی و نامه و گریه سته کامان به شیوه یی کی جیواز له وهی که مه به ستمانه لیکبدریته وه. بو په پزگرتن، یان یاسای زیږینی مه سیح داوا ده کات که تیمه که سانی دیکه بهو شیوه یی بخوینینه وه که خویمان ده خویندریینه وه. پیم وابوو ژوریک له قسه فله سه فیه کان سهاره ته به وانا تنه ها دوو رووییه کی ساده یی: له زانکوډا واتای باب ته یی تیکده دم، به لام له ماله وه (وه له بانکدا) پیداکری له سهر ده که م. من هیچ به شیکم لهو یارییه نه ده ویست. له ژیانکی ته و او به فیرپوچو ده چوو. تهو گهر لیکدانه وه یی کی دروست نه بیت که له سهر بنه مای واتای راسته قینه یی باب ته یی، نه گوږ و په سمن بیت، تهو به هه موو هیژمه وه ده لیم، ”با بخوین و بخوینه وه و شاد بین. به لام به هیچ شیوه یی که مامه له له گه ل لیکولینه وه کانی زانستدا نه که یی وهک تهو یی به راستی گرنگ بن.“

مردنی خودا و مردنی وانا

شته کان خه ریک بوو پیکه وه کوډه بوونه وه. له نیوه پوړییه کی فینک له مانگی نیساندا له سالی ۱۹۶۶ له کو لیز یی ویت گو قاری نوی تایم بر دبوو بو گو شه یی کی نهومی دووه می کتبخانه که و چیروکی بهرگی گو قاره کهم خوینده وه: «نایا خودا مردووه؟» (۸ ی نیسانی ۱۹۶۶). ”بن باوه پانی مه سیحی“ وهک توماس جه یی جه یی. تهو لیزه وه لامیان ده داته وه، به لئی. هه وائیکی نوی نه بوو. فریدریش نیچه سه د سال پیشتر په یامی مردنه که یی راگه یاندووه و ده لیت: ”خودا له کوپیه؟... پیت ده لیم. تیمه کوشتوومانه- من و تو، هه موومان بکوژین... خودا مردووه. خودا به مردووی ده مییته وه و تیمه نه ومان کوشتووه.“^۹ تهو دانپیدانان ته چووی ژوری هه بوو: نیچه یازده سالی کوتایی ژیان یی له دوخکی نیمچه شیتیدا به سه ربرد و له سالی ۱۹۰۰ کوچی دوا یی کرد.

به لام ”بیباوه پانی مه سیح“ وانا بویره کانی سالانی شه سته کان، تیچووی بوون به جیگره وهی خودا وهک سوپهرمانیان (که نیچه ناوی لیتابوون) هه ژمار نه ده کرد.

خواردنه وهی به هیزی شه رابی بوونگه رای زمانی ئه و داهینه رانه یه زدانسانه ی شلکرده وه، وهک ئه و پیاوانه ی که به هو ی خواردنه وه ی بیره ی زور له ناو فرۆکه دا پینچ ریز به هه له ده گه پینه وه دواوه. که واته جار یکی دیکه ئه و جه ختکردنه وه خو کوژییه ی که ده لیت خودا مردووه، قسه ی له سه ر کرا. وه کاتیک خودا مرد (هه روهک بانگه شه یان بو ده کرد -وه رگپر) واتای ده قه کان مرد. ئه گه ر بنه مای راستی بابته یی مریت، ئه و نووسین و قسه کردن له سه ر راستی بابته یی ده مریت. هه مووی پیکه وه هه لئو سراه.

که واته پرزگار بوونم له کو تابی سالانی شه سه ته کاند له شیتی کوشتی خودا به شیویه کی سروشتی و له سه ره تای هه فتاکانی سه ده ی رابردوودا بووه هو ی پرزگار بوونم له بوشایی دوو پرووی ئه ندیشه گه رای لیکدانه وه یی -ئه و تپروانینه دوو پرووانیه که هیچ واتایه کی بابته یی له هیچ رسته یه کدا نییه (به لام بیجگه ئه م رسته یه). ئیستا ئاماده بووم بو کاری راسته قینه ی زانکو ی یه زدانناسی: واتا دۆزینه وه ی ئه وه ی که کتییی پیروز ده یگوت سه باره ت به وه ی چون ژیانم به فیرو نه ده م.

فیروونی «بنه مای توند» ی خویندنه وه ی کتییی پیروز

له م خاله دا قه رزاری من به رانه ر به دانیال فۆله ر بی هه ژماره. ئه و فیری هارمیتۆتیک ی کردم، زانستی چۆنیه تی لیکدانه وه ی کتییی پیروز. نهک هه ر به ئی دی هیرشی ناساندم و ناچاری کردم به رژی بیخوینمه وه، به لکو فیری کردم چون کتییی پیروز بخوینمه وه به و شته ی که ماتیو ئارنۆلد پیی ده گوت «بنه مای توند». ئه و شته ئاشکراکه ی پیشاندم: که ئایه تهکانی کتییی پیروز مرواری تاک نین، به لکو کو مه له مرواری یکن که له زنجیر یکدا بستر او نه ته وه. نو سه ران شیوازی یه کگرتووی بیرکردنه وه یان په ره پییدا. ئه وان هو کارهکانیان لیکدایه وه له سه ر ئه م ئایه ته؛ یه زدان ده فهرمویت: «ئیتستا وهرن یه کلایی بکه ینه وه» (ئیشایا ۱: ۱۸). ئه مه ش به و واتایه بوو که له هه ر برگیه کی کتییی پیروزدا، مرووف ده بی پرسیت که هه ر به شیک چون په یوهندی به به شهکانی دیکه وه هیه بو ئه وه ی شتیکی یه کگرتوو بلیت. پاشان برگیهکان به هه مان شیوه پیکه وه په یوه ست بن. بابته کان، پاشان کتیهکان، تاکو یه کتییی کتییی پیروز له سه ر مه رجهکانی خو ی ده دۆزیته وه.

هه ستم ده کرد رپه وه بچوکه قاوه ییه که ی ژیانم چووه ته ناو باخچه یهک، باخیکی ترئ، باخچه یهک که میوه ی بیرکردنه وه، دلرفینی و ژیانگۆرینی تیدایه که له هه موو شوینیکدا هه لده گیریت. هه رگیز ئه وهنده راستی و ئه وهنده جوانیم نه بینیبوو که له گو یه کی هینه بچووکدا چر بووبیته وه. پیده چیت ئه و کاته و هه تا ئه مرۆش کتییی پیروز به لاهه وه ته وانه کراو بیت. ئه مه یه که له بنکه ی ته ندروستیدا که نه خو شی

تاڭگەردىلەيىم ھەبوو خەونىم پىيەو ھەبىيىو، كاتىك خودا بانگى كىردىم بۇ خىزمەت كىردى
ۈشەكەي. ئىستاپرسىيارەكە بوو ھەو ھەي: خال، ئامانچ، سەرنج، كرۇكى ئەم وردىيىيە
جوانەي راستى خوادىيى چىيە؟

وردەكارىيەك بۇ ئەو ھەي بۇچى من و ھەموو شتىك بوونمان ھەيە

يىگومان لەدواي تىپەپوونى كۆرسەكانى زانكو پارچەكان لە شوينى خويان دانران و
وينەكە تەواو بوو. ئەو سى سالەي زانكو چ نىعمەتتىك بوو! لە قۇناغى كۇتايىدا لەگەل
دكتۇر فۇلەر، كە ناوي وانەكەمان ئەمە بوو «يەكيتى كىتتى پىرۇز» (كە ھەروەھا
كىتتىك ھەيە ھەو ناوئىشانە)^۶ ئالاي يەكگرتوويى بەسەر ھەموو كىتتى پىرۇزدا ھەلكر.

خودا مېژوويكى رىزگار كەرى دانا كە رېزبەندىيەكەي بە تەواوي شىكۆمەندى خوي
نىشان دەدات، بە جورىك كە لە كۇتايىدا زۇرتىن ژمارەي خەلك پىشىنەي مېژوويى
پىويستيان ھەيىت بۇ ئەو ھەي [زۇرتىن] خۇشەويستى پر لە دلگەرمىان بۇ خوداكەيان
ھەيىت... يەك شت كە خودا لە ھەموو مېژووي رىزگاريدا دەيكات ئەو ھەيە كە
بەزەيى خوي بە شىو ھەيك نىشان بدات زۇرتىن ژمارەي خەلك بە درىژايى مېژو بە
ھەموو دل و ھىز و ئەقلىان پىي دلخۇش بن... كاتىك زەوي دروستكراوي نوڧ پر بوو
لەم جورەكەسانە، ئەوامەبەستى خودا لە نىشاندانى بەزەيى ئەو بەدى ھاتووە...
ھەموو پرووداوەكانى مېژووي رىزگار كەر و واتاكانيان ۈك لە كىتتى پىرۇزدا تۆماركراون،
يەكيتىيەك پىكەدەھىنن لەو ھەي كە يەكەدەگرنەو ھەي ھىنانەدى ئەم ئامانجە.^۷

لەم رىستانەدا تۆوي ژيانى داھاتووي من ھەبوون. خولاي بەرپو ھەردى ژيانم لىرەدا
رەگ و رىشەي داکوتاو. يەكىك لە تۆو ھەيەكەن لە وشەي «شىكۆمەندى» دا بوو- ئامانجى
خودا لە مېژوودا ئەو بوو كە «شىكۆمەندى خوي بە تەواوي دەرىختا». تۆويكى
دىكە لە وشەي «دلخۇشى» دا بوو- ئامانجى خودا ئەو بوو كە گەلەكەي «بە ھەموو
دلەو ھەي شاد بن». خولاي ژيانم ئەو بوو كە تىگەم و بژىم و فىر بکەم و
بانگەشەي ئەو بکەم كە ئەم دوو ئامانجەي خودا چۆن پەيوەندىيان بە يەكەو ھەيە
-بەراستى چۆن دوو ئامانج نىن بەلكو يەكن.

پۇژ بە پۇژ پروونتر دەبوو ھەيەكە ئەگەر مەوئىت بگەمە كۇتايى ژيانم و نەلىم
«بەفىرۇم داو!» پىويستە پەستان بخەمە سەر ھەموو رىگايەك بۇ ناو ھەو، ۈ ھەموو
رىگايەك بەرەو سەر ھەو، بۇ ئامانجى كۇتايى خودا و لەو مەبەستەدا بەشدارى بکەم.
ئەگەر ژيانم خاوەنى سۆزىكى تەواو و پەزامەندىيەكى تىر و يەكگرتوويىت، ئەوامەبوو
سۆز و خولايى خودا يىت. ۈ، ئەگەر دانيال فۇلەر راست بىكات، سۆز و خولايى خودا
پىشاندانى شىكۆمەندى خوي و خۇشى دلى من بوو.

هه‌موو ژيانم به دواى دۆزينه‌وه و ئەزموونكردن و پشكئين و پوونكردنه‌وهى ئەو راستىيه به‌سەر بردووه. له‌گه‌ڵ تىيه‌پىنى سالى پوونتر و دلناتر و داواكارى زياتر بووه. پوونتر بووه‌ته‌وه كه شكۆمه‌ندكردنى خودا و چىژه‌رگرتن له خودا پۆلننكى جياواز نين. په‌يوه‌ندييان پىكه‌وه هه‌يه نه‌ك وه‌ك ميوه و ئاژه‌ل، به‌لكو وه‌ك ميوه و سىو. سىو په‌يككه له جوهره‌كانى ميوه. چىژه‌رگرتن له خوداى بالاده‌ست په‌يككه له رىگاكانى شكۆمه‌ندكردنى. چىژه‌رگرتن له خودا وا ده‌كات به به‌هايه‌كى بالا ده‌ركه‌وئيت.

بانگخوازىكى سه‌ده‌ى هه‌ژده‌هه‌م مۆرى پيشكه‌وتنه‌كه‌ى كرد

جوئاسان ئىدواردز له‌م كاته‌دا هاته ژيانه‌وه و به‌هيزتريين پشتراستكردنه‌وهى ئەم راستىيه‌ى پيشاندام كه هه‌تا ئىستا له ده‌ره‌وه‌ى كئيبى پىروژ نه‌مىنيوه. ئەمه به‌هيز بوو چونكه نيشانى دام كه ئەمه له كئيبى پىروژدايه.

ئىستا كه ئەم كئيبه ده‌نووسم، واتا سالى ۲۰۰۳ ده‌كاته سىسه‌ده‌هه‌مىن سالىادى له‌دايكبوونى. قه‌شه و زانايه‌كى يه‌زدانناسى بووه له نيو ئىنگلاند. بۆ من له‌دواى كئيبى پىروژ بۆته گرنگتريين مامۆستاي كۆچكردوو. كه‌س له ده‌ره‌وه‌ى كئيبى پىروژ زياتر له جوئاسان ئىدواردز پوانگه‌ى منى بۆ خودا و ژيانى مه‌سىحى له قالب نه‌داوه.

سوپاسى خودا ده‌كه‌م كه ئىدواردز ژيانى خۆى به‌فپروژ نه‌دا. ژيانى ئەو له‌ناكاو كۆتايى هات به‌هۆى كوتائىكى شكستخواردوى ده‌رزى پىكوته‌ى نه‌خۆشى هاوڵه، له ته‌مه‌نى په‌نجا و چوار سالى. به‌لام به‌باشى ژياوه. به‌هۆى خولياى بۆ بالاده‌ستى خودا ژيان‌ىكى پۆخى ژيا و به‌فپروژى نه‌دا. هه‌ندىك له‌و بىريارانه له‌به‌رچاو بگرن كه له سه‌ره‌تاي ته‌مه‌نى بىسته‌كانيدا نووسيوه‌تى بۆ چركردنه‌وه‌ى ژيانى بۆ شكۆمه‌ندى خودا.

• بپيارى ژماره ۵: ”بپيارم داوه، هه‌رگيز بۆ يه‌ك سات كاته‌كانم له‌ده‌ست نه‌ده‌م؛

به‌لام تاكو ده‌توانم به‌باشتريين رىگا سوودبه‌خشى بكه‌م.“

• بپيارى ژماره ۶: ”بپيارم داوه، تاكو زيندووم به هه‌موو هيزمه‌وه بژيم.“

• بپيارى ژماره ۱۷: ”بپيارم داوه، كه به شىوه‌يه‌ك بژيم، كاتيك ده‌مرم په‌شىمان نه‌مه‌وه.“

• بپيارى ژماره ۲۲: ”بپيارم داوه، هه‌ولبده‌م هه‌تا ده‌توانم بۆ خۆم هينده

به‌خته‌وه‌رى له‌م دونيايه‌دا به‌ده‌ست به‌يىنم، به هه‌موو هيز، وزه، توانايى و

ته‌نانه‌ت به توندى، به‌لى توندوتىژى، تواناى ئەوه‌م هه‌يه ته‌نانه‌ت خۆم

ماندوو بكه‌م، به هه‌ر شىوه‌يه‌ك كه بىرى لىبكرىته‌وه.“^۸

ئهم بپياره‌ى كۆتايى (واتا ۲۲) په‌نگه وه‌ك كه‌سىكى خۆبىست ده‌ركه‌وئيت، ته‌نانه‌ت

مه‌ترسىدار دياره، ئەگه‌ر له په‌يوه‌ندييه قووله‌كه‌ى مئشكى ئىدواردزدا له‌ئىوان شكۆمه‌ندى

خودا و به خته وهری مه سیحیه کان تینه گهین. ئەو توندوتیژییهی که له میشکیدا بوو، مه بهستی عیسای مه سیح بوو کاتیک له بنه پرتدا ده یگوت: «ئەگەر چاوی راست تووشی گوناھی کردیت، ده ربیه نه و فرییدیه. بۆ تۆ باشتەر ئه ندامیکت له ده ست بچیت، له وهی هه موو له شت فریدرپته ناو دۆزه خ» (مه تا: ۲۹). وه سه بارهت به گه ران به دوای به خته وهری خۆیدا، ئەوهت له بهرچاوی بیت که ئیدواردز به ته واوی قه ناعه تی به و شته هه بوو که دلخۆشی له خودادا ئەو پڕیگایه یه که ئیمه ده توانین خودا شکۆمه ند بکهین. ئەمه ش هۆکاری به دیها تمان بوو. خۆشحالی به خودا ته نها هه ز و بزار ده یه ک نه بوو له ژياندا؛ ئەوه ئهرکی خۆشی ئیمه بوو و ده ییت تاکه خولیا ی ژیا تمان بیت. بۆیه پر یاردان بۆ زۆرترین به خته وهری خۆی له خودادا پر یاردان بوو بۆ ئەوهی له هه موو سه رچاوه کانی دیکه ی به خته وهری شکۆمه ندر پيشانی بدات. گه ران به دوای دلخۆشی له خودا و شکۆمه ندر دانی خودا وه ک یه ک شت بوون.

کۆبوونه وهی شته باشه کان بۆ من

لیره دا ئیدواردز چۆن روونی کرده وه. کاتیک هیشتا له سه ره تای بیسته کانی ته مه نیدا بوو و تاریکی پیشکه ش کرد له سه ر ئەم خاله سه ره کیه: «خودا په رسته کان بۆ به خته وه ربیه کی نه ناسراو و ویتانه کراو له قالب دراو». ده قه که ی یه که م نامه ی یوحنا ۳: ۲ بوو، «هیشتا ده رنه که وتوو ده بی نه چی».

”[شکۆمه ندی] یه که ی خودا ته نها له هه ستردن به ته واوه تی به دیه پنان پیکنا یه ت: چونکه ره نگه بوونه وه ره هه ست به هی ز و دانایی خودا بکات، وه له گه ل ئەوه شدا هیچ دلخۆشییه کی تیدا نه بیت، به لکو رقی لای بیت. ئەو به دیه پنا راوه ی که وا ده کن، خودا شکۆمه ند نا که ن. هه ره وه ها شکۆمه ندی خودا به تاییه تی له با سکردنی ته واو بوو نیا ندا پیکنا یه ت: چونکه وشه کان هیچ سوودێکی دیکه یان نییه جگه له وهی هه ستی ده روون ده ربهرن. که واته ئەم شکۆمه ندییه ی خودا [پیکهاتوو] له سه رسامبوون و شادبوونی به دیه پنا راوه که [و] شادبوون به ده رکه وتنی جوانی و نایابییه که ی... کرۆکی شکۆمه ندی... که واته خودا پیکدیت له شادی به دیه پنا راو به ده رکه وتنه کانی خودا بۆ جوانییه کانی، که ئەو خۆشی و به خته وه ربیه یه ئیمه با سی ده کهین. بۆیه ده بینین له کۆتاییدا ده گاته ئەم ئاسته: کۆتایی به دیه پنان ئەوه یه که خودا دلخۆشی به به دیه پنا راوه که بگه یه نیت؛ چونکه ئەگه ر خودا جیهانی به دیه پنا بۆ ئەوه ی له به دیه پنا راوا شکۆمه ند بیت، ئەوا به دیه پنا راوه بۆ ئەوه ی به شکۆمه ندی ئەو شاد بن، چونکه ئیمه نیشا تمان داوه که ئەم دوو باب ته وه ک یه کن.^۹

ئهمه کۆبوونه وهی شته باشه کان بوو بۆ من- پیشکه وتنه که. ژیا ن ده رباره ی چی بوو؟ بۆ چی بوو؟ بۆچی بوونم هه یه؟ بۆچی لیره م؟ بۆ ئەوهی دلخۆش بیت؟ یا ن

بۆ شۆكۈمەندىكى خۇدا؟ سالاڭلىق بۇ كە نەگۈترابۇ، ھەستىك لىھەندە ھەبۇ كە
ئەم دووانە ناكۆكن. يان خۇدا شۆكۈدار دەكەيت يان بەدوۋى دىلخۇشيدا دەگەرپىت.
يەككىيان بە تەۋاۋى راست دەھاتە بەرچاۋ؛ ئەۋى دىكەيان بە تەۋاۋى تەۋاۋ دەھاتە
بەرچاۋ. ھەر بۆيەش بۆ ماۋەيەكى زۆر سەرم لىشپاۋ و بىزار بووم.

كىشەكە زياتر لەۋە بو كە زۆرىك لەۋانەي كە پىدەچوۋ لە بىرگەندەۋەكانياندا
جەخت لەسەر شۆكۈمەندى خۇدا دەكەنەۋە، پىناچىت زۆر چىژيان لى ۋەربىگرن. ۋە
زۆرىك لەۋانەي كە پىدەچوۋ زۆرتىن چىژ لە خۇدا ۋەربىگرن، لە بىرگەندەۋەيان
دەربارەي شۆكۈمەندى خۇدا كەموكورىيان ھەبوۋ. بەلام ئىستا لىرەدا گەۋرەتىن ئەقلى
سەرەتاي دروستبۇنى ئەمىركا، جۇناسان ئىدواردز ھەبوۋ، دىگوت مەبەستى خۇدا بۆ
ژيانم ئەۋە بو كە من خۇلياي شۆكۈمەندى خۇدام ھەيە و خۇلياي خۇشىم ھەيە لەۋ
شۆكۈمەندىكەيدا، ۋە ئەم دوۋانە يەك خۇليان.

كاتىك ئەمەم بىنى، لە كۆتايىدا زانيم كە ژيانىكى بەفېرچوۋ چى دەبىت و چۆن
لىتى دوۋر بىكەۋمەۋە.

خۇدا منى بەدېھىناۋە -ۋە تۆشى بەدېھىناۋە- بۆ ئەۋەي بە تاكە سۆزىكەۋە بژىم
كە ھەموو شىك لە باۋەش دەگرىت و ھەموو شىك دەگۆرىت، ئەۋىش خۇلياي
شۆكۈمەندىكى خۇدايە بە چىژۋەرگرتن و پىشاندىنى چاكەي بالاي ئەۋ لە ھەموو
كايەكانى ژياندا. چىژۋەرگرتن و ئامىشكردن ھەردوۋىكان زۆر گرىگن. ئەگەر ھەۋل
بەدىن نايابى خۇدا پىشان بەدىن بەبى ئەۋەي لەئەۋدا شادى ھەبىت، ئەۋا تۆكىلىكى
دوۋروۋى پىشان دەدەين كە بە سوۋكايەتى يان دروستكىرى شەرىعت كۆتايى دىت.
بەلام ئەگەر بانگەشەي ئەۋە بىكەين كە چىژ لە نايابى ئەۋ ۋەردەگرىن و ئامىشى
نەكەين بۆ ئەۋەي كەسانى دىكە بىبىن و سەرسامى بن، خۇمان فرىو دەدەين، چۈنكە
نىشانەي خۇشى سەرسامكراۋى خۇدا بىرىتپە لە پژان و فراۋانبوۋ بە درىژكەندەۋەي
ئەۋ بۆ ناۋ دلى كەسانى دىكە. ژيانى بەفېرچوۋ ئەۋ ژيانەيە كە سۆز و تامەزروۋى بۆ
بالادەستى خۇدا لە ھەموو شىكدا نەبىت چۈنكە شادكىرى ھەموو گەلان بە خۇي
مەبەستى خۇدايە.

ھۆكارى پوۋنى بلورى بۆ ژيان

كىتپى پىرۆز ۋەك بلورى پوۋنە: خۇدا ئىمەي بۆ شۆكۈمەندى خۇي دروست كىرۋە.
يەزدان دەفەرەمۆت: «كۇپانم لە دوۋرەۋە بېنە و كچانم لەۋپەرى زەۋىيەۋە. ھەموو
ئەۋانەي بە ناۋى مەۋە بانگ دەكرىن، بۆ شۆكۈمەندى خۇم بەدىم ھىلان،
شپوۋەم كىشاۋن و دروستم كىرۋون.» (ئىشايە ۴۳: ۶-۷). ژيان بەفېرچوۋ دەچىت كاتىك بۆ

شکۆمهندی خودا ناژین. وه مه به ستم هه موو ژيانه. هه مووی بۆ شکۆمهندی ئه وه. هه ر بۆیه کتییی پیرۆز ده چیته ناو ورده کارییه کانی خواردن و خواردنه وه. «بۆیه ئه گه ر خواردتان یان خواردتانه وه یان هه ر شتیکتان کرد، هه موو شتیک بۆ شکۆی خودا بکه ن» (یه که م کۆرنسۆس ۱۰: ۳۱). ئیمه ژیاغان به فیرۆ ده ده یین کاتیک به چیرۆ وه رگرتن و ده رپرینی خودا له خواردن و خواردنه وه و هه موو به شیکێ دیکه ی ژياندا نه ژین.

شکۆمهندی خودا واتای چیه؟ ئه گه ر وریا نه بین له وانه یه به لاریدا رۆیشتنیکێ مه ترسیداری هه بیته. شکۆمهندی وه ک وشه ی پارازنده وه. به لām پارازنده وه به زۆری به واتای «شتیکێ له وه جوانتر دروست بکه»، جوانیه که ی باشت بکه. ئه وه به جه خترکده وه له وه نییه که ئیمه مه به ستمان له شکۆمهندی بیت له په یوهندی له گه ل خودادا. خودا له وه شکۆمه ندر و جوانتر ناکرێ. ناتوانریت باشت بکریت، «به ده ستی مروف خزمه ت ناکریت، وه ک ئه وه ی پیوستی به شتیک بیت» (کردار ۱۷: ۲۵). شکۆمهندی به واتای زیادکردنی شکۆمهندی زیاتر بۆ خودا نییه.

زیاتر له وشه ی گه وره کردن ده چیت. به لām لیره شدا ده کریت به هه لهدا بچین. گه وره کردن دوو واتای جیاوازی هه یه. له په یوهندی له گه ل خودادا بۆ مروف په رسته و یانیش خراپه کارییه. ده توانیت وه ک ته له سکۆپ یان وه ک مایکرو سکۆپ گه وره بکه یته. کاتیک وه ک مایکرو سکۆپ گه وره ده که یته، شتیکێ بچووک له وه گه وره تر ده که یته که هه یه. گه ردیله یه کی تۆز ده کریت له ئه هریمه نیک بچیت. وا نیشاندا نی خودا و به و شیوه یه گه وره کردنی، خراپه کارییه. به لām کاتیک وه ک ته له سکۆپیک گه وره ی ده که یته، شتیکێ به شیوه یه کی خه یالی گه وره واینده که یته وه ک ئه وه ی که به راستی هه یه. به ته له سکۆپی هابلی بۆشایی ئاسمانی، گه له ئه ستیره کان که بچووک دیارن له ئاسماندا بۆ ئه و زه به لاهه ملیار ئه ستیره یانیه ی که هه ن ئاشکرا ده بن. گه وره کردنی خودا به و شیوه یه په رسته.

ئیمه ژیاغان به فیرۆ ده ده یین کاتیک نویر و بیرکردنه وه و خه ون و پلان و کارمان بۆ گه وره کردنی خودا له هه موو کایه کانی ژياندا نه بیته. خودا ئیمه ی بۆ ئه مه به دیهیناوه: ژیاغان به شیوه یه ک بژین که زیاتر له گه وره یی و جوانی و به های بیکۆتایی بچیت که به راستی هه یه. له ئاسمانی شه وانه ی ئه م جیهانه دا خودا بۆ زۆربه ی خه لک ده رده که ویت، ئه گه ر هه ر واییت، وه کو تیشکێکی رپووناکیه له ئاسمانی تاریکیدا. به لām ئه و ئیمه ی به دیهیناوه و بانگی کردوین بۆ ئه وه ی وا ده ریخه یین که به راستی هه یه. ئه مه ش واتای ئه وه یه که له سه ر وینه ی خودا دروستکراوین. ئیمه مه به ستمان ئه وه یه که له جیهاندا ئه و وینه بخه یینه روو که خودا به راستی چۆنه.

ئايا خۆشەويستبۇون واتاي زۆر گرنگبۇونە؟

بۇ زۆر كەس ديارە ئەمە كردهوى خۆشەويستى نىيە. ھەست بە خۆشەويستى ناكەن كاتىك پىيان دەگوتىت خودا بۇ شكۆمەندى خۇي بەدپەيتاۋن. ھەست بە بەكارھىنانيان دەكەن. ئەمەش بە لەبەرچاۋگرتى ئەو شىۋازەي لە خۆشەويستى كە لە جىھانى ئىمەدا نىكەي تەواو شىۋاۋە، شىكە لىي تىدەگەين. بۇ زۆربەي خەلكى خۆشەويستى واتاي زۆر گرنگى پىداندە. نىكەي ھەموو شىكە لە كەلتوورى پۇژاۋايى ئىمەدا خزمەت بە شىۋاندنى خۆشەويستى دەكات. ئىمە بە ھەزاران شىۋە فېر دەكرىن كە خۆشەويستى واتا زىادكردنى بە گەورەزانىنى كەسىكە. خۆشەويستى برىتپىيە لە يارمەتيدانى كەسىك كە ھەست بە باشى بكات بەرامبەر بە خۇي. خۆشەويستى برىتپىيە لە پىدانى ئاۋىنە بە كەسىك و يارمەتيدانى ئەۋەي كە ھەرچى دەپىيىت بەدلى يىت.

ئەمە ئەۋە نىيە كە كىتپى پىرۇز مەبەستى خۆشەويستى خودايە. خۆشەويستى ئەۋەيە كە ئەو كارە بكەيت كە باشتىنە بۇ كەسىك. بەلام باشتىن كار بۇ خۇمان ئەۋە نىيە كە ھەموو سۆزەكاغان ئاراستەي خۆشويستى خۇمان بكەين. لە راستىدا ئەۋە سەرقالكردىكى كوشندەيە. ئىمە دروستكراۋىن كە خودا بىيىن و تامى بكەين -ۋە چىژى لى ۋەربگرىن، واتا بەدەستەيتانى پارىبوۋىتىكى تەواۋ، بەم شىۋەيە بەھاي ئامادەبوۋنى خودا لە ھەموو جىھاندا بىلەكەينەۋە. نەك ئەۋەي خودايەكى ھەموو كەس پارىكەر پىشانى خەلكى بەدەين، ئەۋە لە راستىدا واتاي ئەۋەيە كە خۇشت نەويستىت. دەپىت ۋا بكەين كە بۇ ئەۋەي ھەست بە باشى بكەن و ھەست بە خۇشى بكەن تەماشاي خودا بكەن، خەلكى ۋا لى مەكەن چىژ لە باشبوۋنى خۇيان ۋەربگرىن لە كاتىكدا ئەۋان بەدپەيتاۋن بۇ ئەۋەي لە بىيىنى خودا ھەست بە باشى بكەن ۋەك ئەۋە ۋايە كەسىك بىيەتە بەرزايەكانى چىاي ئەلب و لە ژوۋرىكى پەر لە ئاۋىنەدا دەرگاي لەسەر قۇل بكەيت.

پاتۇلۇژى (نەخۇشىناسىي) لە گراند كانىۋن

بەپراستى ساتەكانى خۇشى ناياب لەم جىھانەدا ساتەكانى لەخۇپازىبوۋن نىن، بەلكو خۇ لەبىركردنە. ۋەستان لە لىۋارى گراند كانىۋن و بىركردنەۋە لە گەۋرەيى خۇت، نەخۇشىيە. لەم جۇرە ساتانەدا ئىمە بۇ خۇشىيەكى شايستە بەدپەيتاۋىن كە لە دەرەۋەي خۇمانەۋە سەرچاۋە دەرگىت. ۋە ھەريەكىك لەم ساتانەي دەرگەن و پەر بايەخن لە ژپاندا- لەپال گراند كانىۋن، لە بەردەم بەرزايەكانى ئەلب، لەژىر ئەستىرەكان -ۋەستاۋىن و ئەمانە دەرگەندەۋەي نايابىيەكى زۆر گەۋرەترە، ئەۋىش شكۆمەندى خودايە. ھەر بۇيە كىتپى پىرۇز دەپىت: «ئاسمان باسى شكۆى خودا دەكات، گەردوۋن كارەكانى دەستى رادەگەيەنەت» (زەبۇرەكان ۱۹: ۱).

هه‌ندیک جار خه‌لکی ده‌لین که ناتوانن باوه‌ر به‌وه بکه‌ن که ئه‌گه‌ر خودایه‌ک هه‌بیّت، ئه‌وا گرنگی به‌په‌له‌یه‌کی وا بچووکی راستی ده‌دات که پیی ده‌گوتریّت مرۆفایه‌تی له‌سه‌ر هه‌ساره‌ی زه‌وی. ده‌لین گه‌ردوون هینده‌ فراوانه، مرۆف به‌ته‌واوی بی‌بایه‌خ ده‌کات. بوچی خودا خو‌ی زه‌حمه‌ت ده‌کشیت که په‌له‌یه‌کی وردبینی وا دروست بکات که پیی ده‌گوتریّت زه‌وی و مرۆفایه‌تی و دواتر تیکه‌ل به‌ئیمه‌ بیّت؟ له‌ژیر ئه‌م پرسیاره‌دا شکستیکی بنه‌په‌رتی هه‌یه‌ بو‌ئه‌وه‌ی بزاین گه‌ردوون باسی چی ده‌کات. په‌یوه‌ندی به‌گه‌وره‌بی خوداوه‌ه‌یه‌ نه‌ک گرنگی مرۆف. خودا مرۆفی بچووک و گه‌ردوونی گه‌وره‌کرد هه‌تا شتیک له‌سه‌ر خو‌ی بیّت. وه‌ بو‌ئه‌وه‌ی ئیمه‌ فیری بین و چیژ وهر‌بگرین وه‌ها ناو ده‌نریت- واتا، ئه‌و بی‌سنوور گه‌وره‌یه‌ و به‌هیزه‌ و دانا و جوانه. هه‌تا زیاتر ته‌له‌سکۆپی هابل زانیاری سه‌باره‌ت به‌قوولاییه‌ نه‌زاراوه‌کانی بو‌شایی ئاسمان بۆمان بنیریت، ده‌بیّت زیاتر له‌سه‌راسامی خودادا رابوه‌ستین. نارێژه‌یی نیوان ئیمه‌ و گه‌ردوون، مه‌ته‌لیکه‌ سه‌باره‌ت به‌نارێژه‌یی نیوان ئیمه‌ و خودا. وه‌ که‌مکرده‌وه‌یه‌ کیشه‌. به‌لام‌ بابه‌ته‌که‌ پووچه‌لکرده‌وه‌ی ئیمه‌ نییه‌، به‌لکو شکومه‌ندکردنی خودایه‌.

خۆشه‌ویستی مرۆفه‌کان واتا ئاراسته‌کردنیانه‌ بو‌ خودای پازیکه‌ر

ئیس‌تا بگه‌رپینه‌وه‌ بو‌ئه‌وه‌ی خۆشه‌ویستبوون واتای چیه‌. بیرۆکه‌که‌ نزیکه‌ی به‌ ته‌واوی شیواوه‌. خۆشه‌ویستی په‌یوه‌ندی به‌نیشان‌دانی جوانی ژیا‌نه‌خشی شکومه‌ندی خوداوه‌ه‌یه‌ به‌پۆحیکی مردووه‌وه‌، به‌تایه‌تی نیعمه‌ته‌که‌ی. به‌لئ وه‌ک ده‌بینین به‌سه‌دان شیوازی کرده‌یی شکومه‌ندی خودا نیشان ده‌ده‌ین که‌ گرنگیدان به‌خواردن و جلو‌به‌رگ و شوینی هه‌وانه‌وه‌ و ته‌ندروستی له‌خۆده‌گریّت. ئه‌مه‌ مه‌به‌ستی عیسا‌ بوو کاتی‌ک گوتی: «با ئیوه‌ش پوونا‌کیتان بو‌خه‌لک بدره‌وشیته‌وه‌، تا‌کو کرداره‌ باشه‌کانتان بینن و ستایشی باو‌کتان بکه‌ن که‌ له‌ ئاسمانه‌» (مه‌تا ۵: ۱۶).

هه‌موو کاریکی باش ده‌بیّت ئاشکرا‌کردنی شکومه‌ندی خودا بیّت. ئه‌وه‌ی کاره‌ چاکه‌که‌ ده‌کاته‌ کرده‌وه‌ی خۆشه‌ویستیه‌، کرده‌وه‌یه‌کی خام نییه‌، به‌لکو سوژ و قوربانیدان بو‌ئه‌وه‌ی خودا خو‌ی به‌شکومه‌ند بناسریت. ئامانج له‌نه‌کردنی نیشان‌دانی شکۆی خودا خۆشه‌ویستی نییه‌، چونکه‌ خودا ئه‌وه‌یه‌ که‌ زۆرت‌رین پپو‌یستیمان پپه‌تی. وه‌هه‌بوونی هه‌موو شتیکی دیکه‌ به‌بی‌ئه‌و، له‌کو‌تاییدا له‌ناو‌چوونه‌. کیتی‌ی پیرۆز ده‌لیت: «ئه‌گه‌ر هه‌موو سامانم بده‌مه‌ هه‌زاران و هه‌تا سووتان له‌شم دا‌بنیم، به‌لام‌ خۆشه‌ویستم نه‌بیّت، ئه‌وا هی‌چ سوودی‌کم نا‌بیّت» (یه‌که‌م کۆرنسۆس ۱۳: ۳). ئه‌گه‌ر بو‌خۆشی هه‌تا‌هه‌تایی ئاراسته‌یه‌ک به‌خه‌لک نه‌ده‌یت به‌ره‌و خودا، ئه‌وه‌ خۆشه‌ویستیت نییه‌. ژیا‌نت به‌فیرۆ ده‌ده‌یت.

ٲاڀا ژځاځا ٲه ٲاهه ٲاځا به ٲه ٲٲاځا ٲر له ٲاځاځه ٲه؟

ٿيسٽا بير لهه بکهره وه که ٿمه ٻو ڄوشه ويسيٽي خودا چي ده گيه نيٽ. خودا چوڻ خوشي بويين؟ تنها لوڙيک ده توانيٽ وه لآلمان بداته وه: خودا ٿيمه ي زور خوشده ويٽ بهو پييه ي باشريمان پيده به خشيٽ ٻو ٿه وي ٻو هه ميشه چيڙ وه بگرين، ٿه ويش چيڙ وه رگرتن له خويه تي، چونکه ٿه باشرينه. به لام ٿيمه تنها وابسته ي لوڙيک نين. کٽيبي پيروڙ ٿمه روون ده کاته وه. « له بهر ٿه وي خودا ٿه ونده جيها ي خوشويست، ته نانهت کوره تاقانه که ي به ختکرد، تاكو هه رکه سيک باوهري پي بهيٽيٽ له ناو نه چيٽ، به لکو ڙياني هه تاهه تايي هه بيٽ» (يوحنا ۳: ۱۶). خودا خوشيده ويٽ به پيداني ڙياني هه تاهه تايي مان به تيچووي عيساي مه سيحي کوره که ي. به لام ڙياني هه تاهه تايي چيه؟ ٿايا خو به گه وره زاني ي هه تاهه تاييه؟ ٿايا به هه شتيکي پر له ٿاويته به؟ يان ته خته ي خزينه له سر به فر، يان لينکي گوٿف، يان کچه پاکيزه چاو ره شه کان؟ نه خير، عيسا به ته واوي پيمان ده ٿيٽ مه بهستي چي بووه: «ڙياني هه تاهه تايي ٿه وهيه که تو بناسن، تنها خوداي راسته قينه و عيساي مه سيح، ٿه وي که نار دوو ته.» (يوحنا ۱۷: ۳). ڙياني هه تاهه تايي چيه؟ ناسيني خودا و کوره که ي عيساي مه سيحه. هيچ شتيک ناتوانيٽ روچ تير بکات. روچ واي ليکرايوو که له سه رسامي که سيکدا بوه ستيٽ -خودا تاکه که سيکه که شايه ني سه رسامييه. هه موو پال هه وانه کان سيهري مه سيحن. ٿيمه زورمان خوشده ويٽ و سه رسامين به نايابي ٿه وان. چنده زياتر بهو يه که سه رازي ده بين که هه موو نايابييه که له بير کردووه و هه موو ليها تووي و هه موو به هره و هيڙ و دره وشاوه يي و شاره زاي و چا که يه که به رجه سته کردووه. ٿه مهيه که من هه ول ده دم بليٽم. خودا ٿيمه ي خوشده ويٽ به رڳارکردمان له کويلايه تي څومان ٻو ٿه وي بتوانين ٻو هه ميشه چيڙ له ناسين و سه رسامو ومان له خودا وه بگرين.

یان بیر لهو شیوازه بکه ره وه که په ترۆسی تیردراو ده یلّیت: «له بهر ئه وهی مه سیح ته نها جارّیک له بهر گونا ه نازار درا، بّیتاوان له پیناوی تاوانباران، تا کو له خودامان نزیک بکاته وه.» (یه که م په ترۆس ۳: ۱۸). بۆچی خودا عیسا ی مه سیحی نارد بۆ ئه وهی له پیناوامندا ه ڕیّت؟ «تا کو له خودامان نزیک بکاته وه.» - بۆ خو ی. خودا مه سیحی نارد بۆ ئه وهی ه ڕیّت ه ه تا بتوانین بگه ڕینه وه ما له وه بۆ لای باوکی ه ه موو خو شیه کان. ئه مه خو شه ویستییه. خو شه ویستی خودا بۆ ئیّمه ئه وه یه که خودا ئه و کاره بکات که ده بّیت بیکات، به تیچووی زۆر بۆ خو ی، بۆ ئه وهی چّیژ له بینین و پیکه وه یی بۆ ه ه می شه مان ه ه بّیت. ئه گه ر ئه مه راست بّیت، وه ک داودی نووسه ری زه بوور به

خودا دەلّیت: «تیربون لە شادی لە ئامادەبوونتدا، خۆشحالی هەتاهەتایی لەلای دەستەراستی تۆدا» (زەبوورکان ۱۶: ۱۱)، کەواتە خۆشەویستی دەبێت چی بکات؟ دەبێت لە ئالوودەبوونمان بە خودا پرگازمان بکات و بگوردرێن و ھەمانبەتە ناو ئامادەبوونی خوداوە.

ئایا بەکار دەھێنرێت؟

کەواتە لێرەدا ئەو پرسیارە ھەیە بۆ ئەوەی ئەزموونی بکەین، ئایا تۆ گرفتار بوویت بە شیواندنی واتای خۆشەویستی لەم جێھانەدا: ئایا ھەست بە خۆشەویستی زیاتر دەکەیت ئەگەر لەلایەن خوداوە گرنگیت پێدرێت و گەورەت بکات، یان لە کۆیلاوەتی خۆبەگەورەزانین پرگازت بکات، بە تێچوویەکی زۆر بۆ خۆی، بۆ ئەوەی بۆ ھەتاهەتایە چیژ لە گەورەیی و شکۆمەندی ئەو وەرگیرێت؟

گریمان تۆ وەلام دەدەیتەو، ”دەمەوێت لە خۆم ئازاد بۆم و پەر بۆم لە خۆشی لە خودا؛ من دەمەوێت چیژ لە گەورەیی خودا وەر بگرم نەک خۆم. وە دەمەوێت بۆ ھەمیشە تیری دڵخۆشیم بەردەوام بێت.“ ئەگەر بەم شیوەیە وەلام بەدەیتەو، ئەوا دەبێت وەلامی کێشت بۆ ئەو ترسە ھەبێت کە پێشتر باسم کرد، کە تۆ تەنھا لەلایەن خوداوە بەکار دەھێنرێت کاتیەک بۆ شکۆمەندی خۆی بەدیت دەھێنێت. ئیستا دەبینین بەدییەنانی ئیمە بۆ شکۆمەندی خۆیەتی، ئیمە بۆ زۆرتەری خۆشی لە خۆیدا بەدییەنێت. ئەو لە ئیمەدا زۆرتەر شکۆمەند دەبێت کاتیەک ئیمە زۆر پزای و شاد بین لە خودادا.

خودا ئەو کەسە ھەڵە گەردووندا کە بۆ خۆ بەرزکردنەو، خۆی، بە کردار زۆرتەری خۆشەویستی نیشان دەدات. ھەر کەسێکی دیکە خۆی بەرز بکاتەو، سەرقالمان دەکات و دوورمان دەخاتەو لەوێ کە پێویستمان، واتا خودا. بەلام ئەگەر خودا خۆی بەرز بکاتەو، ئەوا سەرنجێت بۆ ئەو شتە پادەکێشییە کە زۆرتەری پێویستیمان پێتەتی بۆ دڵخۆشیمان. کاتیەک بەناو پێشانگایە کەدا دەروێت و چاوت لەسەر زەوی، تابلۆ گەورەکان بتوانن قسە بکەن، ھاواریان دەکرد و دەیانگوت: ”پروانە! پروانە، تەماشام بکە. من ھۆکاری ئەوەم کە تۆ لێرەیت.“ وە کاتیەک لەگەڵ دەرووبەرتدا تەماشای جوانی تابلۆکان دەکەیت و دڵخۆش دەبیت، خۆشەیت کە پەر دەبێت. گەلی ئەوەت نەدەکرد کە دەبوو تابلۆکان بێدەنگ بن. ئەوان لە بەفەرۆدان سەردانە کەت پرگازیان کردیت. بە ھەمان شیوە ھیچ مندالێک گەلی لەو ناکات کە ”من بەکار دەھێنم“، کاتیەک باوکی دڵخۆش بەوێ بە ئامادەبوونی خۆی مندالە کە دڵخۆش بکات.

لە کۆتاییدا ئازادكرام بۆ ئەوهی دواى تاكه سۆزىك بكهوم كه بۆى به ديهيئابووم

بەم دۆزىنەوانە ئىستا هەستم بە ئازادى دەکرد بۆ دووپاتکردنەوهى مەبەستى خودا بۆ ژيانم كه له كىيى پىروژدا ئاشكرا بووه. پىويست نەبوو بترسم لەوهى كه دەبىت لەنيوان ئەوهى كه راسته و ئەوهى پىي تىناچىت، يه كىيان هەلبىيرم- لەنيوان بەدواداچوون بۆ شكۆمەندى ئەو و بەدواداچوون بۆ خوشى خۆم. من ئازاد بووم كه تاكه سۆز بۆ بالادەستى خودا له هەموو شتىكدا بۆ خوشى هەموو گەلان ئەزموون بكەم. له ژيانى بهفپروچوو پرگرم بوو. ئىستا دەكرىت ژيان واتاى كۆتايى هەبىت- هەمان واتاى ژيانى خودايى كه هەيه: چىزوه رگرتن و پيشاندانى گەورهىي خۆى.

ئازاد بووم بەوهى بگەمه كۆتايى هەولەكانى كۆنم: خالەكه، ئامانجهكه، سەرنج و كرۆكى هەموو ئەمانه. راستهقىنه بوو. بابەتيى بوو. لەوۆ بوو. وه رەگ و پيشهى له كرۆكى ئەو شتەدا بوو كه خودا له خويدا چييه. ئەو له كامەل و تەواوتيه فرەچەشنەكانيدا شكۆمەند و جوان و مەزنه. ئەزەلى و هەتا مەتايى و نەگۆرە. ئەوانيش پاستى و دادپەرەرى و چاكە و دانايى و دەسەلات و خوشەويستين. له پزانی ئەو مەبەستەى كه له خويدا هەيهتى، ئامانجى بوونى ئيمه دىتە ئاراهه. به سۆزى خودا بۆ شكۆمەندى خۆى، ئيمه لەدايك دەبين. ئەوه هوكارى تاكه، هەموو شتىك لهخۆ دەگرىت، هەموو گورانكارىيه كان بۆ بوون: خولايى چىزوه رگرتن و پيشاندانى بالادەستى خودا له هەموو شتىكدا بۆ دلخوشى هەموو گەلان.

خودا ئيمەى بەديهيناوه بۆ ئەوهى به يهك سۆزەوه بژين بۆ ئەوهى به خوشحالييه وه باشى بەرزى ئەو له هەموو بواره كانى ژياندا پيشان بەدين. ژيانى بهفپروچوو ژيانى بى ئەم سۆزەيه. خودا بانگمان دەكات بۆ نوێژکردن و بىركردنەوه و خەون و پلان و كارکردن نەك لەبەر ئەوهى هەست به گرنكى و گەورهىي خۆمان بكەين، بەلكو له هەموو بەشىكى ژياگاندا خودا گرنگ و شكۆدار بىت.

ئىستا دەچىته ناو شكۆمەندى عيساى مەسيحه وه

له ١١ ئەيلولى ٢٠٠١ هه، له هەموو كاتىك پرونتر بينيم كه چەندە پىويستە به پرونى به چاكەى مەسيح شاد بين كه بۆ گوناھباران له خاچ دراوه و له مردن هەستاوتەوه. مەسيح دەبىت له هەموو قسەكردنىكى ئيمه دەربارەى خودامان پروون بىت. نايبىت، لەم رۆژگارەى ئاينى زۆر و فرە خوداييه دا، به شپۆهيهكى ناروون باس له شكۆمەندى خودا بكەين. خودا بەبى مەسيح هيج خودايهك نيه. وه كه سىك كه خودا

نه بئیت ناتوانیت پړوځ پرگار بکات یان تیر و رازی بکات. شوینک و تنی خودایه ک که خودا نییه - ههر ناوړک بیت یان ههر ئایینکی هه بیت - ژیانکی به فیرپوچوو ده بیت. خودای مه سیح تاکه خودای راسته قینه و تاکه پړگایه بو خوشی. هه موو ئه و شتانه ی هه تا ئیستا گو توومه ئیستا ده بیت په یوه نندیان به مه سیحه وه هه بیت. تابلو کونه که ی چیشته خانه که دینه وه یادم: «ته نها ئه وه ی بو مه سیح ئه نجامده دریت بو هه میسه ده مینته وه»

بو ئه وه ی هانگه یه نیتته ئه م به رزترین و به رده و امترین چیرته، خودا عیسای مه سیحی کوره که ی کرده تابلویه کی خویناوی له ئازار و مردنی بئ تاوانیک. ئه مه یه تیچووی پرگار یمان له ژیانکی به فیرپوچوو. کوری هه میسه یی خودا «نه یو یست یه کسانیه که ی له گه ل خودا بو خو ی بقوژیتته وه، به لکو خو ی کرده هیچ، شیوه ی بنده ی وه رگرت، وه ک مروقی لیها ت... ئه و خو ی نزم کرده وه و تا کو مردن ملکه چ بوو، ته نانه ت مردنی سر خاچ.» (فیلیپی ۲: ۶-۸).

هه موو شته کان بو ئه و به دیها تونو

ئه م عیسایه پیاوړکی میژووی راسته قینه بووه و ئیستاش هه یه که، «خودا به هه موو پری خو ی له جه سته ی مه سیحدا نیشته جییه» (کولوسی ۲: ۹). به و پییه ی ئه و وه ک بر و انامه ی کونی نیکیا ده لیت «خودا له خودا وه، پروناکی له پروناکیه وه، خودای راسته قینه له خودای راسته قینه وه». وه به و پییه ی مردن و زیندوو بوونه وه ی کردو ته ناوه ندی کاری خودای له میژوودا، سه یر نییه گو بیستی ئه وه بین که کتیی پیروز ده لیت، «به و هه موو شتیک... له پړگه ی ئه وه وه و بو ئه و به دیه یزان» (کولوسی ۱: ۱۶). بو ئه و! و اتا بو شکومه ندی ئه و. ئه مه ش به و و اتا په یه که هه موو ئه و شتانه ی هه تا ئیستا گو توومانه که خودا ئیمه ی بو شکومه ندی خو ی به دیه ی ناوه، به و و اتا په ش دیت که ئیمه ی بو شکومه ندی کوره که ی به دیه ی ناوه.

مه سیح له نو یژه که یدا له یو حنا به شی ۱۷ یه که م شت که داوا ی ده کات ئه وه یه، «باوکه، کاته که هاتووه. کوره که ت شکودار بکه، تا کو کوره که شت شکودارت بکات» (یو حنا ۱۷: ۱). ههر له کاتی کاری جه سته یی و پرگار که رانه ی عیسا وه، خودا به خو ش حالیه وه له لایه ن گونا بهارانه وه ته نها له پړگه ی شکومه ندی خودای به جه سته بووی هه ستا وه وه له نیتو مردوان، و اتا عیسای مه سیح شکومه ند ده کریت. مردنه خویناوییه که ی ناوه ندی گه شا وه ی شکومه ندی خودایه. هیچ پړگایه ک بو شکومه ندی باوک نییه جگه له پړگه ی کوره که وه. هه موو به لینه کانی خوشی له ئاماده بوونی خودا، وه چیرته کان له ده سته ی راستیدا، ته نها له پړگه ی باوه رهی نان به عیسای مه سیحه وه بومان ده سته به ره.

ئەگەر مەسىح پەت بکەينەو، خودا پەت دەکەينەو

عیسا تاقیکردنەوێ لیتموسی راستیە بۆ هەموو کەس و هەموو ئایینەکان. بە پروونی گوتی: «ئەوێش من پەت دەکاتەو، ئەو پەت دەکاتەو کە منی ناردوو» (لوقا ۱۰: ۱۶). ئەو کەس و ئایینانە مەسیح پەتدەکەنەو، خودا پەتدەکەنەو. ئایا ئایینەکانی دیکە خودای راستەقینە دەناسن؟ لێرەدا تاقیکردنەویەکی هەیە: ئایا عیسا پەتدەکەنەو وەک تاکە پزگارکەر بۆ گوناھاران کە لەلایەن خوداو هاتوو لە خاچ دراو و لە مردن زیندوو بۆتەو؟ ئەگەر وای، ئەوا خودا وەک پزگارکەر ناسن.

مەبەستی عیسا ئەو بوو کە دەیگوت: «منم پێگا و راستی و ژیان. کەس نایەتە لای باوک لە پێگە منەو نەبێت.» (یوحنا ۱۴: ۶). یان کاتیک گوتی: «ئەوێ پێزی کۆرە کە نەگرێ، پێزی باوکیش ناگرێ کە ناردووێتی.» (یوحنا ۵: ۲۳). یان کاتیک بە فەریسیەکانی گوت: «ئەگەر خودا باوکتان بووایە، متان خوشدەوێست» (یوحنا ۸: ۴۲). ئەو مەبەستی یوحنا ی نێردراو بوو کاتیک گوتی: «هەرکەسیک نۆکۆی لە کۆرە کە بکات باوکی نابێت، ئەوێش دان بە کۆرە کەدا بنێت باوکی دەبێت» (یەکەم یوحنا ۲: ۲۳). یان کاتیک گوتی، «هەرکەسیک... لە فێکردنی مەسیح بەردەوام نەبێت، بێهەریە لە خودا.» (دووەم یوحنا ۹).

پۆمانسێزەکردنی ئەو ئایینانە دیکە کە خودا پەستی و کاری پزگارکەری مەسیح پەتدەکەنەو هیچ سوودێکی نییە. خودا ناسن. وە ئەوانە شۆینان دەکەون بە شۆیهەکی کارەساتبار ژانیان بەفێرۆ دەدن.

ئەگەر ھانەوێت شکۆمەندی خودا ببینن و تامی بکەین، دەبێت مەسیح ببینن و تامی بکەین. چونکە مەسیح «وێنە خودای نەبێناو» (کۆلۆسی ۱: ۱۵). بە واتایەکی دیکە ئەگەر ھانەوێت بە شکۆمەندی خودا شاد بین، دەبێت دەست بە ئینجیلی مەسیحەو بگرین. ھۆکاری ئەمەش تەنھا لەبەر ئەو نییە کە ئێمە گوناھارین و پێویستمان بە پزگارکەریکە بۆ ئەوێ لە پێناوماندا ھەبێت، بەڵکو لەبەر ئەوێ کە ئێم پزگارکەرە خوێ تەواوترین و جوانترین دەرکەوتنی شکۆمەندی خودایە. ئەو چێژە ناشایستە و ھەتاهەتاییە کائەن دەکڕێت و بۆ ئێمە دەبێتە گەنجینەکی تەواو شایستە و ھەتاهەتاییەمان.

ئینجیل مژدەیی خوێی شکۆمەندی مەسیحە

ئینجیل بەم شۆیهە پێناسە دەکڕێت. کاتیک لە پێگە باوەر بە مەسیحەو دەگۆردرێن، ئەوێ بە چاوی دلەمان دەبینن «پروناکی مژگینی شکۆی مەسیحان

بۆ دەدرهوشیتهوه، ئهوهی وینهی خودایه» (دووه م کۆرنسۆس ۴: ۴). ئینجیل ههوالی مژدهی تهواوی هه موو جوانیه که. یان بۆ ئهوهی بهو شیوهیهی پۆلس بلیین، ئهوه مژدهی «شکۆی مهسیح» ه. کاتیک به باوه پری مهسیح شاد دهیین، به خودا شاد دهیین. شکۆمندی خودا دهیین و تامی دهکهین. تامکردنی شکۆمندی خودا بوونی نییه ئهگهر له مهسیحدا نهیینین. ئهمه تاکه پهنجهریه که گوناهاار له ریگهیهوه رووخساری خودا ببینیت و لهناونهچیت.

کتیبی پیرۆز ده لیت کاتیک خودا دلمان رووناک دهکاتهوه له کاتی گۆرانکاریدا، «بۆ رووناککردنهوهی ناسینی شکۆی خودا لهرووی عیسای مهسیحدا.» (دووه م کۆرنسۆس ۴: ۶). یان «له رووخساری عیسای مهسیحدا» شکۆمندی خودا دهیین، یان به هیچ شیوهیهک ناییین. وه «رووخساری عیسای مهسیح» جوانیه که ی مهسیحه که له خاچدا دهگاته لوتکه. رووخساری خویناوی مهسیحی له خاچدارا (وه سهرکهوتوو!) رووخساری شکۆمندی خودایه. ئهوهی پۆژیک گه مژهیی بوو بۆ ئیمه، ده بێته دانایی و هیز و شانازیمان (یه که م کۆرنسۆس ۱: ۱۸، ۲۴).

ژیان به فیرو دهچیت ئهگهر دهست به شکۆمندی خاچه وه نه گرین و بۆ ئه وه گه نجینهیهی که ههیه تی به به هاداری نه زانین و وهک به هادارترین نرخ هه موو چیژیک و قوولترین ئاسوودهیی له هه موو ئازاریکدا پییه وه نه لکینین. به شی داهاتووی بابه ته که مان باسی ئه وه دهکات.

به‌شی سییهم

خاچ ته‌نھا شانازی و

ناوه‌ندی بلیسه‌ی شکۆمه‌ندی خودایه

پێچه‌وانه‌ی به‌فیرۆدانی ژيان‌ت ژيان‌تیکه به‌تاکه سۆزیک که خودا به‌رز ده‌کاته‌وه و پوچ‌پازی و تیر ده‌کات. ژيان‌تیکي باش بژیت، ده‌بی‌ت خودا به‌رزکه‌ره‌وه و پوچ‌تیرکه‌ر بی‌ت، چونکه هه‌ر بۆ ئه‌م مه‌به‌سته‌یه که خودا ئیمه‌ی به‌دی‌پناوه (ئیشایا ۴۳: ۷؛ زه‌بووره‌کان ۹۰: ۱۴). ئه‌مه ئه‌و خاله‌بوو که له به‌شی دووهم باس‌مان کرد. وه “سۆز” وشه‌یه‌کی دروسته (یان ئه‌گه‌ر پیت باشه، زه‌ووق، تامه‌زروی، گه‌رمی، خوین-بزوینه‌ر) چونکه خودا فه‌رمان‌مان پێده‌کات به “هه‌موو دلمان” خۆشمان بوو‌یت (مه‌تا ۲۲: ۳۷)، وه عیسا بیرمان ده‌خاته‌وه که خه‌لکی شله‌تین له ده‌می خۆی ده‌تفین‌تیه‌وه (ئاشکراکردن ۱۶: ۳). پێچه‌وانه‌ی به‌فیرۆدانی ژيان‌ت ئه‌وه‌یه که‌وا به‌تاکه سۆزیکي پوچ‌تیرکه‌ر بژیت بۆ بالاده‌ستی خودا له هه‌موو شتیکدا.

وشه‌ی “تاکه” هه‌تا چهند پ‌ژده؟ ئایا به‌پراستی ده‌کریت ژيان هینده ئامانجی له‌سه‌ر “تاکابه‌تی” هه‌بی‌ت؟ ئایا به‌پراستی کار و کات به‌سه‌ربردن و په‌یوه‌ندییه‌کان و خواردن و خوشه‌ویستی و خزمه‌تکردن هه‌موویان ده‌کریت له یه‌ک خولیا‌دا هه‌لبگیرین؟ ئایا شتیک هه‌یه هینده قوول و هینده گه‌وره و به‌هیز بی‌ت که هه‌موو ئه‌وانه پێکه‌وه هه‌لبگیریت؟ ئایا به‌پراستی سی‌کس و ئۆتۆمبیل و کار و شه‌ر و گۆرینی دایبی من‌دال و دانی باج ده‌کریت یه‌کتینیه‌کی خودا به‌رزکه‌ره‌وه و پوچ‌تیرکه‌ری هه‌بی‌ت؟

ئهم پرسیاره ده‌مانباته هه‌مان ئه‌و شوینه‌ی که کۆتاییمان به به‌شی دووهم هینا، ئه‌ویش مردنی عیسا له‌سه‌ر خاچه. ئیمه له‌وێ کۆتاییمان پێ هینا چونکه ژيان بۆ شکۆمه‌ندی خودا ده‌بی‌ت به واتای ئه‌وه‌ی ژيان بۆ شکۆمه‌ندی مه‌سیحی له خاچ دراو ده‌بی‌ت. مه‌سیح وینه‌ی خودایه. ئه‌و کۆی شکۆمه‌ندی خودایه له شیوه‌ی مروّف‌دا. وه جوانیه‌که‌ی زۆرت‌رین گه‌شاوه‌یه که له تاریک‌ترین کاتژمێریدا ده‌دره‌وشیته‌وه.

په‌ستان له‌لایه‌ن کتیبی پیرۆزه‌وه بۆ زانینی یه‌ک شت

به‌لام ئیمه به‌پرسی یه‌ک سۆزه‌وه به‌ره‌و هه‌مان شوینی خوینا‌وی ده‌برد‌ریین. کتیبی پیرۆز به‌ره‌و ئهم ئاراسته‌یه پالمان ده‌نیت. بۆ نه‌ونه، پو‌ل‌سی نێرد‌راو گوتی که ژيان و خزمه‌ته‌که‌ی له‌سه‌ر یه‌ک ئامانج په‌یوه‌ست بووه: «پ‌یارم دا له‌نیوتان‌دا هه‌موو شتیک

له بیر بکه‌م، بیجگه له عیسای مه‌سیح، ئه‌ویش به له خاچ دراوی» (یه‌که‌م کۆرنسۆس ۲: ۲). ئه‌وه سه‌رسوپه‌ینه‌ره، کاتیک بیر له هه‌موو ئه‌و شته جو‌راو جو‌رانه ده‌که‌یه‌وه که پۆلس کردوو‌یه‌تی، له راستیدا باسی کردوو. ده‌بی‌ت هه‌ستی‌ک هه‌بی‌ت که تیدا «عیسای مه‌سیح، ئه‌ویش به له خاچ دراوی» ناوه‌پۆک و کو‌ی هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی دیکه بی‌ت که ده‌بی‌ت. ئه‌و پالمان ده‌نی‌ت بو‌ ئه‌وه‌ی سه‌رنجی ژیا‌مان له‌سه‌ر یه‌ک شت بی‌ت، وه بو‌ ئه‌وه‌ی خاچی مه‌سیح، تاکه جی‌گای ئه‌و سه‌رنجه بی‌ت.

پۆیست ناکات زۆر شت بو‌ ژیا‌نت بزانی‌ت بو‌ ئه‌وه‌ی گو‌رانکارییه‌کی به‌رده‌وام له جیهاندا دروست بکه‌یت. به‌لام ده‌بی‌ت ئه‌و چه‌ند شته گه‌وره‌یه بزانی‌ت که گرنگن، په‌نگه تهنه‌یا یه‌کیکیان بی‌ت، پاشان ئاماده بیت بو‌یان بژی‌ت و بو‌یان مه‌ریت. ئه‌و که‌سانه‌ی که جیاوازییه‌کی به‌رده‌وام له جیهاندا دروست ده‌که‌ن ئه‌و که‌سانه نین که له زۆر شت شاره‌زا بوون، به‌لکو له یه‌ک شتی گه‌وره شاره‌زا بوون. ئه‌گه‌ر ده‌ته‌وی‌ت ژیا‌نت هه‌ژمار بکری‌ت، ئه‌گه‌ر ده‌ته‌وی‌ت کاریگه‌ری شه‌پۆلی ئه‌و ته‌پو‌تۆزانه‌ی که ده‌یخه‌یه‌ خواره‌وه بینه شه‌پۆلی‌ک که ده‌گه‌نه کو‌تاییه‌کانی زه‌وی و به‌ره‌و هه‌تا‌هه‌تایی ده‌پۆن، پۆیست ناکات ئاستی زیره‌کی به‌رزت هه‌بی‌ت. مه‌رج نییه‌ رو‌خساری‌کی باشت هه‌بی‌ت یان ده‌وله‌مه‌ندی یان له خیزانی‌کی باش یان قوتابخانه‌یه‌کی باشه‌وه هاتیب. له‌بری ئه‌وه ده‌بی‌ت چه‌ند شتی‌کی گه‌وره، شکۆمه‌ند، نه‌گۆر، ئاشکرا، ساده، به شکۆمه‌ند بزانی‌ت - یان یه‌ک شتی گه‌وره‌ی که هه‌موو شتی‌ک له‌خۆ‌ده‌گر‌یت - وه ئه‌م شته جو‌شت بدات و هه‌موو بوونت داگیر بکات.

کاره‌ساتیک له دروستبو‌ندایه

له‌وانه‌یه دلیا نه‌بی‌ت له‌وه‌ی که ده‌ته‌وی‌ت ژیا‌نت گو‌رانکاری دروست بکات. په‌نگه تو‌ زۆر گرنگی پێ نه‌ده‌یت که ئایا له‌پیناو شتی‌کی گه‌وره‌دا جیاوازییه‌کی به‌رده‌وام دروست ده‌که‌یت یان نا. تهنه‌یا ده‌ته‌وی‌ت به‌ دلی خه‌لک بیت. ئه‌گه‌ر خه‌لکی تهنه‌یا چه‌زیا‌ن له‌وه بی‌ت له‌گه‌ل تو‌ بن، تو‌ رازی ده‌بی‌ت. یان ئه‌گه‌ر بتوانی تهنه‌یا کاری‌کی باشت هه‌بی‌ت له‌گه‌ل هاوسه‌ری‌کی باش و چه‌ند مندالی باش و ئۆتۆمبیلی‌کی جوان و کو‌تایی هه‌فته‌ی خو‌ش و چه‌ند هاو‌پێیه‌کی باش، خانه‌نشینییه‌کی باش، وه مردنی‌کی خیرا و ئاسان، وه نه‌چیه‌ دۆزه‌خ - ئه‌گه‌ر بتوانی هه‌موو ئه‌وانه‌ت هه‌بی‌ت (ته‌نانه‌ت به‌بی خودا) - رازی ده‌بی‌ت. ئه‌وه رێک کاره‌ساتیکه له سه‌ره‌ه‌ل‌داندایه. ژیا‌نتی‌کی به‌فی‌ر‌پو‌چوو.

ئه‌م ژیا‌ن و مردنانه هیچ کاره‌ساتیک نه‌بوون

له‌مانگی نیسانی سا‌لی ۲۰۰۰، رۆبی ئه‌لیاسۆن و لۆرا ئیدواردز له‌ پو‌ژئا‌وا‌ی ئه‌فریقا له کامپو‌ن گیا‌نیان سپارد. رۆبی ته‌مه‌نی له سه‌رووی هه‌شتا سا‌ل بوو. به‌ در‌ژایی

ژیانی قهیره بوو، بۆ یهک شتی گهوره ههوللی دا: بۆ ئهوهی عیسیای مهسیح بناسیڤت به کهسانی ونبوو، ههژاران و نهخۆش. لۆرا بیوهژن بوو، پزیشک بوو، ههشتا سالی تیده په پراڤد و له کامیروژن له لای رۆبی خزمهتی ده کرد. سوکانه که له کارکهوت، ئۆتۆمبیله که کهوته سهر بهردیك و ههردووکیان دهس ته به جی گیانیان سپارد. له کۆمه له کهمم پرسى: ئایا ئهوه کاره سات بوو؟ دوو ژیان، که یهک سۆزی گهوره پالنه ریان بوو، ئهویش ئهوه یه که ژیان له خزمهتی مزگینى بۆ هه ژاران و له ناوچوواندا به سه ربه ن بۆ شکۆمه ندى عیسیای مهسیح - ته نانه ت دوو دهیه له دواى ئهوه ی زۆربه ی هاوتا ئه مریکیه کانیان خانه نشین بوون بۆ ئهوه ی ژیانان له پینا و شته بچوو که کان به سه ربه ن. نه خیر ئهوه کاره سات نییه. ئهوه شکۆمه ندییه. ئه م ژیانانه به فیرۆ نه چوون. وه ئه م ژیانانه له دهست نه چوون. «ئهوه ی بیهویت ژیانى خوی رزگار بکات، دهیدۆرپیت، به لام ئهوه ی له پیناوی من و مزگینییه که م ژیانى خوی بدۆرپیت، رزگاری ده کات.» (مرقوس ۸: ۳۵).

کاره ساتیکى ئه مریکی: چۆن تا که ژیان ه که ت ته وا و نه که ی ت

پیتان ده لیم کاره سات چییه. من نیشانته ده ده م که چۆن ژیانته به فیرۆ ده ده ی ت. چیرۆکیک له چاپی شوباتی ۱۹۹۸ ی رۆژنامه ی ریده رز دا یجست هاتوو، ئه م چیرۆکه له به رچا و بگرن، که باس له ژن و میردیك ده کات که ”پینج سال له مه وه به ر له کاره کانیان له باکووری رۆژه لات خویان خانه نشینی پینشو هخته کرد، کاتیک پیاوه که ته مه نی په نجا و نو سال بوو و ژنه که ی ته مه نی په نجا و یه ک سال بوو. ئیستا له شاری پۆنتا گۆردای ویلایه تی فلۆریدا ده ژین، له وێ به که شتییه ترۆ له ره که یان که ۳۰ پینیه ده رۆن و یاری تۆپی سۆفتبۆل ده که ن و سه ده ف کۆده که نه وه“. سه ره تا که خویندمه وه پیم وابوو په نگه گالته بیت. گالته یه ک له سه ر خه ونی ئه مریکی. به لام وا نه بوو. به داخه وه ئه مه خه ونه که بوو: وه ره بۆ کۆتایی ژیانته - تا که ژیانى به هادار خودا پی به خشیوی - وه با دوا یین کاری گه وه ی ژیانته، پینش ئه وه ی حسابیک بۆ به دیه پینه ره که ت بکه ی ت، ئه مه بیت: یاری کردنی تۆپی سۆفتبۆل و کۆکردنه وه ی سه ده فه کان. له رۆژی گه وه ی حوکم داند له به رده م مه سیحدا وینای بکه: ”په ره و دگار، بر وانه، سه ده فه کانم بیینه.“ ئه وه کاره ساتیکه. وه خه لکی ئه م رۆ میاره ها دۆلار خه رج ده که ن بۆ ئه وه ی رازیتان بکه ن که ئه وه خه ونه دلته ژینته تان هه بیت. له به رامبه ر ئه وه دا، نا په زایه تی خۆم خسته روو: وه ها مه که ن، مه ی کړن. ژیانى خۆتان به فیرۆمه دن.

وا نیشان بده من با و کتم

له کاتیکدا ئه مه ده نووسم، ئیستا ته مه نم له شه سته کاندایه. له گه ل تپیه ر بوونی مانگه کاند، زیاتر و زیاتر په یوه ندیم له گه ل ئه وه که سانه دا هه یه که ته مه نیان هینده

گەنجە بىنە كۆر و كچم. لەوانەيە تۆ لەو پۆلنەدا بىت. چوار كۆر و كچىكم هەيە. كەم شت هەيە، ئەگەر هەيىت، لەم مانگ و سالانەدا زياتر پرم بكات لە تامەزرۆيى زياتر لەوەي كە منداڵەكانم ژيانيان لە سەرکەوتنى كوشندەدا بەفەرۆ نەدەن.

ئەم تامەزرۆيە زۆر بە ئاسانى بۆت دەگوازىتەو، بە تايەتى ئەگەر لە بىست يان سى سالىدا بىت. من وەك بلىي بە كۆر يان كچم دەتئينم و لەم لاپەرانەدا وەك باوكىك داواي لىبوردنت لى دەكەم -پەنگە باوكىك كە زۆر خۆشى دەويىت، يان ئەو باوكەي كە هەرگىز نەتبوو. يان ئەو باوكەي كە هەرگىز بينىيىكى بۆ تۆ نەبوو وەك ئەوەي من بۆ تۆم هەيە- وە خوداش بۆ تۆ هەيەتى. يان ئەو باوكەي كە بينىيىكى بۆ تۆ هەيە، بەلام هەموو شتىك لەسەر پارە و بارودۆخە. لەم لاپەرانەو دەپوانم و وەك كۆر و كچم دەتانئينم و داواي لىبوردنتان لى دەكەم: ئارەزووي ئەو بەكە كە ژيانت بە شتىكى گەورە هەژمارد بكرىت! تامەزرۆي ژيانت بۆ گرنگى ژيانى هەتاهەتايى بىت. ئەمەت دەويىت! بەبى سۆزىك بەناو ژيان مەكەو.

من بينىنى لوى جىگلووم بە دلە

يەككە لە لايەنە ئىلھامبەخشەكانى پشت ئەم كىتيە بەشدارىكردنم بوو لە كۆنفرانسى خويندكارانى كۆليژ و گەنجانى پىنگەيشتوو بە ناوەكانى سۆز «۹۷، سۆز «۹۸، سۆز «۹۹، يەك-پۆز (۲۰۰۲). لەژىر ناوى مەسىحيدا، پشكووى هەلگرساندنى پشت ئەم كۆبونەوانەي پەرسش و كۆكردنەوێ ئەرکی نێردرايىتى لوى جىگليو بوو. ئەو بانگەوازي گەنجانى دەکرد بۆ ئەوێ «بەياننامەي ۲۶» دەربكەن. ژمارەكە لە ئىشايە بەشى ۲۶ ئايەتى ۸ هەهاتوو: «ئەي يەزدان، لە پرى حوكمەكانت چاوەرپى تۆ دەكەين، بۆ ناوەكەت و بۆ يادكردنەوێتە ئارەزووي گيان». (ئىشايە ۲۶: ۸). يەكەم لىدوانى «بەياننامەكە» دەليىت، «چونكە من لەلايەن خوداو و بۆ شكۆمەندى ئەو بەدبهاووم، گەورەي دەكەم كاتىك وەلامى خۆشەويستىيە گەورەكەي دەدەمەو. ئارەزووي من ئەوێ بەكە بەداوي ناسين و چيژوەرگرتن لە خودا بەكەوم و خودا مەبەستى بەدواداچوونى سۆزدارى ژيانمە.»^{۱۰}

ئەم روانگەيەي ژيان شتى زۆر زياتر لە بۆشايى سەرکەوتنى پەهايان خۆشى پشووێكانى بەهار بۆ خويندكاران و گەنجانى پىنگەيشتوو دەگرىتەو. لىرەدا تەنها جەستە نىيە، بەلكو پۆخىكە. نەك تەنها پۆخىك، بەلكو پۆخىك كە سۆز و ئارەزووي هەيە. نەك تەنها ئارەزووي ئەوێ كە حەزت لە يارىكردى تۆي سۆفبۆل يان كۆكردنەوێ سەدف بىت. لىرەدا ئارەزووي شتىكى بى سنوور گەورە و جوان و بەهادار و دلخۆشكەر هەيە -ناو و شكۆمەندى خودا- «ناو و ناوبانگى تۆ ئارەزووي دلمانە.»

ئەمەش پەيوەنددارە لەگەڵ هەموو ئەو شتانەي لە كۆتا بابەتدا نووسىومە و بۆ

نهووی داهاتوو جیبه جی ده کریت. ئەمەیه که من دە ژیم بۆ ئەو هی بزنام و تامه زرۆی ئەزمونکردنم. به شیوهیه کی مه جازی به یاننامهی ئەرکی ژیانم و ئەو کلێسایه کی خزمه تی ده کهم ئەمەیه: «ئیمه بوو مان ههیه بۆ بڵاوکردنه وهی خولای بالادهستی خودا له هه موو شتیکدا بۆ دلخۆشی هه موو گه لان له ڕیگه ی عیسا ی مه سیحه وه.» پپو یست ناکات وه ک من ده یلیم یان وه ک لوی جیگیلۆ ده یلێت. به لām هه رچییه ک بکه ی، به کتییی پیرۆزه ئەو سۆزه ی ژیانته بدۆزه ره وه که خودا کرۆکه و مه سیح به ته واوی شکۆمهند ده کات، وه ڕیگه ی خۆت بدۆزه ره وه بۆ ئەو هی بیلێت و بۆی بژیت و بۆی به ریت. وه جیاوازییه ک دروست ده که یته که به رده وام ییت. ژیانته به فیرۆ ناده یته.

ئەو پیاو هی که تاکه سۆزه که ی هه بوو، هه موو شتیکی دیکه ی کرده زبل

تۆ وه ک پۆلسی نێردراو ده بیت، وه ک پێشتر بینیمان، کاتیک گوته که نایه ویت جگه له عیسا ی مه سیحی له خاچدراو هیچی دیکه بزنام. کهس ڕوانگه یه کی له پۆلس تاکیرانه تری بۆ ژیا نی نه بووه. ده یوانی به چه ندین شیوازی جیاوازی بیلێت. ده یوانی بلیت: «به لām هیچ به هایه کم بۆ ژیا نی خۆم داننه ناوه، ته نها ئامانجم ئەو هیه، ئەو پپشبرکییه ته واو بکه م و ئەو ئەرکه به جیگه یه نم که عیسا ی خاوه ن شکۆ به منی سپارد، ئەو یش ئەرکی شایه تیدانه بۆ مرگینی نیعمه تی خودا» (کردار ۲۰: ۲۴). شتیکی گرن گ بوو: «ژیانم به فیرۆ ناده م! کۆرسه که م ته واو ده که م و به باشی ته واوی ده که م. من له هه موو کاریکدا ئینجیلی نیعمه تی خودا پیشان ده ده م. هه تا کو تا بی پپشبرکیکه م ڕاده که م».

یا ن ده توانیت بلیت: «به لām ئەو هی بۆ من قازانج بوو، له پپناوی مه سیحدا ئەمانه به زیان ده زانم. له مه ش زیاتر هه موو شتیکی به زیان ده زانم له بهر به رزی به های ناسینی عیسا ی مه سیحی خاوه ن شکۆ. له پپناوی ئەودا هه موو شتیکی له ده ست دا و هه موو ئەو شتانه م به زبل دانا، بۆ ئەو هی مه سیح به ده سه ته بپنم» (فیلیپی ۳: ۷-۸). شتیکی گرن گه: مه سیح بناسه، وه مه سیح به ده سه ته بپنه. هه موو شتیکی به به راورد به م شته زبله.

تاکه خولای ژیا نته چییه که هه موو شتیکی دیکه به به راورد کردنی وه ک زبل و خاشاک ده ربکه ویت؟ ئای، که خودا یارمه تیم بدات تاکه سۆزیک له تۆدا بۆ تاکه ڕاستییکی گه و ره به ئاگا به ئنمه وه که ئازادته بکات، وه له خونه بچو که کان ڕزگارت بکات، وه بۆ شکۆمهن دی مه سیح، بته ئیریت بۆ هه موو کایه کا نی ژیا نی دونیا یی و بۆ هه موو گه لانی سه ر زه وی.

مه‌سیحی له خاچدراو، ناوه‌ندی بلیسه‌ی شکۆمه‌ندی خودا

به نوێژکردنیک بۆ ئەو مەبەستە، جارێکی دیکە لەو شوێنە ی که له کۆتا بابەتدا وه‌ستابووم، ده‌ست پێده‌که‌مه‌وه. له‌ویدا گوتم: ژيان به‌فیرۆ ده‌چیت ئە‌گەر ده‌ست به‌ شکۆمه‌ندی خاچه‌وه نه‌گړین و ئە‌و گه‌نجینه‌یه‌ی که هه‌یه‌تی به‌ به‌هاداری نه‌زانین و وه‌ک به‌رزترین به‌های هه‌موو چێژیک و قوولترین ئاسووده‌یی له‌ هه‌موو ئازاریکدا پێه‌وه پابه‌ند نه‌بین. ئە‌وه‌ی رۆژیک گه‌مزه‌یی بوو بۆ ئێمه -خودایه‌کی له‌ خاچدراو- ده‌بیت بپێته دانایی و هێزی ئێمه و تاکه‌ شانازیمان له‌م جیهانه‌دا.

له‌ به‌شی دووه‌مدا ئاماژم به‌وه کرد که خودا ئێمه‌ی به‌دیپێناوه بۆ ئە‌وه‌ی بۆ شکۆمه‌ندی ئە‌و بژین، وه‌ خودا زۆرترین شکۆمه‌ندی له‌ ئێمه‌دا هه‌یه کاتیک زۆرترین دل‌خۆشبوونمان له‌ ئە‌ودا هه‌بیت. ئێمه به‌های خودا زۆر گه‌وره ده‌که‌ین کاتیک ده‌بیته تاکه‌ شانازیمان. وه‌ من ئە‌و بابه‌تم به‌ داواکاریه‌ک کۆتایی پێهێنا که له‌لایه‌ن گوناها‌رانه‌وه ده‌کریت شکۆمه‌ندی ئە‌و ته‌نها له‌ پێگه‌ی شکۆمه‌ندی عیسا‌ی مه‌سیحه‌وه بپینیت و تامی بکری‌ت. هه‌ر زیکبوه‌وه‌یه‌کی دیکه له‌ خودا وه‌هم یان پوو‌جیه. ئە‌گەر بمانه‌و‌یت خودا زۆر گرن‌گ بێ‌ت له‌ ژیا‌مان، ده‌بیت مه‌سیح له‌لامان زۆر گرن‌گ بێ‌ت. مردنه‌ خۆیناوییه‌که‌ی ناوه‌ندی گه‌شاوه‌ی شکۆمه‌ندی خودایه. ئە‌گەر خودا شانازیمان بێ‌ت، ئە‌وا ئە‌وه‌ی کردووه‌تی و ئە‌وه‌ی له‌ مه‌سیحدا هه‌یه ده‌بیت شانازیمان بێ‌ت.

بانگه‌یشتنیک‌ی شو‌که‌پنه‌ر و تاسینه‌ر بۆ شانازیکردن به‌ په‌تیک‌ی له‌سێداره‌دان

له‌م ڕووه‌وه که‌م ئایه‌ت له‌ کتیی پیرۆزدا هه‌یه له‌ گه‌لاتیا ٦: ١٤ قول‌تر و گشتگیر‌تر بێ‌ت که مه‌سیح به‌رزتر و شکۆدار‌تر بکات: «له‌ من به‌دوور بێ‌ت شانازی به‌ هه‌چ شتیکه‌وه بکه‌م، جگه‌ له‌ خاچی عیسا‌ی مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆمان، که به‌هۆیه‌وه جیهان بۆ من له‌ خاچ دراوه، منیش بۆ جیهان»، یان به‌ شیوازیکی دیکه باسی بکه‌ین: ته‌نها شانازی به‌ خاچی عیسا‌ی مه‌سیحه‌وه بکه‌. ئە‌مه یه‌ک بپرو‌که‌یه. یه‌ک ئاما‌نج بۆ ژيان. تاکه‌ سۆزیک. ته‌نها شانازی به‌ خاچه‌وه بکه. وشه‌ی “شانازی” ده‌توانی‌ت وه‌ر‌ب‌گ‌یر‌د‌ری‌ت به‌ “خۆش‌حالی” یان “شادبوون”. ته‌نها له‌ خاچی مه‌سیحدا خۆش‌حال بن. ته‌نها به‌ خاچی مه‌سیح شاد بن. پۆلس ده‌لی‌ت: با ئە‌مه تاکه‌ خولیا‌ی تۆ بێ‌ت، تاکه‌ شانازی و شادی و خۆش‌حالی‌ت. ئە‌گەر له‌ من تێب‌گه‌یت -وه‌ هیوادارم پێش ئە‌وه‌ی ته‌واو بین تێب‌گه‌یت- ده‌زانیت بۆچی دژایه‌تی نییه، به‌لام هه‌موو ئە‌و شتانه‌ پش‌تر‌است ده‌کاته‌وه که له‌ به‌شی دووه‌می کتێبه‌که‌مدا نووسیومه. خۆینه‌ری ئە‌زیز کاتیک نوێژ بۆ تۆ ده‌که‌م، هیوادارم یه‌ک شت که به‌ به‌هاداری ده‌زانیت، ئە‌و شته‌ی که پێی دل‌خۆش ده‌بیت و تێیدا شادمان ده‌بیت، خاچی عیسا‌ی مه‌سیح بێ‌ت.

بۆ پۆلس که بلیت تهنه‌ها شانازی به‌ خاچی مه‌سیحه‌وه بکه‌ین، له‌به‌ر دوو هوکار تووشی چه‌په‌سانت ده‌کات.

یه‌کیکیان وه‌ک ئه‌وه‌ وایه‌ بلیت: تهنه‌ها شانازی به‌ کورسی کاره‌بایی ئه‌شکه‌نجه‌دان بکه‌. تهنه‌ها له‌ ژووری غازدا خوشحال به‌ که‌ خنکینه‌ره‌. تهنه‌ها به‌ ده‌رزی کوشنده‌ شاده‌. بایه‌ک شانازی و یه‌ک خوشی و یه‌ک شادیت هه‌بی‌ت هه‌ویش په‌تی له‌سیداره‌دان بی‌ت. «له‌ من به‌دوور بی‌ت شانازی به‌ هیچ شتیکه‌وه بکه‌م، جگه‌ له‌ خاچی عیسای مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆمان» هیچ جوړه له‌سیداره‌دانیک که‌ هه‌تا ئیستا دارپژراوه‌، له‌وه‌ درنده‌تر و ئازاربه‌خشته‌ نه‌بووه‌ که‌ به‌ بزمار له‌سه‌ر خاچیکدا دابکو‌تریت و هه‌لواس‌بریت بۆ ئه‌وه‌ی وه‌ک پارچه‌ گۆشتیک هه‌ری‌ت. ترسناک بوو. تۆ نه‌تده‌توانی ته‌ماشای بکه‌یت -به‌بی‌ هاوارکردن و پاکیشانی قژت و دراندنی جله‌کانت. په‌نگه‌ ر‌شانه‌وه‌ت بگرتایه‌ت. پۆلس ده‌لیت با ئه‌مه‌ تاکه‌ خولیای ژیان‌ت بی‌ت. ئه‌وه‌ شتیکه‌ که‌ له‌ قسه‌کانیدا تووشی چه‌په‌سانت ده‌کات.

ئه‌وی دیکه‌یان ئه‌وه‌یه‌ که‌ ده‌لیت ئه‌مه‌ بۆ ئه‌وه‌یه‌ تاکه‌ شانازی ژیان‌ت بی‌ت. تاکه‌ دلخووشی. تاکه‌ خوشحالی. واتا: «له‌ من به‌دوور بی‌ت شانازی به‌ هیچ شتیکه‌وه بکه‌م، جگه‌ له‌ خاچی عیسای مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆمان، که‌ به‌هۆیه‌وه‌ جیهان بۆ من له‌ خاچ دراوه‌، منیش بۆ جیهان.» مه‌به‌ستی له‌م قسه‌یه‌ چیه‌؟ ئایا ده‌توانی‌ت ر‌ژد بی‌ت؟ هیچ شانازییه‌کی دیکه‌ نییه‌؟ هیچ خوشحالییه‌کی دیکه‌ نییه‌؟ هیچ خوشییه‌کی دیکه‌ جگه‌ له‌ خاچی عیسا؟

ئه‌ی ئه‌و شوینانه‌ی که‌ پۆلس خو‌ی هه‌مان وشه‌ به‌کارده‌هینیت بۆ باسکردنی شانازیکردن یان شانازیکردن به‌ شته‌کانی دیکه‌؟ بۆ نموونه‌ له‌ (رۆما ۵: ۲): «شانازی به‌ هیوای شکۆی خودا ده‌که‌ین.» (رۆما ۳: ۴-۵): «ته‌نها ئه‌مه‌ نا، به‌لکو له‌ ته‌نگانه‌شدا شانازی ده‌که‌ین، ده‌زاین ته‌نگانه‌ دانه‌خوداگرتن دروستده‌کات، دانه‌خوداگرتیش ئه‌زموون، ئه‌زموونیش هیوا،». (دووه‌م کۆرنسۆس ۱۲: ۹): «به‌وپه‌ری شادییه‌وه‌ شانازی به‌ لاوازیمه‌وه‌ ده‌که‌م، تاکو هی‌زی مه‌سیح بی‌ته‌ سه‌رم.» (یه‌که‌م سالۆنیک‌ی ۲: ۱۹): «هیوا و خوشی و تاجی شانازیمان له‌به‌رده‌م عیسای خاوه‌ن شکۆمان چیه‌ له‌ کاتی هاتنیدا؟ ئایا ئیوه‌ نین؟»

“ته‌نها له‌مه‌دا شانازی بکه‌” واتا “با هه‌موو شانازیکردنت شانازی له‌ئهو‌دا بی‌ت”

که‌واته‌، ئه‌گه‌ر پۆلس بتوانی‌ت له‌ هه‌موو ئه‌مانه‌ شانازی بکات و شادی بکات و دلخووش بی‌ت، مه‌به‌ستی پۆلس چیه‌ -که‌ «له‌ من به‌دوور بی‌ت شانازی به‌ هیچ شتیکه‌وه بکه‌م، جگه‌ له‌ خاچی عیسای مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆمان» (گه‌لاتیا ۴: ۱۶)؟ ئایا

ئەو تەنھا دوو قەسەییە؟ تۆ لە شتیکدا دلخۆش دەبیت، بەلام دەلیت بە شتیکی دیکە شاد دەبیت؟ نەخێر، ھۆکارێکی زۆر قوول ھەیە بۆ ئەوێ بڵێن ھەموو خوشحالییەک، ھەموو شادبوونیکی، ھەموو شانازیکردنێکی بە ھەر شتیکەو دەبیت شادبوون بیت بە خاچی عیسی مەسیح.

مەبەستی پۆلس شتیکە کە ھەموو بەشتیکی ژیاوت دەگۆرێت. مەبەستی ئەو ھەیە کە، بۆ باوەرداری مەسیحی، ھەموو شانازییەکانی دیکەش دەبێ شانازیکردن بیت لە خاچدا. ھەموو خوشحالییەک لە ھەر شتیکی دیکەدا دەبیت خوشحالی بیت لە خاچدا. ئەگەر بە ھیوای شکۆمەندی شاد بیت، دەبیت بە خاچی مەسیح شاد بیت. ئەگەر لە تەنگانەدا خوشحال بیت چونکە تەنگانە ھیوا دروست دەکات، ئەوا دەبێ بە خاچی مەسیح شاد بیت. ئەگەر بە لاوازییەکان، یان بە گەلی خودا خوشحالی، دەبێ بە خاچی مەسیح شاد بیت.

مەسیح ھەموو شتیکی باش و ھەموو شتیکی خراب کە گۆردرا بۆ چاکە، کەریو ھەتی

بۆچی ئەمە وایە؟ چونکە بۆ گوناھبارانی پزگاکراو، ھەموو شتیکی باش -بەراستی ھەموو شتیکی خراب کە خودا دەگۆرێت بۆ چاکە- بە خاچی مەسیح بۆ ئێمە دەستەبەر بوو. بەبێ مردنی مەسیح گوناھباران جگە لە ھۆکمدان ھێچی دیکەیان دەست ناکەوێت. جگە لە خاچی مەسیح تەنھا مەھکومکردن ھەیە. بۆیە ھەموو ئەو شتانەی کە لە مەسیحدا چێژیان لێ وەر دەگرت -وەک شوینکەوتووێکی مەسیح، وەک کەسێک کە متمانەی بە مەسیح ھەیە- بەھۆی مردنی مەسیح ھەیە. بۆیە ھەموو خوشییەکتان لە ھەموو شتیکدا دەبیت شادییەک بیت لە خاچەدا کە ھەموو نیعمەتەکانتان بۆ کردراو بە نرخێ مردنی کورێ خودا، عیسی مەسیح.

یەکیک لەو ھۆکارانەی کە ئێمە وەک پێویست مەسیح -کرۆکی ژیاومان نییە و تێر نەبووین لە جاچ ئەو ھەیە کە ئێمە درکمان بەو نەکردوو ھەموو شتیک- ھەموو شتیکی باش و ھەموو شتیکی خراب کە خودا بۆ چاکە پۆلە پزگاکراوەکانی دەیگەرێتێتەو- بە مردنی مەسیح بۆ ئێمە کردراو. ئێمە بە سادەیی ژیاومان و ھەناسە و تەندروستی و ھاوێ و ھەموو شتیک بە شتیکی ئاسایی دەزانین. ئێمە پێمان وایە ئەمانە مافی خۆمانە، بەلام راستییە کە ئەو ھەیە کە لە راستیدا ھی ئێمە نین. ئێمە دوو ھێندە ناشایستەین بۆ ئەو.

(یەکەم) ئێمە بەدیھێزاون و بەدیھێزەمان پابەند نییە بە پێدانی ھێچ شتیک بۆمان -نە ژیاومان تەندروستی یان ھێچ شتیک. «یەزدان دای و یەزدانیش بردییەو»، ھێچ نادادپەرەرییە کمان لە گەڵ ناکات (ئەیوب ۱: ۲۱).

(دووهم) وه جگه له وهی به دیه پتر او پکین که مافی هیچ داواکاریه کمان له سه ر به دیه پتره رمان نییه، گونا هبارین. «هه مووان گونا هیان کرد و له شکوی خودا دوور که وته وه» (رؤما ۳: ۲۳). ئیمه پشتگو پیمان خستوو و سه ریچیمان کردوو و نه مانتوانیوه خوشمان بوویت و متمانه مان پیی هه بیت. توو پهی دادپهروه ری ئه وه له دژی ئیمه هه لده گیرسیت. ته نها شتیک که شایه نی ئه وه ین له لایه ن ئه وه وه هوکمدانه، «هه موو جیهان بکه ویته ژیر لپرسینه وهی خودا» (رؤما ۳: ۱۹). بویه هه ر هه ناسه یه ک که هه لیده مژین، هه ر جاریک دل مان لیده دات، هه ر رۆژیک که خور هه لدیت، هه ر ساتیک که به چاومان ده بیینن یان به گویمان ده بیستین یان به دم قسه ده که ین یان به پییه کا همان ده رۆین، له ئیستادا، به خششیکی بیه رامبه ر و ناشیسته یه بو گونا هبارانیکی وه ک ئیمه که ته نها شایه نی هوکمداینن.

به خیره اتنی میهره بانی یان توو پهی شکومه ند؟

من ده ئیم «بو ئیستا» چونکه ئه گه ر په تی بکه یته وه خودا له به خششه کانیدا ببینیت، ئه واه درده که ون که به خشش نین، به لکو به لگه ی دادگای بالان له سه ر ناسو پاسی.

ئینجیل سه ره تا باسیان ده کات وه ک، «گالته ت به ده ولهمه ندی نه رمونیانی و ئارامی و پشو ودر ئییه که ی دیت؟ نازانیت نه رمونیانی خودا به ره و تۆبه کردنت ده بات؟» (رؤما ۲: ۴). «به لام تو له به ر که لله په قی و دلی تۆبه نه کردووت، له رۆژی توو پهی و ئاشکر اکردنی هوکی دادپهروه رانه ی خودا، توو پهی له سه ر خوت کو ده که یته وه» (رؤما ۲: ۵).

به لام بو ئه وانه ی که له هه ر هه ناسه یه کدا که هه لیده کیشن ده ستی میهره بانی خودا ده بینن و شانازییه که ی به به دیه پتره ده به خشش، عیسی مه سیح وه ک کپاری گه وری هه موو هه ناسه یه کی ناشیسته ده بینن و تامی ده که ن. هه ر لیدانیکی دل وه ک به خشش له ده ستی ئه و وه رده گرن.

شایه نی هیچ نین، به لام میراتگری هه موو شتیکی ن - بوچی؟

که واته چۆن ئه وانی کپیوه؟ وه لام: به خوینی خو ی. ئه گه ر من شایه نی هیچی دیکه نیم جگه له مه حکومکردن به هو ی گونا همه وه، به لکو له بری ئه وه له م سه رده مه دا ژیان و هه ناسه به ده ست به ینم، وه خو شی هه می شه یی له سه رده می داها توودا به ده ست به ینم چونکه مه سیح بو من مرد، ئه واهه موو شتیکی باش - وه هه موو شتیکی خراب که خودا بو چاکه ده یگو ریت - ده بیت بیت به پاداشتی ئازاره کانی (نه ک شایسته یی من). ئه مه ش هه موو ئه و هه مه چه شنییه ده گر یته وه که له سه ره تای ئه م بابه ته دا پرسیارم کرد. پرسیم: ئایا به راستی کار و کات به سه ربردن و په یوه ندییه کان و خواردن و

خۆشەويستی و خزمەتکردن ھەموویان دەتوانن لە یەک خولیاو ھەبڕیژرین؟ ئایا شتێک ھەیە ھێندە قوول و ھێندە گەورە و بەھێز بێت کە ھەموو ئەوانە پێکەو ھەلبگریت؟ ئایا بەپراستی سێکس و ئۆتۆمبیل و کار و شەپ و گۆرینی دایبی و دانێ باج دەتوانیت یەکتییەکی خۆدا بەرزکەرەو و پۆخ تێرکەری ھەبیت؟ ئیستا دەبینن کە ھەموو ئەزموونێک لە ژياندا بۆ گەورەکردنی خاچی مەسیح ھەبێت. یان بە شێوەیەکی دیکە بڵین، ھەموو شتێکی باش لە ژياندا (یان شتێکی خراپ بە مێھرەبانییەو ھەبێت بۆ چاکە گۆراو) مەبەست لێی گەورەکردنی مەسیح، ئەو ھەبێت لە خاچ دراو.

ئایا مەسیح ئۆتۆمبیلە دۆجەکی منی کڕیو؟

کەواتە، بۆ ھوونە چەند سالیێک لەمەوبەر بە ئۆتۆمبیلە دۆج سپیریتی کۆنەکەمان تووشی کارەساتێک بووین، بەلام کەس ئازاری پێ نەگەشت. وە بەو تەندروستیە دڵخۆشەم. من شانازی بەو ھەو ھەو دەکەم. بەلام بۆچی کەس ئازاری پێ نەگەشت؟ ئەو ھەبێتێک بوو بۆ من و خێزانەکەم کە ھێچ کام لە ئیمە شایەنی ئەو ھەبێت. وە ھەمیشە بەو شێوەیە نابێت. بەلام ئەمجارە وا بوو، ئیمەش شایەنی ئەو ھەبێت. وە ئیمە گوناھبار و بە سروشت مندالی توورەیین، جیا لە مەسیح. کەواتە چۆن توانیمان بەخششێکی وامان ھەبێت، ئایا بە چاکەیی خۆمان؟ وەلام: مەسیح لەسەر خاچ لەپێناو گوناھکارەکان مرد و تورەیی خۆدای لێ سەندینەو و بۆی مسۆگەر کردین، ھەرچەندە شایەنی ئەو ھەبێت، نەعمەتی ھەموو تواناکانی خۆدایە کە لە ھەموو شتێکدا پێکەو کارەسات بۆ چاکەیی ئیمە. بۆیە کاتێک بە تەندروستی خۆمان شاد دەبم، بە خاچی مەسیح شاد دەبم.

پاشان کارگێری بیمە پارەیی ئۆتۆمبیلەکی پێداين، نوێیەتی ھاوسەرم ئەو پارەیی ھەرگرت و چوو ئەو ئایوو و ئۆتۆمبیلێکی جووری چێفی لومینای کڕی کە سالیێک نوێتر بوو لە ئۆتۆمبیلەکی دیکەمان و بەناو بەفردا بەرزییەو مائەو ھەبێت. وە من لە نەعمەتە سەر سوپەر ھێنەرەکی بەخشنەو ھێندە دڵخۆشەم. ئا بەم شێوەیە. تۆ ئۆتۆمبیلەکی دەشکینیت. تۆ بێ ئازار دەردەچیت. بیمە پارە دەدات. یەکتێکی دیکە دەست دەکەوێت. وە نەعمەتی وەک ئەو ھەبێت ھێچ رووی نەدایت، بەرەو پێش دەچیت. لە سوپاسگوزاریدا سەرم دادەنەوینم و بە مێھرەبانییە نەگێر دراو ھەبێت تەنانەت ئەم شتە ماددیە بچووکەکانەش شاد دەبم. ئەم ھەموو بەزەییە لە کوێو سەرچاوە دەگرن؟ ئەگەر تۆ گوناھبارێکی رزگارکراو بیت، باوەردار بیت بە عیسا، ئەو بەزەییانە لە رێگەیی خاچەو ھەبێت. جگە لە خاچ، تەنھا ھوكمدان ھەبێت - پشوو درێژی و مێھرەبانی بۆ ھەرزێک، بەلام دواتر ئەگەر رەت بکەیتەو، ھەموو ئەو مێھرەبانییە تەنھا خزمەت

به چرکدرنه وهی حوکمدان ده کات. بویه هه موو شتیکی باش له ژياندا، وه هه ر شتیکی خراپ که خودا بو چاکه ده یگوړت، به خششیکې خوین به هایه که کردراوه. وه هه موو شانازیکردنک -هه موو شادییه ک- ده بیت شانازیکردن بیت له خاچدا.

ئاخ بو من نه گهر له هه ر کاتیکدا به هه ر جوړیک به هه ر نیعمه تیک شاد بم، مه گهر خوشحالیم شادبوونیک بیت له خاچی مه سیحدا.

رېځایه کی دیکه بو گوتنی ئه مه ئه وه یه که دیزاینی خاچ شکومه ندی مه سیحه. ئامانجی خودا له خاچدا ئه وه یه که مه سیح ریزی لی بگیرت. کاتیک پوآس له گه لاتیا ۴: ۱۶ ده لیت: «له من به دوور بیت شانازی به هیچ شتیکه وه بکه م، جگه له خاچی عیسای مه سیحی خاوه ن شکومان»، ئه و ده لیت ویستی خودا ئه وه یه که خاچ هه میسه شکودار بکړت -که مه سیحی له خاچدراو هه میسه شانازیمان و خوشحالی و خوشی و ستایشمان بیت- که واته مه سیح شکومه ندی و سوپاس و ریزی به ده سته بختیت بو هه موو شتیکی باش له ژیاغماندا و هه موو شتیکی خراپ که خودا بو چاکه ی ئیمه ده یگوړت.

بلاوکردنه وهی سۆزیک بو مه سیحی له خاچدراو -به فیژکردن

به لام ئیستا لیره دا پرسیاریک هه یه: نه گهر ئه وه ئامانجی خودایه له مردنی مه سیحدا -واتا، که «مه سیحی له خاچدراو» له هه موو شتیکی ریزی لی بگیرت و شکومه ند بیت- ئه و چو ن مه سیح ئه و شکومه ندی به ده سته بختیت که شایه نه تی؟ وه لامه که ئه وه یه ئه م نه وه یه ده بیت فیری ئه و بکړت که ئه م شتانه بزائن. یان به شیوه یه کی دیکه بلین: سه رچاوه ی خوشحالی له خاچی مه سیحدا په روه رده یه سه باره ت به خاچی مه سیح.

ئه وه کاری منه. من ته نها نیم، به لام به سۆزیکه وه بو خو م له باوه شی ده گرم. پیم وایه که له سالی ۱۹۶۶ کاتیک به نه خوشی مونو له بنکه ی ته ندروستی له ویت له ویلايه تی ئیلینویس پالکوتم په روه ردگار بو ئه مه بانگی کردم. بو ئه مه یه که هه مووی پیسه نگیه تیه کی ده کردم- ئه رکی خودا: بویه بژی و به م شیوه یه بخوینه و به م شیوه یه خزمه ت بکه و هینده بانگه شه ی بو بکه و به م شیوه یه بنووسه که عیسای مه سیح، خودای له خاچدراو و زیندوو بووه وه، تاکه شانازی ئه م نه وه یه بیت. وه نه گهر ئه مه کاری منه، کاری توش هه ر وه هایه، ته نها به شیوازیکی جیاواز: به شیوه یه ک بژیت و قسه بکه یت که به های «مه سیحی له خاچدراو» له لایه ن خه لیککی زیاتر و زیاتره وه ببیزیت و تام بکړت. بو ئیمه ش وایه هه ر وه ک چو ن بو ئه ویش تیچووی زوری ده ویت.

تاکه شوین بو شانازیکردن به خاچه وه له سه ر خاچه

نه گهر هیواخوازین شانازیکردنی دیکه مان نه بیت جگه له خاچ، ئه و ده بیت له نزیک خاچ بژین -به راستی ده بیت له سه ر خاچ بژین. ئه مه ش شتیکی حه په سیته ره.

به لَام ئه مه ئه وه يه كه گه لاتيا ٦: ١٤ دا ده لّيت: «له من به دوور بّيت شانازی به هيچ شتيكه وه بكه م، جگه له خاچی عيسای مه سیحی خاوه ن شکۆمان، كه به هۆيه وه جيهان بۆ من له خاچ دراوه، منیش بۆ جيهان.» شانازی کردن له خاچدا کاتیک پرووده دات كه تۆ له سه ر خاچ بیت. ئایا ئه وه نییه كه پۆلس ده لّیت؟ واتا: جيهان بۆ من له خاچ دراوه و منیش [له خاچ دراوم] بۆ جيهان. دنیا بۆ من مردووه، منیش بۆ دنیا مردووم. بۆچی؟ چونكه من له خاچ دراوم. کاتیک له سه ر خاچ ده بین فیرده بین شانازی به خاچه وه بکهین و به خاچ شاد بین. وه تاکو خودمان له وێ له خاچ نه دریت، شانازیمان به خۆمان ده بّیت.

به لَام ئه مه واتای چیه؟ كه ی ئه مه پرویدا؟ كه ی له خاچ دراوین؟ ئینجیل له گه لاتيا ٢: ٢٠ وه لَامه كه ی ده داته وه: «من له گه لّ مه سیح له خاچ درام، ئیتر من نیم ئه وه ی ده ژیت، به لّكو مه سیحه له مندا ده ژیت. ئیستاش كه وا به جهسته ده ژیم، ئه وا به باوه ر به كوری خودا ده ژیم، ئه وه ی منی خۆشویست و خۆی كرده قوربانی بۆ من.» کاتیک مه سیح مرد، ئیمه ش مردین. واتای شکۆمندی مردنی مه سیح ئه وه یه كه کاتیک مرد، هه موو ئه وانیه كه ه ی ئه ون له ناو ئه ودا مردن. ئه و مردنه ی ئه و كه بۆ هه موومان مرد، «له شیوه ی مردنه كه ی له گه لّیدا یه كمانگرتبّیت» (رۆما ٦: ٥). به لَام تۆ ده لّیت: «ئایا من له ژياندا نیم؟ هه ست ده كه م زیندووم». باشه لّیردا پّیوستی به په روه رده هیه. ده بّیت فّیرین چیمان به سه ر هاتووه. ده بّیت فّیری ئه م شتانه بكرّین. هه ر بۆیه گه لاتيا ٢: ٢٠ و گه لاتيا ٦: ١٤ له كتيبی پیرۆزدا هاتووه. خودا فّیرمان ده كات چیمان به سه ر هاتووه، بۆ ئه وه ی بتوانین خۆمان بناسین، وه شیوازی كارکردنی له گه لّمان بزانین، وه به گویره ی پّیوست به خودا و به كوره كه ی و له خاچدا شاد بین.

په یوه ست بوون به مردن و ژيانی مه سیحی له خاچدراو

دووباره بیر له گه لاتيا ٢: ٢٠ بکه ره وه. ده بینین كه، به لّی، ئیمه مردووین و، به لّی، ئیمه له ژياندا بین. «من له گه لّ مه سیحدا له خاچ درام [بۆیه مردووم]. ئیتر من نیم ئه وه ی ده ژیت، به لّكو مه سیحه له مندا ده ژیت. ئیستاش كه وا به جهسته ده ژیم [كه واته، به لّی، من زیندووم، به لَام هه مان «من» نییه له گه لّ «من» كه مرد] ئه وا به باوه ر به كوری خودا ده ژیم، ئه وه ی منی خۆشویست و خۆی كرده قوربانی بۆ من.» به واتایه كی دیکه ئه و «من» ه ی كه ده ژیم، «من» ی نوێی باوه ره. دروستكراوی نوێ ده ژیت. باوه ردار ده ژیت. خودی كۆن له گه لّ عيسا له سه ر خاچ مرد.

له وانیه به رسیت، «کلیلی په یوه نديکردن به م راستیه چیه؟ چۆن ده كرّیت ئه مه ه ی من بّیت؟ چۆن ده توانم له نّیو مردووه كاندا بم كه له گه لّ مه سیحدا زیندوون و

شکۆمهنډی خاچ ده‌بینن و تامی ده‌کهن و بـلاوی ده‌که‌نه‌وه؟“ وه‌لامه‌که له وشه‌کانی سه‌بارته به باوه‌ر له گه‌لاتیا ۲: ۲۰ دا هاتووه؛ «ئێستاش که‌وا به جه‌سته ده‌ژیم، ئه‌وا به باوه‌ر به کورپی خودا ده‌ژیم» ئه‌وه به‌سته‌ره‌که‌یه. خودا به باوه‌ر ده‌ته‌سته‌یه‌وه به کوپ‌ه‌که‌یه‌وه. وه کاتیک ئه‌مه ده‌کات، یه‌ک‌تیی‌ه‌ک له‌گه‌ڵ کورپی خودادا هه‌یه بو‌ ئه‌وه‌ی مردنه‌که‌ی بـیته‌ مردنی تو و ژیا‌نی بـیته ژیا‌نی تو.

مردن، ژیا‌ن و شانازیکردن به خاچ

ئێستا با هه‌موو ئه‌و باب‌ه‌تانه به‌ینه سه‌ر گه‌لاتیا ۴: ۱۶، وه ده‌بینین چو‌ن د‌یینه سه‌ر ئه‌وه‌ی که به ته‌واوی بو‌ شکۆمهنډی مه‌سیحی له خاچ‌دراو بژین. واته‌: «له من به‌دوو‌ر بـیت شانازی به ه‌یچ ش‌تیکه‌وه بکه‌م، جگه له خاچی عیسا‌ی مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆمان، که به‌هۆیه‌وه جیهان بو‌ من له خاچ‌دراوه، منیش بو‌ جیهان.» واته‌ شانازی به ه‌یچ ش‌تیکه‌وه مه‌که جگه له خاچ. چو‌ن به‌م ش‌یوه‌ ریشه‌یه ده‌بینه یه‌ک‌تر به‌رزکه‌ره‌وه؟ چو‌ن ده‌توانین ب‌ینه ئه‌و جو‌ره‌ مرو‌فانه‌ی که هه‌موو خو‌شیه‌کا‌مان بگه‌ر‌پ‌ئینه‌وه بو‌ خو‌شی له مه‌سیحدا و ئه‌وه‌ی که له خاچ‌دراوه؟ وه‌لام: ئه‌و خوده‌ کو‌نه‌ی که ه‌زی له شانازی‌کردن و دل‌خو‌شبو‌ون و شادبو‌ونه به‌ شته‌کانی دیکه، مرد. به باوه‌ر ئیمه له‌گه‌ڵ مه‌سیح یه‌ک‌گرتووین. مردنی ئه‌و ده‌بـیته‌ مردنی ژیا‌نی خو‌به‌رز‌کردنه‌وه‌مان. ئیمه له‌گه‌ڵ ئه‌ودا بو‌ تازه‌یی ژیا‌ن گه‌شه ده‌که‌ین. ئه‌وه‌ی ده‌ژی به‌دی‌ه‌پ‌ن‌راوی‌کی نو‌یه که تاکه خولیا‌ی به‌رز‌کردنه‌وه‌ی مه‌سیح و خاچه‌که‌یه‌تی.

ئه‌گه‌ر به ش‌یوه‌یه‌کی دیکه ب‌ل‌یین، کاتیک متمانه‌ت به مه‌سیح هه‌یه، کو‌یلا‌یه‌تیت بو‌ جیهان و چه‌واشه‌کارییه زاله‌که‌یه‌وه ده‌ش‌ک‌یت. تو سه‌بارته به دونیا لاشه‌یه‌کی مردوو‌یت، دونیاش بو‌ تو ته‌رمیکه. یا‌ن ئه‌گه‌ر به ئه‌ر‌پ‌نی باسی بکه‌ین، به‌پ‌نی ئایه‌تی ۱۵، تو “به‌دی‌ه‌پ‌ن‌راوی‌کی نو‌ی”یت. “نو‌ی کو‌ن” مردوو‌ه. “تو”یه‌کی نو‌ی زیندوو‌ه. وه تو‌ی نو‌ی تو‌ی باوه‌ر‌داره. وه ئه‌وه‌ی باوه‌ر ده‌یکات ئه‌وه‌یه که شانازی به جیهانه‌وه ناکات، به‌ل‌کو به مه‌سیحه‌وه، به تاییه‌ت مه‌سیحی له خاچ‌دراو.

به‌م ش‌یوه‌یه تو ه‌ینده سه‌ن‌ته‌ری خاچ ده‌ب‌یت که له‌گه‌ڵ پو‌ل‌سدا ده‌ل‌ییت: «من شانازی ناکه‌م، ته‌نها به خاچی په‌روه‌ر‌دگارمان عیسا‌ی مه‌سیح نه‌ب‌یت.» ئیتر دونیا گه‌نجینه‌ی ئیمه نییه. سه‌ر‌چاوه‌ی ژیا‌مان نییه و نه په‌زاهمه‌ندی‌مانه و نه دل‌خو‌شیمانه. مه‌سیح ئه‌وه‌یه.

ئایا به‌ها به‌و شتانه بده‌ین که پ‌یشه‌کشی ده‌کات یا‌ن ئه‌وه‌ی که و‌ینای ده‌کات؟

به‌لام ئه‌ی ته‌ندروس‌تیمان له‌ پرو‌ودا‌وی ئو‌تو‌می‌لدا؟ ئه‌ی ئه‌و پار‌یه‌ی بیمه‌ی وه‌رمان‌گرتوو‌ه؟ ئایا نه‌م‌گوت دل‌خو‌شم به‌و شته؟ ئایا ئه‌وه دونیا نییه؟ که‌واته ئایا من

به پراستی سه بارهت به جيهان مردووم؟ مردووه بۆ پاره‌ی بيمه و ئۆتۆمبيلی نوؤ؟
 نوؤڭ ده‌که‌م به پړگای پراست مردېم. من پيم وايه که من هه‌م. به ته‌واوی نا،
 دئيام، به‌لام به واتايه‌کی پراسته‌قينه. ئه‌مه چۆن ده‌ييت؟ ئه‌گه‌ر به سه‌لامه‌تی يان
 ته‌ندروستی يان هه‌ر شتێکی باش هه‌ست به خۆشحالې بکه‌م، وه ئه‌گه‌ر ئه‌م شتانه
 شته‌کانی جيهان بن (که هه‌ن)، ئه‌وا ئايا من مردووم بۆ جيهان؟ به‌لئ، چونکه
 مردووبوون بۆ جيهان به‌و واتايه‌ نيه‌ که هه‌ست بۆ جيهان نه‌ييت (پروانه يه‌که‌می
 يو‌حنا ۲: ۱۵؛ يه‌که‌م تيمۆساوس ۴: ۳). واتا هه‌موو چيژێکی ياسای له جيهاندا ده‌ييت
 به‌لگه‌يه‌کی به‌خوین کړدراو بۆ خۆشه‌ويستی مه‌سیح، وه بۆنه‌يه‌ک بۆ شانازيکردن له
 خاچدا. ئيمه‌ مردووين بۆ پاره‌ی بيمه له کاتيکدا پاره‌که ئه‌وه نيه‌ که تيرت ده‌کات،
 به‌لکو مه‌سیحی له خاچدراو واتا به‌خشه‌ره‌که‌ی، تيرت ده‌کات.

سی ئيس لویس ئه‌وه ده‌خاته‌ روو که من مه‌به‌ستم چيه‌ له ئه‌زموونێک که له
 کۆگايه‌کی ئامرازه‌کاندا هه‌ييوو.

”ئهمرۆ له‌ناو کۆگايه‌کی تاریکی ئامپه‌ره‌کاندا وه‌ستا بووم. خۆر له‌ ده‌ره‌وه ده‌دره‌وشايه‌وه
 و تيشکێکی خۆر له‌ درزه‌که‌ی سه‌ره‌وه‌ی ده‌رگا‌که‌دا هاته‌ ژووره‌وه. له‌و شوينه‌ی که
 وه‌ستا بووم ئه‌و تيشکه‌ پووناکیيه‌، که ته‌نولکه‌ تۆزه‌کانی تيدا هه‌لده‌فري، سه‌رنجراکيشترين
 شت بوو له‌ شوينه‌که‌دا. هه‌موو شتێکی دیکه‌ نزیکه‌ی په‌شی تۆخ بوو. من خه‌ریکی
 بينینی تيشکه‌که‌ بووم، شته‌کانی ده‌روبه‌رم نه‌ده‌بینی.

پاشان جوولام، به‌جوړپک که تيشکه‌که‌ که‌وته سه‌ر چاوه‌کانم. له‌يه‌ک کاتدا
 هه‌موو وينه‌که‌ی پيشوو نه‌ما. هيچ کۆگای ئامپه‌ره‌کانم نه‌ده‌بینی، وه (له‌ سه‌رووی
 هه‌مووشيانه‌وه) هيچ تيشکێکم نه‌ده‌بینی. له‌بری ئه‌وه، له‌ناو درزی نارپکی سه‌ره‌وه‌ی
 ده‌رگا‌که‌دا له‌ چوارچيۆه‌يه‌که‌دا، گه‌لا سه‌ه‌وزه‌کانی سه‌ر لقه‌کانی دارپکم له‌ ده‌ره‌وه‌ بینی و
 له‌وه‌ زیاتر، ملیۆن‌ها کیلومه‌تر دوورتر، خۆرم بیني. ته‌ماشاکردنی به‌دریژایی تيشکه‌که‌، وه
 ته‌ماشاکردنی له‌ سه‌ره‌وه‌ی تيشکه‌که‌ دوو ئه‌زموونی زۆر جیاواز بوون.^{۱۱}

تیشکی خۆری نيعمه‌ت له‌ ژيانماندا له‌ خۆیدا گه‌شايه‌وه. هه‌روه‌ها پووناکی ده‌داته
 ئه‌و زه‌ويه‌ی که ئيمه‌ تيدا ده‌رپۆين. به‌لام مه‌به‌ستێکی بالتر بۆ ئه‌م نيعمه‌تانه‌ هه‌يه.
 خودا مه‌به‌ستی ئه‌وه‌يه‌ ئيمه‌ زیاتر له‌وه‌ بکه‌ين که له‌ ده‌ره‌وه‌ی ئه‌وان بوه‌ستين و
 سه‌رسام بين به‌و شتانه‌ی که هه‌ن. له‌وه‌ش زیاتر مه‌به‌ستی ئه‌وه‌يه‌ ئيمه‌ بچينه
 ناویانه‌وه و ئه‌و خۆره‌ بينين که ليه‌وه‌ ديت. ئه‌گه‌ر تيشکه‌کان جوان بن، خۆر له‌وه‌ش
 جوانتره‌. ئامانجی خودا ئه‌وه‌ نيه‌ که ئيمه‌ ته‌نها به‌ به‌خشه‌کانی سه‌رسام بين، به‌لکو
 زیاتريش، واتا به‌ شکۆمه‌نديه‌که‌ی ئه‌و سه‌رسام بين.

ئېمە لە ئاگرى شىكۆمەندى مەسىحدا دەمرىن بۆ جىھاننىكى بېتوان

ئىستىبابەتەكە ئەوئەيەكە شىكۆمەندى مەسىح كە بە تايىبەتى لە مردن و زىندوو بوونەوئەيدا دەردەكەوئەت، شىكۆمەندى سەرەو و پىشتى ھەموو نىعمەتتەكە كە چىژى لى وەرەدەگرىن. ھەموو ئەو شتانەي كپىو كە بۆ ئېمە باشن. شىكۆمەندى ئەو لەو شوئەيەكە دەبىت گەران بەدوای سۆزەكانمان كۆتايى پىيەت. ھەموو شىتتىكى دىكە ئامازەيە - مەتەللىكە لەم جوانىيە. كاتىك دۆلەكانمان بە درىژايى تىشكى نىعمەتەكان لە شىكۆمەندى گەرمى خاچدا بەرەو سەرەو رادەكەنەو بۆ سەرچاوەكەي، ئەو ھىلە جىھاننىيەكەي نىعمەتەكە مردوو و مەسىحى لە خاچدراو ھەموو شىتتەكە.

تاكە ژياننىك كە خودا شىكۆمەند دەكات

ئەمەش جىاوازي نىيە لە ئامانجى گەرەكەندى شىكۆمەندى خودا كە لە بەشى دووئەمى ئەم كىتەبەدا بىنيمان، مەسىح شىكۆمەندى خودايە. خاچە خوئناويەكەي ناوئەندى گەشاوئەي ئەو شىكۆمەندىيە. بەو نىعمەتە ھەموو نىعمەتتىكى بۆ كپىن - كاتى و ھەمىشەيى. وە ئېمە شاينەي ھىچ نىن. ئەو ھەموو كپى. بەھۆى خاچى مەسىحەو، ھەللىژدراوكانى خودا چارەنووسيان بۆ دانراو كە رۆلەي خودا بن. بەھۆى خاچەكەيەو توورەيى خودايان لى دەسەندىتەو. بەھۆى خاچەكەيەو ھەموو تاوانبارىك لادەبردەت و لىخۆشبوون وەرەگرن بۆ گوناھەكان و راستدروستىيەكى تەواومان بۆ دادەنرەت و خۆشەويستى خوداش بە رۆح لە دلماندا دەرژەت و ئېمەش لەگەل وئەي مەسىحدا دەگونجىين.

بۆيە ھەموو چىژىك لەم ژيانە و لە ژيانى دواتردا كە بىتەرستى نىيە، رىژلىنانىكە بۆ بەھاي بىكۆتايى خاچى مەسىح - ناوئەندى بلىسەي شىكۆمەندى خودا. بەم شىوئەيە ژياننىكى خاچ سەنتەرى، بەرزكەرەوئەي خاچ، تىركراوى خاچ ژياننىكى خودا شىكۆمەندەكەرە - تاكە ژياننىكە كە تىدا خودا شىكۆمەندە. ھەموو ئەوانى دىكە بەفەرودانە.

به شی چواره م

شکودارکردنی مه سیح

له ریگه ی ئازار و مردنه وه

ژیان بۆ شکودارکردنی مه سیح تیچووی زۆری دهوێت. ئەمه شتیکی سه رسوپهێنهر نییه. مه سیح له خاچ درا. وهک تاوانباریک مامه له ی له گه ل کرا. وه بانگمان ده کات که شوینی بکهوین. «ئه گهر که سیک ده یه ویت بیهته قوتابی من، با نکۆلی له خو ی بکات و خاچه که ی هه لبرگیت و دوام بکه ویت» (مه رقۆس ۸: ۳۴). ده لیت پیده چیت بۆ ئیمه له وه باشتر نه ییت. «ئه گهر خاوه ن مال به ”به عل زه بول“^{۱۲} ناو به ردییت، چه ند زیاتر خانه واده که ی؟» (مه تا ۱۰: ۲۵).

به لام ئازارچێژتن له گه ل عیسا له سه ر ریگای خۆشه ویستی چای گولگۆسا ته نها ئه نجامی گه وهره کردنی مه سیح نییه؛ ههروه ها ئامرازیشه. ئەو کاتیک ده یته بالاده ست که ئیمه هینه له ناوی ئەو دا رازی بین که بتوانین «واز له کالاً و خزمه کامان و ئەم ژیا نه له ناوچو وهش به یین» وه له پیناو خۆشه ویستیدا ئازار به یژین. جوانیه که ی زۆرترین ده روا وه یی ده ییت کاتیک له سه رووی ته ندروستی و سامان و خودی ژیا نه وه دا بنریت. عیسا ئەمه ی ده زانی. ده یزانی که ئازار (چ نا ره حه تی به چووک ییت یا ن ئەشکه نه جدانی ترسناک) له م سه رده مه دا ده یته ریگایه ک بۆ ئەوه ی به دیارترین شیوه بالاده ست ییت. هه ر بۆیه بانگمان ده کات بۆ ئەمه. ئەو ئیمه ی خۆشه ده ویت. وه خۆشه ویستی به واتای ئەوه نییه که زۆر گرنگیمان پیدات یا ن ژیا نمان ئاسان بکات. واتا وامان لیده کات بتوانین بۆ هه تاهه تایه چێژ له شکودارکردنی ئەو وه ربگرین -گرنگ نییه تیچووی چیه.

باشترین شانازی ئیمه کاتیکه به رگه ی خاچ ده گرین

وه تیچووی زۆری بۆ ئیمه ده ییت. ژیا نی ئاسایی باوه ردار به مه سیح ژیا نیکه که ته نها شانازی به خاچه وه ده کات -ناوه ندی گه شاوه ی شکۆمه ندی خودا- وه له کاتی هه لگرتنی خاچدا ئەو کاره ده کات. «ئوه وه ی خاچه که ی هه لنه گریت و دوام نه که ویت، ناتوانیت بیهته قوتابی من» (لوقا ۱۴: ۲۷). هه لگرتنی خاچ ئەو ئامرازیه که تادیت ئازادمان ده کات بۆ ئەوه ی شانازی به خاچه وه بکه یین. ئازاره کان دا رشتنی خودایه له م جیهانه گونا هابیه دا (رۆما ۸: ۲۰). ترسناکی گونا ه نیشان ده دات بۆ ئەوه ی جیهان

بیبینیت. سزای تاوانباریی گونا ده‌دات بۆ ئەوانەى باوە‌پریان بە مەسیح نییە. هێزى گونا بۆ ئەو کەسانە دەشکینیت کە خاچەکانیان هەڵدەگرن و شوین عیسا دەکەون. لەبەر ئەوەى گونا بچووککردنەوهى شکۆمەندى پەزەمانەندى خودایە، ئەو ئازارەى کە دەسەلاتى گونا دەشکینیت، نىعمەتتیکى زۆر گەورەیه.

هەر شتیک واما ن لێدەکات زیاتر و زیاتر بتوانین چێژ لە شکۆدارکردنى خودا وەر‌بگیرین، نىعمەتە. چونکە هیچ خۆشیهک گەورەتر نییە لە دلخۆشى لە شکۆى خودادا. وە ئەگەر دە‌بێت ئازار بچێژین بۆ بینى ئەمە و بە قوولئى تامى بکەین، ئەوا ئازار نىعمەتە. وە بانگە‌وازی مەسیح بۆ ئەوەى خاچە‌که‌مان هەڵبگیرین و بە‌شداری بکەین لە ڕیگای گولگۆسا خۆشە‌ویستیه.

کتیبه بنه‌ره‌تیه‌که‌ى بۆنھۆفەر بۆ نه‌وه‌ى من

دیتريش بۆنھۆفەر دیارییەک بوو بۆ ئەوەى منى خویندکار. نوێژ دە‌کەم پەيامە گرانە‌هاکەى لە هەر نه‌وه‌یه‌کدا بدۆزێتە‌وه. هەرچە‌ندە لە تەمەنى سى و نو سالی‌دا کۆچى دواى کرد، بە‌لام ژيانى بە‌فیرۆ نه‌چوو. ژيان و مردنى بە‌رده‌وامە لە قسە‌کردن بە دەسە‌لاتە‌وه. لە ٩١ نیسانی ١٩٤٥ لە کەمپى کارى زۆرە‌ملئ لە شارى فلو‌سن‌بۆرگ لە ئە‌لمانیا هە‌ل‌واسرا، پێشتر قەشە و مامۆستا و سەر‌کرده‌ى قوتابخانە‌یه‌کى بچووکى مەشق و پاهێنان بوو بۆ کلێسای دانێدنان و بە‌شداری لە بزوتنە‌وه‌ى بە‌رخۆدانى پرۆتستانی کردبوو لە دژى حیزبى نازیه‌کان.

ئەو کتێبه‌ى لە ئە‌وه‌ى مندا گ‌رپى لە باوە‌پرى هەزاران کەس بە‌ردا، ناوى ”تێچووى بە‌قوتابییوون” بوو. لە پشوو جە‌ژنى کریسمسدا لە سالى کۆتایى خویندەم لە کۆلیژدا خویندبوومە‌وه. پە‌نگە بە‌ناوبانگ‌ترین و ژيان‌بە‌خستى کتێبه‌که‌ ئە‌وه بوو، ”خاچ کۆتایى ترسناک نییە بۆ ژيان بە‌پێچە‌وانە‌وه لە خوداترسى و بە‌ختە‌وه‌رى، بە‌لام لە سەرە‌تای هاوبە‌شیمان لە‌گە‌ڵ مەسیحدا چاومان پێدە‌که‌وێت. کاتیک مەسیح کە‌سیک بانگ دە‌کات، فەرمانى پێدە‌کات بێت و م‌ریت.”^{١٣} هە‌لاتن لە مردن کورت‌ترین ڕیگایە بۆ ژيان‌تیکى بە‌فیرۆچوو.

کتێبه‌که‌ى بۆنھۆفەر تۆمە‌تیکى گە‌وره‌ بوو بۆ ئەو ”نىعمەتە هە‌رزانه‌”ى کە لە کلێسای مەسیحى لە هە‌ردوو دیوى زە‌ریای ئە‌تلە‌سیدا بینییوى. باوە‌پرى بە‌وه هە‌بوو راست‌دروستی (پە‌وابوون) بە نىعمەتە لە ڕیگەى باوە‌پەرە‌وه. بە‌لام ئەو باوە‌پرى ئە‌ده‌کرد کە ئەو باوە‌پەرە‌ى بە راست‌دروستی دە‌بینیت، هەرگیز دە‌توانیت م‌رو‌فە‌کان بە نه‌گ‌و‌راو بە‌جێ‌هێڵیت لە‌لایەن ئەو مەسیحە توند‌پەرە‌وه‌ى کە بانگە‌شە‌ى باوە‌پریانى پێ دە‌کەن. ئە‌وه وە‌لام‌یکى هە‌رزان بوو بۆ ئینجیل. گوتى: ”تاکە پیاو کە مافى ئە‌وه‌ى هە‌یه‌ بلێت

تهنها به نيعمهت راستودروست بووه، ئه و پياويه كه هه موو شتيكي به جيھشتووه بو شوينكه وتني مه سيح.^{۱۴}

ئە و دژەيه كېوونانەي ژيان كه مه سيح شكۆمەند دەكەن

ژيانتيك كه تهرخان كراوه بو زۆر شكۆداركردي مه سيح، تيجووي زۆري دهوئيت. وه تيجوونه كه هه م ده رنه نجامي كه و هه م ئامرازيكه بو ئه وه ي مه سيح شكۆدار بكات. ئه گهر پريگاي خو شه ويستي پر له خو شي و پريگاي ئازاربه خش نه گرينه بهر، ژيانمان به فيرو ده ده ين. ئه گهر له گه ل پۆلسدا فيري پارادوكسي مه سيح به رزكه ره وه ي ژيان نه بين، ئه و پۆژه كامان به فيرو ده ده ين و به دواي ئه و بلقانه دا ده گه رپين كه ده ته قن. «وهك خه م بار، به لام هه رده م دلشادين، وهك هه ژار به لام زۆران ده وله مەند ده كه ين، وهك هيجمان نه ييت و هه رچه نده هه موو شتيكمان هه يه» (دووه م كۆرنسو س ۶: ۱۰). پريگاي گولگوسا تيجووي زۆري دهوئيت و به ئازاره، به لام بن شادي نيه.

كاتيك به خو شيه وه تيجووي شوينكه وتني مه سيح ده گرينه بهر، به هاي ئه و له جيهاندا ده ره وشي ته وه. تيجوونه كه خو ي ده يته ئامرازيك بو ئه وه ي مه سيح گه و ره ده ربكه وئيت. پۆلسي ئيردراو يهك خولي اي گه و ره له ژياندا هه بوو. وه ئيمه بينومانه كه به چه ندين شي وه ده يليت: «پريارم دا له نيتوتاندا هه موو شتيك له بير بكه م، بيجگه له عيساي مه سيح، ئه ويش به له خاچ دراوي» (يه كه م كۆرنسو س ۲: ۲)؛ «له من به دوو ر بيت شانازي به هيج شتيكه وه بكه م» (گه لاتيا ۶: ۱۴).

تاكه سوۆي پۆلس له ژيان و مردندا

پۆلس به شيويه كي ديكه باسي له سوۆه گه و ره كه ي كرد كه نيشانمان ده دات چون تيجووي شكۆداركردي زۆري مه سيحيش ئامرازه. به كلي ساي فيليبي گوت، «به په رو شه وه چاوه روا و ئوميد هوارم كه له هيج شتيكدا شه رمه زار نه بم، به لكو و ره م به رز بيت بو ئه وه ي ئيستاش وه كو هه ميشه مه سيح له جه سته مدا پايه دار بيت، ئه گهر به ژيان بيت يان به مردن، چونكه بو من ژيان مه سيحه، مردنيش قازانچ» (فيليبي ۱: ۲۰-۲۱). ليره دا ئه و پرسياره ده وروژي تري ت و وه لام ده دري ته وه: چون به مردن پريز له مه سيح ده گريت؟ چون تيجووي له ده سته داني هه موو شتيك له م جيهاندا ده كريت بيت ته ئامرازيك بو زۆر شكۆداركردي عيسا؟ با به وردی گوئ له پۆلس بگري ن. مه سيح بانگي كر دووين بو شكۆمەندی ئه و بژين و بو شكۆمەندی ئه و مەرين. ئه گهر بزائين چون به باشي مەرين، ده زائين چون به باشي بژين. ئه م ده قه هه ردووكي نيشان ده دات.

ديسانه وه تاكه خولي اي پۆلس له ژياندا ده بينين: «كه... مه سيح له جه سته مدا پايه دار

بیټ، ئه‌گه‌ر به ژيان بیټ یان به مردن،» ئه‌گه‌ر مه‌سیح له ژیاغاندا زۆر شکۆدار نه‌کړیټ، ئه‌وا ژیاغان به‌فیرۆ ده‌چیت. ئیمه‌ بۆ ئه‌وه‌ بوو‌مان هه‌یه‌ که‌ مه‌سیح له جیهاندا وه‌ک ئه‌وه‌ی که‌ به‌پراستی هه‌یه‌ ده‌ریکه‌و‌یت -به‌ شکۆداری. ئه‌گه‌ر ژیان و مردمان به‌ها و سه‌رنج‌پراکتشی عیسا‌ نیشان نه‌دات، ئه‌وا به‌فیرۆ ده‌چیت. هه‌ر له‌به‌ر ئه‌مه‌شه‌ که‌ پۆلس گوتی ئامانجی له‌ ژیان و مردندا ئه‌وه‌یه‌؛ «که‌... مه‌سیح له‌ جه‌سته‌مدا پایه‌دار بیټ».

شه‌رمه‌زاری و گه‌نجینه‌که‌مان

سه‌رنج به‌دنه‌ ئه‌و شیوازه‌ نااساییه‌ی که‌ له‌ ئایه‌تی ۲۰ دا ئه‌مه‌ روون ده‌کاته‌وه‌: «به‌ په‌رۆشه‌وه‌ چاوه‌پروان و ئومیده‌وارم که‌ له‌ هیچ شتی‌کدا شه‌رمه‌زار نه‌بم، به‌لکو و‌ره‌م به‌رز بیټ بۆ ئه‌وه‌ی ئیستاش وه‌کو هه‌میشه‌ مه‌سیح له‌ جه‌سته‌مدا پایه‌دار بیټ، ئه‌گه‌ر به‌ ژیان بیټ یان به‌ مردن»، ته‌نها بۆ ساتیک لیره‌ پاره‌سته‌. شه‌رم ئه‌و هه‌سته‌ ترسناکه‌ له‌ تاوانباری یان شکسته‌پێنایه‌ کاتیک له‌به‌رده‌م که‌ساتیکدا پێوانه‌ی ئه‌وه‌ ناکه‌یت که‌ په‌زنامه‌ندی ئه‌وانت زۆر به‌دسته‌پێنا‌یت. ئه‌وه‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ مندا‌له‌ بچوو‌که‌که‌ له‌ به‌رنامه‌ی کریسمسدا هه‌ستی پیده‌کات کاتیک دپه‌رکانه‌ی شیعره‌که‌ له‌بیر ده‌کات، وه‌ فرمی‌سکه‌کان ده‌په‌ژین و بیده‌نگیه‌کی قورس بال‌ده‌گریټ به‌سه‌ریدا و به‌سه‌ر شوینه‌که‌دا و مندا‌له‌کانی دیکه‌ش به‌ شیوه‌یه‌کی درندانه‌ پیده‌که‌نن. ئه‌م کاته‌ ترسناکانه‌م له‌بیره‌. یان شه‌رمه‌زاری ئه‌وه‌یه‌ که‌ سه‌رۆکی هه‌ستی پیده‌کات کاتیک دواجار به‌لکه‌ نه‌پێیه‌ی بڵاوده‌پێته‌وه‌ و هه‌موو فیه‌ل‌ه‌کانی ئاشکرا ده‌بیټ و به‌ شه‌رمه‌زاری و تاوانباریه‌وه‌ له‌به‌رده‌م خه‌ل‌کدا پاره‌سته‌اوه‌.

که‌واته‌ خالی پێچه‌وانه‌ی شه‌رمه‌زاری چیه‌؟ ئه‌وه‌ کاتیکه‌ که‌ مندا‌له‌که‌ دپه‌رکانه‌ی به‌بیر دێته‌وه‌ و گو‌یی له‌ چه‌پله‌ لیدان ده‌بیټ. ئه‌وه‌ کاتیکه‌ که‌ سه‌رۆک به‌ باشی هوکمرانی ده‌کات و دووباره‌ هه‌ل‌ده‌به‌ژێردرێته‌وه‌. پێچه‌وانه‌ی شه‌رمه‌زاری، په‌ژگرتنه‌. به‌لێ، به‌ زۆری وایه‌. به‌لام پۆلس که‌سیکی زۆر نااسایی بوو.

وه‌ ده‌بیټ باوه‌پداران به‌ مه‌سیح که‌سانی زۆر نااسایی بن. بۆ پۆلس پێچه‌وانه‌ی شه‌رمه‌زاری په‌ژگرتنی نه‌بوو، به‌لکو په‌ژگرتنی مه‌سیح بوو له‌ په‌ژگه‌ی ئه‌وه‌وه‌. ئاماژه‌ی به‌وه‌ش کردوو، «به‌ په‌رۆشه‌وه‌ چاوه‌پروان و ئومیده‌وارم که‌ له‌ هیچ شتی‌کدا شه‌رمه‌زار نه‌بم، به‌لکو بۆ ئه‌وه‌ی... هه‌میشه‌ مه‌سیح له‌ جه‌سته‌مدا پایه‌دار بیټ».

ئه‌وه‌ی خوشت ده‌و‌یت دیاری ده‌کات که‌ هه‌ست به‌ شه‌رمه‌زاری ده‌که‌یت. ئه‌گه‌ر هه‌ز ده‌که‌یت م‌رو‌قه‌کان گرنگیت پێدنه‌، کاتیک گرنگیت پێ ناده‌ن هه‌ست به‌ شه‌رم ده‌که‌یت. به‌لام ئه‌گه‌ر هه‌ز بکه‌ی م‌رو‌قه‌کان مه‌سیح شکۆدار بکه‌ن، ئه‌وا هه‌ست به‌

شهره زاری ده کهیت ئە گەر لە سەر حسابی تۆ بچووک بکړیتهوه. وه پۆلس مه سیحی له هەر شتیک یان هەر که سیچ زیاتر خوشده ویست. «ئه وهی بۆ من قازانچ بوو، له پیناوی مه سیحدا ئەمانه به زیان ده زانم. له مهش زیاتر هه موو شتیک به زیان ده زانم له بهر به رزی به های ناسینی عیسی مه سیحی خاوه ن شکۆ. له پیناوی ئەودا هه موو شتیکم له ده ست دا و هه موو ئەو شتانه م به زبڵ دانا، بۆ ئەوهی مه سیح به ده ده ستهینم» (فیلیپی ۳: ۷-۸).

هه رکا تیک شتیک به هایه کی گه وره ی بۆ تۆ هه بوو، وه به جوانی یان هیز یان تایه ته ندیه که ی به به هاداری ده زانیت، ده ته ویت سه رنجی که سانی دیکه بۆی رابکشیست و هه مان خوشییان تیدا به ئاگا به ینیته وه. هه ر بۆیه ئامانجی هه موو شتیک له خودی پۆلس له ژياندا ئەوه بوو که مه سیح شکۆدار بکړیت. مه سیح بۆ پۆلس به هایه کی بیکۆتایی هه بوو، بۆیه پۆلس تامه زرۆی ئەوه بوو که سانی دیکه ئەم به هایه ببینن و تامی بکه ن. ئەمه واتای شکۆدارکردنی مه سیحه -نیشان دانی گه وره یی به هایه کی.

ئایا مردن شکۆدارکردنی خودا مه حال ناکات؟

به لام چی ئە گەر که سیچ له م خالده دا نا ره زایه تی به رامبه ر به پۆلس ده ربهریت و بلّیت: ”پۆلس، ده بینین ئیستا مه سیح چه نده به هاداره بۆ تۆ -چۆن چیژ له هاوڕییه تیه که ی و ده ده گریت، چۆن خزمه تیک ی به ره همدارت پێ ده به خشیست و ژیانته له نوقمبوونی که شتی رۆحت رزگار ده کات. به لام هه موو ئەوانه له کاتژمیری مردندا واتای چی ده بیست؟ له و چرکه ساته دا به های مه سیح له کویدا یه ؟ ئە گەر باوه پرداری به مه سیح ژیانته به فیرو بدارت، ئەوه چۆن یارمه تیت ده دات مه سیح شکۆدار بکه یته ؟ ئایا ئەوه هه ر ئەو ژیانته لێ ناسه نیته وه که ده توانیت مه سیح شکۆدار بکات؟“

بۆیه پۆلس له کۆتایی ئایه تی ۲۰ ئەمه زیاده کات که چاوه روانیه به تامه زرۆیه که ی ئەوه یه که: «مه سیح له جه سته مدا پایه دار بیست، ئە گەر به ژیان بیست یان به مردن» (فیلیپی ۱: ۲۰). مردن هه تا ئەو راده یه هه ره شه یه که ئامانجه سه ره کیه کانت له بار ده بات. مردن هه تا راده یه ک ترسناکه که هه ره شه ی ئەوه ت لیده کات ئەو شته ت لێ بدزیت که له لای تۆ به هادارترین گه نجینه یه. به لام پۆلس مه سیحی به گه نجینه ی به هادار ده زانی و ئامانجی گه وره کردنی مه سیح بووه. وه مردنی وه ک بیزار کردنی ئەو ئامانجه نه ده بیننی، به لکو وه ک هۆکارێک بۆ به ده یتانی ئامانجه که.

ژیان و مردن! پیده چیت ته واو پیچه وانه بن -له دوژمنایه تیه کی زۆر له گه ل که تدا. به لام بۆ پۆلس -وه بۆ هه موو ئەوانه ی هاو به شی باوه ره که ین- یه کتینه ک هه یه،

چونکه هه مان خولای گه وره له هه ردووکیدا به دی دیت -واتا مه سیح لهم جهسته یه دا- جهسته مان -جا به ژیان بیت یان به مردن.

له فیلیپی ۱: ۲۱، پۆلس لیدوانیکی پوخت و پر ده دات که پروونی ده کاته وه چوڼ هیئده هیواداره که مه سیح له ژیان و مردنیدا شکومه ند: «چونکه بۆ من ژیان مه سیحه، مردنیش قازانج.» پاشان له ئایه ته کانی ۲۲-۲۶ پۆلس هه ردوو نیوهی ئهم قسه یه پروون ده کاته وه بۆ ئه وهی بتوانین به وردی بزانیان که چوڼ مه سیح به ژیان و به مردن شکۆدار ده کریت.

با ئه مانه یه ک به یه ک تیڭه یین.

دۆزینه وهی نهینی په ترۆس له لایه ن پۆلسه وه

سه ره تا، ”بۆ من... مردن قازانجه.“ من پرسیار ده که م ئایا پۆلس له گفتوگو کانی له گه ل په ترۆس له ئۆرشه لیم باسی مردنی کردبوو؟ من پیم سهیره ئایا په ترۆس باسی ئه و ئه زموونه ی بۆ کردوو که له یۆحه نا به شی ۲۱ دا تۆمارکراوه کاتیک عیسا له دوا ی زیندوو بوونه وهی به په ترۆسی گوتوو: «راستی راستیت پی ده لیم، کاتیک گه نج بوویت پشتینه که ت ده به ست و بۆ هه رکوی ده تویت، ده چوویت. به لام کاتیک پیر ده بیت ده ست دریز ده که ت و یه کیک دیکه پشتینه که ت ده به ستیت و ده تانه شوینیک که ناته ویت» (یۆحه نا ۲۱: ۱۸). پاشان یۆحه نا ئهم پروونکردنه وه له ئینجیله کهیدا زیاد ده کات: «ئهمه ی گوت وه ک ئاماژه کردنیک بۆ مردنی په ترۆس که به هۆیه وه خودا شکۆدار ده کات» (یۆحه نا ۲۱: ۱۹). خودا بریاری دا بوو که په ترۆس له مردنیدا شکومه ندی خودا ده ربخات. گومانم نیه که کاتیک په ترۆس و پۆلس ده ستی راستی هاوبه شی یه کترین ده گوشتی، ده سترگرتنه پیاوانه که یان و ته ماشا کردنی هاوبه شی چاوه کانیان ئهم تاکه خولیا باوه ی گه یاند: شکومه ندی مه سیحی له خاچدراو -ناوه ندی گه شاوه ی شکومه ندی خودا- ته نانه ت له مردنیشدا.

به لام چوڼ ده بیت مه سیح له مردندا شکۆدار بکریت؟ یان به شیوه یه کی دیکه بلین: چوڼ ده توانین بهرین بۆ ئه وهی له مردماندا به های سه رووتری مه سیح، که شکومه ندی به های ئه وه، دیار بیت؟ وه لامی لیره دا پۆلس له فیلیپی به شی یه ک یه که مچار له په یوه ندی نیوان ئایه تی ۲۰ و ئایه تی ۲۱ دا ده بیژیت. ئهم ئایه تانه به وشه ی «له بهر ئه وهی» یان «چونکه» پیکه وه گریدراون. بیر له و وشانه بکه وه ده رباره ی مردن: «به په روژه وه چاوه روانی من ئه وه یه که مه سیح له جهسته مدا به مردن پیزی لی بگیریت، چونکه مردن بۆ من قازانجه.» به واتایه کی دیکه ئه گه ر مردن وه ک قازانج ئه زموون بکه ییت، ئه وا مه سیح له مردندا شکۆدار ده که ییت.

چۆن مردن قازانجه؟

بۆچی ئەو وەھایە؟ ئایەتی ۲۳ نیشانی دەدات کە بۆچی مردن قازانجه بۆ پۆلس: «لە دوو لاوھ فشارم لەسەر، ھەز دەکەم ئەم ژیانە بەجێھێڵم و لەگەڵ مەسیح بژیم، ئەو زۆر باشتر» مردن ئەو دەکات: دەمانباتە ناو سۆزێکی زیاتر لەگەڵ مەسیح. ئێمە دەپۆین و لەگەڵ مەسیحداين و پۆلس دەئێت، ئەوھەش قازانجه. وە کاتێک بەم شیوەیە ئەزموونی مردن دەکەیت، پۆلس دەئێت، تۆ مەسیح شکۆدار دەکەیت. ئەزموونکردنی مەسیح وەک قازانج لە مردندا مەسیح شکۆدار دەکات. «زۆر باشتر» لەوێ لێرە بژیت.

بەپراستی؟ لە ھەموو ھاوڕێکانی قوتابخانە باشتر؟ باشتر لە ئاشق بوون؟ باشتر لەوێ منداڵەکانت لە باوھش بگرت؟ باشتر لە سەرکەوتنی پیشەیی؟ باشتر لە خانەنشینی و نەو؟ بەئێ. ھەزار جار باشتر. کاتێک وتاری پالۆتیم بۆ پۆستی قەشەیی پیشکەش کرد کە ئیستا بەدەستمەوێ، ئەم بڕگەیە کتییی پیروژ بابەتی دەقەکەم بوو. لە ۲۷ی کانوونی دووھمی ۱۹۸۰ پیشکەش کرد. من ویستم لە کتییی پیروژەو کە تاکە سۆزە و ھەموو شتێک لەخۆدەگرێت لە ژیاغدا پێشانی خەڵکی بدم - بۆ شکۆمەندی مەسیح لە ھەموو شتێکدا جا بە ژیان بیت یان بە مردن.

لەم خالەیی پەیمانەکەدا پرسیارێک ھاتە ئاراوھ کە ئایا مردن لە ژیان باشتر؟ ئایا رۆشتن بۆ ئەوێ لەگەڵ مەسیحدا بیت باشتر لە مانەو لێرەدا؟
من یم گوتن:

”ئەگەر باوھرم بەو نەبیت، چۆن دەتوانم بۆیەم ھیوای پێگەی قەشەیی بخوازم - لە ھەر شوێنێکدا - باسی ئەو ناکەم کە لە کلێسای لەئاوھەلکیشی بیت لەحەم کە ۱۰۸ ئەندامیان تەمەنیان لە سەرروی ھەشتا سالتەوێ و ۱۷۱ ئەندامی دیکەش تەمەنیان لە سەرروی شەست و پێنج سالتەوێ؟ بەلام من باوھرم پێھەتی، وە بە ھەموو باوھردارێکی بەتەمەنی قژ ماشوورنجی (خۆلەمیشی) ئەم کلێسایە دەئێم، بە ھەموو دەسەلاتی تێردراویتی مەسیحەو، کە ھێشتا باشترین ژیان لە ئارادایە و لە پێشمان! مەبەستم پارەیی خانەنشینیەکی باش و مائیکی شاھانە نییە. بەلکو مەبەستم مەسیحە.^{۱۵}

لە ماوھی سالت و نیوکی سەرھەتای خەمەتەکەمدا بە تێکرا لە ماوھی سێ ھەفتەدا یەک جار مەراسیمی پرسەمان ھەبوو. لەدوای ئەو زۆری دیکەمان ھەبوو. وەرزیکی وریاکەرەو و شیرین بوو بۆ قەشەییەکی گەنج. دلمی لەگەڵ زۆریک لە خێزانەکان پێکەوگریدا کاتێک ھاوڕێیەکی لەدوای ھاوڕێیەکی دی مائاواایمان لێ دەکرد. وە باش دەرویشتە پێش پێک ئەوێ کە ئێمە باوھرمان وابوو کە ئەوان دەبیننەو.

ئەگەر فېرېين بە باشى ھەرىن، بە باشى دەژىن

ئەوھى ھەتتا ئىستا لە بەشى يەكەمى نامەى فېلېپى فېرېووين ئەوھىيە كە مردن (چ بە ھۆكارى سىروشتى بىت يان بە ئازار و چەوسانەوھ) ئامرازىكە بو شكوڧاركردى مەسىح. ئەگەر ئىمە لە رېگەى گۆپراپەلىي رېگەى چىاى گولگوسا لەگەل مەسىحدا ئازار بچېژىن يان ھەرىن، تېچووى شوئىنكەوتى تەنھا لە ئەنجامى شكوڧارى زوړى ئەو نىيە، بەلكو ئامرازىكە. مردن لە كوئى گەنجىنەكەمانە ديار دەكات. شىوازى مردنمان بەھەى مەسىح لە دلماندا ئاشكرا دەكات. مەسىح لە مردندا شكوڧار دەكرىت كاتىك لە مردندا لىم پازى دەبىت -كاتىك مردن وەك قازانچ ئەزموون دەكەم، چونكە مەسىح بەدەست دەھىنم. يان بە شىوھەكى دىكە بلىن: كروكى ستايشكردى مەسىح برىتېيە لە نراندنى مەسىح. مەسىح لە مردندا ستايش دەكرىت، ئەگەر لە مردندا بەھادارتر بىت لە ژيانم.

عيسا فەرموويەتى: «ئەوھى باوك يان دايكى لە من زياتر خوښبوئ، شاينى من نىيە. ئەوھى كور يان كچى لە من زياتر خوښبوئ، شاينى من نىيە» (مەتا ۱۰: ۳۷). كاتىك كاتزىمېرى مردن ھات كە ھەموو شتېك لە ئىمە وەربگىرىت جگە لە مەسىح، ئىمە شكوڧارى دەكەين بە وتنى: «ھەموو شتېك لە ئەودا ھەيە و زياترىشم ھەيە. مردنىش قازانچە».

ئەگەر فېرېين بەم شىوھە ھەرىن، ئامادە دەبين بو ژيان. وە ئەگەر نەيكەين ژيانمان بەفېرېو دەدەين. زوړبەمان چەند سالىكمان ماوھ بژىن پىش ئەوھى بچىن لەگەل مەسىحدا بين. تەنانت بەتەمەنترىنى ئىمەش دەبىت ئەو پرسىارە بكات، «ئەگەر ئىمە مەسىحمان خوښ بوئ، چوڧ دەتوانرىت لە ھەلسوكەوتماغدا ئەم پاشنىوھرېو، ئەم ئىوارەيە، ئەم ھەفتەيە شكوڧار بكرىت؟» بوھ پروو لە نىوھەكى دىكەى فېلېپى ۱: ۲۱ دەكەين: «بو من ژيان مەسىحە».

ژيان مەسىحە

مەبەستى پۆلس چىيە: «ژيان مەسىحە؟» پروونكردنەوھەكى لە ئايەتى ۲۲ دەست پىدەكات: «بەلام ئەگەر ژيانم لە جەستە بەردەوام بىت، خەرىكى خزمەتېك دەبم كە بەرھەمى ھەبىت.» بەلام ئەوھى پروونكردنەوھەكى سەيرە: «ژيان مەسىحە»، دەبىتە «خەرىكى خزمەتېك دەبم كە بەرھەمى ھەبىت». ئەو بەرھەمە چىيە كە لە كارەكانى پۆلسەوھ دىت؟ وە چوڧە ژيان... مەسىحە؟ وەلامەكان لە ئايەتەكانى ۲۴-۲۶ دا دىن.

لە ئايەتى ۲۲ دا پۆلس فەرموويەتى: «بەلام ئەگەر ژيانم لە جەستە بەردەوام بىت، خەرىكى خزمەتېك دەبم كە بەرھەمى ھەبىت. چى ھەلبۇئىرم؟ نازانم» ئىستا لە

ئايەتى ۲۴ دا دەلىت: «بەلام مانەوهم بە جەستە بۆ ئىوھ پئويستەرە.» كەواتە ديارە ئەو بەرھەمەي كە ژيانى پۆلس بەرھەمەي دەھىيىت تەنھا بۆ خۆي نىيە، بەلكو لەپىناو باوەردارانى فيلىپى زۆر پئويستە. كەواتە دەستەواژەي «بۆ من ژيان مەسيحە» ئىستا دەبىتە «بۆ من ژيان بەرھەمەتئانە كە ھەمووتان زۆر پئويستەن پىيەتى.» پاشان ئايەتى ۲۵ پىمان دەلىت كە ئەم بەرھەمە چىيە كە كلىسا پئويستى پىيەتى و ژيانى پۆلس بەرھەمەي دەھىيىت: «دلىيام و دەزانم كە لە ژياندا دەمىنم و لەگەل ھەمووتان بەردەوام دەبم، بۆ بەرھەمەپىشچوون و خوشيتان لە باوەر.» بۆيە دەتوانىن بىنين كە پۆلس وردە وردە پرونى دەكاتەو كە مەبەستى چىيە كە دەلىت «بۆ من ژيان مەسيحە».

يەكەم: واتاي ئەوھيە: ژيانم تەرخانكراو بۆ بەرھەمەتئانى بەروبووم (ئايەتى ۲۲). دووھم: واتاي ئەوھيە: ژيانم تەرخانكراو بۆ بەرھەمەتئانى بەروبوومىك كە زۆر پئويستە بۆ ئەوھي ئىوھ ھەتائىت (ئايەتى ۲۵). سىيەم: واتاي ئەوھيە: ژيانم تەرخانكراو بۆ زىادکردنى باوەرتان و بەرھەمەپىشچوون و يارمەتيدانان بۆ ئەوھي لە خوشيدا سەرپىژ بىت (ئايەتى ۲۵).

ئىستا پرسىيارە چارەنووسسازەكە ئەوھيە: بۆچى لە مېشكى پۆلسدا يەك شتە كە لە لايەكەوھ بلىن «ژيان بۆ من مەسيحە» وە لە لايەكى دىكەشەوھ بلىن «ژيانم تەرخانكراو بۆ بەرھەمەپىشچوونى تۆ و... خوشيتان لە باوەردا» پىماويە ئەو دوو لىدوانە بە شىوھيەكى مەجازى ھاوواتاي مەبەستى پۆلسن لەم چوارچىوھىدا.

من بۆ بەرھەمەپىشچوون و خوشيتان لە باوەردا دەبىم

بۆ بىنينى ئەمە پئويستەن بە پىناسەيەكى باوەرە. بە شىوھيەكى ئاسايى باوەر بەو واتايە دەبىت كە مەنەت بە كەسيك ھەبىت و پشتى پى بىستىت و ئەو كەسە بەلگەيەكى باشى لەسەر مەنەپىكراوى و ئامادەيى و تواناي خۆي دەبىت بۆ داينکردنى ئەوھي پئويستە پىيەتى. بەلام كاتىك عىساي مەسيح خۆي دەبىتە بابەتى باوەر، بابەتتىكى جىاواز پروودەدات. ئەو خۆي ئەوھيە كە ئىمە پئويستەنە. ئەگەر تەنھا مەنەمان بە مەسيح ھەبىت كە بەخشمان پىدات و خۆي وەك بەخشىكى تەواو تىركەر نەبىت، ئەوا مەنەمان پىي نىيە بە شىوھيەك كە وەك گەنجىنەي خۆمان رىزى لى بگرىن. ئىمە تەنھا رىز لە بەخشەكانى دەگرىن. بەخشەكان ئەوھن كە ئىمە بەراستى دەمانەوئىت نەك ئەو. كەواتە باوەر لە كىيى پىرۆزدا لە عىسادا دەبىت بەو واتايە دىت كە مەنەمان پىي ھەبىت بۆ ئەوھي ئەو شتەمان پىدات كە زۆر پئويستەنە -واتا خۆي. ئەمەش بەو واتايەيە كە باوەر دەبىت لە كرۆكىدا گەنجىنەي بەھادارى مەسيح لە سەرۋوي ھەموو شتىكەوھ لەخۆبگرىت.

ئىستا ئىمە لە دۆخىكدەين كە بزائىن بۆچى دوو ئامانجى پۆلس بۆ ژيانى لە راستىدا يەكن. بەپىي ئايەتى ۲۰، ئامانجى ئەو شكۆداركردنى مەسىحە لە ژياندا؛ وە بەپىي ئايەتى ۲۵، ئامانجى ئەو بەرەوپېشېردن و پېشكەوتن و خوشىيە لە باوەرى فيليپپەكان. هەر بۆيە پىي واىە رەنگە خودا رېگە پىدات بژى. ئەمە ژيانى ئەو دەبىت: بۆ كارکردن بۆ «بەرەوپېشچوون و خوشىتان لە باوەر».

بەلام ئىستا بىنيمان كە باوەر لە بنەرتدا بەھاداركردنى مەسىحە وەك گەنجىنەيەك. وشەى «خۆشى» لە ئايەتى ۲۵ دا («بۆ... خوشىتان لە باوەر») ئاماژەيە بۆ ئەوەي كە ئەم گەنجىنەيە گەنجىنەيەكى باشە. وە ئەگەر مەسىح بە خوشحالىيەو بە گەنجىنە بكرىت، ئەوا شكۆدار دەكرىت. ئەو هەموو سۆز و تاكە خوشەويستى ژيانى پۆلسە. بە واتايەكى دىكە، پۆلس دەلێت: «ژيانم تەرخانكراو بۆ بەرھەمھێنانى ئەو تاكە ئەزمونە گەورەيەى دلئان كە بەھۆيەو مەسىح شكۆدار دەكرىت -واتا تىربوون لە مەسىحدا، بە خوشحالىيەو لە هەموو شتێكەو بەھاداركردنى مەسىحە. مەبەستم ئەوەيە كە دەلێم «بۆ من ژيان مەسىحە». واتا بۆ من ژيان، بالايى باوەر بەمەسىح و شكۆداركردنەتى».

ژيانى شوپىنكەوتووى مەسىح مردنى زۆرە

لەم خالەدا ھەلەيەكى گەورە روودەدات ئەگەر لە مردندا شىوازى رېزگرتن لە مەسىح لە شىوازى رېزگرتن لە مەسىح لە ژيان جيا بکەينەو. ھۆكارى ئەوەي كە ئەمە ھەلە دەبىت ئەوەيە كە ژيانى كەسىكى شوپىنكەوتووى مەسىح زۆر مردن لەخۆدەگرىت. پۆلس گوتى: «رۆژانە بەرەنگارى مردن دەمەو!» (يەكەم كۆرنسۆس ۱۵: ۳۱). عيسا فەرمووى: «ئەگەر كەسىك دەيەويىت بىيتە قوتابى من، با نكۆلى لە خۆى بكات و رۆژانە خاچەكەى ھەلبگرىت و دوام بکەويىت» (لوقا ۹: ۲۳). ژيانى رۆژانەى باوەردار بە مەسىح بە واتايى مردنى رۆژانەى شوپىنكەوتووانى مەسىحە. ئەو مردنەي كە مەبەستىيەتى، مردنى ئاسوودەيى و ئاسايش و نوابانگ و تەندروستى و خىزان و دۆست و سامان و نىشتمانە. دەكرىت ئەمانە لە ھەر كاتىكدا رېگاي گوپرايەلە شكۆداريەكەى مەسىحمان لى بگرن. رۆژانە ھەريەى كە پۆلس كەردوويەتى، وە رۆژانە خاچەكەمان ھەلبگرين بەو شىوہەي كە عيسا فەرمانى پىكردووين، ئەو ئەم ژيان لە دەستدانەيە كە لەپىناو مەسىحدا باوەشى بۆ دەكەينەو و بە قازانجى ھەژمارد دەكەين.

بە واتايەكى دىكە، شىوازى رېزگرتن لە مەسىح لە مردندا ئەوہە كە عيسا لە سەرووى بەخششەكەى ژيانەو وەك گەنجىنە ھەلبگرين، ھەرۋەھا شىوازى رېزگرتن لە مەسىح لە ژياندا ئەوہە كە عيسا لە سەرووى بەخششەكانى ژيانەو وەك گەنجىنە ھەلبگرين.

هەر له‌بەر ئەمەشه‌ که پۆلس هه‌مان وشه‌ی «قازانج» که له‌ په‌یوه‌ندی له‌گه‌ڵ مه‌سیح له‌ کاتی مردن و له‌ په‌یوه‌ندی له‌گه‌ڵ مه‌سیح له‌ ژياندا به‌کاره‌یناوه‌. نه‌ک هه‌ر گوتی: «مردن قازانجه‌»، به‌لکو گوتی: «ئه‌وه‌ی بۆ من قازانج بوو، له‌پیناوی مه‌سبحدا ئەمانه‌ به‌ زیان ده‌زانم. له‌مه‌ش زیاتر هه‌موو شتێک به‌ زیان ده‌زانم له‌بەر به‌رزای به‌های ناسینی عیسا‌ی مه‌سیحی خاوه‌ن شکۆ. له‌پیناوی ئەودا هه‌موو شتێکم له‌ ده‌ست دا و هه‌موو ئەو شتانه‌م به‌ زبڵ دانا، بۆ ئەوه‌ی مه‌سیح به‌ده‌سته‌بێنم» (فیلیپی ۳: ۷-۸).

ئازار و چێژ وه‌ک پ‌یگایه‌ک بۆ شکۆدارکردنی مه‌سیح

هه‌موو ژیان بۆ که‌سیکی شوینکه‌وتوو مه‌سیح بۆ شکۆدارکردنی مه‌سیحه‌. ئەمه‌ش ده‌کریت له‌ پ‌یگه‌ی چێژوه‌رگرتنه‌وه‌ پ‌رووبدات، هه‌روه‌ها ده‌کریت له‌ پ‌یگه‌ی ئازاره‌وه‌ پ‌رووبدات. ئێمه‌ ل‌پ‌رده‌ا سه‌رنجمان له‌سه‌ر ئازاره‌کانه‌. هۆکاری ئەمه‌ش ئەوه‌ نییه‌ که وه‌ک باوه‌رداریک به‌ مه‌سیح هه‌زار شتی خۆش به‌ پ‌یگاماندا نایه‌ت. هه‌روه‌ها ئەوه‌ نییه‌ که وه‌ک به‌خششی خودا چێژیان ل‌ئ وه‌رنه‌گرین و به‌ سوپاسه‌وه‌ شکۆمه‌ندی بکه‌ین. ئەمه‌ پ‌رووده‌دات. ئەمه‌ ئەوه‌یه‌ که کتێبی پ‌یروژ فی‌ری ده‌کات. «هه‌موو به‌دییه‌نراوی خودا چاکه‌، ئەگه‌ر شتێک به‌ سوپاسه‌وه‌ وه‌رگیرا ر‌ه‌ت ناکرێته‌وه‌، چونکه‌ به‌ وشه‌ی خودا و نوێژه‌وه‌ پ‌یروژکراوه‌» (یه‌که‌م تیمۆساوس ۴: ۵-۶). وه‌ ئەمه‌ راسته‌ که ده‌ل‌یت: «ئه‌وه‌ی قوربانی سوپاسگوزاری پ‌یشکه‌ش بکات، شکۆدارم ده‌کات» (زه‌بووره‌ کان ۵۰: ۲۳).

هۆکاری ئەوه‌ی که جه‌خت له‌سه‌ر ئەمه‌ ناکه‌مه‌وه‌ ئەوه‌یه‌ که ئێمه‌ له‌ خۆماندا هه‌زمان بۆ بینینی لایه‌نی خۆشی راستیه‌. ئێمه‌ بوونه‌وه‌رپ‌کی که‌وتووین و ئاسووده‌ دۆستین. ئێمه‌ هه‌میشه‌ به‌دوای پ‌یگایه‌کدا ده‌گه‌رپ‌ین بۆ په‌واه‌یه‌تیدان به‌ شیوازه‌کانی ژيان‌ی خۆپاراستن و خۆپارێزی و دل‌خۆشکردنی خۆمان. من ئەمه‌ له‌باره‌ی خۆمه‌وه‌ ده‌زانم. وه‌ خۆش‌حالم که ئەمه‌ هه‌مووی خراب نییه‌. «خودا هه‌موو شتێکمان به‌ تیروپ‌ری ده‌دات‌ تاکو خۆشی ل‌ئ بینین. (یه‌که‌م تیمۆساوس ۶: ۱۷).

چۆن مامه‌له‌ له‌گه‌ڵ زیانه‌کاندا ده‌که‌ین،

ئه‌وه‌ نیشانی ده‌دات که گه‌نجینه‌که‌مان کێیه‌

به‌لام ئەوه‌ی من له‌وه‌ش دل‌یاتر ده‌یزانم ئەوه‌یه‌ که گه‌وره‌ترین خۆشی له‌ خودادا له‌ به‌خشینی به‌خششه‌کانه‌وه‌ سه‌رچاوه‌ ده‌گریت نه‌ک له‌ کو‌کردنه‌وه‌یان بۆ خۆمان. باشه‌ کار بکه‌یت و هه‌ت‌ب‌یت. باش‌تره‌ کار بکه‌یت و هه‌ت‌ب‌یت بۆ ئەوه‌ی به‌خشیت. شکۆمه‌ندی خودا کاتێک گه‌شاه‌وتر ده‌دره‌وشیته‌وه‌ که له‌ کاتی له‌ده‌ستدان تیرمان ده‌کات وه‌ک له‌وه‌ی له‌ کاتی زو‌ریدا پ‌و‌زیمان بۆ دا‌یین ده‌کات. «ئینجیلی» ته‌ندروستی و سامان و

خۆشگوزەرائى، جوانى مەسىح لە جوانى بەخششەكانىدا قووت دەدات و بەخششەكان دەكاته بت. جىهان سەرسام نايىت كاتىك باوەرداران بە مەسىح دەولەمەند دەبن و دەلەين سوپاس بۆ خودا. ئەوان سەرسام دەبن كاتىك خودا ھىندە پارزىيە كە ئىمە سامانەكانمان لەپىناو مەسىحدا دەبەخشىن و بە قازانچ ھەژماردىان دەكەين.

ھەرگىز كەس نەيگوتووھ كە قوولتەين وانەى ژيانى فېربووھ، يان شيرىنتەين بەريەككەوتەين لەگەڵ خودادا ھەبووھ، لە پۇژانى خۆشىدا. مەژقەكان كاتىك وشكەسالى دىت لەگەڵ خودادا دەچنە ناو پەيوەندىيەكى قوولتەوھ. خودا مەژقى بەو شىوھە دارشتووھ. مەسىح ئامانجى ئەوھە كە لە ژياندا بە پوونتەين شىوھ شكۆدار بكرىت بەو شىوھەيە كە ئىمە لە زيانەكانماندا ئەزموونى دەكەين. پۆلس ئومونەى ئىمەيە: «خوشكان و برايانم، نامانەوئەت ئەو تەنگانەيەى لە ئاسيا بەسەرمان ھات لەلاتان شاراوھ بىت، كە زۆر قورس بوو و لە سەرروى توانامانەوھ بوو، ھەتتا ئەوھى لە ژيان بېھوودە بووين. بىگومان ھەستمان دەكرد حوكمى مردغان بۆ دراوھ، تاكو پشت بە خۆمان نەبەستەين، بەلكو بەو خودايەى مردووان ھەلدەستەنتەوھ» (دووھم كۆرنسۆس ۱: ۸-۹). دارشتەنى ئازارەكانى پۆلس ئەوھ بوو كە بە شىوھەيەكى بنەپەتى بۆ پۆھى خۆى و بۆ پۆھى ئىمە پوونى بكاتەوھ كە خودا و تەنھا خودا تاكە گەنجىنەيە كە ھەتاهەتايە. كاتىك لە ژياندا ھەموو شتەك لەدەست دەدەيت جگە لە خودا، بەھۆيەوھ ئىمە زياتر متمانەمان بە خودا دەبىت، ئەمە قازانجە، وھ خودا شكۆدار دەبىت.

بەفەرۆدانى ژيان بە پاكردن لە ئازار

ئەم دىزايەنە بۆ ژيانى باوەردار بە مەسىح ھىندە گرنگە كە پىويستە چاوەكانمان بكەينەوھ بۆ ئەوھى بزائىن كىتەيى پىرۆز چەندە بە فراوانى باسى دەكات. ژمارەيەكى بىشومارى ئەو كەسانەى كە خۆيان بە باوەردار بە مەسىح دەزانن ژيانىان بەفەرۆ دەدەن لە ھەولەى پەرگارپوون لە تىچووى خۆشەويستە. نابىنن كە ھەمىشە شايانى ئەوھ بىت. زياتر شكۆمەندى خودا ھەيە كە لە پىگەى ئازارەكانەوھ بىزىت و تامى بكرىت نەك لە پىگەى ھەلەتەنى خۆپەرستانە. پۆلس بەم شىوھە دەلەيت: «بۆيە وھ بەرنادەين. ئەگەر بە پەلەتەش لەناوبچىن، ئەوا ناخمان پۆز بە پۆز نووتەر دەبىتەوھ، چونكە تەنگانەى سووك و كاتيمان شكۆمەندىيەكى گرانى ھەتاهەتايەى بۆ ئىمە لى دىتە كايەوھ» (دووھم كۆرنسۆس ۴: ۱۶-۱۷). «ساتىك» ئاماژەيە بۆ تەمەنىك بە بەراورد لەگەڵ ھەتاهەتايەى. «سووك» ئاماژەيە بۆ ئازار و مردن بە بەراورد بە قورسايى خۆشى ھەتاهەتايەى لە ئامادەبوونى خودادا. ئەمەش ئەوھەيە كە بەدەستى دەھەينن ئەگەر

به توندى دەست به مه سيحه وه بگرين. ئەمەيه كه ئيمه به فيرۆى دەدەين ئەگەر نەيكەين.

خودا ديزاينى ئەوه دەكات كه تەنگانە هيومان بۆ شكۆمەندى خودا چرتر بکاته وه. پۆلس له پۆما ۵: ۲ دەلێت كه ئيمه به باوه دهگەينه نيعمهت و «شانازی به هيواى شكۆى خودا دهكەين.» پاشان له دوو ئايەتى داها توودا پيمان دەلێت كه چون ئەو هيوايه پاريزراوه و شيرين دهکړي: «تەنها ئەمە نا، بە لکو له تەنگانە شدا شانازی دهكەين، دەزانين تەنگانە دانەخۆداگرتن دروستدەكات، دانەخۆداگرتيش ئەزموون، ئەزموونيش هيوا» (ئايەتەکانى ۳-۴). ئەم هيوايه كه له ڕيگه‌ى ئازارەکانه وه گەشه دەكات و قوولتر دەبێتە وه و تير دەبێت، هيواى ئايەتى دووهمه، كه «هيواى شكۆمەندى خودايه.» ئيمه وامان لێکرا ئەم شكۆمەنديه ببنين و تامى بکەين. وه خودا له خۆشه‌ويستیدا هەر تاقیکردنەويەك كه پيويست بێت به‌کارى دەهێنێت بۆ چرکدرنه‌وى تامکردنمان و چيزوه‌رگرتنمان له شكۆمەندى ئەو.

جياوازی ههيه له نيوان قوربانيدان و خۆکوشتن

خراپ نيه نوێژ بۆ چاکبونه‌وه بکهیت، ده‌رمان بخۆیت، قوفل له‌سەر ده‌رگا کانت دابنێت، له‌ که‌سانى سه‌رپنچیکار دوور بکه‌ويته‌وه. ئينجیل داواى خۆکوشتن ناکات. گریمانەيه كه له‌ په‌رستگا باز بدەیت له‌ کاتیکدا ئەو به‌ ئینانەى کتیبى پیرۆز ده‌هێنێته‌وه كه خودا ده‌تگريته‌وه. دوا جار خودا ڤريار دەدات كه ڤيگای گوي‌رايه‌لى ده‌بێته‌ هو‌ى ئازار و ناخۆشى و ئەو ساته‌ که‌يه. شه‌يتان جیگه‌ى خو‌ى هه‌يه. زۆر هه‌ز ده‌كات چاره‌په‌شمان بکات و هه‌ولێ له‌ ناو بردنى باوه‌رمان دەدات. به‌ لām خودا سه‌روه‌ره به‌ سه‌ر شه‌يتاندا و هه‌موو ئامانجه‌کانى شه‌يتان بۆ له‌ ناو بردنى پيرۆزه‌کان له‌ لايه‌ن خوداوه بۆ چاکه‌ى گه‌له‌که‌ى و شكۆمەندى ناوه‌که‌ى ده‌گوردرێت.

که‌واته‌ ڤا کردن دروسته، هه‌روه‌ها مانه‌وه‌ش دروسته. په‌نگه‌ مرؤف ڤزگارى بێت، مرؤفیش به‌رگه‌ى سه‌ختى بگري‌ت. که‌ى هه‌لبێت و که‌ى مېنیته‌وه ڤرسيارێکى ئازار به‌خسه بۆ زۆرێک له‌ مزگينده‌ران و خزمه‌تکاران و شوپنکه‌وتووانى مه‌سيح له‌ شوينى کاره‌ دونيايه‌کانيان كه‌ ده‌رفه‌تێکى زۆر و ململانییه‌کى گه‌وره‌يان هه‌يه. که‌سێک كه‌ زياتر له‌ زۆربه‌مان بیری له‌ وه‌ ده‌کرده‌وه، جۆن بونیان بوو، ئەو قه‌شه‌يه‌ى كه‌ دوازه‌ سال له‌ زيندان بوو و کتیبى “پېشکه‌وتنى سه‌ردانىکه‌ران” ى نووسى. ده‌کرا له‌ زيندان ئازاد بکرا به‌ ئەگەر ڤازى بووايه بانگه‌واز نه‌کات. ژن و منداڵه‌کانى پيويستيان پيى بوو. يه‌کێک له‌ که‌چه‌کانى کوي‌ر بوو. ڤريارێکى ئازار به‌خش بوو. ده‌يگوت: “جيا بونوه‌وه له‌ ژنه‌که‌م و منداڵه‌ هه‌ژاره‌کانم زۆر جار له‌م شوينه‌دا وه‌ک ڤاکيشانى گوشت بووه له‌ ئيسکه‌کانم.”^{۱۶}

لیره‌دا له باسی دهرباره‌ی نازادیی باوه‌پدار به مه‌سیح بۆ مانه‌وه یان هه‌لهاتن له مه‌ترسی نووسیویه‌تی:

”ئایا ده‌توانین هه‌ولێ هه‌لهاتن بده‌ین؟ په‌نگه‌ له‌م کاره‌دا چۆن له‌ دڵندایه‌ وه‌ها بکه‌یت. ئه‌گه‌ر له‌ دڵندایه‌ بفه‌ریت، بفه‌ر، ئه‌گه‌ر له‌ دڵندایه‌ رابوه‌ستیت، رابوه‌سته. هه‌ر شتیک جگه‌ له‌ نکۆڵیکردن له‌ راستی. ئه‌و که‌سه‌ی که‌ ده‌فه‌ریت، فه‌رمانی هه‌یه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و کاره‌ بکات؛ ئه‌و که‌سه‌ی که‌ رابوه‌ستاه‌، فه‌رمانی هه‌یه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و کاره‌ بکات. به‌لێ، په‌نگه‌ هه‌مان مرو‌ف هه‌م بفه‌ریت و هه‌م رابوه‌ستیت، وه‌ک چۆن بانگه‌واز و کارکردنی خودا به‌ دلی خۆیه‌تی. موسا هه‌لهات، ده‌رچوون ۲: ۱۵؛ موسا رابوه‌ستا، عیبرانییه‌کان ۱۱: ۲۷. داود هه‌لهات، یه‌که‌م ساموئیل ۱۹: ۱۲؛ داود رابوه‌ستا، یه‌که‌م ساموئیل ۸: ۲۴. یه‌رمیا هه‌لهات، یه‌رمیا ۳۷: ۱۱-۱۰؛ یه‌رمیا رابوه‌ستا، یه‌رمیا ۳۸: ۱۷. مه‌سیح خۆی کشاندوه‌، لوقا ۹: ۱۰؛ مه‌سیح رابوه‌ستا، یوحنا ۱۸: ۸-۱. پۆلس هه‌لهات، دووه‌م کۆرنسۆس ۱۱: ۳۳؛ پۆلس رابوه‌ستا، کردار ۲۰: ۲۲-۲۳. . . .

له‌م حاله‌ته‌دا یاسایه‌کی که‌م هه‌یه‌. پیاو خۆی به‌ باشت‌ترین شیوه‌ ده‌توانیت حوکم بدات سه‌باره‌ت به‌ هی‌زی ئیستای، وه‌ ئه‌م یان ئه‌و مشتومره‌ چ قورسایێ له‌سه‌ر دلی هه‌یه‌ بۆ ئه‌وه‌ی پریار بدات که‌ رابوه‌ستیت یان بفه‌ریت... له‌ ترسیکی کۆیله‌یه‌وه‌ مه‌فرن، به‌لکو چونکه‌ فرین ریسایه‌کی خودایه‌، ده‌رگایه‌ک بۆ هه‌لهاتنی هه‌ندیک که‌س ده‌کاته‌وه‌، که‌ ده‌رگاکه‌ به‌ یه‌زدانی په‌روه‌ردگار ده‌کریته‌وه‌، وه‌ وشه‌ی خودا پشتیوانی ده‌ربازبوونه‌که‌ش ده‌کات. مه‌تا ۱۰: ۲۳... که‌واته‌ ئه‌گه‌ر کاتیک هه‌لهاتیت، یان گیرایت، له‌ خودا و مرو‌ف تو‌ره‌ نه‌ییت، له‌ خودا نا، چونکه‌ تو‌ خزمه‌تکاری ئه‌ویت، ژیا‌نت و هه‌موو شتیک هی ئه‌وه‌. له‌ مرو‌ف نا، چونکه‌ ئه‌و ته‌نها ئامرازێ خودایه‌ و له‌م کاره‌دا ده‌ست‌نیشان کراوه‌ بۆ ئه‌وه‌ی چاکه‌ت بۆ بکات. ئایا تو‌ پرزگارت بوو؟ پیکه‌نین. واتا ئایا تو‌ گیراویت؟ پیکه‌نین. مه‌به‌ستم ئه‌وه‌یه‌ که‌ شته‌کان به‌ هه‌ر رینگایه‌کدا ده‌پۆن دڵخۆش به‌، چونکه‌ هیشتا ته‌رازووه‌که‌ له‌ ده‌ستی خودادایه‌.“^{۱۷}

به‌لێن و پلانی خودا

به‌لام کاتیک هه‌موو شتیک ده‌گوتریت و ده‌کریت، به‌لێن و پلانی خودا بۆ که‌سانیک که‌ ژیا‌نیان به‌فیرۆ نادهن پوون ده‌بیته‌وه‌. «هه‌موو ئه‌وانه‌ی ده‌یا‌نه‌وی به‌ له‌خواترسییه‌وه‌ به‌ یه‌که‌بوون له‌گه‌ڵ عیسا‌ی مه‌سیح بژین، ده‌چه‌وسێرنه‌وه‌» (دووه‌م تیمۆس‌س‌ا‌وس ۳: ۱۲). وه‌ کاتیک چه‌وسانه‌وه‌ رابوه‌ستا، گریانی ئه‌م سه‌رده‌مه‌ ده‌می‌نیته‌وه‌. «ته‌نها ئه‌مه‌ نا، به‌لکو ئیمه‌ که‌ یه‌که‌مین به‌ره‌مه‌ی رۆحی پیرۆزمان وه‌رگرت، له‌ ناخماندا ده‌نالی‌نین و به‌ په‌رۆشه‌وه‌ چاوه‌رپێی له‌خو‌گرتنه‌وه‌ین، واتا پرزگاریی جه‌سته‌مان» (رۆما ۸: ۲۳). ئیمه‌

بەم شىۋەيە يان بە شىۋەيەكى دىكە دەگريين. ۋەك پۆلس دەلىت: «ۋەك خەمبار، بەلام ھەردەم دلشادين» (دوۋەم كۆرنسۆس ۶: ۱۰).

ئەۋە بەلىنەكەيە. ئەمەش پلانەكەيە. عيسا بە ئازارەۋە بە پۆلسى گوت - ۋە بە ھەموومان دەلىت كە زياتر لە مەسىح ژيانى بى ئازار بە گەنجىنە دەزانىن - «نيعمەتى منت بەسە، چونكە ھىزى من لە لاوازىدا تەۋاۋ دەبىت» (دوۋەم كۆرنسۆس ۱۲: ۹). زۆرىك لە ۋەكەسانەي كە خويان بە شوينكەۋتوۋى مەسىح دەزانن، لەم پلانە تورە دەبۈۈن. تەننەت لەۋانەيە ھاۋار بكن و بلىن: «بۆ من گرنگە ھىزەكەت تەۋاۋ بىت! ئازارم ھەيە! ئەگەر منت خۆشەۋىت لەم بارودۆخە دەرەمبەنە!» ئەۋە ۋەلامى پۆلس نەبۈۈ. پۆلس فىرى ئەۋە بوۋ كە خۆشەۋىستى چىيە. خۆشەۋىستى ئەۋە نيە كە مەسىح زۆر گرنگىمان پىيدات يان ژيانمان ئاسان بكات. خۆشەۋىستى ئەۋە نيە ئەۋ كارە بكات كە دەبىت بىكات، بە تىچوۋى زۆر بۆ خۆى (ۋە زۆرجارىش بۆ ئىمە)، بۆ ئەۋەى بتوانىن بۆ ھەتھەتايە چىژ لە شكۆمەندى ئەۋ ۋەربگرىن. بۆيە پۆلس ۋەلامى پلانەكەي مەسىح دەداتەۋە ۋە دەلىت: «بەلام پىي فەرمووم: «نيعمەتى منت بەسە، چونكە ھىزى من لە لاوازىدا تەۋاۋ دەبىت.» بۆيە بەۋپەرى شادىيەۋە شانازى بە لاوازىمەۋە دەكەم، تاكو ھىزى مەسىح يىتە سەرم. بۆيە لەپىناۋى مەسىحدا، بە لاۋازى ۋە سوۋكايەتى ۋە ناخۆشى ۋە چەۋسانەۋە ۋە تەنگانە دلخۆش دەبم، چونكە ھەر كاتىك لاۋازىم ئەۋا بەھىزم» (دوۋەم كۆرنسۆس ۱۲: ۱۰-۹).

ھەموو خۆشەيەكى بەردەۋام لەسەر رىگاي گولگۆسايە

چ بەفېرۆدانىكى كارەساتبارە كاتىك مەۋقەكان لە رىگاي گولگۆساۋە لە خۆشەۋىستى ۋە ئازارەكان دوردەكەۋنەۋە. ھەموو دەۋلەمەندىيەكانى شكۆمەندى خودا لە مەسىحدا لەسەر ئەۋ رىگايەن. ھەموو شىرىنترىن ھاۋرپىيەتى لەگەل عيسا لەۋيە. ھەموو گەنجىنەكانى دلىيى. ھەموو ھەزەكانى خۆشى. ھەموو پوۋنترىن بىنەپەكانى ھەتھەتايى. ھەموو بەرپىزترىن ھاۋرپىيەتى. ھەموو سادەيى سۆزەكان. ھەموو ناسكتىن كەردەۋەكانى مېرەبانى ۋە لىيوردن. ھەموو قوۋلترىن دۆزىنەۋەكانى ۋەشەى خودا. ھەموو نوپۇزە ھەرە رۇدەكان. ھەموۋيان لەسەر رىگاي گولگۆسان كە عيسا لەگەل گەلەكەيدا تىيدا دەرۋات. خاچەكەت ھەلبگرە ۋە شوينى عيسا بكنەۋە. لەم رىگايەدا، ۋە بە تەنھا ئەم رىگايە، ژيان مەسىحە ۋە مردنىش قازانجە. لەسەر ھەموو رىگايەكى دىكە ژيان بەفېرۆ دەچىت.

به شی پینجه م

مه ترسی دروسته

باشتره ژيانت له دهست بدهيت نهک به فيرۆي بدهيت

ئه گهر تاکه خوليا و له خوگرتنی هه موو شتيکمان ئه وهيه که مه سيح گرنه گ بېت له ژيان و مردماندا و ئه گهر ئه و ژيانه ی که زوړترين مه زنی و شکوډاری به مه سيح ده دات واتا ژيانی خو شويستنی مه سيح تېچووی زوړ ده بېت، که واته ژيانی وه ها مه ترسيه و مه ترسيش دروسته. ږاکردن لې، به فيرۆدانی ژيانه.

مه ترسی چيه؟

من مه ترسی زوړ به ساده يی پېناسه ده که م وه ک کرداريک که ږووبه ږووی ئه گهری له دهستدان يان برينداربوونت ده کاته وه. ئه گهر مه ترسی بکه يت ده کړيت ږاره له دهست بدهيت، ده کړيت ږووخسارت له دهست بدهيت، ده کړيت ته ندروستی خو ت له دهست بدهيت يان ته نانه ت ژيانت له دهست بدهيت. وه ئه وه ی خراپتره، ئه وهيه که مه ترسيه ک بکه يت، ږهنگه خه لکی دیکه بخه يته مه ترسيه وه و ته نها خو ت نه بېت. ږهنگه ژيانان له مه ترسيده بېت. که واته ئايا مرو فیکي ژير و خو شه ويست هه رگيز مه ترسی ده کات؟ ئايا ژيرانه يه خو ت بخه يته بهر زيان؟ ئايا خو شه ويستيه مه ترسی بخه يته سهر که سانی دیکه؟ ئايا له دهستدانی ژيان هه مان شته له گه ل به فيرۆدانی؟ ئه مه پشت به هه ندیک شت ده به ستيت. بېگومان ده توانيت به سه د شيوازی گونا هبارانه ژيانت فيرۆي بدهيت و له ئه نه جامدا به ريت. له و حالته دا له دهستدانی ژيان و به فيرۆدانی وه ک يه ک ده بېت. به لام له دهستدانی ژيان هه ميشه هه مان شت نييه له گه ل به فيرۆدانی. چي ئه گهر بارودوخه که به جوړيک بېت که مه ترسی نه کردن بېته هو ی له دهستدان و برينداربوون؟ ږهنگه ژيرانه نه بېت که ياری به ته ندروستيت بکه يت. وه چي ئه گهر مه ترسيه کی سه رکه وتوو سوودیکي زوړی بو زوړ که س هه بېت، وه شکسته که ی ته نها زيان به خو ت بگه يه ني ت؟ له وانه يه هه بژاردنی ئاسووده يی يان ئاسايش خو شه ويستی نه بېت له کاتيکدا ږهنگه شتيکی گه وره بو دوړی مه سيح و بو چاکه ی که سانی دیکه به دهست به ني ت.

مه ترسی له قوماشی ژيانی سنووردارماندا چزاوه

بوچی شتيک هه يه به ناوی مه ترسی؟ چونکه شتيک هه يه به ناوی نه زانی. ئه گهر

نه زانی نه بو وایه هیچ مه ترسییه که نه ده بوو. مه ترسی ئه گهری هیه چونکه نازانین شته کان چۆن درده که ون. ئه مه ش به و واتایه که خودا ناتوانیت هیچ مه ترسییه که بکات. a. پیش ئه وهی پروو بدات، خودا درئه نجامی هه موو هه لئار دنه کانی ده زانیت. ئه مه واتای خودایه کی که وره تر بوونه له به رامهر هه موو خودا وه ندنه کانی که لان (ئیشایا ۴۱: ۲۳؛ ۴۲: ۹؛ ۴۴: ۶-۸؛ ۴۵: ۸؛ ۴۶: ۲۱؛ ۴۸: ۱۱؛ ۴۸: ۳). وه به و پییه ی پیش ئه وهی پروو بدات درئه نجامی هه موو کاره کانی ده زانیت، به و پییه ش پلانه کانی داده نیت. زانستی ته وای ئه وه هر ئه گهر یکی مه ترسیکردن ره تده کاته وه.^{۱۸}

به لام دربارهی ئیمه وانییه. ئیمه خودا نین؛ ئیمه نه زانین. ئیمه نازانین سبه ی چی پروو ده دات. خودا به وردی پیمان نالیت که به نیازه سبه ی یان پینج سالی داهاتوو چی بکات. دیاره خودا مه به سستییه تی ئیمه له نه زانی و له نادلنیاییدا بژین و مامه له بکهین سه بارهت به درئه نجامی کاره کاغمان.

بۆ هه وونه له (یاقوب ۴: ۱۳-۱۵) دا پیمان ده لیت:

وه رن ئه وانه ی ده لین: «ئه مپرو یان به یانی ده پروین بۆ فلان شار، سالیکی له وێ ده بین و کاسبی ده کهین و قازانج ده کهین.» ئیوه که نازانین به یانی چی ده بیت، ژیا نتان چیه؟ چونکه هه لمیکه، ماوه یه که درده که ویت، دواتر نامیتیت. له جیاتی ئه وه بلین: «ئه گهر مه سیحی بالاده ست خواستی له سه ر بوو و ژیا نین، ئه مه و ئه وه ده کهین.»

تۆ نازانیت پیش ئه وه ی خویندنه وه ی ئه م لاپه ره یه ته وای بکهیت دلّت ده وستیت یان نا. نازانیت له هه فته ی داهاتوودا هه ندیک شو فتری سایدی به رامهر له هیله که ی شه قام لاده دن و سه رت لئ تیکده دن، یان په نگه خو اردنه کانی ناو چیشته خانه که هه ندیک فایروسی کوشنده یان تیدابیت، یان په نگه پیش کو تایی هه فته جه لته ی

a. ئه م بۆچوونه به روونی و به ئاگادارییه وه دژایه تی ئه و بۆچوونه یه که پتی ده گو تریت باوه ری کراوه، که پتی وایه خودا مه ترسی راسته قینه ده گرته بهر به و واتایه که درئه نجامی زۆریک له و پروو داوانه نازانیت که ده ستی پیده کات. ئه م بۆچوونه بۆ هه وونه له لایه ن جۆن ساندهرز، ئه و خودایه ی که مه ترسی ده گرته بهر: په زدانناسی چاودیری خودایی (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1998) وه گریگۆری ئه ی بۆید، شه ی تان و کیشه ی خراپه: بنیادنانی تیوۆری جه نگی سیانه یی (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2001) وه پیم وایه به شیوه یه کی کاریگهر په خنه ی لیده گیریت، له لایه ن ئار که ی ما کگریگۆر وایت، شوین نییه بۆ سه ره وهری (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1996)؛ بروس ئه ی ویر، شکومه ندی که متری خودا: خودای که مبه ووه بۆ باوه ری کراوه (Wheaton, IL: Crossway, 2000)؛ جۆن ئیم فریم، خودایه کی دیکه نییه: وه لامیک بۆ باوه ری کراوه (Phillipsburg, NJ: P&R, 2001)؛ وه جان پایهر، جه ستن تالیوۆر، پۆلکیۆس هیلسس، وه رگریپانی له و دیوی سنووره کان: باوه ری کراوه و تیکه یشتن له کتییی پیروۆ (Wheaton, IL: Crossway, 2003).

میشک ئیفلجیت بکات، یان ئەگەر لە ناوەندی بازارێک کەسێک بە چەک تەقەت لێ بکات. ئێمە خودا نین. ئێمە دەربارەی سبەینێ نازانین.

تەقینەوهی ئەفسانەی سەلامەتی

بۆیە مەترسی لە ئێو ژبانی سنووردارماندا چنراوه. ئێمە ناتوانین خۆمان لە مەترسی بە دوور بگرین تەنانەت ئەگەر بشارمانهێت خۆمانی لێ بە دوور بگرین. نەزانین و نادانیی لە سبەینێ دۆخی پەسەنی ئێمەیه. هەموو پلانی کێمان بۆ چالاکیەکانی سبەینێ دەکرێت بەهۆی هەزار شتی نەزانراوە بەشکێزێت کە ئایا لە مالهۆ لە ژێر جیگا کەماندا مەینێهه یان سوار بین و لە پێگا ئازادەکان بڕۆین. یەکیک لە ئامانجەکانم تەقاندنەوهی ئەفسانەی سەلامەتیە کە بە جۆریک لە جۆرەکان لە ئەفسانەی ئاسایش رزگارت بکەم. چونکە ئەمە سەراپیکە. بوونی نییه. هەر ئاراستەیهک کە تێیدا دەگەرێت نەزانراوه و شتگەلێکە کە لە دەرهوهی جلەوگیری تۆدایە.

دووڕووییە کارەساتبارە کە ئەوهیه کە ئەفسانەی ئاسایش پێگەمان پێدەدات هەموو رۆژێک خۆمان بخەینە مەترسیهوه، بەلام ئیفلجیمان دەکات لە مەترسی بۆ کەسانی دیکە ی سەر پێگای خۆشەویستی گولگۆسا. ئێمە خەوی وەهممان لێ کەوتوو و پێمان وایە کە پەنگە ئاسایشێک بخاتە مەترسیهوه کە لە راستیدا تەنانەت بوونیشی نییه. ئەو پێگایە کە هیوادارم ئەفسانەی سەلامەتی بتهقینمەوه و لە سەرابیەکانی ئاسایش بپهێواتان بکەم، تەنها ئەوهیه کە بچمە ناو کتیی پیرۆز و نیشانتان بەدەم کە مەترسی لەسەر دۆزی مەسیح دروستە، وه مەترسی بەفیرۆدانی ژیاوتە.

«یەزدانیش چی پێ باشە ئەوه دەکات»

سیپارە دووهم ساموئیل بەشی ۱۰ لە بەرچاو بگرن، عەمۆنییهکان نێردراوانی ئیسرائیلیان شەرمەزار کردبوو و خۆیان لەبەردەم داوددا قێزەون کردبوو. بۆ پاراستنی خۆیان ئارامییەکانیان بەکرێ گرتبوو بۆ ئەوهی لەگەڵیان شەڕ بکەن لە دژی ئیسرائیلییهکان. یۆئاب، فەرماندەوی هیزهکانی ئیسرائیل، خۆی بینیوه کە لە لایەک بە عەمۆنییهکان و لە لایەکی دیکە بە ئارامییەکان گەمارۆ دراوه. بۆیە سەربازەکانی دابەشکرد و ئەبیشە ی برای کردە بەرپرسی یەکیک لە هیزه چە کدارەکان و خۆی سەرکردایەتی هیزهکە ی دیکە ی کرد.

لە ئایەتی ۱۱دا بەلێنیان دا کە یارمەتی یەکتەر بدەن. پاشان ئەم وشە گەورەیه لە ئایەتی ۱۲دا دیت: «ئازابە و با بەهێز بین لە پێناوی گەلە کەمان و لە پێناوی شارەکانی خودا کەمان، یەزدانیش چی پێ باشە ئەوه دەکات.» ئەم دوا وشانە واتای چییه؟ کە دەلێت «یەزدانیش

چی پئی باشه ئه وه دهکات»، واتا یۆئاب بریاریکی ستراتیژی بۆ شارهکانی خودا دابوو، نهیده زانی ده رئه نجامه که ی چۆن ده رده چیت. هیچ بینینیکی تایه تی له خودا وه نه بوو سه بارهت یه م بابته. ده بوو له سه ر بنه مای دانایی پیرۆز بریاریک بدات. ده بوو مه ترسی بکات یان رابکات. نهیده زانی کۆتاییه که ی چۆن ده رده چیت. بۆیه بریاری خۆی دا، ئه نجامه کانیشی رادهستی خودا کرد. وه ئه مهش رینگا دروسته که بوو.

«ئه گهر له ناویش چووم، با له ناو بچم»

شاژنه ئه ستیر هه وه نه کی دیکه ی مه ترسی بویرانه یه له خزمهت، به خۆشه و یستی و بۆ شکۆمه ندی خودا. پیاویکی جوله که هه بوو به ناوی مۆرده خای که له سه ده ی پینجه می پيش له دایک بوونی مه سیحدا له کاتی راپیچکردنی جوله که کاندایاوه. ئامۆزایه کی بچووکتری هه تیوی هه بوو به ناوی ئه ستیر که وه ک کچیکی خۆی به خۆی کردبوو. گه و ره بوو و زۆر جوان ده رده که وت، له کۆتاییدا له لایه ن ئه حه شویرۆشی پاشای فارس وه رگیرا بۆ ئه وه ی بپته شاژنی. هاما ن که یه کتیک بوو له شازاده سه ره کییه کانی ئه حه شویرۆش، رقی له مۆرده خای و هه موو په نابره ر جوله که کان بوو، پاشای رازی کرد بریار بدات که ئه وان قه ر بکری. پاشا نهیده زانی که شاژنه که ی خۆی جوله که یه.

مۆرده خای په یامی بۆ ئه ستیر نارد که بچیت به رده م پاشا و داوای دۆسیه ی گه له که ی بکات. به لām ئه ستیر ده یزانی یاسایه کی شاهانه هه یه که هه رکه سیک به بی ئه وه ی بانگ بکریت له پاشا نزیک بپته وه ده کوژریت، مه گه ر پاشا دارده سته زپینه که ی به رز بکاته وه و رووخسه تی بدات. هه روه ها ده یزانی که ژیا نی گه له که ی له مه ترسیدا یه. ئه ستیر به م قسا نه وه لāmه که ی مۆرده خای دایه وه:

«ئینجا ئه ستیر ئه م وه لāmه ی بۆ مۆرده خای نارد وه: برۆ هه موو جوله که کانی ناو شوش کۆبکه ره وه، له پیناوی من رۆژوو بگرن. سئ شه و و سئ رۆژ هه یچ مه خۆن و هه یچ مه خۆنه وه. خۆم و که نیه کانم به هه مان شیوه رۆژوو ده گرین. داوای ئه وه به پپچه وان هه ی یاسا ده چمه ژووره وه بۆ لای پاشا. ئه گه ر له ناویش چووم، با له ناو بچم.» (ئه ستیر ۴: ۱۵-۱۶)

«ئه گه ر له ناویش چووم، با له ناو بچم.» ئه مه واتای چیه؟ به و اتایه یه که ئه ستیر نهیده زانی ده رئه نجامی کاره که ی چی ده بیت. هه یچ بینینیکی تایه تی له لایه ن خودا وه نه بوو. له سه ر بنه مای دانایی و خۆشه و یستی بۆ گه له که ی و متمان ه به خودا بریاری خۆی داوه. ده بوو مه ترسی بکات یان رابکات. نهیده زانی چۆن ده رده چیت. بۆیه بریاری خۆی دا و ئه نجامه کانی رادهستی خودا کرد. واتا: ئه گه ر له ناویش چووم، با له ناو بچم. وه ئه مهش رینگا دروسته که بوو.

”ئېمە خوداكانى تۆ ناپەرستين»

نمونە يەككى دىكە لە پەيمانى كۆن لە بەرچاۋ بگرن. پىكخستەنكە لە بابىلە. گەلى جولەكە لە پاپىچىراۋىدايە. پاشا ناۋى نەبوخودنەسرە. پەيكەرپىكى زىپىن دادەنيت، پاشان فەرمان دەكات كە كاتىك كەپەنا لىدرا، ھەموو خەلگەكە كىرئۆش بۆ پەيكەرەكە بىەن. بەلام شەدرەخ و مېشەخ و عەبىدەنەگۆ كىرئۆشيان نەبرد. ئەوان يەك خوداى راستەقىنەيان دەپەرست، خوداى ئىسرائىل.

بۆيە نەبوخودنەسر ھەرپەشەى لىكردن و گوتى ئەگەر پەيكەرەكە نەپەرستىن ئەوا فېرئ دەدرىنە ناو كورەى ئاگرين. ئەوانىش وەلاميان دايەوھ:

«ئەى نەبوخودنەسر، پىۋىستمان بەوھ نىيە لەسەر ئەم بابەتە وەلامت بەدەينەوھ. ئەى پاشا، ئەگەر ھانخەيتە ناو كورەى ئاگرى داگىرساۋىشەوھ، ئەو خودايەى دەپەرستين دەتوانىت پرزگارمان بىكات، ئەو لە دەستى تۆ دەربازمان دەكات. ئەى پاشا، تەنانەت ئەگەر پرزگارىشى نەكردىن، دەمانەوئ تۆ بزانىت، ئېمە خوداۋەندەكانى تۆ ناپەرستين و كىرئۆش بۆ پەيكەرە زىپىنەكەش نابەين كە داتناوھ.» (دانىال ۳: ۱۶-۱۸)

ئەمەش مەترسىيەكى تەواۋ بوو. ئاماژەيان بەوھش كىردوۋ، «ئەو خودايەى دەپەرستين دەتوانىت پرزگارمان بىكات، ئەو لە دەستى تۆ دەربازمان دەكات. ئەى پاشا، تەنانەت ئەگەر پرزگارىشى نەكردىن، دەمانەوئ تۆ بزانىت، ئېمە خوداۋەندەكانى تۆ ناپەرستين.» نەياندەزانى دەرتەنجامەكە چۆن دەردەچىت. ئەوان بە كىردەوھ ھەمان شتىان گوت كە ئەستىر گوتى: «ئەگەر لەناۋىش چووم، با لەناۋىچم.» وە دەرتەنجامەكەيان بە ھەمان شىۋەى يۆئاب و ئەبىشەى رادەستى خودا كىرد: «يەزدانىش چى پى باشە ئەوھ دەكات» وە ئەمەش پىگا دروستەكە بوو. دروستە لەسەر دۆزى خودا مەترسى بگىرەتە بەر.

”من ئامادەم لە پىناۋ ناۋى مەسىحى خاۋەن شىكۆ بىشەرم»

مەترسىكارەكەى گەورەكەى پەيمانى نوئ پۆلسى ئىردراۋ بوو. وىنەى يەكەمجارى لە پىگىدا بۆ ئۆرشەلىم بوو لەدۋاى سالانىك لە ئازاردا لەپىناۋ مەسىح لە زۆربەى ئەو شۆپىنەنى كە بۆى دەچوو. خۆى بە پۆخى پىرۆزەوھ بەستبوۋەوھ (كىردار ۱۹: ۲۱) بۆ ئەوھى بچتە ئۆرشەلىم. پارەى بۆ ھەزاران كۆكردبوۋەوھ، بىرپار بوو بزانىت كە بە دىسۆزى دەگەيەنرەت. گەيشتە قەيسەرىيە و پەيامبەرىك بە ناۋى ئاگابۇس لە يەھۇدىاۋە ھاتە خوارەوھ و بە شىۋەيەكى ئاماژەيى بە پشتىنەكەى پۆلس دەست و پىى خۆى بەستەوھ و گوتى: «پۆخى پىرۆز ئەمە دەفەرموئ: “پارەرانى جولەكە بەم شىۋەيە خاۋەنى ئەم پشتىنە لە ئۆرشەلىم دەبەستەوھ و دەيدەنە دەست ناجولەكەكان.”» (كىردار ۲۱: ۱۱).

کاتیک باوەرداران ئەمەیان بیست، لە پۆلس پارانەووە کە نەچیتە ئۆرشەلیم. لە وەلامدا گوتی: «چیتانە، دەگریی و دلم دەشکین؟ ئامادەم نەک تەنھا بەند بکریم، بەلکو بۆ ناوی عیسای خاوەن شکۆ لە ئۆرشەلیم بشمرم.» (کردار ۲۱: ۱۳). پاشان، لوقا پیمان دەئیت، هاوڕێکانی وازیان لێ هێنا: «کە پیمان قایل نەکرا، وازمان لێهێنا و گوتمان: «با بە خواستی مەسیحی خاوەن شکۆ بیت»» (کردار ۲۱: ۱۴).

بە واتایەکی دیکە پۆلس پێی وابوو کە ئەم گەشتە بۆ ئۆرشەلیم بۆ دۆزی مەسیح پێویستە. ئەو وردەکارییەکانی نەزانی کە لەوێ چی روودەدات و دەرئەنجامەکی چی دەبێت. بە دڵنیاییەوە گرتن و ناخۆشی. بەلام دواتر چی؟ مردن؟ زیندانیکردن؟ دەرکردن؟ کەس نەیدەزانی. کەواتە چیان گوت؟ دەیاننوانی لەسەر یەک شت ڕێکبکەون: «با بە خواستی مەسیحی خاوەن شکۆ بیت!» یان وەک یۆئاب گوتی: «یەزدانیشت چی پێ باشە ئەوە دەکات.» وە ئەمەش ڕیگا دروستەکە بوو.

«لە هەموو شارێکدا... ناخۆشی چاوەڕێم دەکات»

لە راستیدا هەموو ژيانی پۆلس یەک لە دوا یەک مەترسی و دڵەراوکی بوو. ئەو لە کرداری ئێرداوان ۲۰: ۲۳ گوتی: «تەنھا ڕۆحی پیرۆز لە هەموو شارێک شایەتیم بۆ دەدات کە گرتن و ناخۆشی چاوەڕێم دەکات.» بەلام هەرگیز نەیدەزانی ناخۆشییەکان بە چ شیوازیک دین، یان کە ی دین، یان لە ڕێگەی کێو دین. پۆلس بڕیاری دابوو ژيانی خۆی لە ئۆرشەلیم بختە مەترسییەو بەو زانیارییە تەواوەی کە ڕەنگە چۆن بیت و چی رووبدات. ئەوەی پێشتر بەرگەی گرتبوو، گومانی نەبوو لەوەی کە ڕەنگە لە ئۆرشەلیم چی رووبدات:

«جولەکەکان بە قامچی پێنج جار چل قامچی کەم یەکیان لێداوم، سێ جار دارکاری کراوم، جارێک بەردباران کراوم، سێ جار لە کەشتیدا بووم و شکاو، شەو و ڕۆژیکم لە قوولایی دەریادا بەسەربرد. بەهۆی زۆر گەشتکردنەو تەووشی مەترسی رووبار و چەتە بووم، مەترسی لە گەلەکەم و نەتەووەکانی دیکە، مەترسی لە شار و لە دەشت، مەترسی لە دەریا، مەترسی لە خوشک و برایانی درۆزن، بە ڕەنجدان و ماندوو بوون، بە شەونخونی زۆر، بە برسیی و تینوویتی، بە ڕۆژووگرتنی زۆر، بە سەرما و ڕووتی. ئەمانە هەموو لەلایەک، ڕۆژ بە ڕۆژ بایەخدان بە هەموو کلێساکان لەسەرمان کە لەکە دەبێت.» (دووەم کۆرنسۆس ۱۱: ۲۴-۲۸)

ئەمە واتای چییە؟ واتا پۆلس هەرگیز نەیدەزانی کە لێدانی داهااتوو لە کوێو دەیت. هەموو ڕۆژیک لە پێناو ڕێبازی خودا ژيانی خۆی دەخستە مەترسییەو. ڕیگاكان سەلامەت نەبوون. رووبارەکان سەلامەت نەبوون. لەلای گەلەکە ی خۆی واتا

جوله که کان، سه لامه ت نه بوو. له لای نه ته وه کانی دیکه سه لامه ت نه بوو. شاره کان سه لامه ت نه بوون. بیابانه که سه لامه ت نه بوون. دهریا که سه لامه ت نه بوون. ته نانه ت برا به ناو باوه پرداره کانیش به مه سیح سه لامه ت نه بوون. سه لامه تی سه راییک بوو. ئه مه بو پۆلسی نیردراو بوونی نه بووه.

ئهو دوو بژارده ی هه بوون: ژيانی خو ی به فیرو بدات یان له گه ل مه ترسیدا بژییت. وه به روونی وه لایمی ئه م بژارده یه ی دایه وه: «به لام هیچ به هایه کم بو ژيانی خو م دانه ناوه، ته نها ئامانجم ئه وه یه، ئه و پشیرکیه ته واو بکه م و ئه و ئه رکه به جینگیه نم که عیسی خاوه ن شکو به منی سپارد، ئه ویش ئه رکی شایه تیدانه بو مزگینی نیعمه تی خودا» (کردار ۲۰: ۲۴). هه رگیز نه یده زانی روژه که چی به دوا ی خویدا ده هیئت. به لام ئاماژه ی به ریگای گولگوسا ده کرد. وه هه موو روژیک ژيانی خو ی ده خسته مه ترسییه وه. ئه مه ش ریگا دروسته که بوو.

«ئه گه ر منیان چه وساند بیته وه، ئیوه ش ده چه وسیننه وه»

بو ئه وه ی وا بیر بکه ینه وه که ئه م ژيانه مه ترسیداره تایبه ته به پۆلس، ئه و ئه م بابه ته ی کرد به خالیک که به گه نجه باوه پرداره کان بلیت که تووشی کیشه ی دیارینه کراو ده بن. له دوا ی دامه زراندنی کلپسای نوپی له یه که م گه شتی مزگینیدانیدا، چه ند مانگیک دواتر گه رایه وه و «وره ی قوتابییه کانیا ن به رز ده کردوه هانیا ن ده دان له باوه ر بچه سپین: «پتویسته به ته نگانه ی زوردا بچینه ناو شانشینى خودا» (کردار ۱۴: ۲۲). کاتیک بو کلپسای گه نجی سالو نیکی ده ی نووسی، نیگه رانی خو ی دهربری له وه ی که ره نگه به هو ی ناخوشیه کانیا نه وه بیه یز بووبن و گوتی: «تا کو له م ناخوشیا نه دا که س نه هه ژیت. خو تان ده زانن که بو ئه مه دیاری کراوین» (یه که م سالو نیکی ۳: ۳). به واتایه کی دیکه ژيانی شوینکه وتووانی مه سیح بانگه واژیکه بو مه ترسی.

عیسا ئه مه ی روون کرد بووه وه. بو هه وونه له (لوقا ۲۱: ۱۶) دا فهرموویه تی: «ته نانه ت دایک و باوک و برا، خزم و هاو پشیا نیش به گرتتنان ده دن، لیتان ده کوژن.» وشه ی سه ره کی لیتره دا هه ندیکه. واتا: هه ندیکتان ده کوژن. ئه م وشه یه ژيانی سه ر زه وى قوتابییه کان ده خاته ناو نادلیاییه کی گه وره وه. هه موویان له پینا وى مه سیحدا نامرن. به لام هه موویان ناژین. هه ندیکیا ن ده مرن. وه هه ندیکیا ن ده ژین. مه به ستم له مه ترسی ئه مه یه. ئه مه ویستی خودایه که ئیمه نادلیا بین له وه ی که ژیا ن له سه ر ئه م زه ویه چه و ن ده بیئت بو مان. بویه ویستی په ره ردگاره که ئیمه مه ترسی بکه ین له پینا وى دۆزی خودا.

ژیا ن بو عیسا قورس بوو، گوتی بو شوینکه وتووایشی قورس ده بیئت. «بییه ننه وه بیرتان چیم پت گوتن: «کو یله له گه وره که ی زیاتر نییه.» ئه گه ر منیان چه وساند بیته وه،

ئىۋەش دەچەوسىننەۋە. ئەگەر وشەى ميان پاراستىت، ھى ئىۋەش دەپاريزن» (يۈحنا ۱۵: ۲۰). بۇيە پەترۇس كلىساكانى ئاسايى ئاگادار كىردەۋە كە خراپ مامەلە كىردن لەگەلپان بەلابانەۋە ئاسايى بىت. «خۆشەۋىستان، لەلاتان سەير نەبى لە تاقىكردنەۋەتان بەلای سووتىنەر تووشتان دىت، ۋەك بلىنى شتىكى سەيرتان بەسەرھاتوۋە، بەلكو دلخوش بن ۋەكو ئەۋەى كە بەشداريتان لە ئازارەكانى مەسىحدا كىردىت، تاكو لە ئاشكرادىنى شكوپەكەى دلخوش و شادمان بن. ئەگەر بە ناۋى مەسىح جىنۇتان پىدرا، خۆزگە دەخوازىت بە ئىۋە، چونكە پۇحى شكو و خودا دىتە سەرتان» (يەكەم پەترۇس ۴: ۱۴-۱۶).

بوون بە شوپىنكەۋتەى مەسىح ئەۋە بوو كە ژيانت بخەيتە مەترسىيەۋە

سنى سەدەى يەكەمى كلىساي مەسىح شىۋازى گەشەكردنى لەژىر ھەرەشەدا، درىژى كىشا. ستىقن نىل لە كىتبى (مىژۋوى ئەركى مزگىنىدەرانى باۋەردار بە مەسىح) نووسىۋەتەى، ”بى گومان باۋەرداران بە مەسىح لەژىر دەسەلاتى ئىمپراتورىيەتى پۇمدا ھىچ مافىكى ياسايان نەبوۋە بۇ ھەبوون، ۋە بەۋپەرى توندى ياساكە بەرپرسىار بوون... ھەموو شوپىنكەۋتوۋىكى مەسىح دەيزانى كە پەنگە درەنگ يان زوو ناچار بىت بە لەدەستدانى ژيانى بىتتە شاھەتەى باۋەرەكەى.“^{۱۹} پەنگە. مەترسىيەك ھەبىت. ھەمىشە لەۋى ھەبوو. پەنگە ئىمە لەسەر باۋەردارى بە مەسىح بكوژرىن. پەنگە ئىمە ۋامان بەسەر نەبىت. مەترسىيە. ئەۋە شتىكى ئاسايى بوو. ۋە بوون بە باۋەردار بە مەسىح لەۋ بارودۇخەدا دروست بوو.

لە راستىدا ئەۋە ئەۋە خۆشەۋىستىيە بەرزكەرەۋەى مەسىح بوو كە شوپىنكەۋتوۋانى مەسىح سەرەراى مەترسىيەكان نىشانىان دا و جىھانى بىتەرسىتى سەرسام كىرد. ئىمپراتورى پۇمانى جوليان (۳۳۲-۳۶۳) ي پىش زايىن) ۋىستىۋەتەى ژيانىكى نوۋى بخاتە ناۋ ئاينى بىتەرسىتى كۆن، بەلام بىنيۋەتەى خەلگىكى زياتر و زياتر بەرەۋە باۋەرى مەسىح رادەكىشرىن. بە بىزارىيەۋە لە دژى ئەم «بىباۋەرەپانە» (كە باۋەرپان بە خۇداۋەندە پۇمايەكان نەبوو، بەلكو باۋەرپان بە مەسىح ھەبوو) نووسى:

”بىباۋەرى [ۋاتا باۋەر بە مەسىح] بە شىۋەيەكى تايەت پىشكەۋتوۋە لە پىگەى ئەۋ خزمەتە خۆشەۋىستەى كە پىشكەش بە كەسانى نامۇ دەكرىت، ۋە لە پىگەى چاۋدىرىكىردىان بۇ ناشتى مردوۋەكان. ئاپروۋچوۋنە كە تەنات يەك جولەكەش نىيە سۋالكر بىت، ۋە جەللىيە بى خوداكان نەك تەنھا گرنگى بە ھەزارەكانى خۇيان دەدەن، بەلكو گرنگى بە ھەزارەكانى ئىمەش دەدەن؛ لە كاتىكدا ئەۋانەى سەر بە ئىمەن بە بىھودەبى بەدۋاى ئەۋە يارمەتتەدا دەگەرپىن كە دەبى خۇيان بىكەين.“^{۲۰}

شویئیکه و تنی مه سیح تیچوووی زوړی دهوږت. له هه موو شوینیک مه ترسی هه یه. به لام، وهک له به شی سییهمی ئەم کښه دا بینمان، هه ر ئەم مه ترسییه ئەو نامرازیه که به های مه سیح زیاتر گه شاهه تر دده ره وشنننه وه.

چۆنیەتی بەفەرۆدانی چل ساڵ و ژیانی هەزاران کەس

به‌لام چی پرووده‌دات کاتیک گه‌لی خودا له ئەفسانه‌ی فریوده‌رانه‌ی ئاسایش پرزگاریان نه‌بیت؟ چی پرووده‌دات ئەگەر هه‌ول بده‌ن له سه‌راب و سه‌لامه‌تیدا بژین ژيانی خۆیان؟ وه‌لامه‌که ژيانی به‌فیرۆچووه. ئەو کاته‌ت له‌بیره‌که روویدا؟

که متر له سئ سأل بوو که گهلی ئیسرائیل به هیزی خودا له میسر هاته دهره وه. ئیستا له سنووری خاکی به ئیندراو بوون. یه زدان به موسای فره موو: «چه ند پیاو یک بنیره بو سیخور پیکردن له خاکی که نعان، که من به نه وهی ئیسرائیل داوه» (سه رژی می ۱۳: ۲). جا موسا کالیب و یه شوع و ده پیاوی دیکه ی نارد. له دوا ی چل پژ گه رانه وه به هی شو وه تر یه کی زه به لاه وه که به دار یکه وه له سه ر شانی دوو پیاودا هه لواسر ابو. کالیب نه و بانگه وازه پر له هی وایه ی بو گه له که ی دهر کرد: «با سه رکه وین و دهستی به سه ردا بگرین، چونکه توانمان به سه ریدا هه یه» (سه رژی می ۱۳: ۳۰). به لام پیاوه کانی دیکه گو تیان: «ناتوانین سه ربکه وین و دژایه تی نه و گه له بکه ین، چونکه له ئیمه به هی ترن» (ثایه تی ۳۱). کالیب نه یتوانی نه فسانه ی سه لامه تی نه وان تی کبش کی نی ت. خه لکه که به نه فسانه ی فریودهرانه ی ئاسایه وه گیروده بوون - نه و تی پروانینه ی که شو ازکی ژیا نی داله دهر او هه یه جگه له ری گای گو ژرایه لی شکومه ندی خودا. نه وان له دژی موسا و هارون بو له بو لیان کرد و بریاریان دا بگه ری نه وه بو میسر - سه رابی کی گه وره ی سه لامه تی. به شوع هه ولی دا له بی ناگای خو بان رزگار بان بکات.

«ئەو خاكەى پېيدا چووين ھەتا سىخوڧى بىكەين خاكىكى زۆر زۆر باشە، ئەگەر يەزدان پېمان دلشاد بېت ئەوا دەمانباتە ناو ئەو خاكەى پېمان دەدات، خاكىك كە شىر و ھەنگوینى لى دەپژڧت. بەلام لە يەزدان ياخى مەبن و لەگەلى ئەو خاكە مەترسن، چونكە ئىچىرى ئىمەن، ئەوئا سىبەريان نەماو و يەزدان لەگەلمانە، لىان مەترسن.» (سەرژمىرى ۱۴: ۷-۹)

چی دهربارهی تۆ؟

مهترسی راسته. وه هۆکاره کهش له بهر ئهوه نیه که خودا به ئینی سه رکهوتن ده دات به هه موو کاره کا ئمان له دۆزی خۆیدا. هیچ به ئینیک نیه که هه موو هه ولتیک بۆ دۆزی خودا سه رکهوتوو بیت، لانیکه م له کورتخایه ندا. یه حیا له ئاوه لکیش مه ترسی ئه وهی کرد که پاشا هیرۆدسی به زیناکار ناو برد کا تیک له ژنه کهی خۆی جیا بووه وه بۆ ئه وهی براژنه کهی به ئینیت. له بهر ئه م هۆکارهش بوو که یه حیا سه ری به دردا. وه کاریکی دروستی کردبوو که ژیا نی خۆی بخاته مه ترسییه وه بۆ دۆزی خودا و راستی. عیسا هیچ ره خنه یه کی له یه حیا نه بوو، ته نها بالا ترین ستایشی بۆی هه بوو (مه تا ۱۱: ۱۱).

پۆلس مه ترسی ئه وهی کرد که بجێته ئۆرشه لیم بۆ ئه وهی خزمه ته کهی بۆ هه ژاران ته واو بکات. بۆ ماوهی دوو سا ل فریدرایه زیندان و لیدرا و پاشان به که شتی به ره و پۆما په وان هه کرا، له دوای دوو سا ل له وێ له سیداره درا. وه کاریکی دروستی کرد که له پیناو دۆزی مه سیح ژیا نی خۆی بخاته مه ترسییه وه. چه ند گو پ هه یه له ئه فریقا و ئاسیا چونکه هه ژاران گه نجی مزگینیده ری نێردراو به هێزی پۆخی پیرۆز له ئه فسانه ی ئاسایش پرگار کران و دواتر ژیا نی خۆیان خسته مه ترسییه وه بۆ ئه وهی شکۆداری مه سیح بگه یینه ئیو گه لانی ک له جیهان که مزگینی مه سیحیان پینه گه یشتوو!

وه ئیستا ئه ی چی دهرباره ی تۆ؟ ئایا تۆ له ئه فسانه ی ئاسایشدا گیرۆده بوویت، ئیفلیج بوویت له وه رگرتی هیچ مه ترسییه ک بۆ دۆزی خودا؟ یان به هێزی پۆخی پیرۆز له سه راب و سه لامه تی و ئاسووده یی میسریه کان پرگارت بووه؟ ئایا ئیوه ی پیاوان هه رگیز له گه ل یۆئاب ده ئین: له پیناو ناوه که یدا، تا قی ده که مه وه! وه با «یه زدانیش ئه وهی پپی باشه ئه وه بکات؟» ئایا ئیوه ی ژنان هه رگیز له گه ل ئه ستیر ده ئین: له پیناو مه سیحدا، تا قی ده که مه وه! «ئه گه ر له ناویش چووم، با له ناو بچم؟»

مه ترسی له بهر هۆکاره هه له کان

زیاتر له مه ترسییه ک هه یه له بانگه یشتکردنی باوه رداران به مه سیح بۆ ئه وهی مه ترسی بگرته بهر. له به شی چواره مدا باسی یه کیکیانم کرد، ئه ویش ئه وه یه که په نگه هینده چه سپاو بین له سه ر خۆبه ده سه ته وه دان که نه توانین چێژ له چێژه گونجاوه کا نی ئه م ژیا نه وه برگیرین که خودا له پیناو چاکه ی ئیمه دا پپی به خشیوین. مه ترسییه کی دیکه که خراپ ته، ئه وه یه که په نگه به هۆکاری خۆبه رزکردنه وه به ره و ژیا نیکی مه ترسیدار رابکیشین. په نگه هه ست به به رزبوونه وهی هۆرمونی ئه درنا لینی قاره مانیتی بکه ین. په نگه ئیمه سوو کا یه تی به ته مبه ل و ترسنۆکه کان بکه ین و هه ست به

بالادەستى بکهين. پەنگە ئىمە بىر لە مەترسى بکهينه وه ک جۆرک لە راستودروستى بىت که وامان لىدە کات لەلايهن خوداوه پەسەندکراو بين. ئەوهى لەم ھەموو ئەم ھەلەندا نەمابوو، باوەرپکى منداڵانەيه بە ھوکمرانى سەرورەى خودا لە جىھاندا و بە خۆشەويستى سەرکەوتوانەى ئەو.

من ماوهيه که وا گريمانه دەکەم که دەسەلات و پالەنرەکەى پشت مەترسيکردن بۆ دۆزى خودا قارەمانىتى نيه، يان ھەوھسى سەرکەشى، يان بویری پشت بەخۆبەستن، يان پيوستى بەدەستھينانى ويستى باشى خودا، بەلکو باوەرە بە داينکەرى ھەموو شتیک، فەرمانرەوا، وه دەسەلاتدارى گەردون واتا کورى خودا عيسای مەسیحە. ھىزى مەترسى لەدەستدانى ئابروو لەپىناو مەسیحدا ئەو باوەرەيه که وا دەکات خۆشەويستى خودا لە کۆتاييدا ئابرووت بەرز دەکاتەو و دۆسيەکەت راست دەکاتەو. ھىزى مەترسى لەدەستدانى پارە بۆ دۆزى ئىنجيل ئەو باوەرەيه که ئىمە گەنجينه کمان ھەيه لە ئاسمانەکاندا که لەناو ناچىت. ھىزى مەترسى لەدەستدانى ژيان لەم دونيايهدا باوەر بەو بەلئەيه که ئەوهى لەم دونيايهدا ژيانى خۆى لەدەست بدات پرگارى دەکات بۆ سەردەمى داھاتوو.

ئەمە زۆر جياوازه لە قارەمانىتى و پشت بەخۆبەستن. کاتیک مەترسى لەدەستدانى ئابروو يان پارە يان ژيان دەکەين چونکە باوەرمان وايە خودا ھەميشە يارمەتيمان دەدات و لە کۆتاييدا لەدەستدانە کەمان بەکار دەھيىت، بۆ ئەوهى زياتر دلخۆشمان بکات بە شکۆمەندى خۆى، ئەوا ئەو ئىمە نين که بەھۆى بویرمانەوھ ستايشە که بەدەست دەھيىن؛ ئەو خودايە که بەھۆى گرنگيدانە کەيهوھ ستايشە کەى بەدەست دەھيىت. بەم شيوەيه مەترسى کردنە که پەنگدانەوھى بەھای خودايە نەک ئازايەتى ئىمە.

نايىت ئەم بناغەيه بۆ چاونەترسى گريمانە بکرىت. ئىمە ئامادەين که بە ھۆکارى ھەلە مەترسى بکهين. بەبى مەسیح، ھەموومان لە دلەوھ شەريەتگەرا يان گەندەلین و دەمانەوئىت کارى خۆمان بکهين، يان دەمانەوئىت بە شىوازی خۆمان کارى خودا بکهين بۆ سەلماندى توانای خۆمان. بەو پىيەى ئىمە بەم شيوەيه ئامادە کراوين، پيوستمان بە پاراستن ھەيه. خودا پىگەيه کى دیکەى پىداوين بۆ ئەوهى بەدواى مەترسيىدا بگەرپين. ئەمە بکە، «با بەو ھىزەوھ بىکات که خودا داينى کردوھ، تاکو لە پىگەى عيسای مەسیحەوھ خودا لە ھەموو شتیکدا شکۆدار بىت» (يەکەم پەترۆس ٤: ١١). وه شىوازی داينکردنى ھىزى خودا لە پىگەى باوەرپوونە بە بەلئەکانى. ھەر زيانکى که مەترسيمان لەسەرە بۆ ئەوهى که مەسیح شکۆدار بکهين، خودا بەلئە دەدات ھەزار ھىندە بە ھاوبەشيبە تىرکەرەکەى خۆى قەرەبوومان بکاتەوھ.

هیزی مه ترسی له به لێنی خودادایه

پیشتر لهم بابتهدا باسم له لۆقا ١٦:٢١ کرد که عیسا به قوتابیه کانی ده لیت: «لێتان ده کوژن.» به لام من باسی ئهو به لێنهم نه کرد که له دواي ئهوه دیت: «له بهر ناوی من هه مووان رقیان لیتان ده بیتهوه. به لام موویکی سهرتان نافه وتیت» (ئایه ته کانی ١٧-١٨).

ئه مه یه کیکه لهو بابته پارادوکسیه (دژه یه کتره) به ئازارانه ی که له کتیی پیرۆزدا هاتوو: «لێتان ده کوژن... به لام موویکی سهرتان نافه وتیت!» ئه مه واتای چیه؟ عیسا هه ولده دات چیمان پێ بلت کاتیک ده لیت: «برۆ پیشه وه و گوێ به مه ترسی مه ده؛ «لێتان ده کوژن؛ به لام موویکی سهرتان نافه وتیت»»

پیموایه باشتین شروقه بو ئه م ئایه تانه ئایه ته کانی پوما ٨: ٣٥-٣٩ یه؛

«کێ له خۆشه ویستی مه سیح جیامان ده کاته وه؟ ناخۆشی یان ته نگانه یان چه وسانه وه یان قاتوقری یان پروتی یان مه ترسی یاخود شمشیر؟ وهک نووسراوه: «له پیناوی تو به درێژی پۆژ پروبه پروی مردن ده بینه وه، وهک مه ر بو سهر برین داده نرین» به لام له هه موو ئه مانه دا له پاده به دهر سهرکه وتووین له رێگه ی ئه وه ی که خۆشی ویستووین، چونکه دلنایم نه مردن و نه ژیان، نه فریشته کان و نه سه روکه کان، نه شته کانی ئیستا و نه شته کانی داهاتوو، نه هیزه کان، نه به رزی و نه قوولی، نه به دیه پناوی دیکه، ناتوانیت له خۆشه ویستی خودا جیامان بکاته وه که له رێگه ی عیسا ی مه سیحی خاوه ن شکۆمانه وه بۆمان دیت.»

ئه م وشه ترسناک و سه رسوپه ننه رانه به راورد بکه ن له گه ل ئه وه ی عیسا گوتی: «لێتان ده کوژن... به لام موویکی سهرتان نافه وتیت».

پۆلس وهک عیسا ده لیت خۆشه ویستی مه سیح بو ئیمه ئازاره کاغان له ناو نابات. به پیچه وانه وه، هه ر وابسته بووتمان به مه سیحه وه ئازار به دواي خۆیدا ده هینیت. وه لامی پۆلس بو پرسیاره که ی خوی له ئایه تی ٣٥ چیه: «ئایا ناخۆشی یان ته نگانه، یان چه وسانه وه، یان قاتوقری، یان پروتی، یان مه ترسی، یان شمشیر... له خۆشه ویستی مه سیح جیامان ده که نه وه؟» وه لامه که ی له ئایه تی ٣٧ دا نه خیریکه که ده نگ ده داته وه! به لام واتای پرسیاره که له ده ست مه ده: هۆکاری ئه وه ی ئه م شتانه له خۆشه ویستی مه سیح جیامان نا که نه وه، ئه وه نییه که ئه مانه به سه ر که سانیکدا نایه ت که مه سیح خۆشی ده ویت. پۆلس به هینانه وه ی زه بووری ٤٤: ٢٢ نیشان ده دات که ئه م شتانه له راستیدا به سه ر گه لی مه سیحدا پرووده دن. «له پیناوی تو به درێژی پۆژ پروبه پروی مردن ده بینه وه، وهک مه ر بو سهر برین داده نرین.» به واتایه کی دیکه خۆشه ویستی مه سیح بو ئیمه له م ئازارانه به زه ییمان پێدات. مه ترسی راسته قینه و رزدمان لی دوور نا که ویته وه. ژیا نی باوه ردار به مه سیح ژیا نیکی پر له ئازاره. بی شادی نییه به لام بی ئازاریش نییه.

ئایا بەپراستی خودا ھەموو ئەو شتانەی کە پێویستمانە دابینی دەکات؟

ئەمە واتای وشە بچوو کە «لە» یە کە لە ئایەتی ۳۷ دا ھاتوو: «بەلام لە ھەموو ئەمانەدا لە پادەبەدەر سەرکەوتووین لە پێگەی ئەوێ کە خۆشیویستووین.» ئیمە لە ناخۆشیە کاغماندا زیاتر سەرکەوتووین، نەک بە دوورکەوتنەوە ئێیان. بۆیە پۆلس لەگەڵ عیسا ھاواریە و دەلێت: «لێتان دەکوژن.» گۆپرایەکی مەترسییە. وە دروستە مەترسی لەسەر دۆزی خودا بکەیت. ھەندیک لە مەترسییەکان لە ئایەتی ۳۵ دا باسکراون:

- «ناخۆشی» - ئەو ناپەڕەھەتی و ستەمکارییە جوړاو جوړانەی کە پۆلس باسی دەکات، دەبێت ئیمە لە پێگاماندا بۆ چوونە ناو شانیشینی خودا پێیدا تێپەڕین (کردار ۱۴: ۲۲).

- «تەنگانە» - ئەو کارەساتانەی کە پەستان دەخەنە سەر ژیاغان و ھەپرەشەیی شکاندنێ ئیمە دەکەن وەک دارپک (دووھم کۆرنسۆس ۶: ۴؛ ۱۲: ۱۰).
- «چەوسانەو» - دژایەتییەکی چالاک لەلایەن دوژمنانی مزگینیی مەسیحەو (مەتا ۵: ۱۱-۱۲).

- «مەترسی» - ھەموو جوړە ھەپرەشەییەکی بۆ سەر جەستە، پۆچ و خێزان (دووھم کۆرنسۆس ۱۱: ۲۶).
- «شمشیر» - ئەو چەکەکی کە یاقوبی برای یۆحەنا ی کوشت (کردار ۱۲: ۲).
- «قاتوقری یان پرووتی» - نەبوونی خواردن و جلوبەرگ.

من «قاتوقری و پرووتی» لە دواھەمین دادەنیم، چونکە گەورەترین کێشە دروست دەکەن. ئایا عیسا نە یگوتوو: «بۆیە پێتان دەلێم: خەم بۆ ژیاغان مەخۆن کە چی بخۆن و چی بخۆنەو: ھەر وەھا بۆ جەستەتان کە چی بپۆشن. ئایا ژیاغان لە خواردن گرنکتر نییە؟ یان جەستە لە جلوبەرگ؟... جا خەم مەخۆن بلین، «چی بخۆن؟» «یان» «چی بخۆنەو؟» یان «چی لەبەر بکەین؟»... باوکی ئاسمانیشتان دەزانیت پێویستی یان بە ھەموو ئەوانە ھەیە. بەلکۆ یە کەم جار داوای پاشایەتییەکی خودا و راستدروستیەکی بکەن، ھەموو ئەمانەتان بۆ دابین دەکرێت.» (مەتا ۶: ۲۵، ۳۱-۳۳)

باشە، کامیانە؟ لەوانەیە بپرسین. ئایا شوێنکەوتووانی مەسیح تووشی «قاتوقری و پرووتی» (پۆما ۸: ۳۵) دەبن یان خودا «ھەموو ئەمانەمان» (مەتا ۶: ۳۳) بۆ دابین دەکات کاتیک پێویستمان پێیانە؟ ئایا شوێنکەوتووانی مەسیح ھەرگیز برسی نابن یان پرووت نابن یان جلوبەرگی دروایان لەبەر نابێت؟ ئایا ھەندیک لە گەورەترین پێرۆزەکانی جیھان پرووت نەکرانەتەو و برسی نەکراون؟ ئەو چی دەربارەی (عیبرانییەکان ۱۱: ۳۷-

(٣٨)؟ «بەردباران کران، بە مشار لەت لەت کران، بە شمشیر کوژران. هەندیکیش بە پیستی مەر و بزنی خۆیان داپۆشی، تووشی نەبوونی و چەوسانەوه و زەلیلی بوون. جیهانی شایانی ئەمان نەبوو. دەر بە دەری بیابان و شاخ و ئەشکەوت و کون و کە لە بەری زەوی بوون.» نەهامەتی و چارەپەشی ئەم باوەردارانە لەبەر بیاوەرپێیان نەبوو، ئەوان باوەرداری چەسپاو بوون کە سائیک کە - «جیهانی شایانی ئەمان نەبوو».

تەنھا شتیک پێویستە بۆ ئەوهی خواستی خودا ئەنجام بدەیت و بۆ هەمیشە دلخۆش بیت

کەواتە مەبەستی عیسا چییە؟ کە دەڵێت: «هەموو ئەمانەتان بۆ دا بین دەکریت» - هەموو خواردن و جل و بەرگە کانت، کاتیک «بە کەم جار داوای پاشایەتێکە لە خودا و راستو دروستییەکە بکەن.» مەبەستی هەمان ئەو شتێکە کە مەبەستی بوو کاتیک گوتی: «لێتان دەکوژن... بەلام موو پکی سەرتان نافەوتیت» (لوقا ٢١: ١٦-١٨). مەبەستی ئەوە بوو هەموو شتیک دەبێت کە پێویست پێیەتی بۆ ئەوهی وستی ئەو ئەنجام بدەیت و بۆ هەمیشە بەختەوهی بآلات لە مەسیحدا دەبێت.

چەند خواردن و جل و بەرگ پێویستە؟ بۆ چی پێویستە؟ دەبێت پرسی. پێویستە بۆ ئەوهی ئاسوودە بیت؟ نەخێر، عیسا بەلێنی ئاسوودەیی نەدا. پێویستە بۆ دوورکەوتنەوه لە شەرمەزاری؟ نەخێر، عیسا بانگی کردین بۆ ئەوهی بە خۆشییەوه پیشوازی لە شەرمەزاری لە پێگای ناوی ئەو بکەین. پێویستە بۆ ئەوهی لە ژياندا مەینێتەوه؟ نەخێر، بەلێنی نەدا لە مردنمان بمانپارێزێت - بە هەر جوړیک بیت، چەوسانەوه و بەلا پێرۆزەکانی ئەو لەناودەبەن. شوێنکەوتووێتی مەسیح لەسەر داری لەسێدارەدان دەمرن، باوەردارن بە مەسیحیش بە نەخۆشی دەمرن. هەر بۆیە پۆلس نووسیویەتی: «ئێمە کە یەكەمین بەرهەمی پوڤی پێرۆزمان وەرگرت، لە ناخماندا دەنالێنین و بە پەرۆشەوه چاوەڕێی لەخوگرتنەوهین، وانا پزگاریی جەستەمان» (رۆما ٨: ٢٣).

مەبەستی عیسا ئەوە بوو کە باوکمان لە ئاسمان هەرگیز پێگە نادات لەوه زیاتر تاقی بکریینەوه کە لە تواناماندا نەبێت (یەكەم کۆرنسۆس ١٠: ١٣). ئەگەر یەك پارچە نان هەبێت کە پێویست پێی بیت، وەك پۆلەیی خودا، لەبەر باوەرپێت لە زیندانی برسییدا مەینێتەوه، ئەوا تۆ نانت دەبێت. خودا بەلێنی خۆراکی پێویست نادات بۆ ئاسوودەیی یان بژێوی - بەلێنی ئەوەندە دەدات کە متمانەت پێی هەبێت و خواستی ئەو ئەنجام بدەیت.

من دەتوانم لە پێگەی مەسیحەوه هەموو شتیک بکەم، تەنانەت برسییتیش

کاتیک پۆلس بەلێنی دا: «خودای من هەموو پێداویستیەکانتان دا بین دەکات بەپێی دەولەمەندی ئەو شکۆیە لە عیسای مەسیحدا هەیەتی». ئەو ئەمەشی گوت: «دەزانم

نەبوونی چییە و دەزانم هەبوونیش چییە، لە هەر شتیک و لە هەموو شتیکدا فیری نەینێ ئێوە بووم لە هەبوونی و نەبوونیدا ئاسوودە بم. دەتوانم هەموو ئەم شتانە لە پێگەی مەسیحەو بەکم، ئەوەی بەهێزم دەکات» (فیلیپی ۴: ۱۹، ۱۲-۱۳). «هەموو شتیک» واتا «لە پێگەی ئەو کەسە یەک بەهێزم دەکات، دەکرێت تووشی برسیبێت بم. من دەتوانم بێهەش بم لە خواردن و جلوبەرگ لە پێگەی ئەو کەسە یەک بەهێزم دەکات.» ئەمە ئەوەیە کە عیسا بەلێنی داو: «هەرگیز پشتگوێت ناخەم، هەرگیز واژت لێ ناھێنم» (عیبرانییەکان ۱۳: ۵). ئەگەر برسی بین، ئەو دەبێتە نانی هەمیشەیی و ژیاڵەخشان. ئەگەر بە پرووتی شەرمەزار بین، ئەو دەبێتە جلوبەرگی تەواو و هەموو راستودروستییمان. ئەگەر لە ئازارەکانماندا ئەشکەنجە بدریین و هاوار بکەین، ئەوا لە جێنۆدان بە ناوی خۆی دەمانپارێزێت و جەستە ی لێدراومان بۆ جوانی هەمیشەیی دەگەرێتێتەوه.

دیوی دیکەی هەموو مەترسییەک، خۆشەویستی سەرکەوتوو

ئاسوودەیی و دڵنیایی کۆتایی لە هەموو مەترسییەکانمان لەپێناو مەسیح ئەوەیە کە هیچ شتیک هەرگیز لە خۆشەویستی مەسیح جیامان ناکاتەوه. پۆلس دەپرسێت: «کێ لە خۆشەویستی مەسیح جیامان دەکاتەوه؟ ناخۆشی یان تەنگانە یان چەوسانەوه یان قاتوقری یان پرووتی یان مەترسی یاخود شمشیر؟» (رۆما ۸: ۳۵). وەڵامەکە ی ئەوەیە، نەخێر! بە واتایەکی دیکە هەر نەهامەتیەک کە باوەردارێکی راستەقینە بە مەسیح ئەزموونی بکات، بەلگە نییە لەسەر ئەوەی کە لە خۆشەویستی مەسیح داپراوه. خۆشەویستی مەسیح بەسەر هەموو نەهامەتیەکاندا سەردەکەوێت. رۆما ۸: ۳۸-۳۹ ئەمە وەک بلور پروون دەکاتەوه: «چونکە دڵنیام نە مردن و نە ژیان، نە فریشتەکان و نە سەرۆکەکان، نە شتەکانی ئیستا و نە شتەکانی داھاتوو، نە هیژەکان، نە بەرزێ و نە قوولێ، نە بەدیھێنراوی دیکە، ناتوانیت لە خۆشەویستی خودا جیامان بکاتەوه کە لە پێگەی عیسا مەسیحی خاوەن شکۆمانەوه بۆمان دێت.»

لە خالی کۆتایی هەموو مەترسییەکاندا - تەنانەت ئەگەر لە ئەنجامدا مردنیشی لێبکەوێتەوه - خۆشەویستی خودا سەرکەوتن بە دەست دەھێنێت. a ئەمە ئەو باوەڕە یە کە ئازادمان دەکات لە گرتەبەری مەترسی بۆ دۆزی خودا. قارەمانییێتی نییە، یان هەوێسی

a واتا: یەزدان پێگە نادات کەسە راستودروستەکان برسی بن، بەلکو ئارەزووی خراپەکاران پووجەل دەکاتەوه. پێموایە ئەمە (۱) بە گشتی لە شیوازی بەرپۆھەردنی جیھاندا راستە -مرۆڤە راستە و ماندوونەناسەکان سەرفراز دەبن و پێوستییەکانیان داوێن دەکرێت؛ و (۲) هەمیشە بە تەواوی راستە بەو واتایە کە کەسە راستودروستەکان هەرگیز لەوە زیاتر برسی نابن کە توانای بەرگەرتنیشان نەبێت لەپێناو مەسیحدا. پڕوانە کێبێی جان پایەر، «هیچ خراپەیک بەسەرتدا نایەت. بەراستی؟» لە کێبێی تامی بکە و بینین (خوشکەکان، ئۆ ئاز: مولتنۆما، ۲۰۰۵)، لاپەرە ۴۶-۴۸.

سەرکەشی نییه، یان پشت بەستن بە خودی بویرانه نییه، یان هەولدان نییه بۆ بەدەستھێنانی رەزامەندی خودا. ئەو بەواوەرپێکی منداڵانە بە سەرکەوتنی خۆشەویستی خودا -کە لە لایەکی دیکە هەموو مەترسییەکانماندا، لەپێناو راستدروستیدا، خودا هێشتا دەستمان دەگرێت. ئێمە بۆ هەمیشە لە ناوی مەسیحدا پازی دەبین. هیچ شتێک بەفەرۆ ناچێت.

چۆن دەتوانیت لە رادەبەدەر سەرکەوتوو بیت؟

بەلام لەوەش زیاتر لەو بەلێنەدا هەیە کە لە کاتی مەترسیدا لەپێناو مەسیحدا پشتگیریمان دەکات. پۆلس دەپرسێت: «ئەگەر خودا لەگەڵمان بێت، کێ دژمانە؟» (رۆما ٨: ٣١). ئەو وەلامەی کە بەنیازە بیدەینەووە ئەوێ، کەس ناتوانێت. ئەو هەمان شتە کە بلیت «ئەگەر خودا لەگەڵ ئێمە بێت، کەس ناتوانێت لەدژمان بێت». ئەو شتێکی سادە و ساکارە. وەک ئەو وایە کاتێک سەرت دەبردێت بلیت: «هیچ موویکی سەرم نافەوتیت.» پێدەچێت ئەم لێدوانە زیادەرویانە بۆ ئەوەن زیاتر بلین لەوەی کە هەتا ئێستا گوتوومانە. ئەوان بەنیازن شتێکی زیاتر لەو بەلێن کە کەسە پێرۆزە مردوووەکان لە مەسیح جیا نابنەووە.

ئەم «شتێکی زیاتر» دەردەچێت لە وشەکانی «لە رادەبەدەر سەرکەوتوو». «لە هەموو ئەمانەدا لە رادەبەدەر سەرکەووین لە پێگەی ئەوی کە خۆشویستووین» (رۆما ٨: ٣٧). «لە رادەبەدەر سەرکەوتوو» واتای چیه؟ چۆن دەتوانیت لە رادەبەدەر سەرکەوتوو بیت لە کاتێکدا مەترسی دەگریته بەر لەپێناو دۆزی خودا و لەسەری ئازار دەچێزیت؟ ئەگەر تۆ خەریکی هەندێک کردەوی گۆرپاڵی بیت بۆ خودا کە بەهای بالایی عیسی مەسیح شکۆدار بکات و لەلایەن یەکیەک لەو دوژمنانەی کە لە ئایەتی ٣٥ دا باسکراوە، هێرش بکریته سەرت، بلین، برسیتی یان شمشیر، دەبێت چی رووبدات بۆ ئەوێ بە سادەیی پێت بگوترێت «لە رادەبەدەر سەرکەوتوو؟» وەلام: نابێت لە خۆشەویستی عیسی مەسیح جیا بیتەووە. ئامانجی هێرشبەر ئەوێە کە تۆ لەناوبات، وە لە مەسیح داتبێت، وە بتگەیهێنتە وێرانکاری کۆتایی بەبێ خودا. تۆ سەرکەوتووێ ئەگەر ئەم ئامانجە شکست پێهێنیت و لە خۆشەویستی مەسیحدا بپێنیتەووە. خودا بەلێنی داوێ کە ئەمە رووبدات. بە متمانەکردن بەم راستییە، مەترسی دەکەین.

بەلام لەم ململانێیەدا لەگەڵ برسیتی و شمشێردا دەبێت چی رووبدات ئەگەر بتوانرێت بە لە رادەبەدەر سەرکەوتوو ناوت بدرێت؟ یەکیەک لە وەلامەکانی کتێبی پێرۆز ئەوێە کە سەرکەوتوو دوژمنەکی دەشکێنێت، بەلام ئەوێ لە رادەبەدەر سەرکەوتوو، دوژمنەکی دەخاتە ژێر دەستی خۆیەووە. سەرکەوتوو ئامانجی دوژمنەکی

پووجهل ده کاته وه؛ که سیک که له راده به دهر سهرکه وتوو، وا له دوژمن ده کات خزمهت به مه به سته کانی خوئی بکات. سهرکه وتوو دوژمنه که ی ده کیشیته خواره وه؛ که سیک که له راده به دهر سهرکه وتوو دوژمنه که ی ده کاته کویله ی خوئی.

به کرده وه ئه مه واتای چیه؟ با قسه کانی خودی پۆلس له دوهم کورنسوس ۴: ۱۷ بۆ وه لاهمه که به کار به یئین: «چونکه تهنگانه ی سووک و کاتیمان شکومه ندیه کی گرانی هه تاهه تای ی بۆ ئیمه لی دپته کایه وه.» لیره دا ده توانین بلیین «ناخووشی» به کیکه له دوژمنه هیرش به ره کان. له ململانی پۆلس له گه لیدا چی پروویدا وه؛ به دلناییه وه له خووشه ویستی مه سیح جیای نه کردۆته وه. به لام له وهش زیاتر، به دیل گیراوه، ئه گهر بلیین. کویله کراوه و کراوه به ئامرازیک بۆ خزمه تکردنی خووشی هه میشه یی پۆلس. «ناخووشی»، دوژمنی پیشوو، ئیستا کار بۆ پۆلس ده کات. ئاماده کارییه بۆ پۆلس بۆ «گرانی شکومه ندی هه تاهه تای ی.» دوژمنه که ی ئیستا کویله یه که. ئه و ته نها دوژمنی خوئی داگیر نه کرده وه، به لکو له راده به دهر سهرکه وتوو.

ناخووشی شمشیره که ی به رز کرده وه بۆ ئه وه ی سهر ی باوه رکه ی پۆلس به یئت. به لام له بری ئه وه ده ستی باوه ر قوولی ناخووشی رفاند و ناچاری کرد به شیک له دونیا په رستی پۆلس به یئت. ناخووشی ده کریته به نده ی خودا په رستی و خوژمکردنه وه و خووشه ویستی. شه یتان مه به ستی بۆ خراپه بوو، به لام خودا مه به ستی بۆ چاکه بوو. دوژمن بوو به کویله ی پۆلس و ئاماده کاری بۆ قورسای شکومه ندیه کی گه وره تری کرد بۆ کاره که ی له وه ی که به بی شه ره که هه رگیز نه یوو. به و شیوه یه پۆلس - وه هه موو شوینکه وتوو یکی مه سیح- له راده به دهر سهرکه وتوو.

تاکه ریگا که به ره و شادییه کی هه تاهه تای ی رینماییت ده کات

ئه مه ئه و به لینه یه که هیزمان پیده دات له پیناو مه سیحدا مه ترسی بکه یین. پالنه ری قاره مانییتی نییه، یان هه وه سی سهرکه شی، یان بویری پشت به خوشتن، یان پیویستی به ده سته پینانی په زامه ندی خودا نییه. ئه وه متمانه یه کی ساده یه به مه سیح - که خودا له ئه ودا هه موو شتیک که پیویستمانه بۆمان دا بین ده کات بۆ ئه وه ی بتوانین بۆ هه تاهه تایه چیژ له شکۆدارکردنی وه برگیرین. هه موو چاکه یه ک که ئاماده یه به ره که همان پی به خشیت، وه هه ر خراپه یه ک که له دژی ئیمه ریز کراوه، له کو تاییدا یارمه تیده رمان ده بیئت بۆ شانازیکردن ته نها به خاچ، مه سیح شکۆدار بکه یین و به دیه پینه رمان شکومه ند بکه یین. باوه ر و متمانه به م به لپانه ئازادمان ده کات و له کردنی مه ترسی و له ئه زموونی خویماندا بۆمان ده رده که ویت که باشت ره ژیا همان له ده ست بده یین نه ک به فیرۆی بده یین. بۆیه دروسته له پیناو دۆزی مه سیحدا مه ترسی بکه ییت. دروسته دوژمن بخره یته ناو

شەپەرەو و بلیت: «یەزدانیش چی پئی باشە ئەو دەکات.» راستە خزمەت بە گەلی
خودا بکەین، وە بلیت: «ئەگەر لەناویش چووم، با لەناو بچم!» دروستە لەبەر دەم کورە
ئاگرینی تەنگانەدا رابووستیت و پەتی بکەیتەو کەرنۆش بوو خوداوەندەکانی دوانیا
بەیت. ئەمە ئەو ڕیگایەیه کە بوو هەتا هەتایە بەرەو پەری خۆشی و چێژ دەتبات. لە
کۆتایی هەموو ڕیگایەکی دیکەدا -کە ئاسایشە و و بئی مەترسی- دەستەکانی خۆمان
دەخەینە سەر ڕوو خسارمان و دەلیت: «ژانم بەفیرۆ داو!»

به شی شه شه م

ئامانجی ژیان

به خوشحالییه وه دلخوشرکردنی کهسانی دیکه به خودا

مه حاله ژیانته بهخهته مهترسییه وه بو ئه وهی کهسانی دیکه به خودا دلخوشر بکهیت، ئه گهر کهسیکی لینه بورده نه بیت. ئه گهر ئاماده کراویت بو بینینی هه له و شکست و تاوانه کانی کهسانی دیکه، وه به دلره قی مامه له یان له گه ل بکهیت، ئه و مهترسی له سهر خوشی ئه وان ناکهیت. ئه م بارودوخه - که له هه موو مروقه کاندای گشتگیره - ده بیت هه لبه شیریتته وه. ئیمه به خوشحالییه وه مهترسی ئه وه ناکهین که خه لکی به خودا دلخوشر بکهین، ئه گهر رقصان لیان بیت، یان به رامبه ریان نه فره تمان هه بیت، یان به هو ی هه له و لاوازییه کانیانه وه دوورمانخستنه وه. ئیمه ده بیت بینه مروقیکی لیئورده.

ده ست مه کهن به وروژاندنی ناره زایه تی سه باره ت به دوزه سه خته کان. من باسی رۆحیک ده که م نه ک لیستی پیوه ریک بو ئه وهی که ی ئه م کاره یان ئه و کاره ده کهین. ههروه ها باسی به زه ییه ک ناکه م که ناتوانیت و ده سه لاتی نییه سه رزه نشت بکات یان فیربکات و شه ر بکات. پرسیاره که ئه وه یه ئایا ئیمه مه یلمان به ره و فیربوونی دلسۆزی هه یه؟ ئایا ئیمه که موکورتیمان هه یه له دلسۆزی؟ ئایا رۆحی لیئوردنمان هه یه؟ به بی ئه وه له سه رنجدا نه سه ر پیویستی خه لکی دوورده که وینه وه و ژیا نمان به فیرۆ ده دهین.

لیئوردن باشه چونکه خودامان پی ده به خشیت

رهنگه پالنه ره کانی کتییی پیروژ بو بوون به کهسیکی لیئورده قوولتر بیت له لیخوشربوون. راسته بلین: پالنه ر بو بوون به کهسیکی لیئورده، ئه وه یه که ئیمه له لایه ن خودا وه لیخوشربوومان وه رگرت له کاتیکدا شایه نی ئه وه نه بووین. «له گه ل یه کتری نه رمونیان و به به زه یی بن، له یه کتری خوشبن، ههروه ک چۆن خودا به یه که بووتان له گه ل مه سیح لیئان خوشبوو» (ئه فه سۆس ۴: ۳۲). به لام بناغه ی ئه م پالنه ره لیخوشربوونی خودا نییه، به لکو ئه وه یه که لیخوشربوونی خودا چی ده به خشیت. خودامان پی ده به خشیت.

بوچی ئیمه لیخوشربوومان له لایه ن خودا وه به به هادار ده زانین؟ بو ئه م پرسیاره وه لام له لیک هه ن که بیژیی به خودا ده کهن، چونکه رهنگه مروقی لیخوشربوونی له لایه ن خودا وه خوشبویت به بی ئه وهی خودای خوشبویت. له وانه یه بلین: ”من به

به هاداری ده زانم که له لایه ن خوداوه لیخو شبوونم هه بیټ، چونکه رقم له نه هاهمه تی ویژدانیککی تاوانباره. “یان ... چونکه رقم له ئاسوی ئازاره له دۆزه خدا. “یان ...” چونکه ده مهوټ بچمه ئاسمان بو بینینی ئازیزانم و جهسته یه کی نوټم هه بیټ که هیچ نه خو شیه کی تیدا نه بیټ. “خودا له کوټیه له م هوکارانه ی که لیئوردن به به هادار ده زانیټ؟ له باشتین حالته دا ئه و له هه موو ئه م هوکارانه دا وه ک گه نجینه ی راسته قینه ی ژیا نه.

ئه گهر وایه، ئه و ئه م خو شییانه به راستی پټگاکانی به هادارکردنی خودی خودان. ویژدانیککی ئازاد و خاوین وامان لیده کات زیاتر خودا بناسین و بو چیژوه رگرتن لیی ئازادمان ده کات. هه لهاتن له دۆزه خ به نرخ ی خوټنی مه سیح زیاتر پابه ندبوونی خودامان بو پیروزی میهره بانانه و ئاره زووی ئه و بو به خته وه ریمان نیشان ده دات. به خششی بینینی ئازیزان تیشک ده خاته سه ر سه رسوپمانی خودا له دروستکردنی په یوه ندی خو شه ویستیدا. به ده سه ته ینانی جهسته یه کی نوټی ناسینه وه مان له گه ل مه سیحی شکومه ند قوولتر ده کاته وه. به لام ئه گهر خودا خو ی له م به خششانده دا نه بیټ - وه ده ترسم بو زوړیک له باوه رداران به مه سیح نه بیټ که خو ین به شوټکه وتوو ی مه سیح ده زانن - ئه و نازانین لیئوردن بو چییه.

لیئوردن له بنه رته دا پټگه ی خودایه بو لابردنی به ره به سه ته گه وه ره که ی به رده م هاو به شیمان له گه لی دا. خودا به هه له شه اندنه وه ی گونا همان و کرپنه وه مان به مردنی کوره که ی خو ی، پټگامان بو ده کاته وه که ببینین و بیناسین و بو هه می شه چیژی لی وهر بگرین. بینین و تامکردنی ئامانجی لیخو شبوونه. هاوړپیه تی تیئکردنی روچ له گه ل باوکمان ئامانجی خاچه. ئه گهر ته نها به هوکاری دیکه خو شمان بووټ، لیخو شبوو مان نابیت و ژیا مان به فیرۆ ده ده ین.

که واته ره گی پالنه ر بو بوون به که سیکی لیئورده چییه؟ «له یه کتری خو شین، هه ره وه ک چو ن خودا به یه کبوونتان له گه ل مه سیح لیئان خو شبوو.» ئیمه ده بیټ “هه ره وه ک چو ن خودا... لیئان خو ش بوو.” خودا به شیوه یه ک لیئان خو شبوو که خو شیه کی بیکو تایی له هاوړپیه تیه که یدا ده بیته هی ئیمه. ئامانجی خودا لیخو شبوونه. هه ره وه ها به سه تر و ئامرازی لیخو شبوونه. له ئه وه وه سه رچاوه ده گرټ؛ له پټگه ی کوره که یه وه به دی هاټ؛ وه خه لکی ده با ته وه لای خو ی و گونا هه کانیان فری دراونه ته قوولترین ده ریا وه. بو یه پالنه ر بو که سیکی لیئورده خو شی بوونی ئازادانه و به شادی له ماله وه له گه ل خودایه. به تیچووی زوړ بو خو ی خودا ئه وه ی پیداین که له سه رووی هه موو شتی که وه پیوستمان پیی بوو: خودی خو ی بو چیژوه رگرتمان بو هه تاهه تایه. لیخو شبوونی خودا بو یه ک هوکار گرنگه: خودامان پیده به خشیت!^{۲۱}

ئەوھى لىخۆشبووان دەيانەوئىت بىبەخشن

پالئەرى ئىمە بۆ ئەوھى مەروڧى لىبوردە بىن، ئەو خۆشپىيەھە كە لە خودايەكى لىبوردەدا ھەمانە. نەك تەنھا لە لىخۆشبوون، بەلكو لە پىدانى شادى لە خودادا بە لىخۆشبوون. ئەگەر ئەمە نەبىنن و ئەمە ئەزموون نەكەين، پەنگە پالئەره خودا-سەنتەرىيەكان بکەينە جوړىك لە خىرخوازى كە ھەول دەدات چاكەيەك بۆ مەروڧ بکات، بەبى ئەوھى بزائىن بەپراستى گەورەترىن چاكە چىيە- واتا چىژوەرگرتن لە ھەموو شتىك لە خودادا. بەلام ئەگەر لىبوردن ھەك بەخشىكى ئازاد و ناشايستەى شادى لە خودادا ئەزموون بکەين، ئەوا ئەم خۆشپىيە، بە خۆشەويستىيەھە، دەگوازينەوھ بۆ جىھانئىكى پەر لە گوناھ و ئازار. ئامانجمان لەوئى ئەوھ دەبىت كە كەسانى دىكە لە رىگەى عىساي مەسىحەوھ لىخۆشبوون و خۆشى ھەمىشەيى لە خودادا بدۆزنەوھ.

خۆشى لە خودادا لە بەزەيى دىخۆشى بۆ مەروڧەكان سەرپرژ دەبىت، چونكە خۆشى لە خوداي مېھرەباندا ناتوانىت مېھرەبانوونى خودا پەت بکاتەوھ. ناتوانىت سووكايەتى پى بکەيت كە بىتە ئەو شتەى چىژى لى وەرەگريت لەبارەى خوداوھ. خۆشى لە خودا كە دەستى بە كۆرەكەى خۆيەھە نەگرت و لەپىناو گوناھبارانى ناشايستە وازى لىھىنا، ناتوانىت خراپە لە بەرامبەر خراپەدا بکات. ئەو خۆشپىيە خۆشەويستىيە دەبىت مېھرەبان بىت (مىخا ٦: ٨). خۆشى لەو خودايەى كە لە تورەبووندا لەسەرخۆيە، ناتوانىت لەگەلت پشووڧرژ نەبىت. خەبات دەكات بۆ سەرکەوتنى ئەو شتانەى كە لە خودادا سەرسامى دەبىت. خۆشى لەو خودايەى كە ھەتاهەتايىيە بە نىشاندانى «دەولەمەندى نىعمەتى بى ھاوتاي خۆى لە رىگاي مېھرەبانىيەكەيەوھ» (ئەفەسۆس ٢: ٧) دىخۆشە بە بەخشندەيى و بەدواى رىگايەكدا دەگەرئىت بۆ بەخشىن.

ئەوانە شوئىنكەوتووئى مەسىح نىن، چونكە نايانەوئىت بىبەخشن

رۆبىرت مۆراي ئىم شايىن، قەشەيەكى سكۆتەلەندى كە لە تەمەنى بىست و نو سالىدا لە سالى ١٨٤٣ كۆچى دوايى كرد، باسى بەزەيى و بەخشندەيى باوھپداران بە مەسىحى دەكرد ھەك بەلگەيەك لەسەر ئەوھى بەپراستى شوئىنكەوتووئى مەسىحىن. ئەو ھەژارانى ناو پەرستگاكەى خۆشەويست، ترسى ھەبوو بۆ ئەوانەى كە بەدواى رىگايەكدا نەدەگەرپان بۆ ئەوھى نىعمەتيان نىشان بەدن.

من خەمى ھەژارانە بەلام زياتر خەمى ئىوھەمە. نازانم مەسىح لە پۆژە گەورەكەدا چىتان پى دەلئىت... ترسم ھەيە لەوھى زۆر كەس ھەبن كە گويم لىدەگرن پەنگە باش بزائن كە ئەوان شوئىنكەوتووئى مەسىح نىن، چونكە ئەوان ھەزيان لە بەخشىن نىيە.

به‌خشیینیکی زۆر و ئازادانه، به هیچ شیوهیه‌ک نارازی نه‌بیت، پێویستی به‌ دلێکی نوێ هه‌یه؛ دلێکی کۆن پێی له‌ خوێن‌باشتره‌ له‌وه‌ی به‌های له‌ پاره‌که‌ی جیا‌بێته‌وه‌. ئای هاورپێانم! چێژ له‌ پاره‌که‌ت وه‌ر‌ب‌گره‌؛ زۆرت‌رین سوودی لێ وه‌ر‌ب‌گره‌؛ هه‌یچان مه‌به‌خشه‌؛ خێرا چێژ وه‌ر‌ب‌گره‌، چونکه‌ ده‌توانم پیت ب‌لێم، ئیوه‌ بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ س‌وال‌که‌ر ده‌بن.^{۳۲}

ئه‌و دوو‌پ‌ر‌پ‌ر‌یه‌ی که‌ چ‌یت‌ر ل‌ێی دوو‌دل‌ ن‌یین

س‌روشت و ئامانجی به‌خشین به‌ دل‌خۆشی و له‌سه‌ر بنه‌مای باوه‌ری مه‌سیحی چ‌یه‌؟ ئه‌وه‌ هه‌ولێکه‌ -به‌ زۆرت‌رین داهێنان و قوربانیدان که‌ پ‌ی‌ویسته‌- بۆ ئه‌وه‌ی خۆشی هه‌میشه‌یی و هه‌تاهه‌تایی به‌خشیت به‌ که‌سانی دیکه‌ a-واتا خۆشی له‌ خودادا. ئه‌گه‌ر خودا زۆرت‌رین شکۆمه‌ندی له‌ ئێمه‌دا هه‌یه‌ کاتیک زۆرت‌ر به‌ ناوه‌که‌ی شاد ده‌بین، وه‌ک له‌ به‌شی دووه‌می ئه‌م کتێبه‌دا ئاماژه‌مان پێ‌دا، ئه‌وا ژيان بۆ شکۆمه‌ندی خودا به‌و واتایه‌ ده‌بیت که‌ ئێمه‌ ب‌ژین بۆ ئه‌وه‌ی به‌ خۆش‌حالییه‌وه‌ که‌سانی دیکه‌ له‌ خودادا دل‌خۆش بکه‌ین. خۆش‌حالی ئێمه‌ و به‌د‌وادا‌چ‌و‌و‌مان بۆ دل‌خۆشی که‌سانی دیکه‌، خودا شکۆمه‌ند ده‌کات. وه‌ به‌و پ‌ی‌یه‌ی خۆشی له‌ خودادا گه‌وره‌ت‌رین و به‌رده‌وام‌ت‌رین به‌خته‌وه‌رییه‌، به‌د‌وادا‌چ‌و‌و‌ن بۆی خۆشه‌ویسته‌شه‌. به‌و پ‌ی‌یه‌ی هه‌مان خۆشی به‌ خودا هه‌م م‌رو‌ف‌ ت‌یر ده‌کات و هه‌م شکۆمه‌ندی خوداش زیات‌ر ده‌کات، هه‌رگیز پ‌ی‌ویست ناکات له‌نیوان پ‌النه‌ر بۆ خۆش‌ویستنی م‌رو‌فه‌کان یان شکۆمه‌ندکردنی خودا یه‌کیان هه‌ل‌ب‌ژێرین.^{۳۳} به‌ خۆش‌حالییه‌وه‌ به‌د‌وادا‌چ‌و‌و‌ن بۆ خۆشی که‌سانی دیکه‌ له‌ خودادا -ته‌نانه‌ت به‌ نرخ‌ی ژيان‌ی خۆمان- نیشان ده‌دات که‌ که‌سانی دیکه‌مان خۆشه‌وه‌یت و ر‌یز له‌ خودا ده‌گرین. ئه‌مه‌ پ‌ی‌چه‌وانه‌ی ژيان‌ت‌یکی به‌ف‌یر‌ۆ‌چ‌و‌وه‌.

ئێمه‌ ناتوانین که‌س دل‌خۆش بکه‌ین له‌ خودادا

که‌واته‌ چ‌و‌ن که‌سانی دیکه‌ له‌ خودادا دل‌خۆش بکه‌ین؟ باب‌ه‌ته‌کانی داهات‌وو باس له‌وه‌ ده‌که‌ن. به‌لام سه‌ره‌تا دوو پ‌و‌ون‌کردنه‌وه‌ هه‌یه‌ که‌ پ‌ی‌ویسته‌ بیده‌م. یه‌که‌م پ‌و‌ون‌کردنه‌وه‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ ئێمه‌ ب‌ی‌گومان ناتوانین که‌س به‌ خودا دل‌خۆش بکه‌ین. خۆشی له‌ خودادا

a من ده‌لێم «هه‌میشه‌ زیاد ده‌کات» نه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی به‌ ت‌ی‌په‌ر‌پ‌و‌ونی کات له‌ به‌هه‌شتدا له‌ خه‌مه‌وه‌ ده‌چ‌ینه‌ خۆشی، به‌ل‌کو له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌ پ‌ر‌بوون‌ت‌یکه‌وه‌ بۆ پ‌ر‌بوون‌ت‌یکی دیکه‌ ده‌ر‌وین. من ئه‌مه‌ ده‌لێم چونکه‌ ئه‌قل‌ی سنووردار -وه‌ ئێمه‌ هه‌میشه‌ سنووردار ده‌بین- ناتوانیت ته‌واوی خودا وه‌ر‌ب‌گریت. ئه‌و ب‌ی‌ سنووره‌. بۆیه‌ بۆ هه‌میشه‌ پ‌ر‌بوونی ب‌ی‌ک‌وت‌ایی خ‌وی به‌ پ‌له‌ به‌ ئێمه‌ ده‌گه‌یه‌نیت. هه‌میشه‌ زیات‌ر ده‌بیت بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌قل‌ی سنووردار له‌ خودایه‌کی ب‌ی‌ک‌وت‌ایی ب‌ی‌س‌ین‌یت. له‌گه‌ڵ ب‌ی‌ن‌ینی ئه‌مه‌ زیات‌ر و زیات‌ر دل‌خۆش ده‌بین. ده‌توانن ب‌یر‌کردنه‌وه‌ی زیات‌ر له‌م باره‌یه‌وه‌ له‌ایه‌ن ج‌و‌ناسان ئ‌ید‌واردز بخ‌وێنه‌وه‌ له‌ کت‌یی‌ ج‌و‌ن پایه‌ر، خ‌ول‌یای خودا بۆ شکۆمه‌ندی خ‌وی: ژيان‌ی دید‌گای ج‌و‌ناسان ئ‌ید‌واردز (ویتن، ئ‌یل: ک‌ر‌وس وه‌ی، ۱۹۹۸)، ل‌اپه‌ره‌ ۳۷.

بەرھەمی پړۆخی پیرۆزه (گەلاتیا ۵: ۲۲). پێی دەگوتریت «خۆشی پړۆخی پیرۆز» (یەكەم سالۆنیکی ۱: ۶). کاری خودا ئەوەیە: «خودای هیوا بە ھەموو خۆشی و ئاشتیەك لە باوەردا پرتان بکات» (رۆما ۱۵: ۱۳). ئەوە کاریگەری نێعمەتی خودایە: «ئێستاش خوشکان، برائیان، ھەز دەکەین نێعمەتی خودا بزانن کە دراوەتە کلێساکانی مەكدۆنیا. ئەوان لە تەنگانەییکی زۆر گەورەدا بوون، بەلام ژانیان پڕ بوو لە خۆشی، لەگەڵ ئەوەی زۆر ھەزار بوون، بەلام دلفراوان و بەخشنەدە بوون.» (دووەم کۆرنسۆس ۸: ۱-۲). خۆشی لە خودادا لە دڵدا بەئاگا دیتەووە کاتیکی خودا بە مێھرەبانییەووە چاوەکاڤان دەکاتەووە بۆ بینینی شکۆمەندی مەسیح لە ئینجیلدا (دووەم کۆرنسۆس ۴: ۴).

سەرەرای ئەوەش، ھەرچەندە خۆشی بە خودا لە کۆتاییدا بەخششێکی خودایە، بەلام ئامرازەکان بەکار دەھێتیت بۆ ھینانی مرۆفەکان بۆ ناو پڕیپەکی. پۆلس ھەموو خزمەتەکی بە زەحمەت وەسف کرد بۆ خۆشی کەسانی دیکە. «نەك بەسەر باوەرتان سالار بین، بەلكو ھاوکارین بۆ خوشیتان، چونکە بە باوەر چەسپاون» (دووەم کۆرنسۆس ۱: ۲۴). بە کلێسای فیلیپی گوت کە ھۆکاری ئەوەی خودا پڕیگەیی دەدات بۆ، «بۆ بەرەوپێشچوون و خوشیتان لە باوەر» (فیلیپی ۱: ۲۵). عیسا گوتی کە قسەکانی خۆی ئەو ئامرازانە کە خودا بەکار دەھێنێت بۆ ئەوەی قوتابیەکانی شاد بکات: «ئەم شتانەم پێ گوتن تاكو خوشیی منتان تێداییت و خوشیتان پڕ و تەواو بیت» (یۆحنا ۱۵: ۱۱). ھەروەھا گوتی کە نوێژ ئامرازێکی شادییە: «ھەتا ئێستا بە ناوی منەووە ھیچتان داوا نەکردوو. داوا بکەن وەریدەگرن، تاكو خوشییە کەتان کامل و تەواو بیت» (یۆحنا ۱۶: ۲۴). لیستی ئامرازەکان دەکریت بەردەوام بیت. بەلام مەبەست لێردا تەنھا ئەوەیە کە نیشان بەدەین شتێک ھەیە کە دەتوانین بیکەین بۆ ئەوەی خەلکی دلخۆش بکەین بە خودا، بە مەرجێک خودا بە نێعمەتە یەکلەکارەووەمە ی خۆی ھەولەکاڤان بەرەكەتدار بکات.

دلخۆشکردنی کەسانی دیکە بە خودا شتێکی زۆر گەورەییە

پروونکردنەووەی دووەم ئەوەیە کە خۆشی بە خودا ئەزمونێکی ئایینی لاوەکی نییە. کاتیکی باس لە دلخۆشکردنی خەلک دەکەم بە خودا، ھەموو ئەو کارە پزگاکەرانەم لەبەرچاوە کە خودا لە سەرەتاوە ھەتا کۆتایی کردوویەتی. من نالێم خۆشی کوێ پزگار بوونە. من دەلێم خوشحالی لە خودادا ئامانجی ھەموو کاریکی پزگارکردنە، وە کرۆکی ئەزمونی ئەوەیە کە پزگار بوون واتای چییە. ئەگەر ئەم خوشییە لە خودادا نەبوا، ئەوا پزگاری نەدەبوو.

بۆیە کاتیکی باس لە دلخۆشکردنی کەسێک دەکەم بە خودا، پلان و نێعمەتی خودا دەخەمەروو «کە پێش دەستپێکی زەمانە بەھۆی یەکبووگان لەگەڵ عیسای مەسیحدا

پیمان دراوه» (دووم تیمۆساوس ۱: ۹). من کاری پزگارکهری تهواوی مه‌سیح له مردن و زیندووووننه‌وه‌دا ده‌خه‌مه‌پروو (رۆما ۳: ۲۴-۲۶). من کاره خوداییه‌کانی له‌دایکبوونی نوێ ده‌خه‌مه‌پروو که سروشتیکی نویمان پیده‌به‌خشیت (یوحنا ۳: ۳-۷؛ یه‌که‌م په‌ترۆس ۱: ۳، ۲۳). من گۆرانییک که له‌خوداوه‌یه و خودا پیتی به‌خشین ده‌خه‌مه‌پروو، تۆبه و گه‌رانه‌وه که له‌گوناه دوور ده‌که‌وه‌یته‌وه و بۆ یارمه‌تی پروو له‌خودا ده‌کات (دووم تیمۆساوس ۲: ۲۵؛ کردار ۳: ۱۹، ۲۶: ۲۰). من باوه‌ر به‌عیسای مه‌سیح ده‌خه‌مه‌پروو که مه‌سیح وه‌ک پزگارکهر و په‌روه‌ردگار و گه‌نجینه‌ی بالایی ژیان له‌خۆده‌گریت (فیلیپی ۳: ۷-۹). من گۆرانیکاری پیشکه‌وتوانه بۆ بوون به‌هاوشیوه‌ی مه‌سیح ده‌خه‌مه‌پروو که پیتی ده‌گوتریت پیروژکردن (رۆما ۶: ۲۲، ۸: ۲۲). من هه‌موو ژیاانی خۆشه‌ویستی که به‌خشین به‌به‌خته‌وه‌تر ده‌زانیت نه‌ک وه‌رگرتن، ده‌خه‌مه‌پروو (کردار ۲۰: ۳۵). وه‌ من نوێبوونه‌وه‌ی ته‌واوی جه‌سته، ده‌روون، دل، په‌یوه‌ندییه‌کان و کۆمه‌لگا ده‌خه‌مه‌پروو که به‌شیکی له‌م سه‌رده‌مه‌دا پرووده‌دات، به‌فراوانبوونی شانیشینی خودا، وه‌ پاشان به‌ته‌واوی له‌کاتی ته‌واوبوونی مه‌به‌سته‌کانی خودا له‌سه‌رده‌می داهاتوودا (کردار ۳: ۲۱؛ رۆما ۸: ۲۳).

که‌واته‌ کاتیک باسی خۆشی له‌خودادا ده‌که‌م، مه‌به‌ستم خۆشییه‌که که په‌گ و پیشه‌ی له‌فه‌رمانی هه‌میشه‌یی خودادا هه‌یه، به‌خوینی مه‌سیح کپردراوه، به‌هۆی رۆحی خوداوه له‌دلی تازه له‌دایکبوودا هه‌لده‌قوڵیت، له‌تۆبه و باوه‌ردا به‌ئاگا دیته‌وه، کڕۆکه‌که‌ی پیکده‌هینیت له‌پیروژکردن و هاوشیوه‌ی مه‌سیح بوون، وه‌ ژیاانیکی خۆشه‌ویستی و سوژیک بۆ پزگارکردنی جیهان به‌وینه‌ی خوداوه‌ دروست ده‌کات. خۆشی له‌خودادا راستییکی گه‌وره‌یه که خودا له‌ژیاانی هه‌لبژێردراوانیدا بۆ شکۆمه‌ندی ناوه‌که‌ی پلانی بۆ داناوه و کپردراوه و به‌رهمه‌می هیناوه.

که‌واته ئیمه ده‌بیت چی بکه‌ین؟

به‌و دوو پروونکردنه‌وه‌یه، دیسانه‌وه‌ ده‌پرسم، چی بکه‌ین بۆ ئه‌وه‌ی خه‌لکی دلخۆش بکه‌ین به‌خودا؟ چ ریگایه‌کی مه‌ترسیدار و قوربانیدان ده‌بیت بگرینه‌ به‌ر بۆ خولیا‌ی بالاده‌ستی خودا له‌هه‌موو شتیکدا، وه‌ له‌تامه‌زروییان بۆ شکۆمه‌ندی مه‌سیح، وه‌ له‌پابه‌ندبوومان به‌بیرکردنه‌وه بۆ شانازیکردن ته‌نها به‌خاچ؟ بابه‌ته‌کانی داهاتووی ئه‌م کتێبه‌ باس له‌وه‌ ده‌که‌ن.

به شی حه وته م

ژیان بو ئه وهی بیسه ملیتت خودا له ژیان به هادارتیه

بو ئه وهی کهسانی دیکه به خوشییه کی هه تاهه تایی له خودادا دلخوش بکهین، ده بیئت ژیاغان ئه وه نیشان بدات که خودا له ژیان به هادارتیه. «له بهر ئه وهی خوشه ویستییه نه گۆره که ت له ژیان باشتره، لیوه کانم ستایشت ده کهن» (زه بووره کان ۶۳: ۳). بو ئه وهی ئه م کاره بکهین ده بیئت ژیاغانی قوربانیدان هه لێژیرین که ره گیان له دلناییدایه و شکواری مه سیح له ریگه ی به خشنده یی و میهره بانیه وه له خۆپه رستی دلخوشکه رتر ده کات. ئه گهر له مه ترسی دوور بکه وینه وه بو ئه وهی ژیاغانی خۆمان به سه لامه تی و پارێزراوی به یلینه وه، ئه وا ژیاغان به فیرۆ ده ده یین. ئه م بابته باس له جوړیک شیوازی ژیاغان ده کات که ره نگه به فیرۆدان نه هیلت.

چۆن ناپاکی له عیسا نه کهین

ئه گهر مه سیح گه نجینه ی ته واو تیرکه ر بیئت و به لێن بدات هه موو پێداویستییه کاغان دابین بکات، ته نانه ت له ریگه ی برسییتی و پرووتیه وه، ئه وا ئه گهر وه ک ئه وه بژین که به هاکانی جیهان له لامان به هادارتیه بیئت له خودا، ئه وا ناپاکی لێ ده کهین. من به شیوه ی که سه ره کی له می شکمدا بیر له وه ده که مه وه که چۆن پاره کاغان به کارده هیئین و چۆن هه ست به که لۆپه له کاغان ده کهین. گویم له قسه ترسناکه ی عیسا ده بیئت، «جا خه م مه خۆن بلین،» «چی بخۆین؟» «یان» «چی بخۆینه وه؟» «یان» «چی له بهر بکهین؟» چونکه بیباوه ران هه ول بو هه موو ئه م شتانه ده ده ن» (مه تا ۶: ۳۱-۳۲). به واتایه کی دیکه ئه گهر وا ده ربکه وین که ژیاغان ته رخان کراوه بو به ده سه ته یان و پاراستنی شته کان، ئه وا له جیهان ده چین و ئه وه ش نابێته هۆی ئه وهی شکومه ندی مه سیح ده ربکه ویت. ئه وه له به رژه وه ندیه کی لاوه کی ئایینی ده چیت که ره نگه له کو تاییدا سوودی هه بیئت بو ده ربازبوون له دۆزه خ، به لام جیاوازییه کی ئه وتۆ ناکات له وهی ئیمه لێره دا ده ژین و خوشمان ده ویت. له گه نجینه یه کی ته واو تیرکه ر ناچیت. ئه وه ش نابێته هۆی دلخوشکردنی کهسانی دیکه له خودادا.

ئه گهر ئیمه ده ربه ده ر و په نابهر بین له سه ر زه وی (یه که م په ترۆس ۲: ۱۱)، وه ئه گهر هاوولا تیوو غمان له ئاسمان بیئت (فیلیپی ۳: ۲۰)، وه ئه گهر ه یچ شتیک ناتوانیت له خوشه ویستی مه سیح جیا مان بکاته وه (رۆما ۸: ۳۵)، وه ئه گهر خوشه ویستییه

چەقبەستوووەکە لە ژيان باشتەر بێت (زەبوورەکان ٦٣: ٣)، وە ئەگەر هەموو سەختییەکان کار دەکەن بۆ قورسایەکی هەتاھەتایی شکۆمەندیان (دووھم کۆرنسۆس ٤: ١٧)، ئەوا ترسەکاھان بە دەم باوە بدەن و «یەكەم جار داوای پاشایەتیەکی خودا و راستدروستیەکی بکەن» (مەتا ٦: ٣٣). ئێمە هەموو شتێک بە زبڵ و خاشاک هەژمار دەکەین بە بەراورد لەگەڵ مەسیح (فیلیپی ٣: ٧-٨). ئێمە «کاتێک ساماھان تالان کرا بە خوشییەووە قبوڵمان کرد»، لەپێناو کردەوێ میھرەبانی کە باو نییە (عیرانییەکان ١٠: ٣٤). ئێمە ئەووە هەڵدەبژێرین «بەلایەووە باشتەر بوو لەگەڵ گەلی خودا سووکایەتی پێ بکریت، لەوێ لەزەتێکی کاتی لە گوناھدا هەبێت». وە نرخێ «ئەو ریسواییە لەپێناو مەسیحدا چێزتی بە سامانیکی گەورەتری دانا لە گەنجینە میسر» (عیرانییەکان ١١: ٢٥-٢٦).

بۆچی خەلک لە هیوای ئێمە ناپرسن؟

گومانێ تێدا نییە ئەگەر ئێمە زیاتر بەم شیوایە بژین، جیھان زیاتر بیر لەووە دەکاتەووە کە ئایا عیسا گەنجینەکی تەواو تێرکەرە یان نا. بە دنیاییەووە عیسا گەنجینەکییە. دوایین جار کە بوو کەسیک پرسیاری لێکردیت دەربارە «هۆکاری ئەو هیوایە کە لە تۆدایە؟» ئەمە ئەوێ کە پەترووس گوتی پێویستە هەمیشە ئامادە بین وەلامی بدەینەووە: «هەردەم [ئامادەبن] بۆ وەلامدانەووە پرسیاری هەر یەکیک سەبارەت بەم هیوایە لە ئێووەدایە» (یەكەم پەترووس ٣: ١٥).

بۆچی خەلکی سەبارەت بەو هیوایە ئێمە هەمانە پرسیارمان لێ ناکەن؟ پەنگە وەلامە کە ئەووە بێت کە ئێمە وا دەربکەوین کە هیوامان بە هەمان ئەو شتە هەبێت کە ئەوان هەبەن. ژیاھان وا دەرناکەوێت کە لەسەر پێگای گولگۆسا بێت، لەبەر خوشەویستی قوربانیدان پۆتکرابێتەووە، بەو دنیاییە شیرینە خەمەت بە کەسانی دیکە بکەین کە پێویستمان بە پاداشتکردن نەبێت لەم ژیاھەدا. چونکە پاداشتە کەمان لە ئاسمان زۆرە (مەتا ٥: ١٢)! «لە هەستانەووە راستدروستەکان پاداشت دەدرێتەووە» (لوقا ١٤: ١٤). ئەگەر ئێمە قوولتر باوەرمان بەم شتە هەبووایە، پەنگە کەسانی دیکە بەھای خودا لای ئێمە ببینن و خوشی خۆیان لە ناویدا بدۆزنەووە.

متمانەکردن بە مەسیح بەووە پەيوەستە کە ئێمە چۆن پارەکاھان بەکار دەھێنین

پرسی پارە و شیوازی ژيان لە کتیی پیرۆزدا پرسیکی لاوەکی نییە. متمانە مەسیح لە جیھاندا بەووە پەيوەستە. «لەسەدا پازدە هەموو ئەو شتە مەسیح باسی کردووە پەيوەندیان بەم بابەتە هەيە -زیاتر لەو فێرکاریانە کە سەبارەت بە ئاسمان

و دۆزه خ پیکه وه کۆکراونه ته وه. “^{۲۴} گوئی له م خۆبه دوورگرتنه بگرن که به درێژایی فیرکاریه کانی ده بیژیت:

• «شتیک که مه، برۆ هه رچیت هه یه هه مووی بفرۆشه و بیده به هه ژاران، به مه که نجینه یه کت له ئاسماندا ده بیژیت، ئینجا وه ره دوام بکه وه» (مه ر ق و س ۱۰: ۲۱).

• «خۆزگه ده خواز ریت به ئیوه، ئه ی هه ژاران، چونکه شانشینى خودا بو ئیوه یه... به لام قوربه سه رتان ئه ی ده وله مه ندان، چونکه خوشگوزهرانى خۆتان لیره وه رگرتوه» (لۆقا ۶: ۲۰، ۲۴).

• «به م شیوه یه، هه ر یه کیکتان ئه گه ر واز له هه موو شتیک نه هیژیت که هه یه تی، ناتوا نیت بیته قوتابی من» (لۆقا ۱۴: ۳۳).

• «ئاسانتره وشتریک به کونی ده رزییه که وه بچیت له وه ی ده وله مه ندیک بچیته ناو شانشینى خودا وه» (لۆقا ۱۸: ۲۵).

• «ژایانى مرۆف به زوری سامانه که ی نیه» (لۆقا ۱۲: ۱۵).

• «به لکو یه که م جار داوا ی پاشایه تییه که ی خودا و راستودروستییه که ی بکه ن، هه موو ئه مانه تان بو دابین ده کریژ» (مه تا ۶: ۳۳).

• «ئه وه ی هه تانه بیفرۆشن و به خیر بیبه خشن. بو خۆتان جزائیک دابین بکه ن که نه فه وتیت، سامانیک له ئاسمان که له بن نایه ت. له وێ نه دز لێ نزیك ده بیته وه و نه مۆرانه لێ ده دات» (لۆقا ۱۲: ۳۳).

• «زه کا... به مه سیحی خاوه ن شکۆی گوت: «گه وره م، ئه و تا نیوه ی سامانه که م ده ده مه هه ژاران... عیسا ش پێی فره موو: “ئه مرۆ پرزگاری بو ئه م ماله هات،”» (لۆقا ۱۹: ۸-۹).

• «شانشینى ئاسمان له گه نجینه یه ک ده چیت له کێلگه یه کدا شاردا رابیته وه. که سیك ده ی دۆزیته وه و دیسان ده ی شاریته وه، ئینجا له خۆشیان ده چیت و هه رچی هه یه ده یفرۆشیت و ئه و کێلگه یه ی پێ ده کریژ» (مه تا ۱۳: ۴۴).

• «بیوه ژنیکى هه ژاریشی بینى دوو فلسى خسته ناوی. ئینجا فره مووی: «راستیتان پێ ده لیم، ئه م بیوه ژنه هه ژاره له هه موویان زیاتری دانا» (لۆقا ۲۱: ۲-۳).

• «به لام خودا پێی فره موو: “ئه ی گیله، هه ر ئه مشه و گیانت ده رده چیت. باشه ئه وه ی کوژ کردووه ته وه، بو کێ ده بیژ؟» «به هه مان شیوه ده بن ئه و که سه ی گه نجینه بو خوی کوژه کاته وه به لام له لای خودا ده وله مه ند نیه.» (لۆقا ۱۲: ۲۰-۲۱).

• «رپوی کونی هه یه و بالنده ی ئاسمانیش هیلانه، به لام کوری مرۆف جیه کی نیه که سه ری له سه ر دابیت... دوام بکه وه.» (لۆقا ۹: ۵۸-۵۹).

ئازادىخوۋازى مەترسىدار

دووبارە و سىيارە عىساي مەسىح بېۋچان لە بانگەوازە بنەرەتتە كەيدا بۆ شىۋازى ژيانى سەردەمى جەنگ بە ئاماژە دەكات بۆ خەشەندەبىيەكى مەترسىدار. مەن دەلەيم «مەترسىدار» بەھۆى ئەو چىرۆكەى سەبارەت بە بېۋەژنەكە. دوا فىلسى خۆى بۆ خەزمەتى پەرستگا بەخشى. زۆربەمان بە گەمژە ناۋى دەبەين يان بە شىۋازىكى ناسكت پىي دەلەين بى ئاگا. بەلام يەك وشەى پەخەن لەلەين عىساۋە نىيە:

«بېۋەژنىكى ھەژار ھات و دوو فىلسى دانا كە نىۋە عانەيە. قوتابىيەكانى بانگكرد و پىي فەرموون: «راستىتان پى دەلەيم، ئەم بېۋەژنە ھەژارە، لە ھەموو ئەوانەى دىكە پارەى زياتر خەستە ناۋ گەنجىنەكە، چونكە ھەمووان لە زىادەى خۆيان بەخشىيان، بەلام ئەم بېۋەژنە، سەرەرەى ھەژارىيەكەى ھەموو بېۋەژنىيەكەى بەخشى»» (مەرقۆس ۱۲: ۴۴-۴۲)

مەبەست لىرەدا ئەو نىيە كە ھەموو كەسپك ھەموو شىپكى خۆى بدات. بابەتەكە ئەو نىيە: عىسا مەترسىكردنى پەر لە باۋەرى خۆشەدەۋىت بۆ شىكۆمەندى خودا. مەن ياسايەكم نىيە كە پىت بدەم سەبارەت بە وردەكارىيەكانى چۆنىەتى خەرجكردنى پارەكەت، ھەرۈەك چۆن عىسا نەيداۋە. مەن تەنھا دەمەۋىت ئاماژە بە عىسا بكەم و با قەسەكەى كارىگەرى راچلەكىنەر و پزگار كەرى خۆى لەسەر ئىمە ھەبىت.

پارە بەكاربەيتنە بۆ ئەۋەى نىشان بدەيت خودا گەنجىنەى ئىمەيە نەك سامان

جەختكردنەۋەى عىسا لەسەر پارە و مالى و مۆلك لە سەرەنسىرى پەيمانى نويدا لەلەين نىردراۋان ۋەك نەۋە پارىزراۋە. ۋە لە چىرۆكەكانى سىپارەى كردارى نىردراۋاندا دەبىزىت، «مال و مۆلكى خۆيان دەفرۆشت و بەگۆپەرى پىۋىستى ھەريەكەيان دابەشيان دەكرد» (كردار ۲: ۴۵). قەسەكانى پۆلسى نىردراۋ ھەيە كە دەلەيت: «ئەۋان لە تەنگانەيەكى زۆر گەۋرەدا بوون، بەلام ژيانان پەر بوو لە خۆشى، لەگەل ئەۋەى زۆر ھەژار بوون، بەلام دلفراۋان و بەخشەندە بوون» «... ئەۋەى بە دلخۆشىيەۋە بەخشىت خودا خۆشى دەۋىت» (دوۋەم كۆرنسۆس ۲: ۸؛ ۷: ۹). قەسەى ياقوبى براى عىسا ھەيە كە دەلەيت: «لەبەر ئەۋەى پۆز بە گەرمىيە سوۋىتەنەرەكەى ھەلدەيت، گزۋگيا ۋەك دەبىت و گۆلەكەى ھەلدەۋەرىت و دىمەنى جوانى نامىنەيت. بە ھەمان شىۋە، دەۋلەمەندىش كاتىك سەرقالە بە كارەكانىيەۋە لەناۋدەچىت» (ياقوب ۱: ۱۱).

پەرسەكە گشتگىرە، چونكە بۆ شاھەتيدانى كلىسا زۆر گرنگە. ئەگەر ھەمانەۋىت مەۋى دلخۆش بكەين بە خودا، دەبىت ژيانمان ۋا دەرەكەۋىت كە خودا خۆشى ئىمەيە نەك

مۆلك و مال. ژيانمان ده بېت وا دهر بكه وېت كه ئېمه سامانه كه مان به كارد ده بېن بۆ
ئوه وى خه لكى دلخوش بكه ين به خودا - به تاييه تى ئه وانه ي كه زورتر پيوستيان
پييه تى و هه ژارن.

بۆچى دهسته واژه ي ”شيوازى ژيانى سهرده مى جهنگ“ به كارد ده بېنم

هه نديك جار دهسته واژه ي ”شيوازى ژيانى سهرده مى جهنگ“ يان ”بېركردنه وى
سهرده مى جهنگ“ به كارد ده بېنم. دهسته واژه كه يارمه تيده ره - به لام لايه نگرېشه. بۆ من
به شيويه كى سهره كى يارمه تيده ره. پيم ده لېت كه جهنگىك له جيهاندا ده گوزرېت
له نيوان مه سيح و شه يتان، راستى و درؤ، باوهر و بياوهرى. پيم ده لېت كه چه ك هه يه
ده بېت پارهى بۆ دابىن بكرېت و به كار بھيترېت، به لام ئه م چه كانه شمشير يان ده مانچه
يان بۆمب نين، به لكو ئينجيل و نزا و خوشه ويستى خو به ختكرندن (دووم كورنسوس
۱۰: ۳-۵). وه پيم ده لېت كه گر هوه كانى ئه م ململا ئييه له هه موو جهنگىكى ديكه ي
ميژوو زياتره؛ ئه وان هه ميشه يى و بى سنوورن: ئاسمان يان دوزه خ، خوشى هه ميشه يى
يان ئازارى هه ميشه يى (مه تا ۲۵: ۴۶).

پيوسته دووباره و سياره ئه م په يامه ببيستم، چونكه به دلنيا ييه وه ده چمه ناو
بېركردنه وىه كى كاتى ناشتييه وه كه باران دهبارىت و بليسه ي ئاگر بهرز ده بېته وه. من
به سروشت ئاماده كراوم بۆ ئه وى هه مان ئه و ياريانهم خوشبويت كه جيهان خوشى
ده وېت. دهست ده كه م به خوگونجانندن، دهست ده كه م به خوشويستنى ئه وى كه
كه سانى ديكه خوشيان ده وېت. دهست ده كه م به ناوه ينانى زوى به ”مال“. پيش
ئوه وى بزائن من به شته كانى خوشگوزهرانى ده ليم «پيداويستى» و پاره كه م هه ر
به و شيويه به كارد ده بېنم كه بياوهران به كاريده بېنن. دهست ده كه م به له بېركردنى
جهنگه كه. زور بېر له له ناوچوونى مروقه كان ناكه مه وه. مزگينده ر و گهلانى مزگينى
پېنه گه يشتوو له ميشكمدا ده چنه دهره وه. واز له خهون بينين به سهركه وتنه كانى
نيعمه ت دينم. من نوقم ده بيم له بېركردنه وىه كى دونيا يى كه سهره تا سهرى ئه وه
ده كات مروف ده توانيت چى بكات، نه ك ئه وى خودا ده توانيت بيكات. نه خوشيه كى
ترسناكه. وه سوپاسى خودا ده كه م بۆ ئه وانه ي كه دووباره و سياره ناچار يان كردووم
به ره و بېركردنه وىه كى سهرده مى جهنگ بپروم.

چون سهرده مى جهنگ دهرده كه وېت

سوپاسى خودا ده كه م بۆ هه بوونى رالف وينته ر كه بۆ نمونه نه ك هه ر به هيزه وه
له سه ر شيوازىكى ژيانى سهرده مى جهنگ نووسيوه تى، به لكو وه ك مزگينده ر و

پروفیسور و دامہ زرنہری سہنتہری ئہمریکی ژیاوہ بو ئہرکی جیہانی و داوکیکاریکی ماندوو نہناسانہ بو ئہو گہلانہی مزگینی مہسیحیان پینہگہشتووہ لہ ہہموو جیہاندا. ئہو ئہم ویناکردنہ زیندووہی خواوہوہی سہبارہت بہ جیاوازی نیوان ئہقلیہتی سہردہمی جہنگ و سہردہمی ناشتی سہبارہت بہ بہکارہینانی سامانی ئیمہ خستہروو.

کہشتی «کون میری» کہ لہ بہندہری لۆنگ بیچ لہ ویلاہتی کالیفورنیا بو پشوودان مایہوہ، موزہخانہیہکی سہرنچراکیشی رابردووہ. ہہم وہک کہشتیہکی شاہانہ لہ سہردہمی ناشتیدا و ہہم وہک گواستہوہی سہربازہکان لہ کاتی جہنگی جیہانی دووہمدہ بہکارہاتووہ، دۆخی ئیستای وہک موزہخانہیہکہ کہ درپژئی سی یاریگای تۆپی پیئہ، جیاوازیہکی سہرسورہینہر لہنیوان ئہم دوو شیوازی ژیان دہردہخات کہ لہ ناشتی و جہنگدا گونجاون. دابہش بووہ بہ دوو بہش لہ لایہکی ژووری نانخواردنہکہ کہ ئاوہدان کراوہتہوہ بو ئہوہی ویناکردنی میزی سہردہمی ناشتی بیت کہ بو خواوہنکارہ دہولہمہندہ کولتور بہرزہکان گونجاو بوو، کہ کۆمہلیک چہقۆ و چہنگال و کہوچکی سہرسورہینہر بۆیان ہیچ نہینییہکی نہبوو. لہ لایہکی دیکہی دابہشکردنہکہدا بہلگہکانی خوپارپزی لہ سہردہمی جہنگدا ہہیہ و ہہر دوو بہش لہ جیاوازیہکی زۆردان. یہک سینی کانزایی کہ چہقۆی تیدایہ جیگہی پازدہ قاپ و دہفری لہسہر دہبیتہوہ. جیگای نوشتنہکان کہ تہنہا دوو قات نین، بہلکو ہہشت قات بہرزن، پروونی دہکہنہوہ کہ چۆن تہواوکہری کاتی ناشتی کہ ۳۰۰۰ کہس بوو لہ کاتی جہنگدا جیگہی خوئی بہ ۱۵۰۰۰ کہسی ناو کہشتیہکہ دہدا. دہبی ئہم گۆرانکاریہ چہندہ بو ئاگانانی سہردہمی ناشتی بیزارکەر بوویت! بو ئہوہی ئہو کارہ بکریت، بیگومان باری نااسایی نیشتمانی دہویست. چارہنوس و مانہوہی نہتہوہیہک بہوہوہ بہندہ. کرۆکی ئہرکی گہورہی ئیمہ کہ مہسیح رایسپاردووین لہ ئہمپۆدا ئہوہیہ کہ چارہنووسی چہندین ملیۆن کہس پشت دہبہستیت بہ جیبہجیکردنیہوہ.^{۲۵}

بہ لہبہرچاوگرتنی لاوازی دلّم لہ بہرامبہر وەسوەسە ی ئەقلی سەردەمی ناشتیدا، کہ ہہموو پۆژیک لہلایہن میدیا و کات بہسہربردنہوہ پالڈہنرتہ ناو میشکمہوہ، پیویستم بہم وینانہکردن و ئہم بیرہینانہوانہیہ. ئیمہ لہ جہنگداین، چ پشکہکان دادہبہزن یان بہرزبہنہوہ، تیروریستان لیڈہدہن یان خویان دہشارنہوہ، ئیمہ تہندروست بین یان نہخۆش. ہہم چیژ و ہہم ئازار بہ ژہہرہوہ بہستراون، ئامادہن بہ نہخۆشیہکانی شانازی یان بیہیوایی ہمانکوژن. ہۆشداری دووبارہبوونہوہی کیتی پیروژ بو «ئاگاداربہ»^{۲۶} لہگەل وینہی سہردہمی جہنگدا دہگونجیت. وہ ہہموو پۆژیک پیویستم بہم ہۆشداریہیہ.

بۆچی باسی "شیوازی ژيانی ساده" نه کهین؟

بیرکردنه وه له شیوازیکی ژيانی سهردهمی جهنگ یارمهتیده رتره نه وهک تهنها شیوازیکی ژيانی ساده. پهنگه سادهیی تهلقهیه کی پۆمانسی و سهرنجر اکیشییه کی جوانکاری دیار یکرای هه بیته که نامویه به بازرگانی پیسی دلسۆزی له شوینه مهترسیداره کانی جیهاندا. ههروهها پهنگه سادهیی تهو راستیه پشتگوێ بخت که له کاتی جهنگدا، خهرجیه گه وه رهکان بو چه کی ئالۆز و راهینانی سهر بازه کان پیویسته. پهنگه تهمانه ساده دهر نه کهون، وه پهنگه زۆر گران بن، به لام هه موو ولات قوربانی ده دات بو ته وهی پرووده دات. پهنگه سادهیی له ناوه وه ئاراسته بیته و پهنگه سوودی بو که سی دیکه نه بیته. شیوازی ژيانی کاتی جهنگ ته وه ده گه یه نیته که هوکار یکی گه وه ره و شایسته ههیه بو خهر جکردن و خو ته رخانکردن (دوهه کۆرنسۆس ۱۲: ۱۵).

به فیرۆدانی ژيان واته له ده ستدانی ژیا مان به هه ولدان بو پرگار کردنیان

پهنگه "خهر جکردن" شتیکی چێژ به خش دهر بکه ویت. ته مه وه ها نییه. ژیا نه خشه کاتیک ده به خشین بو دلخۆشکردنی کهسانی دیکه له خودادا. عیسا قیری کردین که "ته وهی بیه ویت ژيانی خوێ پرگار بکات، ده بدۆر نیته، به لام ته وهی له پیناوی من و مزگینیه که م ژيانی خوێ بدۆر نیته، پرگاری ده کات" (مه رقۆس ۸: ۳۵). ته مه ش کاری گه ری له سهر تاکه کانی رێگای ئاسمان ههیه، وه بو که لتوو ره کانی رێگای له ناو چوون. دیسانه وه پالف ویتهر ته مه ویتا ده کات:

ئه مریکا ته مپرو کۆمه لگه یه کی «خۆت پرگار بکه» یه ته گهر هه رگیز کۆمه لگه یه ک بوو بیت. به لام ئایا به راستی وایه؟ کۆمه لگا دوا که وتوو ه کان به ده ست یه ک کۆمه له نه خۆشیه وه ده نالینن: لافاو، به دخۆراکی، هه وکردنی سییه کان، مشه خۆر، نه خۆشی تافۆید، کۆلیرا، تایفۆس و هتد. ئه مریکا ی ده ول هه مند به شیوه یه کی مه جازی کۆمه له نه خۆشیه کی ته واو نوێی دا هینا وه: قه له وی، په قبوونی خوێ به ره کان، نه خۆشیه کی دله، جه لته ی می شک، شێ په نه جه ی سییه کان، نه خۆشی سی کس، سیرۆزی جگهر، ئالووده بوون به مادده هو ش به ره کان، ئالووده ی مه یخوارد نه وه، جیا بوونه وهی خیزانی، مندالی لیدراو، خو کوشتن، کوشتن. بژارده ی خۆت وه ر بگه ره. ئامیره کانی پاراستنی کری کار دهر که وتوو ه که ئامیری جه سه ته کوشتن. ده ول هه ندیمان پێگه ی به هه م جووله و هه م جیا بوونه وه و گوشه گیرکردنی خیزانی داوه و له ته نه جامدا دادا گانی جیا بوونه وه و زیندان و دامه زراوه ده روونیه کا مان به لیشاو خه لکیان تیدایه. له پرگار کردنی خو ماندا خه ریکه خو مان له ده ست به دین.^{۲۷}

به کارهينانی مولک و مالی خويمان به شيويهک کهسانی خاوهن پيويستی به خودا دلخوش بکات، به زیاتر له ريگايهک رزگارمان دهکات. ئهوه پشتراستی دهکاتهوه که مهسیح کهنجينهی ئيمهیه، وه بهم شيويهش لهسهر ريگای بهههشت دهمانهیلتيهوه. وه کومهلگا کهمان دهگوړيت، له کومهلگايهکه وه که ئارهزووی خوکوژی تيدايه بو تيرکردنی خووی بهبی هيچ خوشيیهک له مهسیحدا و هيچ خوشهويستییهک بو کهسانیک که ههژارن. بو رزگارکردمان لهم کارهساته پيويسته به رژدی بير له گرنگی شيوازی ژيانی سهردهمی جهنگ بکهينهوه.

کاتی جهنگ له ئاستی مايکروبايولۆجيدا

له سالانی رابردوودا رالف وينتەر ئالایهکی دیکه ی سهردهمی جهنگی ههلدا. شایهنی ئهوهیه لهردها ههلیکهین. رهنهگه خودا به کاری بهینیت بو ئهوهی ههندیکتان بنيرتيه ئاراستهیهکی خزمهت که ههرگیز پیتان وا نهبووه خزمهت بیت. وينتەر سهرنجهان بو کاریگهريیهکانی گوناوه و شهیتان رادهکیشیت له ئاستی مايکروبايولۆجيدا که ههندیک له ترسانکترین ويرانکارییهکان له بهدیهنراوه باشهکهی خودا روودهدهن.

”شهیتان به شيويهکی ترسانک ئازادی یاخیگهراوهی خووی له پهرهپیدانی میکروپ و فایروسی تیکدر له ئاستی مايکروبییدا بهکارهیناوه، که ئهپرۆیهک لهسهر سیی ههموو مردنهکانی سهر ههسارهکه پیکدههینن. ئهوهی کتیبی پیروژ به سادهی پیی دهلیت «پهتا»، بهلایهکه بو ئاژهل و مرووف به ههمان شيوه. بهلام یهزدانناسی باوی ئيمه به روونی ئهوه وهک کاریکی شهیتان ناناسیت که خودا چاوهپيی ئهوهمان لیدهکات وهک بهشییک له ئهرکهکهی بهرهنگاری بینهوه.

بهلام، ئهگهر مزگینیدهرهکان بانگهشهی خودایهک نهکهن که گرنگی به ههموو ئازارهکان دههات، ههموو شيواندن دهستکرده داھینهرهکانی، له ههموو ئهم ئاستانهدا ئيمه تهنها تهواوی مهوادی خوشهويستی و نیگهرا نییه گشتگیرهکی به ههله دهخهینهروو - خودی سروشتی ئهوه....

له قیتنام به تیکرا پوژانه ده ئهمریکی له ماوهی تهواوی ده سالی ئهوه جهنگهدا گیانیان لهدهستدا. وه، حکومهتهکهمان بئ ههژمارد ملیارهها دۆلاری پڕانده ناو ئهوه ململاتییه بو ئهوهی گهلهکهمانی لیی دهربهینن.

بهلام له ئیستادا نهک ده بهلکو ۱۵۰۰ ئهمریکی پوژانه بههوی شیرپه نهجهوه دهمرن. بهلام حکومهتهکهمان بهراستی تهنها یهک سەنت بهوه ئاراستهیه خهرج ناکات: ۸۰٪ لایهنگری بو توێژینهوهکانی ئایدز، ئهوه ۲۰٪ه که کوئی به

توڙڙينه وه ڪانى شيرپهه نجه ديٽ نزيڪه ي ته واوي ده چيٽه سهر هه لسه نگاندى چاره سهره کان به رهو خو پاراستن كه كار ناهن. ٽيده گهم كه ههر ۴۰ پرڙهه پهمانگاي نيشتماني شيرپهه نجهي فيدرالي كه پاره يان بو دابين ده كريت، سهرنجيان له سهر چاره سهره ڪيميائي و تيشكه نهك خو پاراستن. وهك نه وه وايه له ههمان كاتدا گيروده ي ۱۵۰ شهري ڦيٽنام بيت -هه تا نهو شوينه ي كه په يوه ندى به مردنه وه هه يه له جهنگ. له گهل نه وه شدا وا مامه له ده كه ين كه جهنگيڪ بووني نه بيت! چون هو شياري نه مريڪا ده وروڙ ٽيريت بو نه وه ي يهك له سهر سي ههمو و ژنان و نيوه ي ههمو و پياوان پيش مردنيان تووشى شيرپهه نجه ده بن؟^a

به ته واوي له گهل مه به ستي نه م ڪيٽبه دا ده گونجيت كه هه زاران باوه پردار به مه سيح گويان له م نالنگاريه بيت كه دكتور وينتهر ده يڪات و ژياني خويان ته رخان بڪن بو زانست و ليڪولينه وه و هه روه ها چالاڪي مزيگيت دانيش له م بواره دا به كار بهين تاكلو پرويه پرووي نه خوشي و نازار ببنه وه و جواني هي زي مه سيح ده ربخن. چ جو ره قوربان يهك بده ين بو نهو جو ره جهنگه له گهل دوژمن؟

ڪاتيڪ كه تاله مووي ڪيش گرنگ بوو

ٽيمه نهو قوربان يانه مان بيني كه خه لڪي سهر بازي له سهرده مي جهنگي جيهاني دووه مدا دا يان. به لام نه وه ته نها لايه ني سهر بازي نه بوو كه پيشينه يه ڪاني گوڙي. هه موو ولا ته كه بوون، هه روهك چون نه مرڻ ههمو و ڪليساكه ده توايت بيڪات. به دريڙايي سهرده مي جهنگي جيهاني دووه م،

ته واوي ميلله ته كه... پيده چوو له شه ويڪدا له بهيڙيه كه ي سهرده مي خه موڪي ده رچووبن. هه مووان به پهله خه ريڪي يارمه تيدان بوون. بو هه ولى جهنگ لاستيڪ پيوست بوو، وه به نزين، وه ڪانزا. ياريه ڪي باسكه بو نافرته تان له زانڪو نوڙس ويستره ن راهه ستا بو نه وه ي ناوڙيوان و ههر ده ياري زانه كه بتوان

a بو ورون ڪردنه وه ي په يوه ندى نيوان نازادي شه بتان و سهره وري خودا، جهخت له وه ده ڪمه وه كه شه بتان راسته ڦينه يه و خودا مو له تي پيده دات (وهك بلي) نه فره تي خوداي له سهر به ديهي تان به وى گونا هه وه بقوڙ ته وه (پوما ۸: ۲۰-۲۳)، به لام كه خودا له ههمو به شه ڪانيدا بهي جله وگيري جيهان ده ميني ته وه. هيچ دڙايه تيهك نيه له نيوان نه وه ي بليين كه خودا به شيه يه ڪي گشتي ههمو و شه ڪان جله وگير ده ڪات و بليين كه پيوسته ٽيمه كار بڪه ين بو سهر ڪه وٽن به سهر نه خوشيدا، بهر نه نگاري دادپه روه وري ببنه وه و خه لڪي بو لاي مه سيح به ده ست بهيڙين. ڪاري ٽيمه به شيڪه له شيوازي نهو بو به ديهي تاني پلانه سهره روه ڪي. پروانه ڪتيبي جان پاپهر، «خوشي خودا له ههمو نهو ڪارانه ي كه ده يڪات» (به شي دووه م)، له چيڙه ڪاني خودا: تيرامان له خوشي خودا له خودا بووندا (Sisters, OR: Multnomah, ۲۰۰۰)، لاپه ره ۴۷-۷۶.

زەوییە کە بشۆن بۆ دۆزینەوێ دەرزێه کی ونبووی پرچ بەستن. ئەمریکییەکان بەشدارییان کرد لە پشتگیریکردن لە بەرنامە توندەکانی بەشەخۆراک و کورەکانیان وەک خۆبەخش لە «شۆفێری» بۆ کۆکردنەوێ شتە جۆراوجۆرەکاندا دەرکەوتن. زۆری نەخایاند کەرە و شیر لەگەڵ کەلوپەلی قوتووکرێ و گوشت سنووردار کرا. پێلۆ کەم بوو، هەرەو هەا کاغەز و ئاوریشمیش. خەڵک «باخچەکانی سەرکەوتن»یان گەشە پێدا و بەسەر «تێژرەوی» دا سەرکەوتن و بۆ پاشەکەوتی غاز خێرای لیخوڕینی ئۆتۆمبیلەکانیان بۆ سی و پێنج میل لە کاترێکدا کەم کردەوێ. دورشمی باویان ئەمە بوو کە «هەرچیت هەیه بیخۆ و بیپوشە و دروستی بکە، یان پازی بە بەوێ هیچت نییە.» بە وردی گوێپارێکی ئاگادارکەرەوێ هێرشی ئاسمانی و کۆژانەوێ کارەبا دەبوون. ئەمریکا قوربانی دا.^{۲۸}

ئەم جۆرە وێنانە بۆ من زۆر بەهێزن. بە پلە ی دووێم وا لە من دەکەن کە قەدری سوودەکانی ئازادی و خۆشگوزەڕانی بزێنم. بەلام بە پلە یە کەم سەرزنەشتم دەکەن لەسەر ژیاڵی بێ باهەخم و هانم دەدەن بۆ ئەوێ ژیاڵم بە شتێکی زیاتر لە ئاسوودەیی و سەرکەوتنی دونیا هەژماری بکریێ -شتێک کە خودا شکۆدار و هەتا هەتا ییە.

بەلێ، بەلێ، قسەکردن سەبارەت بە جەنگ هاوسەنگ نییە

بەلام من وەک لە سەرەوێ گوتم، دان بەوێ دەنێم، کە دەستەواژە «شیوازی ژیاڵی سەردەمی جەنگ» یان «بیرکردنەوێ سەردەمی جەنگ» هاوسەنگ نییە. لەدوای وتاریک کە تێیدا ئەم دەستەواژانەم بەکارهێنا کە کەسیک بۆی نووسیم و پرسى: «کاتێک جەخت لەسەر وێنە ی ژیاڵی سەردەمی جەنگ دەکەیتەوێ، ئایا هیچ باریک بۆ ئەو لایەنانە ی ژیاڵ بەجێدەهێلێت کە بەشێک نین لە جەنگ، وەک هونەر یان کات بەسەربردن؟ ئایا وێنە ی دیکە ی ژیاڵی باوەردار بە مەسیح ئەوێ نییە کە لە جەنگدا ئارامگرتەر یێت؟» لێرەدا ئەو وەلامە ی کە دامەوێ وەک ئەو پەيامە ی دواتر دامناوێ: وەلامە کە ئەوێ، بەلێ، بە دنیایەوێ، وێنە ی دیکە ی ژیاڵی باوەردار بە مەسیح هەن کە ئارامترن. «یەزدان شوانی من، پێویستم بە هیچ نابێت. لە لەوێرگای سەوزدا دەملەوێرێت و دەمباتە سەر ئاوی هێمن و سازگار» (زەبوورەکان ۲۳: ۱-۲). ئەوێ وێنە یەکی زۆر جیاوازه لە کەوتنە خوارەوێ بۆمب و پڕاڵی خوێن. «وێرن بۆ لام ئە ی هەموو ماندووێ و بارگرێهێکان، من دەتانە سێنمەوێ» (مەتا ۱۱: ۲۸). «هەتا پیریش بن هەر من ئەوێ، هەتا پیریش سێنیش هەر من هەتاندەگرم. من دروستم کردوون و ئێوێ باری منن، هەر من هەلەگرم و دەرباز دەکەم» (ئیشایا ۴۶: ۴).

وه به لئ، کات و شوینکی گونجاو هه یه بو ئه وهی شوینکه وتووی مه سیح سوودی لئ وه برگریټ و هه لسه نگاندنی بو بکات و هه موو مه وداي که لتووری مرو فایه تی بگوړټ، له راستیدا، به کرده وه مه حاله به شیک نه بین له که لتووری موډېرن و روژئاوایمان؛ وه ته گهر ئیمه له پرووی خو به دهسته وه دانی پیاوانه کراو و هه لسه نگاندنی کتییی پیروژ و گوړینی بیرکردنه وه بیر نه کهینه وه، په نگه له لایه ن که لتووره که وه به کار بهیتر یین، وه ته نانه ت نازاین که ئیمه زیاتر نه مریکایین له وهی که باوه پدار بین به مه سیح.

ئیت، به لئ، به هه موو شیوه یه ک، هه موو وینه کانی کتییی پیروژ بو دارشتنی ژیانته به کار بهینه (نه که ته نها جه نگ). پاشان با ژیانکی ریشه یی باوه پدار به مه سیح، که به خودا سه رسام بووه، مه سیح که نه چینه یه تی، وه به خشنده یه -ئا راسته ت بکات و سه رقالت بکات و کولتوره که ت له قالب بدات.

به لام هه سته من ته وه یه که له روژئاوای ئاوه دان و سه رکه وتوو، مه ترسی له کلئسادا ته وه نییه که زور که سی زور به په روش هه بن زور به قولی گرنگی به ونبووه کان بدنه، وه وه به ره ئیانکی مه ترسیدار له دۆزی مزگینی ئنجیلدا ده که ن، ژیانان به میهره بانیه کی زور تیکده دن بو هه ژاران. من ده توانم گره و بکه م که له به رامبه ر هه ر باوه پداریکی پیروژ که بیباکانه و به زیده پوهی ژیان خوی ده خاته مه ترسییه وه، هه زار که س هه ن که له گه ل جیهاندا هاوشیوه ده بن، وه وه ک یارمه تیده ریکی زیادکراو مامه له له گه ل عیسا ده که ن، نه وه ک پاشایه کی ته واو رازیکه ر و ته واو ده سه لاتدار له دۆزی خو شه ویستیدا.

په وشتی ویرانکه ر ته نها خو پاراستنه

یه کیک له نیشانه کانی ئه م بیرکردنه وه یه ی سه رده می ئاشته ته وه یه که من پتی ده لیم په وشتی خو پاراستن. له کاتی جه نگدا پرسیا ری جیاواز ده که ین که چی له ژیاغان بکه ین، وه که له وهی له کاتی ئاشتیدا نه نجامی ده ده ین. ده پرسین: چی بکه م بو پیشخستنی دۆزه که؟ چی بکه م بو ته وهی سه رکه وته که به ده ست به ینم؟ چی قوربانیه ک بده م یان چی مه ترسییه ک بکه م بو دلنیا بوون له خو شی سه رکه وتن؟ که چی له کاتی ئاشتیدا مه یلی ته وه مان هه یه به رسین: چی بکه م بو ته وهی ئاسووده تر بم؟ بو ته وهی زیاتر کاتیکي خو ش به سه ر به م؟ بو ته وهی له نا ره حه تی دوور بکه ویته وه و په نگه له گونا ه دوور بکه ویته وه؟

ته گه ر برپاره باجه که ی بده ین و ته و مه ترسییا نه بکه ین که تیچووی هه یه بو ته وهی خه لک به خودا دلخو ش بکه ین، ته وا له په وشتی ته نها خو پاراستن تیده په رین.

ئەم شىۋازە ژيانە بە تەواۋى ناتەواۋە بۆ ئەۋەى مەۋقەكان لە جوانىيەكانى مەسىح بە ئاگا بەيئەتەۋە. دووركەوتەۋە لە كىشە ترسناكەكان و ھەلسوكەوتە قەدەغەكراۋەكان ھىچ كەس سەرسام ناكات. پەۋشتى خۇپاراستن لە خۇيدا دەستخۇشكىردنى مەسىح و شكۆمەندى خودا نىيە. زۆر كەسى بىياۋەرى بە پەۋشت جوان ھەن كە خۇيان لە ھەمان ئەۋ پەفتارانە بەدوور دەگرن كە باۋەرداران بە مەسىح خۇيانى لى دەپاريزن. عيسا بانگەپشتەمان دەكات بۆ شتەكى زۆر لەۋە ريشەيتەر و قوولتر.

پرسىارە ھەلەكان و پرسىارە راستەكان

ئەۋ كەسانەى كە بە پەۋشتى خۇپاراستن رازىن بە گشتى پرسىارىكى ھەلە سەبارەت بە ھەلسوكەوت دەكەن. دەپرسن، چى خراپە؟ ئەم فىلمە خراپە؟ يان ئەم مۇسقىايە؟ يان ئەم يارىيە؟ يان ئەم ھاۋەلانە؟ يان ئەم شىۋازەى پشوددان؟ يان ئەم ۋەبەرھىنانە؟ يان ئەم چىشتخانەى؟ يان بازاركردن لەم فرۆشگايە؟ خراپە ھەموو كۆتايى ھەفتەىەك بچىتە قىلايەك؟ يان قىلايەكەت ھەيىت؟ ئەم جۆرە پرسىارە بە دەگمەن شىۋازىكى ژيان بەدەست دەھيئەت كە دەستخۇشى لە مەسىح بكات ۋەك ئەۋەى بە تەواۋى پەسەند بىت و مەۋقەكان دلخۇش بكات بە خودا. بە سادەى لە ئەنجامدا لىستى ئەۋ شتانە دروست دەيىت كە نايىت ئەنجاميان بەدين. ئەمە خۇراك بە پەۋشتى خۇپاراستن دەدات.

پرسىارە باشتەرەكان كە دەيىت سەبارەت بە پەۋشتە ئەگەريەكان بپرسىن، برىتىن لە: ئەمە چۆن يارمەتىم دەدات كە زياتەر مەسىح بە گەنجىنە بزانم؟ چۆن يارمەتىم دەدات نىشانى بەدەم كە مەسىح بە گەنجىنەى خۆم دەزانم؟ چۆن يارمەتىم دەدات مەسىح بناسم يان مەسىح پىشانى خەلكى بەدەم؟ ئىنجىل دەيىت: «ئەگەر خواردتان يان خواردتانەۋە يان ھەر شتەكتان كرد، ھەموو شتەك بۆ شكۆى خودا بكەن» (يەكەم كۆرنسۇس ۱۰: ۳۱). كەۋاتە پرسىارەكە بە شىۋەىەكى سەرەكى ئەرىنىيە نەك نەرىنى. چۆن بتوانم لەم كردارەدا خودا شكۆمەند نىشان بەدەم؟ چۆن چىژ لەم ھەلسوكەوتە ۋەربگرم خودا شكۆدار بكات؟

بى كىشەىى و خۇشگوزەرانى خىزان خودى ژيان نىيە

ئەى چەند ژيان لەلايەن كەسانىكەۋە بەفەرۆ دەچىت كە پىيان ۋايە ژيانى باۋەردار بە مەسىح بە واتاى تەنھا دووركەوتەۋە لە خراپەكارى و داينكىردنى بژىۋى خىزانە. كەۋاتە داۋىپىسى، دزى، كوشتن، گەندەلى، ساختەكارى نىيە - تەنھا كارى زۆر قورس لە رۆژدا، ۋە لە شەۋدا تەماشاكردنى فلىمىك بە فىديو يان تەلەفزيۇن يان لە ئىۋاراندا

(له کاتی پیکهوه بوونی خیزانیدا)، وه خۆشییه کی زۆر له شته کان له کۆتایی ههفته دا -وه به شداریکردن له کارهکانی خزمهتی کلێسا (زۆربهی کات) ئەمانه واتای ژيانه. ئەمه ژيانی ملیۆنان کهسه. ژيانی به فیروچوو. ئیمه بو له ئەمانه زیاتر، زۆر زیاتر دروستکراوین. قسهیه کی کۆن ههیه که دهلیت: «هیچ پیاویک له سههر جیگای مردنیدا، نه گریاهه و بلیت: خۆزگه کاتیکی زیاترم له نووسینگه کهمدا به سههر دهبرد.» به پراستی له م کاته دا پوخساری راسته قینهی پاره دهرده کهوێت که بیسووده بو به خته وهری بهردهوام، له کاتیکدا په یوه ندییه کان به هادار دهرده کهون. کاتیکی دایکم له سالی ۱۹۷۴ کوژرا، نامه م بو سهروکی به شه کهم ناردبوو له کۆلیژی بیتیل، که من له وێ وانهم دهگوتوه، دواتر داواکارییه کهم پێچهوانه کردهوه، چونکه داوای ئەوهم کردبوو له وهزی داهاتوودا وانهی زیاتر بلیمهوه بو ئەوهی پارهی زیاتر به دهسته بهێنم. پراوهستان له تهنیشت گوپی دایکت له گهڵ ژن و مندالیک شته کان جیاواز دهرده خات. پاره کیشکردنی خۆی له دهست ده دات. بهلام ئەو وتهیه سهبارهت به به سههر بردنی کاتیکی که متر له نووسینگه ده کریت چهواشه کارانه بیت. پێویسته ئەمه زیاد بکهین: کهس هه رگیز نایه ویت پێنج خولهک له داوای مردنی به پهروه ردگاری گهردوون بلیت، هه موو شه ویکم به یاریکردن و تهماشاکردنی بهرنامه ی باشی تهله فزیۆنی له گهڵ خیزانه کهم به سههر دهبرد، چونکه زۆرم خوشده وێستن. پیم وایه پهروه ردگار دهلیت: ”ئهو نه بووه هوێ ئەوهی وهک گهنجینه یهک له شاروچکه که تدا ده ربکهوم. ده بووا جگه له دا بینکردنی بژیوی خوێ و خیزانه که ت شتیکت بکردبا. وه تهله فزیۆن، وهک ده بووا بزانی، پێگه یه کی باش نه بوو بو پهروه ده کردنی خیزانه که ت یان روچی خوێ.“

تهله فزیۆن، ژيان به فیرودهری گهوره

تهله فزیۆن یه کیکه له گهورهترین ژيان به فیرودهرهکانی سهردهمی مۆدیرن. وه بیگومان ئینتهرنیت کار دهکات بو ئەوهی بتوانیت پێشی بکهوێت، پهنگه پێشی کهوتبیت. له ئینتهرنیتدا دهتوانیت زیاتر ههلبژیریت، بهلام دهتوانیت شته خراپهکانیش ههلبژیریت و تهنها له گهڵ دادوهری گهردوون تهماشای بکهیت. هیشتا تهله فزیۆن وهکو ژيان به فیرودهریکی گهوره هوکم دهکات. کیشهی سههر کی تهله فزیۆن ئەوه نییه که چهنده بهرنامه ی ناتهندرست بلام دهکاتهوه، هه رچهنده ئەوه کیشهیه که. تهنها ریکلامهکان به سه بو چاندنی تۆوی به پیتی چاوچوکی و هه وهس، گرنگ نییه تهماشای چ بهرنامه یهک دهکیت. کیشهی گهوره تر بئ به هابوونی بهرنامه کانه. ئەقلیک که پۆزانه له تهله فزیۆندا خوړاک دهدریت ئاستی پێگه یشتنی کهم ده بێته وه. میشتک وای لیکرا خودا بناسیت و خۆشی بوویت. ئاسانکارییه که ی بو ئەم بانگه وازه گهوره یه به هوێ زیاده پڕۆیی

له ته ماشاگردنی ته له فزیوڼدا ټیکه چېت. ناوه پوک که هیڼده بڼ بایه خ و هیڼده قووله که توانای ته قل بۆ بیرگردنه وه له بیروړا شایسته کان وشک ده بیته وه، توانای دلش بۆ هه سترکردن به هه سته قووله کان ده پوکیته وه. نیل پوستان هوکاره که ی درده خات. ”ته وه ی له ئه مریکا پرووده دات ته وه یه که ته له فزیوڼ هه موو بازرگانیه گشتیه رږده کان ده گوړپت بۆ شته خراپه کان... ته له فزیوڼ بیړیزی به پروونکردنه وه ده کات، که رږد و یه ک له دوا یه ک و ته قلانی و ئالوزه. له بری ته وه شیوازیکی گوتار پیشکش ده کات که ټییدا هه موو شتیک به رده ست و ساده و کوڼکریتیه و له سه رووی هه موو شیانوه سه رگه رمیه. له ته نجامدا ئه مریکا یه که م که لتووری جیهانه که له مه ترسیدایه هه تا ئاستی مردن خو ی سه رقال بکات.“^{۲۹}

بیایه خبوونی خودا

به و پییه ی هه موومان له جیهان ټیکدا ده ژین که ته له فزیوڼ دروستی کردوه، نزیکه له مه حال بۆ ته وه ی بزاین چیمان به سه ر هاتووه. تاکه هیوا ته وه یه که بخویننه وه مروقه کان له سه ده کانی پیشوودا چوڼ بوون. ژیان نامه دژه ژه هر یکی گوره یه بۆ کورتبینی که لتووری و خو به زلزانینی زانستی رپکخستنی میژوو. ټیمه نزیکین له بیتوان بوون له مامه له کردن له گه ل هه ر راستیه کی گوره به ریز و به قوولیه وه. شته شایسته کان، به تایبه تی شکومه ندی خودا، وه ک ده یقید ویلز ده لیت، به جوړیک له «بیایه خبوون» ته نانه ت له کلپشاش راوه ستاون.

”یه کیکه له نیشانه دیاریکه ره کانی سه رده می ټیمه که خودا ئیستا بیایه و گرنگی پیناده یڼ. مه به ستم له وه نییه که ته و به رز و ئاسمانیه، به لکو مه به ستم ته وه یه که ته و بووه ته بابه ټیکی بیایه خ. هیڼده بڼ ئاکام له سه ر جیهان وه ستاوه که هه ست پیناکریت. ده رکه وتنی خودا به رجه سته بوونی خو ی له ژیانی مروقدا له ده ستداوه. ته وانه ی که پارسیکاران دلنیا مان ده که نه وه له باوه ر به بوونی خودا که مه و په نگه سه ره رای ته وه ش، ته و له ته له فزیوڼ که متر سه رنچراکیش بیت، راسپارده کانی که متر ده سه لاتدار بن له ئاره زووی ده وله مهن دی و کاریگه ریان، هوکمدانی له هه والی ټیواره سه رسوړه ینه رتر نه بیت و راستیه کانی که مترن له ته موژی شیرینی ریکلامکه ران و قسه ی خو ش و درو. ته وه بیایه خیه بۆ خودا. مه رجیکه که ټیمه له دوا یه ته وه ی بردمانه دره وه بۆ په راوړیزی ژیانی دونیا ییمان، بۆمان داناه... بیایه خه هیچمان پڼ نالیت ده رباره ی خودا جگه له هه موو شتیک ده رباره ی خو مان، ده رباره ی بارودوخه که مان، ده رباره ی مه یلی ده روونیمان بۆ دوور خسته وه ی خودا له راستیه که مان.“^{۳۰}

پریزکردنی سودان و ھۆزی پانتی

ئیمە توانای بینین و تامکردنی ئالۆزییەکانی راستی و قوولایی سادەبیمان لە دەستداوە. دۆگلاس گرۆتوس پەیوەندی نێوان ئەم لاوازییە و تەلەفزیۆن ڕوون دەکاتەو.

”سەرکەوتنی ویڤنە تەلەفزیۆنی بەسەر وشەکان بەشدارە لە قوولایی ھەستەکانی پۆستمۆدێرن... مەرۆف ناتوانی تێر لە بەرنامەیەکی تەلەفزیۆنی بکاتەو بەو شیوەیەکی بەر لە کارەکتەری ویلیام شکسپیر یان سی ئیس لوئیس دەکاتەو، یان مەتەلێکی بلایز پاسکال، یان دێرێک لە شیعریکی تی ئیس ئیلیۆت، وەک بەلام بەشەکەمان لەنێوان بڕپەری و شکدا دەخزیت / بۆ ئەوێ میتافیزیکیەکی بە گەرمی بەئێتەو،» کەس لە تەلەفزیۆندا ناتوانی تێرێکی لەو شیوەیە بە پزۆی بلێت. ئەو دەبێتە «تەلەفزیۆنی خراپ» -زۆر پوخت، زۆر شیعری، زۆر قوول، تەنھا کات بەسەربردن نییە... [نەک ھەر ئەو] بەلکو ویڤنەکان بەبێ ناوھەرۆکی ئەقلائی دروست دەردەکەون و نامین و دووبارە دەردەکەونەو. لە سودان ھەولێک بۆ ھەوالێکی وریاکەرەو سەبارەت بە کۆیلایەتی بەدوایدا ریکلامیکی زیندو بۆ دیزنیلەند دیت، دواتر بانگەوازیکی بۆ کرینی ھۆزی پانتی کە وا دەکات ھەر ژنیک بەرگە ی نەگریت، ھتد، ھێنجیکی ھۆشیاریە.^{۳۱}

کەواتە ئەو پیاوێکی کە لەبەردەم خودادا بە پەوشتی خۆپاراستنەو پراوەستاو و بە باشی خۆی پاراستو بە ناپەزایەتیەکی کە کاتیکی زۆری لە ئۆفیس بەسەر نەبردو، بەلکو ھاوتەو مائەو و لەگەڵ خێزانەکی تەماشای تەلەفزیۆنی کردو، پەنگە لەو تۆمەتە پزگاری نەبێت کە ژبانی بەفەرۆ داو. عیسا قوتابیەکانی بە وشەیک سەرزەنش کرد کە بە ئاسانی ئەم پیاو دەگریتەو: ”تەنانەت گوناھبارانیش زۆر کار دەکەن، خۆیان لە گوناھێ گەورە بەدوور دەگرن، شەوانە تەماشای تەلەفزیۆن دەکەن و لە کۆتایی ھەفتەدا شتە خۆشە کاتبەسەر بەرەکان ئەنجام دەدەن. تۆ چی زیاتر لەوانی دیکە دەکەیت؟“ (بروانە لوقا ۶: ۳۲-۳۴؛ مەتا ۵: ۴۷).

قوربانیدانی ئیلاھامبەخش بۆ دۆزێکی بچووکت

لە راستیدا لە سەردەمی جەنگدا زۆرجار گوناھباران بەرز دەبنەو بۆ ئاستێکی سەرنجڕاکێش لە قوربانیدان بۆ ھۆکارگەلیک کە ناتوانی تێر بەراورد بکری ت بە مەسیح. گەورەترین ھۆکار لە جیھاندا ئەوێ کە بە خۆشحالییەو مەرۆقەکان لە دۆزخ پزگار بکەیت، دابینکردنی پێداویستیە دۆنیاییەکانیان، دلخۆشکردنیان بە خودا، وە ئەنجامدانی بە چۆنێکی میھرەبان و پزۆر وا دەکات مەسیح وەک ئەو گەنجینەییە دەربکەوێت کە ھەیە. ھیچ جەنگێک لەسەر زەوی بۆ دۆزی گەورەتر یان پاشایەکی گەورەتر نەکراو.

به لَام ئاي، ئەم ھۆكارە بچووكانە چ مەترسییەکی بویرانە و قوربانییەکی بویرانە ی ئیلهامبەخشیان ھەبوو! لە ۱۹ی شوباتی ۱۹۴۵ جەنگ لە ئیو جیما دەستی پێکرد. دوورگە یەکی بۆ بەرھەم و ھەشت میل چوارگۆشە بوو کە شەش سەد میل لە باشووری تۆکیووە دوورە، لەلایەن ۲۲ ھەزار ژاپۆنییەو پاسەوانی دەکرا کە ئامادەبوون ھەتا مردن بچەنگن (کە ئەو ھشیان کرد). ئەوان دوو ھێلی ئاسمانیان دەپاراست کە ئەمریکا پێویستی پێی بوو لە ھەولە ستراتژییەکاندا بۆ جەلگێرکردنی دەستدریژی ژاپۆن لە دواي پیرل ھاربەر و پاراستنی ئەو ئازادییە کە ئەمریکا بە بەھاداری دەزانی. ئەمە دۆزیکێ گەورە بوو، وە قوربانیدانێکی بویرانە ی سەرسوڕھێنەر بوو.

ئامارە سەختەکان ئەو قوربانیدانە ی بەتالیۆنی دوو ھەمی عەقید جۆنسۆن نیشان دەدەن: ۱۴۰۰ کۆر [زۆرێکیان ھێشتا ھەرزەکارن] لە پۆژی سەرکەوتن چوونە سەر وشکایی؛ لەگەڵ بەردەوامبوونی جەنگە کەدا ۲۸۸ جیگرەو دەبینکران، کە کۆی گشتی ۱۶۸۸ جیگرەو بوون. لەو ژمارە یەش ۱۵۱۱ کەس کۆژران یان بریندار بوون. تەنھا ۱۷۷ کەس بە پێ لە دوورگە کە دەرچوون. وە لە کۆتا ۱۷۷ کەس، ۹۱ کەس لانیکەم جارێک بریندار بوون و گەرا بوونەو ھەو شەر.

بیست و دوو ھۆکاری گواستەو ھە ی قەرەباغی پێویست بوو بۆ ھینانی فیرقە ی پینچ بۆ دوورگە کە. رزگار بووان لە کاتی پۆشتندا بە ئاسوودە یی لەناو ھەشت کەشتی جییان دەبوو ھە.

کۆرە ئەمریکییەکان نزیکە ی ۲۱۰۰ ژاپۆنیان کۆشتبوو، بە لَام بەم کارە زیاتر لە ۲۶۰۰۰ قوربانیان لیکەوتەو ھە. ئەمە تاکە شەر دەبێت لە زەریای ھیمن کە داگیرکەرانی زانی گیلانی زیاتریان لە بەرگریکاران بەرکەوتوو ھە.

ھیزی دەریایی لە جەنگی جیھانی دوو ھەمدا بۆ ماو ھە چل و سێ مانگ شەریان کرد. بە لَام لە ماو ھە مانگێکدا لە ئیو جیما، یەک لە سەر سیی کۆی مردنەکانیان روویاندا. گەورەترین گۆرستانی زەریای ھیمنیان بە جیھێشتوو ھە: بە گشتی نزیکە ی ۶۸۰۰ گۆر؛ تەپۆلکە بە خاچ و ئەستێرەکانیان ھە. ھەزاران خیزان بۆ دڵنەوایی جەستە یەکیان نەبوو بۆ مائەلوا یی لیکردن: تەنھا ئەو زانیارییە کورتکراو ھە کە لە ھیزی دەریایی «لە جیھە جیکردنی ئەرکە کەیدا مردوو ھە» و لە پارچە زەویە کەدا نێژراو ھە، کە پیکەو ھە لەگەڵ ژمارەکانی سەر گۆرە کە ی ریزکران. مایک لە نەخشە ی ۳، ریزی ۵، گۆری ۶۹۴؛ ھارلۆن لە نەخشە ی ۴، ریزی ۶، گۆری ۹۱۲؛ فرانکلین لە نەخشە ی ۸، ریزی ۷، گۆری ۲۱۸۹.

کاتیک بیر لە مایک و ھارلۆن و فرانکلین دەکەمەو ھەو، بیر لەو پە یامە دەکەمەو ھە کە سێک لە دەرەو ھە گۆرستانە کە ھە لیکۆلیبوو:

کاتیک ده گه پیتته وه مال
له حیاتی ئیمه پیان بلّی و بلّی
بۆ سبه یینی ئیوه
ئیمه ئه مپۆی خو مان به خشی.^{۳۲}

ئای پهروه ردگار، مه هیله ژیانم به فیرو بدهم!

من بهو بویرییه و کوشتاری ئیو جیما زۆر کاریگهر بووم. له کاتیکدا لاپه ره کانی
ئه م میژووه ده خوینمه وه، هه موو شتیک له مندا هاوار ده کات، ”ئه ی پهروه ردگار،
مه هیله ژیانم به فیرو بدهم!“ با بگه مه کو تایی -جا به م زووانه بی ت یان دره نگ-
بتوانم به خیزانیک، کلّی سایه ک، شاریک و گهلانی مزگینی پی نه گه یشتووی زه وی بلّیم،
”بۆ سبه یینیتان، ئه مپۆی خو مم به خشی.“ نه ک ته نها بۆ سبه یینیتان له سه ر زه وی، به لکو
بۆ سبه یینه بی شو ماره کانی خو شی هه تا هه تایی زیاد بوونتان له خودادا“. هه تا زیاتر له
تاک به تاکی سه ربازه کانی ئه م میژووه ی جه نگی جیهانی دووه مدا وردتر ده بوومه وه،
زیاتر هه ستم به سوژیک ده کرد که چو ن ژیانم هه ژمارد ده کری ت، وه ئه وه ی که ئایا
ده توانم به باشی به رم.

له گه ل تیه ربوونی به یانی باراناوی بۆ پاشنیوه رۆ شه ره که چر تر ده بوویه وه، هیزه کانی
مارینی به رده وام بوون له قوربانیدانه کان. زۆر جار خودی یاری ده ده ری فه یله قه کان
[پزیشکه کان] له کاتی هه ول دانیان بۆ پاراستنی ژیا نی که سه کان ده مر ن. ویلیام هوپس
له شاری چاتانوگا له ته نیشت پزیشکی که وه بوو به ناوی کیلی که بریندار کرابوو
هه ردووکیان پزیشک بوون، که سه ری له سه نگه ره که ی ده ره یئا و کامیرای خسته سه ر
چاوه کانی -ته نها بۆ چرکه یه ک- بۆ ئه وه ی وینه ی قه ناس به ده ستیک و ناوچه که بگری ت.
له و چرکه ساته دا قه ناس به ده سه ته که ی برانه ری ته قه ی له قورگی کرد. هوپس که خو ی
یاری ده ده ری ده رمان ساز بوو، به په رۆ شه وه هه ولّی ده دا بۆ ئه وه ی هاو پیکه ی رزگار
بکات. هوپس به بیر ی دی ته وه و ده لی ت: «فۆر سته که م (ئامپریکی پزیشکیه) هه لگرت
و ده ستم بۆ ملی برد بۆ ئه وه ی خو ینبه ره که بگرم و بیچه می نه وه. خو ینه که ی ده رزا.
هیچ قسه یه کی نه بوو، به لّام چاوه کانی له سه ر من بوو. ده یزانی هه ولّی رزگار کردنی
ژیانی ده دم. هه موو شتیکی دونیام تاقی کر ده وه. من نه متوانی بیکه م. هه ولّمدا. به لّام
خو ینه که هینده خلیسک بوو که نه متوانی خو ینبه ره که بدۆزمه وه و بیگرم. زۆر هه ولّم
دا. وه ئه و له م ماوه یه دا ته نها سه یری ده کردم. راسته وخۆ ته ماشای ده موچاومی ده کرد.
دوا شت که کرد بووی له گه ل که مبوونه وه ی رزانی خو ین، ئه وه بوو که ده ستی له
قۆلّم دا وه ک ئه وه ی بلّیت «هه موو شتیک باشه». پاشان مرد.^{۳۳}

لەم ساتە دلتەزینەدا دەمەوئیت ھوپس بم و دەمەوئیت کیلی بم. دەمەوئیت بتوانم بە خەلکی ئازارچیزتوو و لەناوچوون بلیم، ”هەموو شتیکم لە جیهاندا تاقیکردەوه... زۆر ھەولم دەدا.“ ۋە دەمەوئیت بتوانم کاتیکی دەمرم بە دەورووبەرم بلیم، ”هەموو شتیک باشە. ژیان مەسیحە و مردنیش قازانجە“.

کاتیکی تەمیکە بچووک دەرهوئیتەوه

لەم ساتانەدا، کاتیکی تەمیکە بچووکە ژیان پاک دەبێتەوه و دەبینم بەراستی لەسەر زەویم بۆ ئەوێ چۆ بکەم، من لەسەر ئەو شوێنکەوتنە بچووکانە دەگرییم کە ژیاڵی زۆر کەس بەفەرۆ دەدەن - ۋە ژیاڵی منیش زۆر. تەنھا بیر لە گەورەیی وەرزش بکەرەوه- بەشیکی تەواوە لە پۆژنامەیی پۆژانە. بەلام هیچ بەشیکی پۆژنامە کە لەسەر خودا نییە. بیر لە سەرچاوە بیکۆتاکان بکەرەوه بۆ ئەوێ مآل و باخچە کەت ئاسوودەتر و سەرنجراکێشتەر بێت. بیر لەوه بکەرەوه چەند دەیان ھەزار دۆلار خەرج بکەیت بۆ کرینی ئۆتۆمبیلێک لەوێ زیاتر پێویستت پێتەتی. بیر لەو کات و وزە و گەتوگۆیە بکەرەوه کە دەچیتە ناوی بۆ کات بەسەربردن و خوێش، ئەوێ ئیمە پێی دەلێن «شتە دلخۆشکەرەکان». ۋە ئیستا ئەو کۆمپیوتەرە کە بە شیوێکی دەستکرد ھەر ئەو یاریانە دروست دەکاتەوه کە لە ئیستاوە ھێندە لە راستییەوه دوورن؛ ۋەک جیھانیکی خەونی فرە چەشن وایە کە تێیدا بێ باوەخی فراوان دەبێت و بەرەو پووجی دەمانبات.

لەناوچوون بە جلوبەرگ

یان بیر لە جلوبەرگ بکەرەوه. چ کارساتیکە کە ببینن زۆرێک لە گەنجان ۋەسوێسەیی ئەوێیان ھەیە کە چۆ لەبەر دەکەن و چۆن دەردەکەون. تەنانت گەنجان باوەردار بە مەسیحیش پێدەچیت پێدەسەلات بن لە پرسیاری گەورەتر لەوێ کە «چی خراپە؟» ۋەک: ئایا ئەم جلانە یارمەتیم دەدەن بۆ شکۆداری مەسیح؟ ئایا ئاماژە بە خەلک دەکەن کە مەسیح ۋەک گەنجینەیی ئاشکرای ژیاغە؟ ئایا تیشک دەخەنە سەر کەسایەتی من، کە بە وێنەیی خودا دروستکراوم بۆ خەمەتکردن، یان تیشک دەخەنە سەر سەرنجراکێشی من؟ یان تەمبەللی من؟ متمانەم پێ بکە، من بە جلوبەرگەوه ھۆگر نەبووم. ھەندیک ھۆکاری زۆر بنەرەتی و لەپێناو شکۆدارکردنی مەسیح ھەیە بۆ ئەوێ جلوبەرگ لەبەر بکەیت. داواي من ئەوێ کە تۆ زیاتر لە دۆلفین بچیت و کەمتر لە ماسی بچیت لە دەریای مۆدەدا - ۋە لە دژە مۆدە (کە بە ھەمان شیوێ ستەمکارییە). بچینە سەر بابەتی ھەرزەکاریک کە لە ۋەلامی نامەیکدا بۆ سەرنوسەری پۆژنامەیی مینیاپۆلیس ستار تریبیون نووسییووەتی:

له ته مهنی هه رزه کاریدا ئه وهی له بهری ده کهیت به داخه وه خه ریکه گرن گتر ده ییت. له راستیدا ته نانه ت هه ندیک له و جلانه ی که له بهریان ده کهم هێرشه رانه ده بینم. له نامه که دا باس له کچان کراوه که ده توانن جلوه به رگی مۆډێرن و ورووژێنه ر له بهر بکه ن. نیشانم بده که چۆن ئه وه ده کریت، منیش ئه وه ده کهم.

زۆربه ی هاوڕێکانم زۆرجار ئاسووده نین به و شتانه ی که به ناوبانگیان ده کات، به لām ئیمه به هه ر شپۆه یه ک بێت له بهری ده کهین. ته نها جیاوازی هه میشه شایه نی هه وڵدان نییه. کۆمه لگا پیمان ده لیت جیاواز بین، به لām له گه ل ئه وه شدا ره وتی سه ره کی بین. چۆن جلوه به رگ ده پۆشیت بۆ دڵخۆشکردنی خۆت و دایک و باوکت و هاوته مه نه کانت؟ تۆ ناتوانی. هه رزه کاران له کۆتاییدا سازش له سه ر به هاکیان ده که ن بۆ ئه وه ی له گه ل خۆیان بگونجین. ئه گه ر به نیازین له قۆناغی ئاماده یی، یان ته نانه ت ئاماده یی، به بێ ئه وه ی ئازار بدریت، ئه وا ده بێت جلوه به رگمان له بهر بکه یین بۆ ئه وه ی دلی هاوته مه نه کاتمان خۆش بکه یین. ئیمه سه ره کرده ی سه ره ه لدانی ئه م میله ته یین، وه ده بێت بزاین بووین به چی و بگۆردیین.^{۳۴}

گه نجه تونده وه کان بۆ مه سیح له کوێن؟

کاتییک وه ک بلیی له که ناراهه کانی ئیو جیما راده وه ستم و پێگه به خۆم ده دم ئه و کاتمێرانه ی بویری و قوربانیدانانه له میشکم وینا بکه مه وه و بیرم دیته وه که ئه وان گه نچ بوون، ناتوانم له گه ل سه رقاییه بچووه که کانی زۆربه ی ژیا نی ئه مریکیدا ناشتی بکه مه وه. به راستی یه کیکیان گه نچ بوو. چیرۆکه که یم خوێنده وه و ویستم له گه ل هه موو گروپیکی گه نجانی ئه مریکا قسه بکه م و باسی بکه م، ده ته ویت بزانی ت ”جوان“ چیه؟ ده ته ویت شتییک بیینی ت که هه زار جار سه رنجراکیشت ر بیت له پانتۆلیکی کابۆی مۆډیل دراو؟ باشه، گوێ له جاکلین لوکاس بگرن.

ئه و له ته مهنی چوارده سالی دا به هو ی قسه زانییه وه بر دربا بۆ ناو هیزی مارینی، به جه سته ماسوله که ییه که ی وه رگیراوه کانی گێژ کرد بوو... له هاوایی راسپێردرابوو که باره ه لگریک لیخوړیت، بیزار ببوو؛ ئه و ده یست له به ره که نی جه نگ بێت. له کوگای ناو که شتییه ک خو ی شارده وه و تا کو گوازا ریه وه هو نۆلولو به زیندوویی مایه وه، به خواردنیک پزگاری بوو که له لایه ن که سه هاوسۆزه کانی ناو که شتییه که وه بو ی ده گوازا ریه وه.

له پۆزی سه ره که وتن [له ئیو جیما] به بێ چه ک که ناری گرت. یه کیکی گرت که

له كه نار دهرياكه دا پالگه وتبوو و پښتگای خوۍ له ناوه وهی ولات به ره و جهنگ كرده وه.

ئیسټا له پوژنك له دواى پوژ سه ركه و تنه وه جاك و سى هاوړپى ده خزنه ناو خنده قتيكى سه نگره كه و هه شت ژاپونى له به رده مياندا هه لھاتن. جاك ته قهۍ له سه رى په كتيكان كړد. پاشان تفهنگه كهۍ جام بوو. له كاتيكدا له گه ليدا شه رى ده كړد نارنجو كيك فرېدرايه سه ر پښه كانى. هاوارپكى ناگدار كړنه وهى بو ټهوانى ديكه كړد و نارنجو كه كهۍ خسته ناو خو له ميشه نه رمه كه وه. په كسه ر په كيكى ديكه هاته ناوه وه، جاك لوكاسى ته مهن حه قده سالان، كه و ته سه ر هه ردو نارنجو كه كه. بيرى هاته وه كه بيرى له وه ده كړده وه ده يگوت: لوك، تو دهمرى....

له ناو نه خو شخانهۍ كه شتى سامريتان پزيشكه كان به زه حمه ت باوه رپان به و شته ده كړد. په كتيكان گوتى: «په ننگه زور نه فره تى له گه نجايه تى خوۍ بوويټ و زور سه ختى هه بوويټ و هه زى له مردن بوويټ». به رگهۍ بيست و په ك ټوپه راسيونى بنياد نانه وهى گرت و بووه بچو و كترين براوهۍ مه داليان پزليټيانى ولات - وه تاكه خوښكارى قوناغى په كه مى ئاماده يى كه ئه مهۍ وه رگرتيټ.^{۳۰}

له كاتى خوښنده وهى ئه وه دا بيرم له هه موو ئه و شتانه كړده وه كه لاوانى قوناغى ئاماده يى پپيان وايه جوانه. له ليوارى ئه و په نجره رى كه كتيټم ده خوښنده و دانيشتم و بيرم كړده وه ئاى خودايه كى ده چيټ و به ره وروويان ده بټته وه و شتيكان پى ده به خشيت بو ئه وهى بښين؟ پوژه كانيان له هه وه سيكى بى بايه خدا به فيرو ده دن، هه ولده دن كه شخه ده ربكه ون يان به شيوازي موډيرن قسه بكه ن يان به شيوازي موډيرن به پنگه دا برؤن. ئه وان هيچ زانبارييه كيان نيه كه «جوان» واتاى چيه.

چيروكيكى ديكه بو وروونكرنه وهى ئه وهى چى جوان و كه شخه يه ئه مه يه. باس له رهى دؤلينز ده كات كه فروكه وانى فروكهۍ جه نكيه له ئيو جيما.

”په كه م شه پولى فروكه بو گه ياندى پيداويستيه كان به ره و كه ناركان روښتن. فروكه جه نكيه كانى مارين خه ريكي نزمه بوونه وه بوون بو ئه وهى خوراك فريډنه خواره وه. وه كاتيك دوا فروكه وان ده ستي كړد به راكيشانى فروكه بو سه ره وه، ژاپونيه كان به په له به ده مانچه كانيان و به توپخانهۍ به رگرى ئاسمانى فروكه كه يان پيكا. فروكه وانه كه ناوى مه يجره رهى دؤلينز بوو، هه وللى دا بگاته به رزيه كهۍ، كاتيك به ره و ده ره وهى زه رياكه ده پوښت بو ئه وهى خوۍ له رووداوپكى كوشنده پارزيټ و بگاته هيږى مارينى كه به ره و كه نار ده رياكه ده پوښت، به لام فروكه كهۍ زيانپكى زورى به ركه وت. ليوا

کیس ویلّز له که شتییه جه نگیه که وه ته ماشای ده کرد... ویلّز ده لیّت: «ده مانتوانی له ناو کابینه ی فرۆکه وانه که ده ببینین و هه موو شتیکی تاقی ده کرده وه. ئه و راسته وخو به ره و خواره وه ده پویشت بو ئه وه ی دوور بکه و یته وه له کومه لیک که «پرپه و یکی پر له هیّزی ده ریایی» بوون تا کو زیانی پینه گات. له کوّتا چرکه ده فرۆکه که ی له سه ر پشتی وه گیرا و له نیوان دوو شه پوّلدا ئاراسته ی کرده ناو ئاوه که وه. ئیمه ته ماشای ته قینه وه ی ئاوه که مان ده کرد بو هه وا».

کارمه ندانی سه ربازی که له که شتییه کانه وه گوئیان له توّری پادیو فرین ده گرت، نه ک هه ر ده یانتوانی دۆلینز ببینن که ده چیته خواره وه؛ گوئیان له دوا قسه کانی بوو له مایکرۆفۆنه که یدا. هه رچه ند ئه وه سه ریچیکاری کارمه نده کانی پیشوازی بوو، به لّام گوئیان له مه بوو؛
 ئای چ به یانییه کی جوانه،
 ئای چ پرۆژیکی جوانه،
 هه ستیکی ترسناکم هه یه
 هه موو شتیکی دینه سه ر پرگام.^{۳۶}

بینگومان ئیمه وشه ی «جوان» بو وه سفکردنی گه وره یی راسته قینه به کارناهیّین. وشه یه کی بچوکه. ئه وه خاله که یه. هه رزانه. وه ئه مه ئه وه یه که ملیۆنان گه نج بوّی ده ژین. کئ به په له و به فرمیّسکه وه پروبه پروویان ده بیته وه؟ کئ لیّیان ده پارێته وه که ژیانیان به فیرو نه ده ن؟ کئ ده توانیّت پیّیان بلّیت هیّنده خوْشیان ده وین که ژیانیکی هیّنده بنه رته ی و وا راسته قینه و هیّنده به هاداری مه سیحیان پیشان بدات که هه ست به به تالی و بیّ بایه خی کومه له فلیمی سی دییه کانیان و گفتگو بیّواتا کانیان بکه ن سه باره ت به که سایه تییه ناو داره کانی رابردوو؟ کئ ئه و شتانه له خه و هه لده ستیّنیّت که له ناو روْحیاندا شاردر او هته وه و سوودی لیّ وه رنه گیراوه -ئاواتیک بو به فیرو نه دانی ژیانیان؟

داوا و پارانه وه ی دلم

ئای، ئه و گه نج و پیرانه ته له فزیۆنه که یان ده کوژانده وه، گه شتیکی دوور و درێژیان ده کرد و خه و نیان به کاره ساتی بویری ده بینی بو دۆزیک که ده هه زار هیّنده له دیموکراسی ئه مریکی گرنگتر و به هادارتره. ئه گه ر خه ون ببینین و ئه گه ر نوێژمان بکردبا ئایا خودا وه لّام ناداته وه؟ ئایا ژیانیکی خوْشه ویستی و میهره بانی و قوربانیدانی خوْشمان وه ها ده کات که مه سیح گه وره بکات و خه لک به خودا دلخوْش بکات؟ من داوا ی لیده که م، کاتیک بو خوْم نوێژ ده که م، ده موچاوم چلکن و شیواو بکه م بو ئه وه ی له گه ل عیسا له ریگای گولگۆسادا بم و بچمه پالی. «که واته با بچینه ده ره وه ی

ئۆردوگا بۆ لای عیسا، پرسیواییه که ی هه لّبگرین. له بهر ئه وه ی لیره دا هیچ شارێکمان بۆ
نامینێته وه، به لّام داوای ئه و شاره ده که ی ن که له داها توودا دّیت» (عیبرانییه کان ۱۳: ۱۳-
۱۴). کاتیک ئه وان خۆشه ویستی و قوربانیدا ئه مان ده بینن - که له خۆشیدا ده دره وشیتته وه -
ئایا ئالین: «مه سیح شکۆمه نده»؟

به‌شی هه‌شته‌م

شکۆدارکردنی مه‌سیح له‌ ماوه‌ی کارکردنی رۆژانه‌دا،

واتا کاتژمێر ۸ ی به‌یانی تاكو ۵ ی ئیواره

ئه‌مه‌ هه‌له‌ ده‌بێت ئه‌گه‌ر له‌ بانگه‌وازی ژبانی کاتی جه‌نگ که له‌ بابه‌تی پێش‌ه‌ودا باس‌مان کرد وه‌ها ده‌رکه‌وێت شوێنکه‌وتووانی مه‌سیح ده‌بێت واز له‌ کاره‌کانیان به‌هێنن و بچنه‌ ناو «جه‌نگ» وه‌ -بڵێین، بۆ ئه‌وه‌ی ببنه‌ مزگینده‌ر یان قه‌شه‌ یان کارمه‌ندی فریاگوزاری فول تایم. ئه‌وه‌ش تیگه‌یشته‌تێکی هه‌له‌ی بنه‌په‌تی ده‌بێت له‌وه‌ی که جه‌نگه‌که له‌ کوێدا ده‌کرێت. بێگومان جه‌نگه‌کان له‌ پرووی پۆحیه‌وه‌یه (به‌بێ بۆمب و تیروکه‌وان) بۆ گه‌لانی مزگینی پینه‌گه‌یشته‌ووی جیهان که پاشای پاشاکان مه‌سیح «سه‌ربازه‌» خۆنه‌ویسته‌کانی خۆی به‌ ئینجیلی ئاشتییه‌وه‌ ناردوه‌ و خه‌ریکه‌ گه‌لێکی به‌خته‌وه‌ر بۆ خۆی کو‌ده‌کاته‌وه‌. ئه‌مه‌ کاری پیرۆزی ئه‌رکی بێسنووری نێردراوه‌تییه‌کانه‌. دواتر ده‌لێم که بانگه‌وازیکی شایسته‌یه‌؛ وه‌ نوێژ ده‌که‌م هه‌زارانی وه‌ک ئێوه‌ که ئه‌م کتێبه‌ ده‌خوێننه‌وه‌ بیهیستن و بچنه‌ ئه‌و هیلانه‌ی پێشه‌وه‌.

جه‌نگه‌که، جه‌نگی سنوور و جوگرافیا نییه

به‌لام هه‌له‌ مه‌که‌ن، ئه‌و «جه‌نگ»ه‌ی که له‌ می‌شکمدایه‌ کاتیک باس له‌ «بیرکردنه‌وه‌ی سه‌رده‌می جه‌نگ» یان «شێوازی ژبانی سه‌رده‌می جه‌نگ» ده‌که‌م، به‌ درێژایی هیله‌ جوگرافیه‌کان نا‌پروات. سه‌ره‌تا به‌ درێژایی هیلی نیوان چاکه‌ و خراپه‌ له‌ دلی هه‌موو مرو‌فیکدا، به‌ تایبه‌ت له‌ دلی شوێنکه‌وتووانی مه‌سیحه‌ که له‌وێ مه‌سیح داواکاری خۆی خسته‌وته‌ مه‌ترسییه‌وه‌، وه‌ مه‌به‌ستی ئه‌وه‌یه‌ به‌ ته‌واوی سه‌رکه‌وتوو ییت، شه‌رکه‌ پرووده‌دات. «جه‌نگ» به‌ درێژایی هیلی نیوان گوناوه‌ و راستدروستی له‌ هه‌موو خێزانیکیدا پرووده‌دات. له‌ هه‌موو قوتابخانه‌یه‌کدا به‌ درێژایی هیلی نیوان راستی و درۆ شه‌ر پرووده‌دات... له‌نیوان دادپه‌روه‌ری و نادادپه‌روه‌ری له‌ هه‌موو ده‌سه‌لاتی یاسادانان... له‌نیوان ده‌ستپاکی و گه‌نده‌لی له‌ هه‌موو فه‌رمانگه‌یه‌کدا... له‌نیوان خۆشه‌ویستی و رق له‌ هه‌موو نه‌ته‌وه‌یه‌کدا... له‌نیوان خۆنزمکردنه‌وه‌ و خۆبه‌زلزانی له‌ هه‌موو یانه‌یه‌کی وه‌رزشیدا... له‌نیوان جوان و ناشرینه‌کان له‌ هه‌موو هونه‌ریکدا... له‌نیوان باوه‌ری راست و باوه‌ری هه‌له‌ له‌ هه‌موو کلێسایه‌کدا... وه‌ له‌نیوان ته‌مه‌لی و کۆششی نیوان پشووه‌کانی قاوه‌خواردنه‌وه‌ی کاردا. شه‌ری راستی و باوه‌ر و خۆشه‌ویستی له‌ هه‌ریه‌کیک له‌و به‌رانه‌دا به‌فیرۆدان نییه‌.

جه‌نگه‌که به پله‌ی یه‌که‌م شه‌ری خاک و جه‌نگی جه‌سته‌یی نییه- هه‌رچه‌نده سه‌رکه‌وتن و شکسته‌کانی کاریه‌ری جه‌سته‌ییان هه‌یه. بۆیه پیشه‌ی دونیایی مه‌سیحیه‌کان ناوچه‌یه‌کی جه‌نگه. نه‌یارانی رۆحی هه‌ن که ده‌بی شکستیان پی بهینن (واتا رۆحی خراپه و گونا، نه‌ک مرۆفه‌کان)؛ وه خاکیکی به‌رزی ره‌وشتی جوان هه‌یه که ده‌بی‌ت بۆ شکۆمه‌ندی خودا به‌ده‌ست بهین‌ت. ژیا‌نت به‌فیرو ناده‌یت له‌و شوینه‌ی که کار ده‌که‌یت، به‌لام چۆن و بۆچی.

دونیا‌یی بوون خراپ نییه، به‌لام ستراتیژییه

تکایه له ده‌سته‌واژه‌ی «پیشه‌ی دونیایی» دا هیچ به‌راوردیکی نارۆحی یان که‌متر مه‌به‌ستن به «پیشه‌ی کلێسا» یان «پیشه‌ی مزگینه‌در» یان «پیشه‌ی رۆحی». مه‌به‌ستم ته‌نها ئه‌و پیشانه‌یه که له رۆوی پیکهاته‌یه‌وه په‌یوه‌ست نین به کلێساوه. شتیک هه‌یه له‌ناو جیهاندا‌یه به‌لام له جیهان نییه، وه‌ک عیسا له نوێژکردنیدا فیری کرد که‌وا له یۆحه‌نا ۱۷: ۱۵-۱۶ هاتوو، «داوا ناکه‌م له جیهاندا بیانه‌یه‌وه، به‌لکو له شه‌یتان بیان‌ریزی. ئه‌وان هه‌ی جیهان نین، وه‌ک منیش هه‌ی جیهان نیم.» که‌واته مه‌به‌ستی عیسا ئه‌وه‌یه که قوتابییه‌کانی له جیهاندا بهیننه‌وه (ئه‌مه‌یه مه‌به‌ستم له «پیشه‌ی دونیایی»)، به‌لام ئه‌وان «له جیهان» نین (هه‌ر بۆیه ده‌لیم ئیمه له جه‌نگیکدا‌ین).

مارتن لوتیر فی‌رکارییه‌کانی کتییی پی‌رۆزی قه‌شه‌یی هه‌موو باوه‌ردارانی به مه‌سیح وه‌رگرتوه و هیللی رۆحی جیا‌وازی له‌تیوان که‌سانی رۆحانی و خه‌لکی ئاساییدا دامالی و هه‌لی‌گرت. ئه‌و رازی بوو که بانگه‌وازی کلێسا و بانگه‌وازی دونیایی هه‌یه. به‌لام شی‌وازی جیا‌کردنه‌وه‌یان له‌سه‌ر بنه‌مای نایابی هیچ «پینگه‌یه‌کی رۆحی» نه‌بووه.

”ئه‌مه ته‌نها دا‌هینانیکی مرۆفانه‌یه که پاپا و قه‌شه و شوان و خزمه‌تکاره‌کان ده‌بی ناویان لێ بن‌یت «پینگه‌ی رۆحی»؛ وه شازاده‌کان، ئا‌غا‌کان، پیشه‌وانان و جووتیاران به «پینگه‌ی دونیایی» ناوبرین. به‌پراستی ئه‌وه بریکی باشه له درۆ و دوو‌پروویی... هه‌موو باوه‌رداران به مه‌سیح به‌پراستی له دۆخی «پینگه‌ی رۆحی» دان و له نێوانیدا هیچ جیا‌وازییه‌ک نییه جگه له پۆست... بۆ ئه‌وه‌ی هیشتا‌روونتر بیت. ئه‌گه‌ر کۆمه‌له‌یه‌کی بچووک له که‌سانی ئاسایی باوه‌ردار به مه‌سیحی خواپه‌رست به دیل بگیرین و له بیابانی‌کدا دا‌برین، وه له نێواندا هیچ قه‌شه‌یه‌کیان نه‌بوو که له‌لایه‌ن قه‌شه‌یه‌کی دیکه‌وه پی‌رۆزکراییت، وه ئه‌گه‌ر له‌وێ له بیابانه‌که‌دا ریک‌بکه‌ون له‌سه‌ر هه‌لی‌ژاردنی یه‌کی‌ک له خۆیان، خێزانداریان سه‌لت، وه... ئه‌گه‌ر پۆستی له‌ناوه‌ه‌لکیشان و وتاردان و بی‌ه‌ری‌کردن و بانگه‌شه‌ بخاته ئه‌ستۆی خۆی، پیا‌ویکی له‌و جو‌ره به‌پراستی ده‌بی‌ته قه‌شه وه‌ک ئه‌وه‌ی

هه‌موو قه‌شه و پاپاکان پیرۆزبان کردییت... به‌راستی جیاوازی نییه له‌نیوان که‌سانی ئاسایی و قه‌شه، شازاده و قه‌شه، «پۆحی» و «دونایی»، وه‌ک خۆیان پێیان ده‌لێن، ته‌نها جیاوازی پۆست و کار نه‌بییت... پینه‌دۆز، ئاسنگەر، جووتیار، هه‌ریه‌که‌یان کار و نووسینگه‌ی پیشه‌که‌ی خۆیان هه‌یه و له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا هه‌موویان وه‌ک قه‌شه و شوانیک پیرۆزن و هه‌ر که‌سیک به‌ پێگه‌ی کار یان نووسینگه‌ی خۆی ده‌بییت سوودی هه‌بییت و خزمه‌ت به‌ که‌سانی دیکه‌ بکات، که‌ له‌مه‌دا په‌نگه‌ چه‌ندین جووری کار بوو خۆشگوزهرانی جه‌سته‌یی و پۆحی کۆمه‌لگا ئه‌نجام بدرییت، ته‌نانه‌ت وه‌ک چۆن هه‌موو ئه‌ندامانی جه‌سته‌ خزمه‌ت به‌ یه‌کتری ده‌کهن.^{۳۷}

کتییی پیرۆز به‌ پوونی باس له‌وه‌ ده‌کات که‌ ویستی خودا ئه‌وه‌یه‌ گه‌له‌که‌ی وه‌ک خۆی بن و پووناکیان له‌نیو هه‌موو مه‌ودای پیشه‌ دوناییه‌کاندا بدره‌وشیته‌وه. گروهه‌ داخراوه‌کانی باوه‌رداران به‌ مه‌سیح که‌ ته‌نها له‌گه‌ڵ باوه‌رداران ده‌ژین و ته‌نها له‌گه‌ڵ باوه‌رداران کار ده‌کهن، هه‌موو مه‌به‌ستی خودا له‌ جیهاندا به‌دی ناهێن. ئه‌مه‌ش به‌و واتایه‌ نییه‌ که‌ هه‌بوونی فه‌رمانگه‌ یان ئه‌نجومه‌نه‌کانی باوه‌ردار به‌ مه‌سیح یان بنکه‌ی پێخراوه‌ باوه‌رداره‌کان به‌ مه‌سیح هه‌لێن. واتای ئه‌وه‌یه‌ که‌ ئه‌وان ناوازه‌ن. زۆرینه‌ی په‌های باوه‌رداران به‌ مه‌سیح مه‌به‌ستیان ئه‌وه‌یه‌ له‌ جیهاندا بژین و له‌نیو بێباوه‌راندان کار بکهن. ئه‌مه‌ «نووسینگه‌ی» ی ئه‌وانه‌، «بانگه‌واز» ی ئه‌وانه‌، وه‌ک لۆته‌ر ده‌لێت. ئێمه‌ دواتر له‌ به‌شه‌کانی داها‌تووی ئه‌م کتێبه‌دا ده‌بینین که‌ بۆچی ئه‌مه‌ ویستی خودایه‌.

هاوبه‌شکردنی گا له‌گه‌ڵ خه‌لک

ناییت هه‌موو که‌سیک مزگینیده‌ر یان قه‌شه‌ بییت. ده‌بییت هاوبه‌شی له‌نیوان پۆشتووان و نێردراواندا هه‌بییت. سه‌باره‌ت به‌ قه‌شه‌کان له‌ کلێسادا پۆلس ده‌لێت: «له‌ کاتی گیره‌کردن ده‌می گا مه‌گره‌» (یه‌که‌م تیمۆساوس ۵: ۱۸)، واتا: مووچه‌ی قه‌شه‌که‌ت بده‌. به‌لام ئه‌مه‌ واتای ئه‌وه‌ ده‌گه‌یه‌نیت که‌ هه‌ندیک که‌س ده‌بی دانه‌ویڵه‌ به‌ده‌ست به‌یئن بوو ئه‌وه‌ی بیخه‌نه‌ ژێر لوتی گا هه‌ژاره‌که‌وه‌ که‌ بیخوات. هه‌روه‌ها ئه‌مه‌ نه‌خشه‌یه‌ بۆ مزگینیده‌ران له‌ په‌یمانی نویدا. «هه‌ول بده‌ زیناسی پارێزه‌ر و ئه‌پۆلۆس بنێری، تا‌کو پێو‌ستیان به‌ هیچ نه‌بییت» (تیتۆس ۳: ۱۳). به‌ واتایه‌کی دیکه‌، ناییت هه‌موو که‌سیک له‌گه‌ڵ پۆلسدا بچیت بۆ خزمه‌تکردن؛ هه‌ندیکیان له‌دوای خۆیان مێننه‌وه‌ و کار بکهن بۆ ئه‌وه‌ی پێداویستی ئه‌وانه‌ دا‌بین بکهن که‌ ده‌رۆن. به‌ هه‌مان شیوه‌ پۆلس پلانی دانا بۆ ئه‌وه‌ی کاتیک به‌ره‌و ئیسپانیا ده‌رۆشیت کلێسای رۆمانی بنکه‌ی دا‌بینکردن بییت بۆ ئه‌و: «ده‌مه‌وی له‌ کاتی رۆشیتتم بۆ ئیسپانیا سه‌ردان‌تان بکه‌م. هیوادارم به‌لاتاندا تێپه‌رم

و بتانینم، دواى ئه وهى چيژم له بينستان وه رگرت، ئه گهر بو ماوه يه كى كورتيش بيت، ئوميد هوارم بو ئه وييم به پييكه» (رؤما ۱۵: ۲۴).

ئهو گريمانه ي ئه وه ده كات كه بو قازانچ دامه زراون تاكو بتوان به خشين بكه ن. ههر بويه به باوه پدارانى سالونيكى گوت: «به ده ستى خوتان كار بكه ن... تاكو... پيوسييان به كه س نه بيت» (يه كه م سالونيكى ۴: ۱۱-۱۲). له راستيدا پولس هينده له سه رقالي بيكاره كانى سالونيكى تووره بوو كه له نامه ي دووه مدا نووسى:

«كاتيك له لاتان بووين ته مبه ل نه بووين، به خوڤايى نانى كه سمان نه خواردوو، به لكو شه و و رۆژ به رهنج و ماندوو بوون كارمان كردوو، تاكو نه بينه بار بو كه ستان....» «ئه وهى كار نه كات، ناخوات.» تيمه بيستوو مانه هه نديكتان به ته مبه لى ده ژين و كار ناكه ن و خوتان له كاروبارى كه سانى ديكه دا هه لده قورتيتن.» (دووه م سالونيكى ۳: ۷-۱۱)

به هه مان شيوه به ئه فه سو سيه كانى گوت: «دز ئيتر با دزى نه كات، به لكو با رهنج بدات و به ده ستى خو ي ئيشيكي پاك بكات، تاكو هه ييت بداته ئه وهى پيويستى پييه تى» (ئه فه سو س ۴: ۲۸).

له كار هه تدا مپنه ره وه، "له گه ل خودا"

بانگه وازى باوه ر به مه سيح بانگه وازي ك نه بوو بو وازه ينان له پيشه دونيا ييه كه ت. ئه وه خاله روونه كه ي (يه كه م كوژنسوس ۷: ۱۷-۲۴) بوو. پولس له وي دا فيركاريه كانى به م وشانه پوخت ده كاته وه: «خوشكان، برايان، با هه ركه سيك به و شيويه له گه ل خودا مپيتته وه كه تيدا بووه له و كاته ي بانگكراوه» (ئا يه تى ۲۴). پولس پروانگه يه كى به رزى هه بوو بو خودا ي په روهر دگار - كه خودا به شيويه كى سه روهرانه ببيا وه په كانى "ته رخان كردوو" يان "بانگي كردون" بو پوستيك له ژياندا كه گوڤانكارييان كاريگه ريبه كى به رچاوى هه بيت له سه ر شكومه ندى ئه و. «له گه ل ئه وه شدا، با هه ر يه كي ك به پيى ئه و به شه ي مه سيحى خاوه ن شكو پيدا وه و به و شيويه يه كه خودا بانگى كردوو بژييت، له هه موو كليساكان ئاوا فه رمان ده ده م» (ئا يه تى ۱۷). مه به ستى پولس ئه وه نيبه كه گوڤرينى كار له ژيانى باوه ردار به مه سيح هه ليه - ئه گه رنا كه س نه يده توانى بيتته قه شه يان ئيردراويكى مزگينيدهر جگه له كه سانى زور گهنج (به پيچه وان ه ي عيسا كه له ته مهنى سى سالايدا له دارتاشيه وه گوڤا بو خزمه تكردنى به ته واوى كات، لوقا ۳: ۲۳). مه به ستى پولس ئه وه يه كه كاتيك گوڤراوين نابيت باز بده ين بو ئه و ئه نجامه، كه ده بيت كار هه م بگوڤرديت. به لكو بيركردنه و هه مان ئه وه بيت، خودا منى خستوته ئيره، ئيستاش ده بى به هاى ئه و له م كار هه دا نيشان بده م. وه ك له ئايه تى ۲۴ دا ها توه و،

«هه‌رکه‌سیک به‌و شی‌وه‌یه له‌گه‌ل خودا به‌ئینه‌وه که تێیدا بووه له‌و کاته‌ی بانگ‌کراوه.»
 بۆیه پرسیاره سووتینه‌ره که بۆ زۆربه‌ی شوێنکه‌وتووانی مه‌سیح ده‌بێت ئه‌وه بێت:
 چون ژيانم له بانگه‌وازه دونیایه‌که‌مدا بۆ شکۆمه‌ندی خودا هه‌ژمارد ده‌کریت؟ من
 له هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی که له‌م کتێبه‌دا هه‌تا ئیستا گوتراوه، گریمان هه‌که‌م که
 ئامانجی ژيان وه‌ک یه‌که، جا چ له‌ پێشه‌یه‌کی دونیاییدا بێت یان له‌ پێشه‌ی کلێسا یان
 مزگینده‌ریدا بێت. ئامانجمان ئه‌وه‌یه که به‌ خۆش‌حالییه‌وه مه‌سیح شکۆمه‌ند بکه‌ین
 -له هه‌موو کاره‌که‌ماندا شکۆدار ده‌ربکه‌وێت. شانازیکردن ته‌نها له‌ خاچدا، ئامانجمان
 ئه‌وه‌یه به‌ شی‌وازی کارکردنمان چێژ له‌ شکۆدارکردنی ئه‌و وه‌ربگرین. پرسیاره‌که ئه‌وه‌یه،
 چون ئه‌مه بکه‌ین؟ کتێبی پیرۆز به‌ لانیکه‌م ئاماژه به‌ شه‌ش وه‌لام ده‌کات.

۱. ده‌توانین له‌ کاره‌ دونیایه‌که‌ماندا خودا شکۆدار بکه‌ین له‌ ڕێگه‌ی ئه‌و هاوڕێیه‌تییه‌وه‌ی
 که به‌ درێژایی ڕۆژ له هه‌موو کاره‌که‌ماندا له‌گه‌ل خودا چێژی لێ وه‌رده‌گرین.

به‌ واتایه‌کی دیکه‌ ئێمه‌ کاتیک گوێ له‌ ده‌نگی خودا ده‌گرین چێژ له هه‌بوونی
 وه‌رده‌گرین، وه‌ قسه‌ی له‌گه‌ل ده‌که‌ین، وه هه‌موو بارگراڤیه‌که‌مان ده‌خه‌ینه سه‌ری، وه
 ئه‌زموونی ڕێنمایی و خه‌مخۆرییه‌که‌ی ده‌که‌ین. ئاماژه‌ی کتێبی پیرۆز بۆ ئه‌م ڕاستیه‌ له
 یه‌که‌م کۆرنسۆس ۷: ۲۴ هه‌یه. کاتیک باوه‌رت به‌ مه‌سیح هیئا، له‌ کاره‌که‌تدا به‌ئینه‌ره‌وه و
 چێژ له‌ ئاماده‌بوونی خودا وه‌ربگره. واتا: «هه‌ریه‌که له هه‌ر بارودۆخیکدا بانگ بکریت،
 با له‌وێ له‌گه‌ل خودادا به‌ئینه‌ره‌وه.» ئه‌م دوو وشه‌ی کۆتایی گرنگن. باوه‌رداران به‌ مه‌سیح
 ته‌نها ناچنه سه‌ر کاره‌کانیان. ئه‌وان ده‌چن بۆ کارکردن «له‌گه‌ل خودا.» ئه‌وان به‌ ته‌نها
 کار ناکه‌ن. ئه‌وان کاری خۆیان «له‌گه‌ل خودا» ئه‌نجام ده‌ده‌ن. خودا له‌گه‌ڵیاندایه‌.

زیاتر له‌ به‌ئینه‌ی که‌سی

ئه‌مه هه‌مان ئه‌و به‌ئینه‌ گشتیانه‌ نییه که به هه‌موو کلێسا وه‌ک یه‌ک دراوان. خودا
 به‌ئین به‌ کلێسا ده‌دات به‌ شی‌وه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تی، «تێیاندا نیشه‌جێ ده‌بم و له‌گه‌ڵیان
 ده‌ڕۆم، ده‌بم به‌ خودای ئه‌وان و ئه‌وانیش ده‌بن به‌ گه‌لی من» (دووهم کۆرنسۆس
 ۱۶: ۱). به‌ئین بۆ تۆ له‌ کاره‌ دونیایه‌که‌تدا جیاوازه. کاتیک که‌سه پیرۆزه‌کان له‌ کاره‌
 دونیایه‌که‌یاندا له‌ کاردان، په‌رش و بلاو ده‌بنه‌وه. له‌ کلێسادا پێکه‌وه نین. که‌واته
 فره‌مانی «له‌گه‌ل خودا له‌وێ به‌ئینه‌ره‌وه» به‌ئینه‌ی که‌سه که‌سه پێکه‌وه نین. که‌واته
 شی‌وه‌یه‌کی که‌سی و تاک له‌ کاره‌که‌تدا بزانیت.

وه‌ک هه‌ناسه‌دانی به‌رده‌وام سوپاس بۆ خودا له هه‌موو شتیکدا

یه‌کێک له‌ ڕێگاکانی چێژه‌رگرتن له‌ ئاماده‌بوون و هاوبه‌شی خودا له‌ ڕێگه‌ی

هۆشیاری سوپاسگوزارییه وهیه که توانای تۆ بۆ ئه نجامدانی ههر کاریک به ههر شیویهک، له وانهش ئهم کاره، به هۆی نیعمهتی ئه وه وهیه. «ئه و خۆی ژيان و هه ناسه و هه موو شتیک به هه مووان ده به خشیّت» (کردار ۱۷: ۲۵). هه موو تواناکانی بینین و بیستن و ده ست لێدان، هه موو تواناکانی جوو له ییت به ده ست و پیت، هه موو کرداره ده روونییه کانت بۆ چاودێریکردن و رێکخستن و هه لسه نگاندن، هه موو ئه و لێها توو یانهی که وا ده کهن له م کاره تایبه ته دا باش بیت - هه موو ئهم شتانه به خشیته کانی خودان. زانینی ئهمه ده کریّت پرت بکات له هه سترکردن به سوپاسگوزاری بهردهوام که له نوێژدا پێشکesh به خودا ده کریّت. «ئه ی خودای پهروهردگارم، به هه موو دلّه وه ستایشت ده کهم، هه تاهه تایه ناوت شکۆدار ده کهم» (زه بووره کان ۸۶: ۱۲). هه ندیک جار سه رسوپمانی ئه وه ی که خودا کییه له ئیمه دا و له کاتی کارکردندا به ئاگادێینه وه، ئیمهش به چرپه یه ک ستایشی ده کهین و ده لێین: «ئه ی گیانی من، ستایشی یه زدان بکه. ئه ی یه زدانی پهروهردگارم، تۆ زۆر مه زنیّت! شکۆمه ندی و پایه به رزیت له بهرکردووه» (زه بووره کان ۱۰۴: ۱).

کاتی که ئه وه هۆشیارییه زیاد ده کهیت که بۆ ئهمهش پشت به خودا ده به ستیت بۆ هه موو خوله کیکی داها تووی ژيان و بۆ هه موو ئه و یارمه تیانه ی که پێویسته، سوپاسگوزاریت ده رێژته ناو باوه رت بۆ ههر ساتیکی داها توو و بۆ ماوه ی رۆژ و هه فته و مانگ و ساڵ و ده یه سالی ک. ئهمهش باوه ره به نیعمه تی داها توو. ده کریّت به نوێژکردن بۆ خودا به وشه ی کتیبی پیرۆز بیت وه ک ئهمه؛ «ئه ی یه زدان، من پشتم به تۆ به ستووه، ده لیم: «تۆ خودای منیت.»» (زه بووره کان ۳۱: ۱۴). یان ده توانیت بلیت: «به هۆی خۆشه ویستی نه گۆری یه زدانه که له ناونه چووین، چونکه به زه ییه که ی ته واو نابیت. ئه وانه ت هه موو به یانییه ک نوین؛ دلّسو زییه که ت چه ند گه وریه» (شینه کانی یه رمیا ۳: ۲۲-۲۳).

بردنی به لێنه کانی خودا بۆ شوینی کارکردن

پشتگیریکردن له م سوپاسگوزارییه و ستایش و متمان به به لێنه کانی خودان که ده توانیت هه موو رۆژیک بیه یته شوینی کاره که ت - نوسراوه کانی کتیبی پیرۆز له میشکدا هه لگیراون. ئهمه ئه و شیوازه یه که خودا به درێژایی رۆژ قسه ت له گه ل ده کات. هانتان ده دات و ده لیت: «مه ترسه، چونکه له گه ل تدام، مه په شوک، چونکه من خودای تۆم. به هیزت ده کهم و یارمه تیت ده ده م، به ده ستی راستی دادپه روه ریم پشتیوانیت ده کهم» (ئیشایا ۴۱: ۱۰). بیرت ده خاته وه که ئالنگارییه کی پاشنیوه رۆ زۆر قورس نییه بۆی که به رپوه ی ببات: «من یه زدانم، خودای هه موو ئاده میزاد، ئایا هیچ شتیک هه یه بۆ من

قورس بیټ؟» (یهرمیا ۳۲: ۲۷). پیټ ده لیت نیگه ران مه به، به لکو هه رچی پئویست پیټ داوای لی بکه (فیلیپی ۴: ۶)، وه ده لیت: «هموو خه میکتان به خودا بسپرن، چونکه نهو بابیه ختان پیده دات» (یه کهم په ترۆس ۵: ۷). وه به لیت دهادت که به دریزایی رۆژه که ریتماییت بکات: «من فیرت ده کهم و ریتماییت ده کهم بو نهو ریتگاهی که ده بیت پیندا برۆیت، ئامۆژگاریت ده کهم و چاودیریت ده کهم» (زه بووره کان ۳۲: ۸).

به م شیویه ئیمه هاوبه شی له گه ل خودا ده کهین، له ریتگاهی وشه که به وه گوئی لیده گرین و سوپاسی ده کهین و ستایشی ده کهین و بانگی ده کهین بو هه موو نهو شتانه ی که پئویستمانه. نهو شه ره فیکه بو خودا نه گه ر به م شیویه له کاره دونیایه که تدا «له گه ل خودا» به یتیه وه. نه مه ژیانیکی به فیرۆچوو نییه. خودا دلخۆشه به وه ی متمانه ی پئ بکریټ و چیرزی لیوه ربگریټ. نه مه به های نهو نیشان دهادت. وه کاتیک به بیري خۆمان ده یتینه وه که هیچ کام له م نیعمه ته شایستانه ناتوانن هی ئیمه بن جگه له مردنی مه سیح له شوینی ئیمه، هه موو ترپه یه کی دلمان ده بیته دلخۆشی له خودادا، ده بیته شانازیکردن به خاچ.

۲. ئیمه له پیشه دونیایه کاغاندا مه سیح شکۆدار ده کهین به دلخۆشی و متمانه وه پلانی خودای بالاده ست له داهیتان و پیشه سازیماندا داده ریزین.

یارمه تیده ر ده بیت که بپرسین مروڤ چۆن جیاوازه له سه گی ئاوی و کۆتر و جالجالۆکه و میرووله. یارمه تیده ره بو گه یشتن به کرۆکی نه وه ی که مروڤه کان چۆن به کاره کانیا ن ریز له خودا ده گرن. نه م بوونه وه رانه زۆر زه حمه تکیشتن و شتی زۆر ئالۆز و سه رسورپه یتیه ر دروست ده کهن. که واته ده بیت کاری ئیمه زیاتر ریزگرتن له خودا بیت له م جوړه داهیتان و پیشه سازییانه دا -مه گه ر ئاماده نه بین بلین که ئیمه به کاره کاغان خودا شکۆمهن ده کهین که جیاوازی نابیت له گه ل کاری ئازه له کان.

نوینه ره کانی خودا زه وی ده خه نه ژیر رکیفیانه وه بو شکۆمهن دی خوی

جیاوازی چییه؟ یه کهم وشه کانی کتییی پیروژ سه باره ت به دروستکردنی مروڤ له به رچاو بگرن. «خودا مروڤی له سه ر وینه ی خوی به دیه یتنا، له سه ر وینه ی خودی خوی به دیه یتنا، به یتیر و می به دیه یتنا. خودا به ره که تداري کردن و پی فهرموون: «به ردار بن و زۆر بن و زه وی پر بکه ن و بیخه نه ژیر رکیفتمان وه. ده سه لاتدار بن به سه ر ماسی ده ریا و بالنده ی ئاسمان و به سه ر هه موو بوونه وه ریکی زیندوودا که له سه ر زه وی ده جولیتیه وه» (په یدا بوون ۱: ۲۷-۲۸). دروستکردمان به وینه ی خودا راسته وخۆ به ره و ئیمتياز و نه رکمان ده بات که زه وی بخه ینه ژیر رکیفی خۆمانه وه و هوکمرانیمان

به سهریدا هه بیټ. به واتایه کی دیکه پټووسته سهرقالی تیگه‌یشتن و شیوه‌دان و دارشتن و به کاره‌ینانی دروستکراوه‌کانی خودا بین به شیوه‌یک که سهرنجه‌مان بو به‌های ئه و رابکیشریټ و بو په‌رستنی خودا به‌ئاگا به‌ئیتته‌وه.

له‌سهر وینه‌ی خودا بوون لانیکه‌م به و واتایه‌یه که ئیمه وینای خودا بکه‌ین. پټووسته په‌نگدانه‌وه‌ی ئه‌وه بین که ئه و به‌پاستی چۆنه. وه پټووسته ئه‌وه بکه‌ین نه‌ک بو ئه‌وه‌ی خۆمان گه‌وره‌هه‌ریکه‌وین (وه‌ک وینه‌گر) به‌لکو بو ئه‌وه‌ی ئه و گه‌وره‌هه‌ریکه‌وټ (وه‌ک به‌دیپهنه‌ر). خه‌لک وینه‌ی که‌سه به‌ناوبانگه‌کان دروست ده‌که‌ن بو ئه‌وه‌ی پزیزان لی بگرن. خودا مروّقی به وینه‌ی خۆی دروست کردوووه بو ئه‌وه‌ی له‌پښه‌ی ئه و کاره‌ی که مروّف ده‌یکات ببیزټ و چټی لی وه‌ریگیدریټ و پزیز لی بگیریټ.

پاشان خودا گوتی پیش هه‌موو شتیک ئه‌وه‌ی مروّف ده‌یکات، کاره. زه‌وی ژێرده‌سته ده‌کات و هوکمرانی به‌سهر زه‌ویدا ده‌کات. ئه‌مه‌ش ئه‌وه ده‌گه‌یه‌نیت که به‌شتیک له واتای مروّقبوون ئه‌وه‌یه هوکمرانی به‌سهر دروستکراوه‌کاندا هه‌بیټ و شیوه و ریکوپیک و دیزاینیک به‌جیهان بدات که په‌نگدانه‌وه‌ی پاستی و جوانی خودا بیټ. خودا مروّف ده‌کاته جیگری فه‌رمانه‌وای خۆی و ماف و توانای هاوشیوه‌ی خودای پی ده‌به‌خشیت بو ئه‌وه‌ی جیهان بخاته ژیر رکیفیه‌وه -بو ئه‌وه‌ی به‌کاربه‌یټیت و شیوه‌ی بدات بو مه‌به‌ستی باش، به‌تایه‌تی به‌مه‌به‌ستی شکۆداربوونی به‌دیپهنه‌ره‌که‌ی.

کار نه‌فهرت نییه؛ بټسوودی نه‌فهرته

که‌واته ئه‌گه‌ر له‌هه‌موو پښه‌یه‌ک بو دواوه‌ بگه‌رټته‌وه، پیش سهرچاوه‌ی گوناوه، هیچ واتایه‌کی نه‌رټنی سه‌باره‌ت به‌کاری دنیایی نییه. به‌پټی سپاره‌ی په‌یدابوون ۲:۲، خودا خۆی له‌کاری به‌دیپهنانیدا پشوو ده‌دات، ئه‌مه‌ش ئه‌وه ده‌گه‌یه‌نیت که کار شتیک باشه و هاوشیوه‌یی خودایه. وه به‌ردی سه‌ره‌کی ئه و کاره خودایه مروّف بوو، بوونه‌وه‌ریک به وینه‌ی خودا خۆی که بو درټزه‌دان به‌کاری هوکمرانی و دارشتن و شیوه‌دانی به‌دیپهنه‌راوان دارټزراوو. بویه له‌کرۆکی واتای کاردا داهټانه. ئه‌گه‌ر تو خودا بیټ، کاره‌که‌ت ئه‌وه‌یه له‌هیچه‌وه به‌دیپهنیت. ئه‌گه‌ر تو خودا نیت، به‌لکو وه‌ک خودا بیټ -واتا ئه‌گه‌ر مروّف بیټ- کاره‌که‌ت ئه‌وه‌یه که ئه‌وه‌ی خودا دروستی کردوووه وه‌ریگریټ و شیوه‌ی پینده‌یت و به‌کاری به‌یټیت بو ئه‌وه‌ی خودا شکۆدار ده‌ریکه‌وټ.

چۆن جیاوازی له‌ناژه‌لی قوندس

به‌لام لیره‌دایه‌ ناژه‌لی قوندس دټه‌ ناو بابته‌که‌وه، قوندس‌یک ده‌وربه‌ری خۆی ده‌خاته ژیر رکیفی خۆیه‌وه و به‌نداویک دروست ده‌کات و مالټیک دروست ده‌کات

بۆ مەبەستىكى باش، پىدەچىت چىژ لە كارەكانى وەربرىت؛ وه تەنانەت كۆشش و لىھاتوويى ئازەلىكى قوندسىش پەنگدانەوہى شكۆمەندى دانايى خودايە.

هەموو شتىكى گەشاوہ و جوان،

هەموو بوونەوہرىكى گەورە و بچووك،

هەموو شتىكى ژىر و سەرسوڤھىنەر،

يەزدانى پەروەردگار هەمووى بەدھيئنا.^{۳۸}

وہ خودا لە هەمووياندا شكۆمەندە. «با ڤووبارەكان چەپلە لىدەن... چياكان هەلەلە لىدەن... [و] ئاسمان باسى شكۆمەندى خودا دەكات» (زەبوورەكان ۹۸: ۸؛ ۱۹: ۱). كەواتە جياوازي مەروڤ لە شوينى كار و قوندس لە شوينى كاردا چيە؟ يان بۆ ئەو بابەتانەى، هەنگىك يان كۆترىك يان مېروولەيەك؟ هەموويان بە زەحمەت كار دەكەن؛ دەورەبەرەكەيان ملكەچ دەكەن و شىوہى پىدەدەن بۆ پىكھاتەى سەرسوڤھىنەر كە خزمەت بە مەبەستى باش دەكەن. جياوازيەكە ئەوہىە مەروڤ لە ڤووى ڤەوشتيەوہ خوئاگادارە و لەسەر بنەماى پالئەرىك هەلېژاردن دەربارەى كارەكانى دەكات كە ڤەنگە ڤىژ لە خودا بگريت يان نەگريت.

هېچ قوندس يان هەنگ يان كۆتر يان مېروولەيەك بە ئاگاداريەوہ پشت بە خودا نابەستيت. هېچ قوندسىك بىر لە نەخشى خودايى ڤىكخست و جوانى ناكاتەوہ و هەلېژاردنى ڤەوشتى بۆ بەدواداچوونى نايابى ناكات لەبەر ئەوہى خودا ناياب و نوازەيە. هېچ قوندسىك هەرگىز بىرى لە بەھادارى و مەبەستى خودا نەكردۆتەوہ و لەپىناو خودا ڤىر بار بەنداوىك بۆ قوندسىكى دىكە دروست بكات نەك بۆ خوئى. بەلام مەروڤ هەموو ئەم توانايانەى هەيە، چونكە ئيمە بە وئەى خودا بەدھيئتراوين. ئيمە بۆ ئەوہ دروست كراوين كە بەم شىوہىە وئەى خودا ببينين. كاتىك خودا فەرمانمان پىدەكات زەوى بخەينە ژىر ڤكىفى خوئمانەوہ -بۆ ئەوہى شىوہى پىدەين و بەكارى بهيئىن- مەبەستى ئەوہ نىيە وەكو قوندسى قرتنەر ئەنجامى بدەين. مەبەستى ئەوہىە وەك مەروڤىك ئەنجامى بدە، كەسىكى خوئاگا لە ڤەوشت كە بەرپرسيارە لە ئەنجامدانى كارەكانى بە مەبەستەوہ بۆ شكۆمەندى خودا بەدھيئنەرەكەى.

بۆ ئەوہى دلىا بين، كاتىك خودا دەماننيرىت بۆ كاركردن وەك هەلگرانى وئەى خوئى، بىرەكەمان راست هەلگەندرين، بوڤى كارگەكەمان دزە نەكەن، دەبىت سوچەكانى كەوانتەرى چىشتخانەكەمان ڤىكەن، ڤىنى نەشتەرگەرمان پاك بىت، وشەكانى نامەكەمان دورست و سەرنچراكىش بىت، وە خوراكى ژەمەكەمان تەندروست و سەرنچراكىشن بن،

چونکه خودا خودای پښخستن و جوانی و لښهاتوویییه. به لّام پشيله پاک و خاوینه، میرووله ش کوششکاره و جالجالۆکesh کاری پښکوپک و جوان بهرهم دهینیت. وه هه موویان وابسته ی خودان. بویه ده بیت کروکی کاره کامان وهک مروّف ئه وه بیت که به پشته ستنیکی هوّشیاران به هیزی خودا نه نجامیان بدهین، وه له گه پانی هوّشیاراندا بو نه خسه ی نایابی خودا بیت و به نهقه ست بو ئامانجی رهنگدانه وی شکومه ندی خودا نه نجام بدریت.

ئه نجامدانی کاری باش و خهوتنی باش

کاتیک بهم شیویه کار ده کهیت -گرنګ نییه پیشه کهت چیه- ده توانیت له کوتایی رۆژدا ههستیکی شیرینی ئارامت هه بیت. به فیرۆ نه چوووه. خودا ئیمه ی دروست نه کردووه که بیکار بین. بویه ئهوانه ی واز له بهرهمه پنیانی داهینه رانه دهینن، خوّشی کاری ئامانجدار و وابسته به خودا و جیهاتیکی دارپژراو له دهست ده دهن که رهنگدانه وهی خودا بیت. «خوّشه خهوی کارگر، کهم بخوات یان زۆر، به لّام تیری ده ولّهمه ند رۆ به خه و نادات.» (ژیرمه ندی ۵: ۱۲). جۆناسان ئیدواردز ئهمه ی به شیوه ی یاسا ده کردووه که له خوداترسی کهسی به رامبه ر به پشتگوپخستن ئه رکه دونیاییه کان دوو پرووییه. باسی ژنه کهی خو ی ده کات (“که سیک”) وهک ناوی خوازاو، بو ئه وهی پیچه وانه کهی نشان بدات:

جاریک ئه و که سه گوتی: “ئه ی چه نده باشه، به رۆژ کار بو خودا بکهیت، شه ویش له ژپړ زه رده خه نه کانیدا پال بکهویت!” ئه زموونه به رزه کان و سوّز و خو شه ویستییه ئاینیه کان به هیچ شیویه که له م که سه دا ئاماده نه بوون بو پشتگوپخستن کاروباری پپووستی بانگه وازیکی دونیایی، بو به سه ربردنی کات له خویندنه وه و نوپژکردن و مه شقه کانی دیکه ی په رستشدا به په رۆش بوو، به لّام به په رۆشییه کی زۆره وه به شداری له بازرگانی دونیادا ده کرد، وهک به شییک له خزمه تکردنی خودا؛ ئه و که سه راپیده گه یه نیت که بهم شیویه نه نجامی بدهیت، “ئه وه” به قه د نوپژکردن به سووده. ^{۳۹}

له خوداترسی کهسی راسته قینه خوړاک ده دات به کاری ئامانجداران ه ی پیشه دونیاییه کان نه ک تیکدانی. بیکاری له خاکی هاوبه شی له گه لّ خودادا گه شه ناکات. بویه ئه و که سانه ی که ژیانیان به شیویه کی سه ره کی له بیکاری یان کات به سه ربردنی بیواتادا به سه ر ده بن، به ده گمه ن وهک ئهوانه ی کار ده که ن دلخو شن. خانه نشینه کان که به راستی دلخو شن، به دوا ی پښگای داهینه رانه، به سوود و پښگرتن له خودادا گه راوون بو ئه وهی له پیناو چاکه ی مروّف و شکومه ندی خودادا چالاک و بهرهمدار میننه وه.

دونیایه کامان ئه وهیه که به شیوازی ئه نجامدانی، سهرنچراکیشی ئه و ئینجیله زیاده کات یان که م ده کاته وه که له بهردهم بیواهراندانی پیداده نیین. بیگومان گریمانه گه وره که ئه وهیه که ئه وان ده زانن ئیمه شوینکه وتووێ مه سیحین. ته وای خالی دهقه که ده شکیت ئه گهر شتیک نه بیئت بو ئه وهی کاره که مان ”پرازینته وه». بیرکردنه وه له وهی که کاره کامان خودا شکومه ند ده کات کاتیک خه لک نازانن ئیمه باوهردارین به مه سیح، وهک ئه وه وایه سه رسام بیت به پیکلامیکی کاریگهر له ته له فزیۆن که ههرگیز باسی به رهه مه که ناکات. په نگه خه لک سه رسام بن به لام نازانن چی بکرن.

لبردنی کۆسپه به ره به سته کان له بهردهم باوهر

شوینیکی دیکه ههیه که پۆلس پۆلی بیگهردی کاره کامان له پیوهندی له گه ل ئینجیلدا ده رده پریت. له یه که م سالۆنیکى ٤: ١١ به کلێسا ده لیئت: «با ئامانجی ئیوه به پرێکردنی ژیا نیکى ئارام و هیمن بیئت. سه رتان له کاری خوتاندا بیئت و به ده ستی خوتان کار بکه ن، وهک پامانسپاردوون». مه به ست لیره دا ئه وه نییه که کاره که مان ههر که سیک پرزگار بکات. بابه ته که ئه وهیه ئه گهر به باشی بژین و کار بکه ی ن، ئاسته نگه کان لاده بردرین. به واتایه کی دیکه کاری باش و راستگۆیا نه ئینجیلی پرزگار که ری خودا نییه، به لکو که سیکی فرۆشیاری ئۆتۆمبیل که باوهرداره به مه سیح گله یی له سه ر بیئت، که موکوپییه له سه ر ئینجیل و به ره به سته ک ده خاته سه ر پرێگای بینینی جوانیه کانى مه سیح. وه په نگه ته مه لى به ره به سته کی گه وره تر بیئت له تاوان. ئایا پیوسته شوینکه وتووێ مه سیح له نوسینگه کانیدا به وه که سانه بناسرین که ئه گهر کیشه یه کی تابه ته هه بیئت به چیه لای، یان بو پرسیکی پیشه یی ئالۆز به چیه لای؟ مه رج نییه بو هه ردوو کیشه به چیه لای. پاسپارده ی کتیبی پیروژ ئه وه یه: «ههر چیه که ده که ن، به دل بیکه ن، وهک بو مه سیح بیئت، نهک بو خه لکی» (کۆلۆسی ٣: ٢٣؛ پروانه ئه فه سووس ٦: ٧).

که واته پرێگه ی سییه م ئه وهیه که ئیمه له کاره دونیایه کاماندا خودا شکۆدار ده که ی ن، به هه بوونی ستانداردی به رزی نایابی و وه ها ده سته پای و نیازپاکییه کی هینده ئاشکرا که هیچ به ره به سته ک له پرێگای ئینجیلدا دانه نیین به لکو سه رنچراکیش بین بو جوانیه ته وای تیرکه ره کانى مه سیح. کاتیک به کاره کامان ئینجیل ده پرازینته وه، ژیا مان به فیرۆ ناده ی ن. وه کاتیک به بیرمان دێته وه که خودی پازاندنه وه که (کاری وابه سته به خودا، له شیوه ی خودا، شکومه ندی خودایه) به خوینی مه سیح بۆمان کپرداوه، وه ئه و جوانیه ی که ده پرازینته وه خودی ئینجیلی مردنی مه سیحه، ئه و هه موو پازاندنه وه کی ناسکمان ده بیته شانازیکردن له خاچدا.

۴. ئېمە لە کارە دونیایه کاهماندا خودا شکۆدار دەکهین به به دهستهینی پارهی پیویست بۆ ئهوهی پشت به کهسانی دیکه نه بهستین، له هه مان کاتدا سه رنجه مان له سه ر خودای یارمه تیده ری کاره کاهمانه نه ک پاداشتی دارایی.

خودا هه ر له سه ره تاوه مه بهستی ئه وه بوو که کار بۆ دابین کردنی پیدایهستیه کاهمان بکات. خودا له سه ره تاوه کار ده کات (پهیدا بوون ۲: ۲)، ئه و مرۆفانهی که به وینهی خۆی دروستی کردووه کاریان ده کرد. پێش ئه وهی گونا ه بچیه ناو دنیا، ئه و کاره بیسوود نه بوو و بیزار که ره نه بوو. به جوانی له گه ل رزق و رۆزی زۆری خودا دا په کیده گرت بۆ دابین کردنی هه موو پیویستهیه ک. زه وی ده کاته ملکه چی پیدایهستیه ماددییه کانی مرۆف به بۆ ئه وهی زه وی تیکبات (پهیدا بوون ۱: ۲۸). له سه ره تاوه مائی مرۆف باخچه یه کی پر له داری میوه بوو، نه ک کێلگه یه کی په ک به کێلدرۆ و بچینه ی. «یه زدانی پهروه ردگار هه موو ئه و جوړه دره ختانهی که له به رچا و جوان بوون و بۆ خواردن خۆش بوون له زه ویدا گه شه ی پیکرد» (پهیدا بوون ۲: ۹). نه ک هه ر ئه وه، «پروباریک له عه ده نه وه سه رچاوه ده گریت و له به ری ده روا ت بۆ ئاودانی باخچه که» (ئایه تی ۱۰).

کاریکی پر له شادی پێش کهوتنه ناو گونا ه؛ پاشان به ئاره فکر ده وه و بیزاری

له م به هه شته دا که خودا له سه ره تا دا هه موو شتیک دابین ده کات فهرمووی: «هیچ مرۆفیکیش نه بوو ئیشی جوتیاری بکات» (ئایه تی ۵). پاشان مرۆفی له زه وی دروست کرد، له دروست کردنی دا، ئاده م بووه کورپیک که له گه ل باوکیدا کار ده کات له به رپوه بردنی دروست کردندا. کرۆکی کار رزق و رۆزی ژیان نه بوو. خودا خۆی وه کو بژیو که ره رزقی به مرۆف به خشی. مرۆف ئازاد بوو، نه ک له کار، به لکو له ناو کاردا، بۆ ئه وهی دا هینه ره بیست، به بۆ ئه وهی دله راوکیی دابین کردنی خواردن و جلو به رگی هه بیست.

ئه وهی له گه ل هاتنه ناوه وهی گونا ه بۆ دنیا گوړا، ئه وه نه بوو که مرۆف ناچار بوو کار بکات، به لکو ئه و کاره له گه ل هه له کردن و بیزاری مرۆف که کهوته ناو گونا ه، قورس بوو. یه زدان به ئاده می فهرموو بوو:

«له به ره ئه وهی تۆش گویت له ژنه که ت گرت و له و دره خته ت خوارد که فهرمانم پێ کرد بویت،» ناییت لێی بخویت، «ئه و زه ویش به هۆی تۆوه نه فره ت لیکراوه. به ره نه جکی شانیش هه موو رۆزانی ژیا ن لێی ده خویت. دیکو دالت بۆ به ره مه دینیت و پروه کی کێلگه ده خویت. به ئاره قه ی ناوچه و انت نان ده خویت، هه تا ده گه ریته وه بۆ زه وی، که لیه وه وه گیراویت، له به ره ئه وهی تۆ خو لیت و بۆ خو لیش ده گه ریته وه.» (پهیدا بوون ۳: ۱۷-۱۹)

کاتیک ژن و پیاو پشت به ستن به خویان هه لېژارد و پړنمایي و پړق و پړۆزی باوکایه تی خودایان په تکرده وه، خودا ئه وانی خسته ژیر باری ئه و شته ی که هه لېانېژارد: پشت به خۆبه ستن. ده لیت له مه و دو ئه گهر بخویت له بهر ئه وه ده بیت که په نجه کیشیت و ئاره ق ده که یته وه. بویه له باخچه ی کاری پر له شادییه وه پاونران بۆ سه ر زه وی زه حمه تکیشانی دله راوکۆ. ئه وه نه فره ته ی ئه مپړۆ له ژیریدا ده ژین ئه وه نییه که ده بی کار بکه یین. نه فره ت ئه وه یه، له کاره کا ئماندا، له گه ل ماندویتی و بیزاری و به لا و دله راوکیدا ده جه نگیین. وه هه موو ئه مانه دوو هینده قورسن چونکه ئیستا هه ر به م زه حمه ته ده بیت خۆمان به زیندوویی به یلینه وه. «به په نجکیشانیش هه موو پړۆزانی ژیانیت لیتی ده خویت... به ئاره قه ی ناوچه وانیت نان ده خویت»

مه سیح نه فره تی ئیمه ی له سه ر خۆی هه لگرت، ئیمه ش ئازاد ده بین

به لام ئایا مه سیح نه هاتووه که نه فره ت له سه ر گه له که ی هه لېگریت؟ به لئی. «مه سیح ئیمه ی له نه فره تی شه ریه ت کړییه وه، به وه ی له پیناوماندا بووه نه فره ت، چونکه نوو سراوه: «چونکه نوو سراوه: هه رکه سیک له سه ر دار هه لېواسریت نه فره ت لیکراوه» (گه لاتیا ۳: ۱۳). به لام نه فره ته که به ته وای به یه کجار هه لئاگریت. خودا به قۆناغ پزگارمان ده کات. مه سیح گورزیکی له ناوبه ری له خراپه دا کاتیک له پیناو گوناھی ئیمه دا مرد و هه ستایه وه. به لام هیشتا هه موو دوژمنیک نه خراوه ته ژیر پییه وه. بۆ نمونه مردن به شیکه له وه نه فره ته ی که هه تا ئیستاش ئه زمونی ده که یین. مه سیح بۆ گه له که ی به سه ر مردندا زال بوو، به لام ئیستا ته نها به شیکي. ئیمه هیشتا ده مرین، به لام «پیوه دانی» مردن و بیپوایی مردنی له ناوبرد، چونکه گوناوه کا ئمان له مه سیحدا لیخۆشبوونی وه رگرت و ئه ویش له مردن هه ستاوه ته وه (یه که م کۆرنسۆس ۱۵: ۵۴-۵۵)! به هه مان شیوه هیشتا ده بی زۆر کار بکه یین بۆ دابینکردنی پیداو یستییه کا ئمان. مه سیح ده لیت: «خه م بۆ ژیانتان مه خوۆن که چی بخوۆن و چی بخۆنه وه؛ هه روه ها بۆ جه سته تان که چی بپۆشن. ئایا ژیان له خواردن گرنگتر نییه؟ یان جه سته له جلوبه رگ؟... باوکی ئاسمانیشتان ده زانیت پیوستیتان به هه موو ئه وانه هه یه. به لکو یه که م جار داوای پاشایه تییه که ی خودا و راستودروستییه که ی بکه ن، هه موو ئه مانه تان بۆ دابین ده کړیت.» (مه تا ۶: ۲۵، ۳۲-۳۳). ئه وه ده لیت: «وه رن بۆ لام ئه ی هه موو ماندوو و بارگرانه کان، من ده تانه سپنمه وه» (مه تا ۱۱: ۲۸). هه روه ها ده لیت: «چه سپاو و جیگیر بن. خوۆتان به ته وای بۆ کاری عیسای خاوه ن شکۆ ته رخان بکه ن، چونکه ده زانن ئه وه په نجه به فیرو ناپرات که ئیوه به یه کبوون له گه ل عیسای خاوه ن شکۆدا ده یکیشن» (یه که م کۆرنسۆس ۱۵: ۵۸). به واته یه کی دیکه خودا نایه ویت مندا له کانی بارگران بن به

بیزاری و بیسوودی و ماندوووونی خه مۆکی کار. ئەمه به شیکی زۆری ئەو نه فره تهیه که ئامانجیه تی له سهر ئیمه هه لیبرگرت، ته نانهت له م سهرده مه شدا.

هیشتا ئیره به ههشت نیه

به لام وهک چۆن مردن هه تا کو تایی ئەم سهرده مه راستیه که ده بیته، به هه مان شیوه ده بیته له م سهرده مه که وتوو هدا کار بکه یین له به رامبه ر زۆریک له به ربه سته کان که زۆرجار وا ده کات کارکردن قورس بیت. ئیمه هیشتا نه ماتوانیوه بگه رپینه وه بۆ به ههشت و له باخچه ی که سیکی دیکه دا میوه هه لیبرگین. ئەمه ئەو هه لیه که خه لکی سالۆنیک کردیان. هه ندیکیان وازیان له کاره کانیان هیئا و بیکار بوون، چونکه پیاان وابوو مه سیح زۆر به م زووانه دپته وه. وه به ههشت له نزیکیانه وه بوو. بۆیه پۆلس بۆی نووسین: «ئه وهی کار نه کات، ناخوات. ئیمه بیستوو مانه هه ندیکتان به ته مبه لی ده ژین و کار ناکه ن و خۆتان له کاروباری که سانی دیکه دا هه لده قورتینن. به ناوی عیسای مه سیحی خاوه ن شکۆه ئامۆژگاری و فه رمان به و که سانه ده که یین که به هیمنی کار بکه ن و نانی خۆیان بخۆن.» (دووم سالۆنیک ۳: ۱۰-۱۲). مروّفه به تواناکان که هه لده بژین له بیکاریدا بژین و به ره ه می ئاره قه ی که سیکی دیکه بخۆن، له یاخیووندان به رامبه ر به داریشتی خودا. ئەگه ر بتوانین ده بیته بژێوی ژیا نی خۆمان په یدا بکه یین.

که واته چۆن شوینکه وتوانی مه سیح ده توانن مه سیح شکۆدار بکه ن له کارکردندا ”بۆ په یداکردنی بژێوی خۆیان“؟ یه که م: به تامه زرویییه وه خۆگونجاندن له گه ل دیزاینی خودا بۆ ئەم سهرده مه. کرده وه یه کی گوپراهییه که رپز له ده سه لاته که ی ده گریت. دووم: به لبردنی به ربه سته کان له پیش بیئاوه راندا که وابه سته یی و ته مبه لی باوه رداران بۆ که سانی دیکه وهک به لگه یه که ده زانن که خودا که مان شایه نی شوینکه وتن نییه. «به دهستی خۆتان کار بکه ن... تا کو به لیوه شاره یی بژین له گه ل ئەوانه ی ده ره وه و پپووستیتان به که س نه بیت.» (یه که م سالۆنیک ۴: ۱۱-۱۲). ئیمه به په یداکردنی بژێوی ژیا مان رپز له خودا ده گرین، چونکه ئەمه رپگا بۆ بیئاوه ران به مه سیح پاک ده کاته وه که مه سیح به و شیوه یه بینن که به راستی هیه. باوه رداران به مه سیح بی ئامانج و بی به ره ه م، دژایه تی ئەو خودایه داهینه ر و ئامانجدار و به هیژ و میهره بانه ده که ن که خۆشمان ده ویت. ئەوانه ژیا نی خۆیان به فیرو دده دن.

بۆ خۆراکیک ئیش مه که ن که له ناوده چیت

سییه م: ئیمه به په یداکردنی بژێوی ژیا نی خۆمان خودا شکۆدار ده که یین، کاتی که سه رنجمان له سه ر قازانجی دارایی نییه، به لکو سه رنجمان له سه ر ئەو قازانجه ده بیت

که بهرهم یان خزمه تگوزاریه که مان به کۆمه لگا ده گه یه نیت. ئەمەش دژبە یه کییه. من ده لێم به لێ پێویسته پاره ی پێویست به ده ست به یێن که بتوانین پێداویستییه کا مان دا بین بکهین. به لām، نه خێر، نابێت پاره بکهینه مه بهستی سه ره کی که کاری بۆ ده کهین. یه کیک له سه رنجرا کیشترین شته کان که عیسا فه رموو یه تی ئەوه بوو: «بۆ خۆراکیک ئیش مه کهن که له ناوده چیت، به لکو بۆ خۆراکیک که بۆ ژیا نی هه تاهه تای ده مینیت هه، ئەوه ی کوری مرو ف ده تانداتی» (یوحنا ۶: ۲۷). بۆ ئەو خواردنه ی له ناو ده چیت زه حمه ت مه کیشه! «ئەو خۆراکه ی له ناوده چیت» به ساده یی به واتای هه موو خواردن و رزق و رۆزی ئاسایی دی ت. که واته ئەمه جیگه ی سه رنجه! پێده چیت ته واو پێچه وان هه ئەوه بی ت که من ده لێم. مه بهستی چییه؟

ئیمه له هه موو ئەو شتانه ی هه تا ئیستا بینوما نه ده زانی ن که عیسا مه بهستی ئەوه نییه که هه لیه بژیوی ژیا نی خۆ ت پهیدا بکهیت و نا نی خۆ ت بخۆیت. که واته دیاره مه بهستی ئەوه یه که کاتیک ئیمه کار بۆ ئەو خۆراکه ده کهین که له ناو ده چیت، ده بی ت هه ستیکی به رچاو هه بی ت که تیدا ئیمه کار بۆ ئەو خۆراکه نا کهین، به لکو بۆ شتیکی زیاتر کار ده کهین. به واتایه کی دیکه له کاره کا نتدا سه رنجت له سه ر ته نها شته مادییه کان نه بی ت. ته نها به ئاما نجی ئەو شته له ناو چو وانه کار مه که که ده توانیت به داها ته که ت بیکریت. به چاو یک کار بکه و به شیوه یه ک که ئاما نجی سه ره کی پاره نه بی ت، وه ته نها بۆ سوودی خۆ ت نه بی ت. به ئاما نجی سوود گه یان دن به خه لک کار بکه به و شته ی که دروستی ده کهیت یان ئەنجامی ده ده ی ت.

مه سیح نه فره تی کار کردنی هه لگرتو وه. ئەو زه حمه تی دله را وکیی گو رپوه به متمانه کردن به به لێنی خودا بۆ دا بین کردنی پێداویستییه کا مان (فیلیپی ۴: ۱۹) و به م شیوه یه له ناخی ئیمه دا سۆزیک ی جیاوازی له کاره کا ماندا به ئاگا هی نایه وه. ئیمه به خۆش حالیه وه روو له بانگه وازی عیسا ده کهین: سه ره تا به دوا ی شان شینی خودا و راستو دروستیه کهیدا بگه رێ، ئەو خواردنه ی له ناو ده چیت خۆ ی بۆ ت دا بین ده کات. بۆیه ئیش مه که بۆ ئەو خواردنه ی که له ناو ده چیت. ئیش بکه بۆ خۆشیوستنی مرو ف و پرێزگرتن له خودا. بیر له پێگه ی نو ئی بکه ره وه که کاره کا نت، بتوانن به ره که ت بخه نه سه ر خه لک. واز له بیر کردنه وه به شیوه یه کی سه ره کی له قازانج به ی نه، وه به شیوه یه کی سه ره کی بیر له وه بکه ره وه که بهرهم یان خزمه تگوزاریه که ت ده کری ت چه نده یار مه تیدر بی ت.

مامه له بازرگانییه کا نتان بکه ن، به لām لێیان نازاد بن

چۆن به یانیان هه لده ستیت و ده چیت ه سه ر کاره که ت نه ک بۆ ئەو خۆراکه ی له ناوده چیت- نه ک به شیوه یه کی سه ره کی بۆ قازانج؟ به راستی ئەمه دۆزینه وه یه کی

پړوحيه، له پړگه ی نوږت کړدن و بیرکړدنه وه ی زوره وه به ده ست دیت. قسه ی پرون کړدنه وه ی من نایته هوی ته وه ی روو بدات. به لام پهنه پړوخی پیروز ته م وشانه به کار به یتیت بو پیشخستنی به دوا دچوونه کت. پوئس له یه که م کورنسوس ۷: ۳۰-۳۱ گوتی که به و پیته ی تيمه له سهرده ميکدا ده ژین که هه موو شتيک به په له یه، «ته وانه ی ده گريین وه که نه گريین، ته وانه ی شادن وه که شاد نه بن، ته وانه ی ده کړن وه که مولکیان نه یت، ته وانه ی جيهان به کارده هیئن وه که هه ر به کارینه هیئن، چونکه وینه ی ته م جيهانه رووه و نه مانه.» پيم وایه ته مه شیوازیکی دیکه یه بو گوتی به لئ ئیش بکه، به لام ئیش مه که بو ته و خوراکه ی له ناوده چیت. برپو پیشه وه و بکره، به لام وه که ته وه ی هیچ کالایه کت نه یت مامه له بکه. مامه له بازرگانییه کانتان ته نجام بدنه، به لام نازاد بن لیان. ده رته نجامی دارایی ته م مامه لانه ژيانی تو نییه.

وای دابنی تو ده لالی بۆرسه ی

گريمان تو ده لالی بۆرسه ی و شوینکه وتووی مه سیحیت و ته ماشای دابه زینی بازارت کردووه. ته وه ی بو تو واتای ته وه یه که ئیش نه که یتیت بو ته و خوراکه ی له ناوده چیت ته وه یه که ژيانی راسته قینه ت نه خريته مه ترسییه وه. ته وه یه که ئارامی و شادیت له ناو ناچیت. خواست بو ته وه ی باشتړین شت بکه یت بو کړپاره کانت وه که خوی ده مي یتته وه- ته نانه ت نه گه ر ئاموزگاريان بکه یت که له بازار دهر بچن و پاره کانيان به شیوه به کی جياواز بو شکومه ندی خودا به کار به یتن. تو کار بو ته و خواردنه ناکه یت که له ناو ده چیت. ئامانجت ته وه یه له شیوازی کارکردندا چیت له شکومه ندی مه سیح وهر برگريت. عيسا فرمووی: «من خواردن تیکم هیه ده یخوم، که تيوه نایزان... خواردنی من ته وه یه خواستی ته وه ته نجام بده م که ناردوومی و کاره که ی ته واو بکه م» (یوحنا ۴: ۳۲-۳۴). هیچ کام له تيمه له پیشه کاښاندا نایت به شیوه به کی سهره کی ئامانجمان ته و خواردنه یت که له ناوده چیت -ته وه بو په روه ردگار جبه یلین. پیویسته له بری ته وه ئامانجمان ته وه یت که خواستی ته و که سه ته نجام بده ین که تيمه ی ناردووه. وه ویستی ته و ته وه یه که تيمه له سهرووی هه موو شتيکه وه مه سیح بکه ینه که نجینه مان و به و شیوه به بژین.

ده لالی بۆرسه ی باوه ردار به مه سیح له به رامبه ر دابه زینی بازاردا ده لیت، «ته و خواردنه سهره کییه ی که من له م کاره دا ده مه ویت هیشتا له ویه. من له سهرووی هه موو شتيکه وه په رو شم له م تاقیرکړدنه وه ی باوه رده دا دهر بچم و پشوویکی قوولم هه بیت له چاکه و هیزی مه سیحدا. من برسی ته وه م چیت له شکومه ندی ناوه که ی وهر برگرم و چون که سانی دیکه په فتار و ده ستپاکي من ببینن و شکومه ندی به مه سیح بده م.» بو ته و

مه به ستهش ئيش ده كه م بو ئه و خواردنه ی كه هه تا ژيانى هه تاهه تايى به رگه ده گريت. باوه ردار به مه سيح ئيش ده كات، زوو هه لده ستيت بو نوژ كردن و رامان تاكو به دريژايى رۆژ مه سيح له نزيك دلى خويه وه هه لبرگريت. له و ئاسايشه دا بير له چاكه ی كه سانى ديكه ده كاته وه و خزمه تيان ده كات. ئه وه سه رسوهره ينه ره نه ك ژيانى كى به فپرۆچوو.

عيسا بانگمان ده كات بو ئه وه ی له جيهاندا ييگانه و ده ربه ده ر بين. نه ك به ده ره ينانى ئيمه له جيهان، به لكو به گوپينى، له بنه رته دا چوڻ ته ماشاى جيهان ده كه ين و چوڻ كاره كاڤمان تيدا نه نجام ده ده ين. ئه گه ر ته نها كار بكه ين بو به ده سته ينانى بژيوى ژيانمان - ئه گه ر بو ئه و نانه ئيش بكه ين كه له ناوده چيت- ژيانمان به فپرۆ ده ده ين. به لام ئه گه ر به و دلياييه شيرينه كار بكه ين كه خودا هه موو پيداويستيه كاڤمان داين ده كات - كه مه سيح مردوو بو كرپينى هه موو نيعمه تيك بو مان كه شاينى نه بووين- ئه وا هه موو ماندوو بو مان ده بيته كارى خو شه ويستى و شانازي كردن ته نها له خاچدا.

5 - ئيمه له كاره دونيايه كاڤماندا خودا شكودار ده كه ين به به ده سته ينانى پاره له گه ل ئاره زوى به كارهي نانى پاره كه مان بو دلخوش كردنى كه سانى ديكه له خودادا.

هه موو ئه و شتانه ی كه له به شى هه وته مى ئه م كتبه دا باسم كرد، ده سته كه وتى ئه وه بوو كه پاره مان هه يه بو ئه وه ی به شيويه كى ريشه يى به كارى به ينين بو نيشاندانى ئه وه ی كه مه سيح نه ك پاره كه نجينه ی ئيمه يه. به لام پاره له سه ر درخت كه شه ناكات؛ ئيمه كارى بو ده كه ين. ئيمه هه نديك خزمه تگوزارى پيشكه ش ده كه ين يان هه نديك به رهه م دروست ده كه ين كه كه سانى ديكه پاره ی پده ده ين. كه واته لي ره دا مه به ستى من ئه وه يه كه، له كاتى كار كردماندا، پيوسته خه ون به وه وه بينين كه چوڻ پاره ی زياده مان به كاربه ينين بو ئه وه ی كه سانى ديكه له خودادا دلخوش بكه ين. بيگومان پيوسته هه موو پاره كاڤمان به كاربه ينين بو ئه وه ی كه سانى ديكه به خودا دلخوش بكه ين، به و واتايه ی هه موو ژيانمان ئه م ئامانجه ی هه يه. به لام مه به ست لي ره دا ئه وه يه كه كارى دونيايمان ده گريت بيته نيعمه تيكى گه وره ی خوداى شكومه ند بو جيهان ئه گه ر ئامانجه مان ئه وه بيت ئه و داها تانه ی پيوستمان پتي نيه بو خو مان (وه پيوستمان به زور كه متر له وه يه كه بيرى لي ده كه ينه وه) و پيداويستيه كانى كه سانى ديكه ی پي داين بكه ين يه ناوى عيساى مه سيح.

يارمه تي داها تداره به توانا كان بو قوربانى باوه ر

خودا به روونى پيمان ده ليت كه پيوسته كار بكه ين بو داين كردنى پيداويستيه كانى ئه و كه سانه ی كه ناتوانن پيداويستيه كانى خويان داين بكه ن. راسته هه موو كه سيك

ئەگەر بتوانىت كار بىكەت و بە گشتى ئەگەر كار بىكەت ئەو شتەت دەبىت كە پىويست پىيەتى. «ئەوئى ئىش لە زەوى خۆيدا بىكەت، تىر نان دەبىت» (پەندەكانى سلىمان ۱۲: ۱۱). بەلام ئەم ياسا گشتىيە رەها نىيە. رەنگە وشكەسالى كىلگەكەت بگرىتەو؛ رەنگە دزەكان ئەو شتە بدزن كە تو بەدەستە هیناوه؛ رەنگە كەمئەندامىيىتى كۆتايى بە هیزى داهاكەت بپىنىت. هەموو ئەوانە بەشپىن لەو نەفرەتەي كە گوناھ هینايە دونياوه. بەلام خودا بە بەزەيى خۆى دەپەوئىت بە كارى توانادارهكان، پىداويستىيەكانى بىدەسەلاتەكان داين بىكەت، بە تاييەتى لە كاتە سەختەكاندا.

سى پرگەي كىتېي پىروژ ئەمە پروون دەكەنەو. لە يەكەم تىمۆساوس ۵: ۸ كە پۆلس سەبارەت بە پىوئەرنە بەسالاچووھەكان لەگەل مندال و نەوھەكانىدا قسە دەكات: «بەلام ئەگەر يەكەك بايەخ بە نزىكەكەي نادات بە تاييەتى ئەندامانى خىزانى، ئەوا نكۆلى لە باوهر كردوو و خراپترە لە بىياوهر.» وە لە كردارى نىردراوان ۲۰: ۳۵ كە پۆلس ئاماژە بە كارى دەستى خۆى دەكات و پاشان دەلئىت: «هەموو شتىكم پىشاناندا كە پىويستە چۆن رەنج بەدن بو يارمەتيدانى لاوازان، وشەكانى عيساي خاوەن شكۆتان لەياد بىت كە خۆى فەرمووى: «بەخشىن لە وەرگرتن بەختەوهرىترە»» پاشان لە ئەفەسووس ۴: ۲۸ پۆلس دئە سەر ئەوئى بلئىت: «دزى مەكە، كار بىكە!» دەلئىت: «دز ئىتر با دزى نەكات، بەلكو با رەنج بەدات و بە دەستى خۆى ئىشپىكى پاك بىكەت، تاكو هەبىيىت بەداتە ئەوئى پىويستى پىيەتى.» دەتوانىت دزى نەكەيت بو ئەوئى هەبىيىت. يان دەتوانىت كار بىكەيت بو ئەوئى ناچار بىت بىبەخشىت. كاتىك بزاردەي سىيەم لە دلخۆشى لە چاكەي خوداوه دئىت، وا دەكات لە دونىادا خودا شكۆدار دەرەكەوئىت.

۶. ئىمە لە كارە دونىايەيەكاغاندا مەسىح شكۆدار دەكەين بە مامەلەكەردن لەگەل توۆرى ئەو پەيوەندىيانەي كە وەك بەخششپىكى خودا دروستى دەكەين بو ئەوئى خۆشەويست بىن بە هاوبەشكردنى مزگىنى و بە كەردەوئى پراكتىكى يارمەتيدان. من ئەم بابەتەم لە كۆتايى بابەتەكەدا داناوه نەك لەبەر ئەوئى كەمترىن گرنگى هەبىت، بەلكو لەبەر ئەوئى هەندىك كەس كە لە پىشەو دايەدەيتن هەرگىز هىچ شتىكى دىكە سەبارەت بە گرنگى كارى دونىايى نالين. من خۆم ئەم هەلەيەم كردوو. مزگىيدانى كەسى هەندە گرنگە كە ئاسانە وەك تاكە شتىكى گرنگ لە ژياندا بىرى لئ بىكەيتەو. بەلام بىنيمان كە كىتېي پىروژ زۆر جەخت لەسەر پازاندەوئى ئىنجىل دەكەتەو، نەك تەنها گوتنى مزگىنى ئىنجىل. بەلام ئىستا دەمەوئىت بلئىم كە گوتنى مژدەي مەسىح بەشپىكە لەوئى كە بوچى خودا توۆ خستۆتە ناو كارەكەتەو. ئەو

تۆی له ئیو ژيانی کهسانی دیکه دا چنیوه ههتا مزگینی ئینجیلیان پێ رابگهیه نیت. به بێ ئەمه، پهنگه هه موو پهفتاره رازاندنه وه کامان ئەو یهک شته یان نه بیته که ده کریته بیته هوی ئەوهی ژیا نه خشی بیته.

بانگه وازی مزگینی مه سیح بریتیه له وهی ده مت بیته به کانیای ژیان. «ده می که سی راستودروست سه رچاوهی ژیا نه» (په نده کانی سلیمان ۱۰: ۱۱). په یوه ندی له گه له ژيانی هه تاهه تاییدا باوه ردار به عیسی مه سیحه. هیچ هه ستیکی خۆش له باره ی تۆوه وهک کارمه ندیکی باش که س رزگار ناکات. مرۆفه کان ده بیته ده رباره ی مژده ی ئینجیل بزانه که هیزی خودایه بو ژيانی هه تاهه تایی (رۆما ۱: ۱۶). «باوه ر به بیستنه، بیستنی به وشه ی مه سیحه» (رۆما ۱۰: ۱۷).

کلێسای سه ره تایی کۆمه له یه کی خه لکی «مزگینیه ر» بوون. مژده ی ئینجیلیان راده گه یاند. کاتیک باوه رداران به هوی چه وساندنه وه له ئۆرشه لیم ده رکران، له دوای شه هیدوونی ستیفانۆس، «ئه وان په رشوبلاو ببونه وه» - به واتای راسته قینه «ده گه ران و مزگینی په یامی خودایان بلاوده کرده وه» (کردار ۸: ۴). له هه موو په یوه ندییه نوێه کانیاندا ئینجیل له سه ر زاریان بوو. ناسنامه ی ئه وان «راگه یاندنکار» بوو: «به لام ئیوه گه لیکی هه لێژێردران، کاهینیته ی شاهانه، نه ته وه یه کی پیرۆز، گه لی تایه ته ی خودان، تا کو چاکیه کانی ئەوه رابگه یه نن که بانگی کردوون له تاریکیه وه بو روناکیه سه ره سو په یه نه ره که ی» (یه که م په ترۆس ۲: ۹). به خۆپایی وه ریانگرتبوو. به خۆپایی ده یانه خشی.

ئه وان به قسه کانی عیسا سه باره ت به به های ژيانی تاکی مرۆف جووله یان ده کرد: «چی به که لکی مرۆف دیت ئەگه ر هه موو جیهان بیاته وه و خوی بدۆرینیت؟ یان که سیک له به رامبه ر ژیا نیدا چ به هایه ک ده دات؟» (مه رقۆس ۸: ۳۶-۳۷). ئەوان هه ستیان به قورسایي ئەو شته کرد که سی ئیس لويس له دوای بیست سه ده قسه ی له سه ر کرد کاتیک بیری ده کرده وه له په یوه ندی ئیوان برده نه وه ی رۆحیک بو مه سیح له لایه ک و به های پیشه که ی خوی وهک زانایه کی ئۆکسفۆرد له ئە ده بیاتی ئینگلیزی له لایه کی دیکه وه:

«شوینکه وتوانی مه سیح که متر له رۆشنییه ر بیا وه ره کان وێژه به رژی وهرده گرن... بیا وه ره همیشه شایسته ی ئەوه یه که ئەزمونه جوانکاریه کانی بکاته جوړیک له ئاین... وه به شیوه یه کی باو ئاره زووی پاراستنی بالاده ستی خوی ده کات به رامبه ر به وه جه ماوه ره گه وه یه ی مرۆفایه تی که ته نها بو کات به سه ربردن روه له کتیب ده که ن. به لام شوینکه وتووی مه سیح هه ر له سه ره تا وه

دهزانیټ که پژگارکردنی تاکه پړوځیک گړنگټره له بهرهمهپښان یان پاراستنی ههموو بهسهرهات و کارهساتهکانی جیهان: سهبارت به بالادهستی، دهزانیټ که خه لکی ئاسایی، له بهر نه وهی زوربهی هه ژاران له خو ده گړیت، پهنکه زوربهی که سه هره بهر بهر کان له خو بگریټ.^{۴۰}

بابه ته که نه وه نیبه که لویس وازی له کاره کهی هیټا و ته وای کات بووه مزگینیدهر، ههروه ها نه وه نیبه که توښ ده بیټ وه ها بکه ت، بابته که نه وه په که نه و واتای کاره کهی له روانگه په کی دروسته وه ده بیټی و دهیزانی زیاتر له شټیک گړنگی پی ده به خشیت. بو هه ریبه کی له و پینچ ریگیاه ی له سهره وه باسماں کرد، لویس نه وه ش زیاد ده کات که پیشه کهی توړیکی په یوه نندیه کانی دروست کردوه که تیدا بتوانیت مژده ی ئینجیل بلاو بکاته وه. جاریک که په خنه ی لیگیرا به هو ی زور ساده کردنه وهی مزگینی ئینجیل وه، به م شیوه وه لامی په خنه گره کهی دایه وه:

”[نه و] په خنه گړیکی یارمه تیده تر ده بیټ نه گره ئاموزگاری بو چاره سه ریک بکات و ههروه ها جه خت له سهر زوریک له نه خوشیه کان بکاته وه. چوڼ خو ی نه و جوړه کارانه ده کات؟ چ شیوازیک و چ سهرکه وتنیک به کارده هیټیت کاتیک هه ولده دات نه و جه ماوهره گه وره یی فروشگادار و پاریزهر و فروشیار خانوبه ره و مردووشور و پولیس و پیشه واناں بگوریت که له شاره کهی خویدا ده وریان داوه؟“^{۴۱}

پهنکه شټیکی دیکه ش باس بگریټ سه باره ت به و په یوه نندیانه ی که دروستی ده که یښ به هو ی نه و شوینه ی تیدا ده ژین و کارده که یښ. بو زوریک له ئیوه هه نگاوانان به ره و نه رک و کرده وهی میهره بان ی دوورکه وتنه وه په ک نابیت له کاره کانتان، به لکو سوو دمه ند ده بن له گهل کاره کانتان بو به شیکی دیکه ی جیهان که پیوستان پیته تی و که تر ده ستیان پیده گات. شوینکه وتوانی مه سیح ده بیټ هم بابته به پړدی وهر بگرن نه ک هه ر بپرسن که پیشه که یان چییه، به لکو ده بیټ له کویدا بژین. نابیت وادابننن که ماموستا و دارتاش و بهرنامه سازی کوټیو ته ر و بهرپوه بهر و ژمیریار و پزیشک و فروکه وان کاره کانیاں به س له ئه مریکا نه نجام بدن. پهنکه هه ر نه و پیشه یه باشر له ولاتیکدا به کار بهیټریت که ته نانه ت چوونه نایوه وه قورسه، یان له شوینیکدا که هه ژاری ده ستر اگه یشتن به ئینجیل قورس ده کات. به م شیوه یه توړی په یوه نندیه کان که به هو ی کاره کاغمانه وه دروست ده بن، نه ک هه ر ستراتیژی به لکو به مه به سته.

دهر نه نجام

له کوټاییدا ده توانین بلین کاری دویایی به فیروډان نیبه کاتیک له کاتی کارکردندا واتا له کاترمیر ۸ ی به یانی تا کو ۵ ی ئیواره مه سیح شکودار بکه یښ، خواستی خودا

لەم سەردەمەدا ئەوویە کە گەلەکەیی وەک خوێ و پرووناکی لە ھەموو پێشە پەواکاندا پەرش و بلۆ بن. تاکو ئامانجەکەیی بناسرێت، چونکە ناسینی ئەو ژیان و شادییە. بانگمان ناکات لە دنیا دەربچین و پێویستی کارکردن لانابات. کۆمەلگا و کەلتوور تێک نادات. لە پێگەیی کەسە پێرۆزە پەرش و بلۆ کانییەو سۆزێک بوو بالادەستی خوێ لە ھەموو شتێکدا بلۆدەکاتەو بوو دلخۆشی ھەموو گەلان. ئەگەر وەک دنیا کار بکەیت، ھەرچەند دەولەمەند ببیت، ژیاوت بەفیرۆ دەدەیت. بەلام ئەگەر کارەکەت تۆرێک لە پەيوەندییە پزگارکەرەکان دروست بکات و ببیتە پازاندنەوویەک بوو ئینجیلی شکۆمەندی مەسیح، ئەوا بوو ھەتاهەتایە پەزامەندی دەمیئیتەو و خودا لە دلخۆشیەکەتدا بەرز و شکۆدار دەبیت.

به شی نویه م

شکودارکردنی مه سیح له خزمهت و ئه رکی کلێسادا به دلسۆزیتان؛

داواکارییه کم بۆ ئه م نه وهیه

خودا هه ندیکتان ئاماده ده کات. وه ک ”ئامرازی راو“ که مه به سستی ئه وه یه له هه ندیک کاری مه ترسیدار و پیسدا زۆر دلخۆشترت بکات. نێردراوان و خزمهتکارانی میهره بانێ له هیچ شوێنیکه وه نایه ن. ئه وان له ناو که سانی وه ک ئیوه وه دین، که به شکۆمه ندی خودا سه رسامه ن و له پڕه وه کانداه ستاون. هه ندیک جار کاتیک ئه مه پووده دات که تۆ به ته وای به ئاراسته ی پیچه وانه دا ده رۆیت.

چۆن خودا ئه دۆنیام جودسۆنی به ده سه تهینا بۆ بۆرم

ئه وه به و شیوه یه بوو که ئه دۆنیام جودسۆن، یه که م نێردراوی ده ره وه ی وڵات له ئه مریکاوه، که له گه ل هاوسه ره که ی له ته مه نی بیست و سێ سالی دا له ۱۷ شوباتی ۱۸۱۲ به که شتی پڕویشن، دوازه پوژ بوو هاوسه رگریان کردبوو. هه تا سالی ۱۸۵۰ یان «به ئازاره وه به سه ر برد، به لām هه میشه دلخۆش بوو» بۆ ئه وه ی بۆرم به خاته ژیر کاریگه ری مزگینی مه سیحه وه و خه لک بۆ هه میشه به خودا دلخۆش بکه ن. به لām سه ره تا خودا ده بوایه بیگه رپێتیه وه بۆ لای خوێ، وه به شیوه یه ک ئه و کاره ی کرد که جودسۆنی هێنده سه رسام بوو، هه رگیز په ره و ردگاری خودای له بیر نه کرد له تۆبه و گوپینی باوه ره که یدا.^{۴۲} ئه و کوپی قه شه یه ک بوو، کوپیکی بلیمه ت بوو. کاتیک ته مه نی سێ سāl بوو دایکی له یه ک هه فته دا فیتری خوێندنه وه ده کات بۆ ئه وه ی باوکی سه ره سام بکات کاتیک له گه شتیک ده گه رپیه وه ماله وه. کاتیک ته مه نی شازده سāl بوو وه ک خوێندکاری قوئاغی دووهم چووه کۆلیژی رۆد ئایله ند (دواتر زانکۆی براون) و له دوا ی سێ سāl له سالی ۱۸۰۷ به یه که می پۆله که ی ده رچوو.

لادان له خودا

ئه وه ی دایک و باوکی خواپه رستی نه یانده زانی ئه وه بوو که ئه دۆنیام له لایه ن هاوپۆلیکی به ناوی جاکۆب ئیمس که له سه ر بیروپرای دییزمه بوو، له باوه ره که ی به

a دیزم «باوه رپیک بوو، که ته نها له سه ر بنه مای ئه قل بوو، به خودایه ک که گه ردوونی به دیهیناوه و دواتر وازی لیهیناوه، هیچ جله وگیری به سه ر ژیا نده نه گرتوه و هیچ کاریگه رییه کی له سه ر دیاره سروشتیه کان دانه ناوه و هیچ ئاشکرا کردنیکی سه روو سروشتی نه داوه» - فه ره نه گی میراتی ئه مریکی بۆ زمانی ئینگلیزی، چاپکردنی چواره م، (بۆستۆن: هوگنۆن میفلین، ۲۰۰۰).

مه سیح دوور ده خریته وه. تاكو ئه و كاته ی كه خویندنی كۆلیژی جودسۆن ته واو بوو، هیچ باوه پریکی به مه سیح نه مابوو. ئه مه ی له دایك و باوكی شارد وه هه تا بیسته مین سالیادی له دایكیوونی، ۹ ی ئابی ۱۸۰۸، كاتیك به راگهیاندنی ئه وه ی كه هیچ باوه پریکی نه ماوه و به نیازه بو كاری شانۆ نوسین بچینه نیوئورك، دلی ئه وانی شكاند، ئه وه ی كرد و له دوا ی شهش رۆژ به سه ر ئه سپیك كه باوكی وهك به شیک له میراته كه ی پتی به خشیبوو، به ره و نیوئورك رۆیشت.

ئهمه نه یسه لماند كه ئهمه تاكه خه وونی ژیا نی بیّت. خو ی به هه ندیک یاریزانی گه شتیاریه وه گریدا و وهك دواتر گوتی، «ژیانکی بییاكانه و سه رگه ردا نیه، دۆزینه وه ی شوینی نیشته جیپوون له و شوینانه ی كه بو ی ده چوو، وه پاره دان به خاوه ن خانووه كه له و شوینانه ی كه ده رفه تی بو ده دۆزیه وه.»^{۴۳} بیزار ببوو له گه ران، له سه ره تا دا چه ندین گورانگاری سه ر نه چراكیشی دیار بوو. خودا خه ریک بوو له ئه دۆنی رام جودسۆن نزیك ده بو وه.

ئهو چوو بو سه ردانی ئه فرایمی مامی له شیفیلد، به لام له بری ئه و «گه نجیک ی خواپه رست» ی له و ئی دۆزییه وه كه به توندی له باوه ره مه سیحدا چه سپابوو، به بی ئه وه ی «وشك و دیکتاتور»^{۴۴} بیّت، ئهمه سه رسامی كرد. سه یره له جیا تی ئه و مامه ی كه به دوایدا ده گه را ئه م گه نجه ی له و ئی دۆزییه وه.

شه و ی له بیر نه کرا و

شه و ی دواتر له میوانخانه یه کی بچوو کی گونیدیکدا مایه وه كه پێشتر نه چوو بو وه ئه و ئی. خاوه ن میوانخانه كه داوای لیووردنی كرد كه په نگه خه وه كه ی تیکبچیت، چونكه له ژووره كه ی ته نیشتی پیاویك هه بوو كه به سه ختی نه خو ش بوو. به درژیایی شه وه كه جودسۆن گو یی له هاتن و رۆشتن و دهنگی نزم و ناله و هه ناسه برک ئی بوو. بیزاریه كه وایكرد بیر له وه بکاته وه كه په نگه ئه و پیاوه ی ته نیشتی ئاماده نه بیّت بو مردن. سه ری سوپما و بیری ترسناکی له مردنی خو ی له لا دروست بوو. هه ستی به گه مژه یی ده كرد چونكه كه سه دیزییه باشه كان بریار نه بوو ئه م ململانیانیه یان هه بیّت.

كه به یانی ده رۆیشت پرسیا ری ئه وه ی كرد كه ئایا پیاوه كه ی ژوره كه ی ته نیشتی باشتره؟ خاوه ن میوانخانه كه گوتی: ئه و مردووه. جودسۆن به كۆتابی هه موو ئه مانه سه رسام بوو. له پێگای ده رچوونی له و ئی پرسیا ری كرد: ئایا «ده زانی كی بووه؟»، «ئوو ! به ئی گه نجیک بوو له كۆلیژ له پرۆفیدیئس. ناوی ئیمس بوو، جاکۆب ئیمس.»^{۴۵}

جودسۆن به زه حمه ت ده یتوانی بچو لیّت. چه ندین كاتژمیر له و ئی مایه وه و بیری له

مردن و هه تاهه تایی بوون کرده وه. ته گهر ئیمسی هاوړپیی راستی ده کرد، تهوا ته مه رووداویکی بیوتا بوو. به لام جودسۆن باوه ری پی نه ده کرد: «ته و دۆزه ده بی له و میوانخانه لادیه دا بکریته وه و جاکۆب ئیمس، نازیزترین هاوړپیی و ږیهره که ی، له ژوری نه نیشته وه برفینیت -ته مه کاریت به ساده یی روویدا بیت، ته مه ته نها ږیکه و ټیک نییه»^{۴۶}. «خودا راسته قینه بوو. وه ته و به دوا ی ته دۆنیرام جودسۆندا ده گه را. خودا ته و پیاوه ی ده ناسی که ده یویست بگاته خه لکی بۆرما.

زیندوو بۆ مه سیح و مردوو بۆ ئه مریکا

گۆرینی جودسۆن ده سته جی نه بوو. به لام ئیستا دلنیا بوو. خودا له سه ر ږیهره ی خوی بوو، وه ک پۆلسی ئیردراو له سه ر ږیگای دیمه شق داینا و هیچ ده ربا زبوونی ک نه بوو. چه ند مانگی ک ململانی پی هه بوو. له ئوکتۆبه ری سالی ۱۸۰۸ دا چوو ه قوتا بخانه ی نه ندو قهر و له مانگی کانوونی دووه مدا به ږیزه وه خوی ته رخان کرد بۆ خودا. له ۲۸ ی حوزه ی رانی ۱۸۰۹، جودسۆن خوی پی شکه ش به کۆمه له ی یه کگرتووی باوه رداران کرد بۆ خزمه تی مزگینیده ری له رۆژه لات.

هه ر له و رۆژه دا خاتوو ئانی ناسی و ناشقی بوو. له دوا ی تیپه ربوونی ماوه ی مانگی ک له ناسینی ئان هاسیلتاین، نیازی خوی راگه یاند بۆ ته وه ی داوا ی هاوسه رگیری لییکات. ده یزانی ته و ژیا نه ی که خه ریکه له باوه شی بگریت نه ک هه ر مه ترسیدار و پیس ده بیت، به لکو دوو ریش ده بیت. هه رگیز چاوه رپی گه رانه وه ی نه ده کرد بۆ ئه مریکا. ته نها جاریک ته و کاره ی کرد، له دوا ی سی و سی سال، پاشان جاریکی دیکه هه رگیز نه گه راپیه وه. ئان له گه لیدا رۆشت و له بۆرما کۆچی دوا یی کرد. لییره دا ته و نامه یه ده خه ی نه روو که جودسۆن بۆ باوکی ئانی نووسیوه و داوا ی هاوبه شیکردنی کچه که ی لییکردوه له خزمه ته که ید:

”ئیستا ده بیت بپرسم، ئایا ده توانیت په زامه ندی ده رده بریت له سه ر جیا بونه وه له کچه که ت له سه ره تایی به هاری داهاتوودا، بۆ ته وه ی چیر له م جیهانه دا نه یینیت؛ ئایا ده توانیت په زامه ندیت له سه ر پۆشتنی ته و، وه ملکه چبوونی بۆ سه ختی و نازاره کانی ژیا نی خزمه تی مزگینیده ری؛ ئایا ده توانیت په زامه ندیت هه بیت له سه ر به رکه وتنی ته و به مه ترسیه کانی زه ریا، به کاریگه ریه کوشنده کانی که شوه وای باشووری هیندستان؛ بۆ هه موو جوړه پیویستی و ناړه حه تیبه ک؛ بۆ چه وسانه وه و سووکایه تی و گۆشه گیری و په نگه مردنکی توندوتیژ. ئایا ده توانیت را زی بیت به هه موو ته مانه، له پیناو ته و که سه ی که ماله ئاسمانیه که ی به جیپشت، وه له پیناو کچه که ت و تودا مرد؛ له پیناو رۆحه له ناوچوو و نه مره کاند؛ له پیناو سییو و

شکۆمەندی خودا؟ ئایا دەتوانیت رازی بیت بە ھەموو ئەمانە، بە ھیوای ئەوێ بەم زووانە کچە کەت لە جیھانی شکۆمەندیدا ببینیت، بە تاجی راستودروستی، کەشاوەتر بە ستایشەکانی گەلانی پزگاکراو، کەوا لە پێگەی ئازارەکانی کچە کەتەو، لە ئازاری ھەمیشەیی و بێ ھیوایی پزگاریان بوو؟^{۴۷}

باوکی پێگەی بە کچە کەی دا کە خوێ بریار بدات. ئەویش گوتی بە ئی.

خودا بانگمان ناکات بۆ ئاسانکاری، بە لکو بۆ خوشییەکی دڵسۆزانە بانگمان دەکات. ئەو خەریکە لە ھەندیکتان نزیک دەبێتەو، زەرەدەخەنە دەکات و بە چاوە فرمیسکاوییەکانیەو، دەزانیت چەند خوێ نیشانان دەدات -وێ چەندی تێدەچێت. لە کاتی کدا دەنوسم نوێژدە کەم ئێوەش بە لاریدا نەرۆن.

بەزەیی بۆ مروڤەکان و سۆزیک بۆ مەسیح یە ک بابەتن

ئەگەر بەزەیی بە مروڤە لەناوچوووەکاندا دێتەو و خولای ناوبانگی مەسیحت ھەیە، دەبێت گرنگی بە ئەرکە جیھانییەکان بدەیت. یەکیک لە بارگراڤیەکانی ئەم کتیبە ئەوێ کە نیشان بدەیت ژیان چۆن، کاتی ک باوەر پت وایە کە ناویریت لەنیوان پالئەرەکانی خوشویستنی مروڤ و شکۆمەندکردنی مەسیحدا یەکیان ھەلبژێرت. ئەم دوو پالئەری جیاواز نین. کارکردن لەسەر یەکیک بریتیە لە کارکردن لەسەر ئەوی دیکە. بەم شێوەیە ئەگەر ئامانجێتی خوشویستنی مروڤەکان بیت، ئەوا ژایانی خۆت دەدەیت بۆ ئەوێ بۆ ھەمیشە دڵخۆشیان بکەیت لەخودادا. وێ ئەگەر ئامانجێتی شکۆمەندکردنی مەسیح بیت کە خودای بەجەستەبوو، ئەوا ژایانی خۆت دەدەیت بۆ ئەوێ خەلک بۆ ھەمیشە لەخودادا دڵخۆش بکەیت.

ھۆکاری ئەمەش ئەوێ کە ھەر ئامانجێکی باش، بەبێ ئەوێ ئارەزووی شادکردنی ھەمیشەیی خەلک بەخودا لە پشتی نەبێت، مەحکومە بە لەناوچوون. خوشەویستی ھەمیشە ئەوێ باشتەری بە بۆ کەسانی دیکە دەوێت، ئەوێ باشتەری چێژوەرگرتنە لەخودا بەتەواوی و بۆ ھەتاهەتایە. بە ھەمان شێوە ھەر ھەوێک بۆ پزگرتن لە مەسیح کە ئامانجی ئەو نەبێت مەسیح بکاتە گەنجینە تەواو رازیکەر، شۆرشێکی ناپاکەکان لەدژی خودایە، ھاوبەشیکردنە لەپاھەری لەدژی خودا. خودا تەنھا لەو شۆنەدا ستایش دەکەیت کە بەھادار بیت. ئێمە باجی خۆمان دەدەین کاتی ک مەسیح گەنجینە بە بۆ ئێمە. ناتوانیت مروڤت خوشبووێت یان پزیز لەخودا بگرت بەبێ ئەوێ ھەردووکیان ئەنجام نەدەیت. ئەم تاکە خولایە -بۆ ئەوێ ببین کە مەسیح شکۆمەند بیت بۆ مروڤە لەناوچوووەکان، کە بۆ ھەمیشە لەویدا رازی دەبن -ئەو کارە جیھانییە گەورە دەباتە پێشەو کە ئێمە پێی دەلێن ئەرکی مژگنیدەری جیھانی.

ئەگەر بى ھىچ تامەزرۆىي و زانىارىيەك ھاتىت

ھەموو كەسك كە دەگاتە ئەم قۇناغە بە سۆزىكى پوون و بزۆينەرەو ھە بۆ شۆمەندى مەسىح لەنىو گەلانى جىھاندا نايەت. زۆربەمان لە شىۋازى ژيانماندا زۆر بىر تەسك و خۆپەرست و تەنانەت ھەندىكجارىش خۆويست و پەگەزپەرستىن. تەنانەت بەزەحمەت بىر لە دۆزى جىھانى، فرەنەتەوھىي، فرەگەلى، فرە زمانى خودا دەكەينەو، بەلام سۆز و مەبەستى خودا چىيە بۆ كىنيا و ئەندەنوسيا و تانزانيا و تايلەند و كازاخستان و ئۆزبەكستان و توركيا و سلوۋاكيا و چىن و سىبىريا و ژاپون و كامپوون و ميانمار و سۆمالييەكان يان ھەمۇنگەكان يان داکوتاكەكان يان ئۇجىيوكانى مينيىسوتا.

بۆيە من وا گریمانە ناكەم كە تۆ بە گرنگيدانىكى پوون و دەنگدانەو ھە دىتە ئەم بابەتە بۆ ھەوالە بەراستى گەورەكانى جىھان - كە ميدياكان ھەرگىز پرايناگەينەن - واتا بلاۋبوونەو ھى راستى و باوھى مەسىح لەنىوان گەلانى جىھان لە پىگاي شۆدارکردنى خودا كە ھۆكار بىت بۆ ئەو ھى ھەموو مېزووى جىھان بەو شىۋەيە دەرېكەوئىت كە بەراستى ھەيە - ئەمە پىشەكەيەكى كورته بۆ شانشىنى ھەمىشەيى و ھەموو شۆمەندى مەسىح. من وا گریمانە ناكەم كە تۆ بە دلئەو ھە بىتە ئەم بەشەي كە بە مەبەستى گەورەي جىھانى خودا سەرسام بووئىت. بۆيە من تەنھا دەمەوئىت پىگە بەم خودا بە وشەي خۆي دەربارەي پىشەينەيەكانى خۆي پىتان بلىت.

«سەرانسەرى زەوى يەزدانىان بەبىر دىتەو ھە دەگەرپىنەو ھە لاي ئەو، ھەرۋەھا ھەموو ھۆزەكانى نەتەو ھەكان لەبەردەمى كىنۆش دەبەن، چونكە پاشايەتى بۆ يەزدانە و ئەو فەرمانپەرۋايەتى نەتەو ھەكان دەكات». (زەبوورەكان ۲۲: ۲۷-۲۸) پاشان نوپۇزەكانى پەيمانى كۆن ھەيە:

«ئەي خودايە، با گەلان ستايشت بکەن، با ھەموو گەلان ستايشت بکەن. با نەتەو ھەكان دلخۆش بن و گۆرانى شادى بلىن، چونكە بە پىكى حوكمى خەلك دەكەيت و پىنمايى نەتەو ھەكانى سەر زەوى دەكەيت». (زەبوورەكان ۶۷: ۳-۴) پاشان فەرمانەكانى پەيمانى كۆن ھەن:

«لەنىو نەتەو ھەكان شۆمەندى ئەو رابگەيەنن، لەنىو ھەموو گەلان كارە سەرسورھىنەرەكانى».

لەنىو نەتەو ھەكان بلىن: «يەزدان پاشايەتى دەكات! جىھان چەسپاۋە و ھەرگىز نالەقەيت، بە دادپەرۋەرى حوكم بەسەر گەلاندا دەدات». (زەبوورەكان ۶۹: ۱۰، ۳)

دواتر ئەرکی گەورە پەیمانی نوێ هەیه که مەسیحی هەستاوه لەنیو مردواندا
رایسپاردوین:

«عیسا لیان نزیک بوووه و پیتی فەرموون: «هەموو دەسەلاتیکم لە ئاسمان و
لەسەر زەوی دراوه تی. کهواته بپۆن، هەموو نەتەوهکان بکەنه قوتابی، به ناوی
باوک و کوڕ و پۆچی پیرۆز لە ئاویان هەلبێکیشن، فیریان بکەن با کار بکەن به
هەموو ئەو شتانهی که پامسپاردوون. دنیابن من هەموو پۆژیک لەگەڵتانم،
هەتا کۆتایی زەمان.» (مەتا ۲۸: ۱۸-۲۰)

پاشان ژيانى گەورە پۆلسی نێردراو هەیه که تەرخانکردنیکى تەواوەتى بۆ ئەم
ئەرکه هەیه:

«بۆیه ئامانجى بەرزم ئەوه بووه که مژگینی بدەمه ئەو شۆینەى که ناوی
مەسیحی تیدا نەهێزاه، تاكو لەسەر بناغەى یەکیکی دیکە بنیاد نەنیم.
بەلام وەك نووسراوه: «ئەوانەى باسى ئەویان بۆ نەکرابوو دەبینن، ئەوانەى
نەیانبستبوو تێدەگەن» (رۆما ۱۵: ۲۰-۲۱)

دواتر وینەى شایستەى دەرئەنجامى کۆتایی مەبەستەکانى خودا لە میژوودا هەیه:
«سروودیکی نوێشیان دەگوت: «تۆ شایستەى ئەوهی تۆمارەکه بەهیت و مۆرەکانى
بکەیتەوه، چونکه تۆ سەرپریت و بە خوینی خۆت خەلکت بۆ خودا کڕیەوه،
لە هەموو هۆز و زمان و گەل و نەتەوهیەك. ئەوانیشت کردە شانشین و کاهین
بۆ خودامان و فەرمانرەوایەتى زەوى دەکەن.» (ئاشکراکردن ۵: ۹-۱۰)

بەیاننامەیه‌کی پوخت دەربارەى خزمەتکردن بە دڵسۆزى

ئەم ئایەتانه و زۆریکی دیکە لە ئایەتەکانى کتییى پیرۆز، بەدریژایی سאלانى
تەمەن پالەنرم بوون بۆ بیرکردنەوه و بانگەشه و نووسین لەسەر ئامانجە جیهانییه
گەورەکهى مەسیح که پیتی دەگوتریت خزمەتى ناردنى مژگینیدەران. سالاڤیک لەمەوبەر
پیرەکانى کلێساکەمان بەیاننامەیه‌کی باوەریان دارشت بۆ ئەوهی پێنایمان بکات
لە پەرورەدەکردنى قوتابییه‌کامان و لە هەلبژاردنى پیرە نوێیه‌کان. بڕگەى ۱۳ ی ئەو
بەلگەنامەیه‌ کورتەیه‌ك لە هەستەکامان دەخاتە ڕوو که ئەرکی نێردراویەتى چیه:

ئیمە باوەرمان هەیه ئەو ئەرکهى که لەلایەن عیسای پەرورەدگارەوه دراوه بۆ
ئەوهى هەموو گەلان به قوتابى بکات، هەتا کۆتایی سەردەم بە کلێساکیه‌وه
پەیه‌سته. ئەم ئەرکه بریتییه لە ڕاگەیاندى ئینجیل بۆ هەموو هۆز و زمان و گەل
و نەتەوهیەك، لەئاوه‌لکێشانیان، فێرکردنیان لە وشە و ڕیگاكانى پەرورەدگاریان،
وه کۆکردنەویان بۆ ناو کلێساکان که بتوانن بانگەوازی مەسیحی خۆیان

له ناو گه له که ی خوځاندا به د بیهنن. ئامانجی بیسنووری خزمه ته جیهانییه کان
 نه وه یه که خودا به وشه که ی خوځی که سانیکی ستایشکه دروست بکات که له
 پښه ی باوه و گوږپایه لئ به دلخوښه وه ناوی نه و شکومه ند بکه ن. خزمه تی
 مزگینیده ره کان بوونیان ه یه چونکه خواپه رستی نییه. کاتیک نه م سهرده مه
 کوڼای هات، وه بیشومار ملیونه ها که سی پرگارکراو له سهر پروخساری خوځان
 ده که ونه به رده م ته ختی خودا، ئیتر ئه رکی مزگینیده ری نامینیت. پټو یستییه که
 کاتییه. به لام په رستن بو هم میسه ده میتنه وه. که واته په رستن هاندر و ئامانجی
 که سه مزگینیده ره کانه.^{۴۸}

ته نانه ت خه لکی مه ده نیش ه زیان له به دوا د اچوونه بو سه رکه وتنه کانی هیلی پشه وه ی جهنگ

نه مه وینه گه وره که یه. مه سیح هات و مرد و هه ستایه وه بو نه وه ی کوڼه له یه کی
 دلخوښ و بیشومار بو ناو ه که ی له هه موو گه لانی جیهان کوڼکاته وه. نه مه یه که هه موو
 باوه پردار پک به مه سیح ده بئ خه ونی پټو ه ببینیت. من به وردی نه مه ده لیم، به
 له به رچاوگر تنی نه وه ی له به شی هه شته مدا سه باره ت به پشه دونیاییه کان نووسیومه.
 زور گرنگه ملیونان که سی باوه پردار به مه سیح له کاره دونیاییه کاندا بانگه وازی ژیانیان
 به د بیهنن، هه روه ک چوڼ زور گرنگه له کاتی جهنگدا ته واوی په یکه ری ژیان و که لتوور
 ټیکنه شکیت. به لام له سهرده می جهنگدا ته نانه ت ملیونان ها ولاتی مه ده نی زور هه ز
 به وه رگر تنی هه والی هیله کانی پشه وه ی جهنگ ده که ن. زور هه زده که ن گوځان له
 سه رکه وتی سه ربازه کان بیت. خه ون به و پوژه ده بینن که شه ر نه میتیت. هه روه ها
 سه باره ت به شوینکه وتووانی مه سیح، پټو یسته هه موومان خه ون به م بابه ته ببینن و
 پټو یسته زورمان پټ خوښیت بزاین پشه که وتی عیسی پاشا چونه. پټو یسته زورمان
 پټ خوښ بیت که گوځمان له سه رکه وتنه کانی ئینجیل ده بیت، کاتیک مه سیح کلپسا که ی
 له نیو نه و گه لانه دا ده چیټیت که بو چه ندین سه ده له لایه ن هیزه ناموکانی تاریکیه وه
 ده ستیان به سه ردا گیر ابو ه.

نه مه پلانی خودایه له میژووی جیهاندا - خه لکی له هه موو نه ته وه و هوژ و
 زمانه کانه وه دین بو په رستن و به هادار کردنی مه سیح له سه رووی هه موو شتیکه وه. یان
 وه ک پوټس له رومو ۱۵: ۹ باسی ده کات، «هه روه ها تا کو نه ته وه کان ستایشی خودا بکه ن
 له به ر به زیه یه که ی، وه ک نووسراوه: ”له به ر نه وه له نیو نه ته وه کاندا ستایشته ده که م،
 گوځانی ستایش بو ناوت ده لیم.» ناتواندریت راده ستبوون و ماندوویتی و پاشه کشه ی
 ترسنوکانه و هه ستی رازیبوونیکي بیبه زه ییانه له نیو گه لی مه سیحدا هه بیت له کاتیکدا

له هه زاران گه لی مزگینی پینه گه یشتوودا نکۆلی لی ده گریت. هه موو باوه پداریک به مه سیح (که مروفی خوشده ویت و ریز له مه سیح ده گریت) ده بیت گرنگی به م بابه ته بدات.

ناهه واوی له پروانگهی که سی هه لگری داره کانی یاری به یسبۆل

په نکه که سیك بلیت، ”به لام نایا ئینجیل ئه وه نییه که لیخۆشبوون له گونا هه کانم وه ربگرم و هیوا ی ژیا نی هه تاهه تایی به ده ست به یتیم و پر بیم له پوچی پیرۆزی خودا و بگۆردریم بو وینه ی عیسا ی مه سیح تا کو من دایک یان باوکیکی باشر بم، کو، کچ، هاوړی، خواهنکار یان هاوڵاتیه کی باشر و بی گله یی بم؟“ بیگومان وه لاهه که به لییه. به لام نه گهر ئه وه ته نه ها شتیک بیت که ئیمه له ژیا نکرده مان له گه ل خودا دا سه رنجی له سه ر به دین، ئه وا وینه گه وه که له بیرده که ین. ئیمه خاله گه وه که ی هه موو ئه مانه له بیرده که ین. ئیمه وه کو ئه وه که سه ده بین که له یاریگا داری یاری به یسبۆل هه لده گریت، که پیمان واده بیت خالی گه وه ی زنجیره ی جیهانییه که ئه وه یه که داریکی به یسبۆل بدریته یاریزانه که.

بویه به ناوی عیسا داواتان لیده که م که له خه وه له بستن، وه دلتان گه وه بکه ن، میشتکان بکه نه وه، باله کانتان بکه نه وه. له سه رووی ژیا نه سنوورداره که تانه وه سه ربکه ون - به لی ئه مه شتیکی زور گرنگی ژیا نه، خودا که می ناکاته وه - وه وینه گه وه و ورووژینه ره که ی مه به سه ته جیهانییه کانی خودا بو میژووی جیهان بییه که ناگریت شکست به یتیت. یه زدان ده لیت: «راویژی من سه ر ده گریت، هه موو ئه وه ی پیم خوشه ده یکهم» (ئیشایا ۴۶: ۱۰). «تا کو به راگه یاندنی ناوی عیسا هه موو ئه ژنویه ک چوک دایدات، له ئاسمان و سه ر زه وی و ژیر زه ویش، هه روه ها هه موو زمانیک دان بیت به وه دا که عیسا ی مه سیح خواهن شکویه، بو شکوی خودای باوک» (فیلیپی ۲: ۱۰-۱۱). «ئه م مزگینی پاشایه تییه ش له هه موو جیهاندا را ده گه یه نیت، وه ک شایه تییه ک بو هه موو نه ته وه کان، ئینجا کو تاییه که دیت» (مه تا ۲۴: ۱۴).

بیزار مه به - به شادییه وه به شداری هاو به شیه که بکه

وه ک چۆن خودا بالتان پیده دات بو ئه وه ی هه ست و جیهان به و شیویه بینن که خو ی ده یینیت، نوژتان بو ده که م، که پوژیک بیت که ئیه له دوخی ئیستاتاندا، واتا له کار، گه ره ک، ده ولت، نه ته وه، پلان- رزگارتان بیت و وه ک پشپه ونک بانگ بکری ن بو ئه وه ی راسته وخو به شدار بن له م مه به سه ته گه وه میژووی و جیهانییه ی خودا، نه ک ته نه ا نیردراو یک. که سیك که ته رخانکراوه بو خزمه تکردنی ناوخوی یان

بۆ بەشداريکردنى لە خزمەتى جيهانى چارەنووسسان، با بىزار و ماندوو نەبێت. بەلکە شاد بێت. تۆ ئازادیت لە مانەوەيان لە رۆشتن. زۆرێک لە ئێوە دەبێت یمێنەو. مانەوەت زۆر گرنگە بۆ مەبەستەکانى خودا لەو شوێنەى کە تۆ لێیە، هەرەها بۆ مەبەستەکانى خودا لەو شوێنەى کە تۆ لێ نییە، بەلام بۆ ئەو شوێنەى کە رەنگە کەسانى دیکە بپۆن، زۆر گرنگە کە بپۆن، کەواتە پێویست بە بىزاري و ناپەزايى ناکات. پێویستییە کە ئەوێهە کە بە شادیووە هاوبەشى بکەین.

ئەوانەى دەمێنەو -واتا کەسانى دیکە دەنێرن- پێویستە ئەم راستییە سەرنجراکێشە لەبەرچاو بگرن کە نوێنەرایەتیەکانى دەرەوێ ولات پەيوەستە بە چەسپاندنى هەموو خزمەتە دڵسۆزەکانى ناوخیووە، چونکە ئەوان هەناردەيان دەکەن بۆ دەرەوێ ولات. چاندنى کلێسا لە گەلێکى مزگینى پێنەگەشتوودا واتا چاندنى بنکەى ئۆپەراسیۆنەکان بۆ هەموو ئەو میهرەبانییەى عیسا فەرمانى پێکردوو بۆ هەزاران. ئەگەر نەهێلین پرووناکیمان لەبەردەم خەلکى ولاتى خۆماندا بדרەوشیئەو. «تاکو کردارە باشە کانتان بینن و ستایشى باوکتان بکەن کە لە ئاسمانە» (مەتا ۵: ۱۶)، چ جۆرە گوێراپەلێک بۆ گەلانى ولاتانى دیکە هەناردە دەکەین؟ راسپاردەى گەورە ئەم وشانە لەخۆدەگرێت، «فێریان بکەن با کار بکەن بە هەموو ئەو شتەى کە راسپاردوون» (مەتا ۲۸: ۲۰). وە فەرمانى بە چى کردوو؟ مەسیح چیرۆکى ئەو بریندارە بێهیا و سامیرەییە چاکەى گێراپەووە کە «بەزەیی پێدا هاتەو»، پاشان بە هەموومانى گوت: «تۆیش بپۆ و بەو شیوێهە بکە» (لوقا ۱۰: ۳۷).

میهرەبانى لە مال و نیشتمانى خۆت، خزمەتى نێردران متمانەپێکراو دەکات

ئەو خەلکەى لە نیشتماندا دەمێنەو بۆ ئەوانەى دەرپۆن پێویست. تەنها پێویستمان بە چاوە بۆ بینین و دڵیک کە لە دیووەى دیکەدا واتا پێداویستى نێردراوان بەبى سەرنج تێنەپەرێت. ئەم ئالنگارییە جیا نییە لە ئالنگارى ئەرکەکانى نێردراوان. نیشاندانى میهرەبانى بەکردار بۆ هەزارانى نیشتمان، جوانى مەسیح لە مالەووە پیشان دەدات و هەناردەکردنى جوانى باوهرى مەسیحى دەکاتە جێى متمانە. ئێمە دوو پرووین ئەگەر واپیشان بەدەین کە تامەزرۆییمان هەیه بۆ خزمەتى دەرەوێ ولات لەکاتیئێکدا نەهامەتیەکانى ناوخی ولاتى خۆمان پشتگوێ دەخەین. لە چیرۆکى سامیرەییە چاکەکەدا شتێکى هەلە لە کاهین و لێقێهەدا هەبوو، کە ئامانجە ئایینیە دوورەکانیان هەبوو بەلام بەهۆى ئازارەکانى نزیکەیانەووە سۆزبان نەجوولا و قۆلیان هەلنەکرد و دەستى خۆیان پێس نەکرد بۆ یارمەتیدان. دڵسۆزى لە خزمەتە نزیکەکەمان، پەسەنايەتى نیگەرانییە دوورەکامان پشتراست دەکەنەو.

نیردراوه بیانیه‌کان و دلسۆزی بۆ زیدی خۆمان له سروشتی ئهو ئینجیله‌دا پیکه‌وه گیردراون که ئیمه بریاره به گهلانی رابگه‌یه‌نین. دلی ئینجیل ئه‌مه‌یه: «هه‌رچه‌نده [مه‌سیح] ده‌وله‌م‌ه‌ند بوو، له‌پیناو یئوه‌دا بووه‌هه‌ژار، بۆ ئه‌وه‌ی ئیوه‌ به‌هه‌ژاری ئه‌و ده‌وله‌م‌ه‌ند بن» (دووه‌م کۆرنسۆس ۸: ۹). ئه‌و رزگاریه‌ی ئیمه‌ بۆ خۆمان تامی ده‌که‌ین و بۆ که‌سانی دیکه‌ ده‌ینیرین، خزمه‌تیکه‌ به‌زه‌ی خودایه‌ بۆ هه‌ژاران که هه‌موومان ده‌گریته‌وه. ئیمه‌ ژیا‌مان قه‌رزاری پابه‌ندبوونی خودایه‌ به‌ ئه‌رک و میهره‌بانیه‌ که‌یه‌وه. ئه‌و رینگایه‌کی دووری بری بۆ ئه‌وه‌ی یارمه‌تیمان بدات و یارمه‌تیه‌که‌ی هه‌موو جو‌ره یارمه‌تیه‌ک له‌خۆده‌گریت که پێویستمانه‌. وه‌ له‌ کاتی ئه‌نجامدانیدا قۆلی هه‌لک‌رد و ده‌ستی به‌ پیسی ئیمه‌ پیس بوو. له‌ راستیدا ئه‌و کوژرا. ئه‌م میهره‌بانیه‌ ئازاری دا بۆ کرینه‌وه‌مان و رینگای رزگاربوومان. «له‌به‌ر ئه‌وه‌ی مه‌سیحیش له‌ پیناوتاندا ئازاری چێژت و نمونه‌ی بۆ به‌جیه‌شتن، تا‌کو به‌هه‌نگاوه‌کانیدا برۆن» (یه‌که‌م په‌ترۆس ۲: ۲۱). ئه‌رکی خزمه‌ت و میهره‌بانی دانه‌پراوه‌، چونکه‌ هه‌ر ئه‌و مزگینه‌ی ئینجیله‌ی که ده‌یه‌ین بۆ گهلان فه‌رمانی به‌زه‌ی بۆ هه‌ژارانی مال و نیشتمانی خۆمانمان ده‌دات.

به‌راوردکاریه‌ و یرانه‌که‌ی ئیم شاین

من هه‌رگیز لێدوانیکه‌ی له‌م په‌یوه‌ندییه‌ باش‌تر نه‌خویندۆته‌وه‌ که‌وا له‌م قسه‌یه‌ی خواره‌وه‌ی رۆبه‌رت مو‌رای ئیم شاین، قه‌شه‌یه‌کی گه‌نج له‌ سکۆله‌ندا که له‌ ته‌مه‌نی بیست و نۆ سا‌لیدا له‌ سا‌لی ۱۸۴۳ دا کۆچی دوایی کردووه‌. ئه‌و وه‌لامی هه‌ندیک له‌ پرسپاره‌ بچوکه‌کان ده‌داته‌وه‌ سه‌باره‌ت به‌ خزمه‌ت‌کردن به‌ هه‌ژاران به‌ به‌راورد له‌گه‌ڵ خزمه‌ت‌کردنی مه‌سیح به‌ ئیمه‌.

”ئێستا باوه‌ر‌داره‌ ئازیزه‌کان به‌ مه‌سیح، هه‌ندیک‌تان شه‌و و رۆژ نوێژ ده‌که‌ن هه‌تا بینه‌ لق و پۆپی میوی راسته‌قینه‌؛ تۆ نوێژ ده‌که‌یت که هه‌موو شتیک به‌ وینه‌ی مه‌سیح دروست بک‌ری‌ت. ئه‌گه‌ر وایه‌، ده‌بی‌ت تۆش وه‌ک ئه‌و بی‌ت له‌ به‌خشین... «هه‌رچه‌نده ده‌وله‌م‌ه‌ند بوو، له‌پیناو ئیمه‌دا بووه‌هه‌ژار»...

ناره‌زایه‌تی ۱. «پاره‌ی من هی خۆمه‌». وه‌لام: رهن‌گه‌ مه‌سیح گو‌تبیتی: «خوینی من هی خۆمه‌، ژیانم هی خۆمه‌»... ئه‌وا ئیمه‌ ده‌بوو له‌ کو‌ی بین؟

ناره‌زایه‌تی ۲. «هه‌ژاران ناشایسته‌ن». وه‌لام: رهن‌گه‌ مه‌سیح گو‌تبیتی، «ئه‌وان یاخییووی خراپ‌ن... ئایا ژیانم بده‌م له‌پیناو ئه‌مانه‌؟ دیدم به‌ فریشته‌ چاکه‌کان». به‌لام نه‌خیر، نه‌وه‌د و نو‌ی به‌جیه‌شت، وه‌ دوای یه‌ک دانه‌ ونبووه‌ که که‌وت. خوینی خو‌ی له‌پیناو ناشایسته‌کان به‌خشی.

ناره‌زایه‌تی ۳. «رهن‌گه‌ هه‌ژاره‌کان خراپ به‌کاری به‌ینن». وه‌لام: رهن‌گه‌ مه‌سیحیش

هه‌مان شتی گوئیٲ؛ به‌لئ، به‌پاستیه‌کی زۆر گه‌وره‌تر. مه‌سیح ده‌یزانی هه‌زاران که‌س خوینی ئه‌و ده‌خه‌نه ژیر پیی خۆیان؛ ده‌یزانی که‌ زۆربه‌یان سووکایه‌تی پی ده‌که‌ن؛ ده‌یزانی که‌ زۆر که‌س ده‌یکه‌نه بیانوو بو گوناکه‌ردنی زیاتر؛ به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا خوینی خۆی به‌خشی.

ئای باوه‌پداره‌ ئازیزه‌کان به‌ مه‌سیح! ئه‌گه‌ر ده‌ته‌وئیت وه‌ک مه‌سیح بیت، زۆر بده، زۆر به‌خشه، به‌ ئازادی بیه‌خشه، به‌ خراپه‌کاران و هه‌ژارانی بی سوپاس و ناشایسته. مه‌سیح شکۆمه‌ند و دلخۆشه و تۆش هه‌روا ده‌بیت. ئه‌وه‌ پارهی تو نییه‌ من ده‌مه‌وئیت، به‌لکو خۆشبه‌ختی تویه. قسه‌که‌ی ئه‌و له‌بیرمه‌که‌ که‌ ده‌لئٲ: «به‌خشین به‌خته‌وه‌رت‌ره‌ له‌ وه‌رگرتن.»^{٤٩}

هه‌روه‌ک چۆن هاوبه‌شییه‌ک له‌نیوان خودی ئینجیل و به‌زه‌یی بو هه‌ژارانی نزیک هه‌یه، به‌ هه‌مان شیوه‌ هاوبه‌شییه‌کی نایاب هه‌یه له‌نیوان باوه‌پداران به‌ مه‌سیح که‌ میه‌ره‌بانن له‌ کلێسای نیشتمان و باوه‌پداران که‌ میه‌ره‌بانن له‌ کلێسای ده‌ره‌وه‌ی ولات. هه‌روه‌ها ژیاڤیکه‌ی به‌فپوچوو نییه. به‌پاستی په‌سه‌نایه‌تی هه‌ریه‌که‌یان زۆر په‌یوه‌سته به‌ په‌سه‌نایه‌تی ئه‌وه‌ی دیکه‌وه. ئه‌وه‌ شتیکی ناره‌سه‌نه که‌ وا گریمانه‌ بکه‌ین که‌ ئه‌وه‌ی نیمانه‌ بینیرین. وه‌ ناره‌سه‌نه‌ گه‌نجینه‌یه‌کت هه‌یٲ و نه‌ینیرٲ.

په‌گ و ریشه‌ی بزووتنه‌وه‌ی خۆبه‌خشی خویندکاران

هاوبه‌شی خۆشی نیوان خزمه‌تکردنی خه‌لکی ئاسایی له‌ ناوخۆ و نێردراوه‌کانی ده‌ره‌وه‌ی ولات پێشتر پرویداه‌ و ده‌کرٲ دووباره‌ پرویداته‌وه. له‌ ده‌یه‌کانی سه‌ره‌تای سه‌ده‌ی بیسته‌مدا، بزووتنه‌وه‌ی خۆبه‌خشی خویندکاران له‌سه‌ر گوڤه‌پانی ئه‌مریکا ده‌ستیپێکرد و کاریگه‌رییه‌کی زۆری نێردراویه‌تی هه‌بوو. به‌هۆی ژماره‌ی ئه‌و مزگیندراڤه‌ی که‌ نێردراوون و به‌ قوولی و فراوانی ئه‌و که‌سه‌ ئاسایانه‌ی که‌ پشتگیریان ده‌کرد جیگه‌ی سه‌رنج بوو. هاوبه‌شییه‌کی سه‌رسمکه‌ر بوو.

په‌گ و ریشه‌ی بزووتنه‌وه‌ی خۆبه‌خشی خویندکاران (SVM) ده‌گه‌رٲته‌وه‌ بو کۆبوونه‌وه‌ی به‌ناوبانگی نوێژی هایستاک له‌ ساڵی ١٨٠٦ له‌ ویلایه‌تی ماساشوستس. به‌ئاگا‌بوونه‌وه‌یه‌کی پۆحی خویندکارانی کۆلیژی ویلیامزی وروژاند و وای کرد کۆمه‌لێکی بچووک له‌ گه‌نجان هه‌فته‌ی دووجار له‌لای پرووباری هوساک خۆیان بو نوێژ ته‌رخان بکه‌ن. سه‌رنجیان له‌سه‌ر خۆشگوزه‌رانی پۆحی خویندکارانی دیکه‌ بوو. له‌ مانگی ئابی ساڵی ١٨٠٦ له‌ پێگای ماله‌وه‌دا له‌ژیر په‌شه‌باهه‌کدا گیریان خوارد و په‌نایان برده‌ ژیر لیوا‌ره‌کانی کادینٲ. ئه‌و کاته‌یان به‌کاره‌ینا بو به‌رده‌وام بوون له‌ نوێژکردن. ئه‌مجاره‌یان داوای به‌ئاگا‌هاتنه‌وه‌ی ئاره‌زووی نێردراوٲیتیان کرد بو ولاتانی بیانی له‌نیو خویندکاراندا.

یه کییک لهوانه ساموئل میلز داوای لهو گروپه بچووکه کرد که ئامادهیی خوڤان بووون به نێردراوی مزگینیدهر رابگهیهنن. بو ئهوهی ههست به قورسای ئهم ساتهوهخته بکهین، دهییت ئهوهمان لهبیرییت که لهم کاتهدا له میژووی ئهمریکادا یهک مزگینیدهری بیانی له کهنارهوانی ئهمریکا تینهپهپیبوو. کومه لگهی نێردراوییتی مزگینیدهر نهوو. کلێساکان به گشتی هیچ روانگهیهکیان بو گهلانی مزگینی پینهگهیشتهوی ئهودیوی زهریا مهترسیدارهکان نهوو. وهک زۆریک ئهمپرو دهلین، زور شت ههبوو که له ناوخو و مالهوه ئههههه بدرییت. که ئهمهش راست بوو! بهلام ئهم گروپه بچووکه له خویندکاره نزاکه رهکان چیت نهیاندهتوانی به کلێسای ئهمریکی رازی بن که دلی به خوشهویستی بو گهلانی مزگینی پینهگهیشتهو و به تامه زرویی بو شکومهندی خودا له نیو گهلاندا نه دهسووتا. ئیتر نهیاندهتوانی به کلێسایهک رازی بن که هیچ مزگینیدهریکی بیانی نه ناردییت. له بهرامبهر ئهم ههموو پارهوستانه روچی و میژوویی و پیکهاتهیههه، خودا توانای ئهوهی پیداون که بتوانن رێچکه بشکین.

“برایان” له دایک بوون

نوێژکردن له ژێر ئهو کادینهدا وایکرد ئهو گههههه خوڤان بو خزمهتی نێردراویهتی تهرخان بکهن. “ههه لهم کادینهدا بوو که بزووتنهوهی نێردراوییتی بیانی کلێساکانی ئهمریکا پالنه رێکی سه رهتایی به دهسته هینا.”^{۵۰} له مانگی ئهیلولی سالی ۱۸۰۸ دا، گروپه که «کومه لگهی برایان» یان پیکه هینا بو به هیزکردنی ئیرادهیان بو ئهوهی خوڤان به خزمهتی مزگینیدهری بسپێرن. ساموئل میلز کاتیک له ییل و پاشان له قوتابخانهی ئهندوڤهر دهیخویند روانگهی «برایان» ی بلوکردهوه. ئهو گواستراپوهه بو ئهندوڤهر بو ئهوهی به شیک بیته لهوهی که خودا لهوێ له ژێر سه رکردایهتی ئه دۆنیام جودسوونی خویندکار دهیکات. ئهم گروپه له «برایان» له ئهندوڤهر پالنه ریان به یه کهم دهزگای نێردراوییتی ئهمریکی به خشی (دهستهی کۆمسیاران) ئهمریکی بو نێردراوییتی بیانییهکان؛ لهم گروپهوه یه کهم مزگینیدهری ئهمریکی بو دهرهوهی ولاته له سالی ۱۸۱۲ دا تێردرا.

بزووتنهوهی خوڤه خشی خویندکاران له دایک دهییت

له سالی ۱۸۴۶ رۆیال وایلدهر له ژێر ناوی ئهم یه کهم دهستهی کۆمسیاری ئهمریکیدا چوو هیندستان. له سالی ۱۸۷۷ به هوکاري تهندروستی گهراپهوه و له شاری پرینستۆن نیشته جی بوو. لهوێ کوره کهی رۆبیرت “کومه لهی مزگینیدهری بیانی پرینستۆن” ی دامهزrand. نزاکانی ئهم گروپه بووه هوێ کۆبوونهوهیهکی چاره نووساز که له لایه ن دی ئیل موودیهوه بانگهێشت کرا له چای هیرمۆن له ویلایهتی ماساشوستس له هاوینی

سالی ۱۸۸۶. دوو سەد و پەنجا و یەک خویندکار بۆ کۆنفرانسی کتییی پیرۆز کۆبوونەووە که مانگیکی دەخایاند. لەدوای وتاریکی سەرنجراکێش لەلایەن قەشە ئەی. تی. پیرسۆن بەناوی نێردراویتییه جیهانییه کانهوه، سەد لەو خویندکارە خۆبەخشانه بەشدارییان کرد بۆ خزمەتکردن لە دەرەوێ و لات. پۆحی ئەم بۆنەیه جیهانی خویندکارانی گرتەو.

لە ماوهی سالی خویندنی ۱۸۸۶-۱۸۸۷، پۆبەرت وایلدەر و جۆن فۆرمان بۆ بلۆکردنەوێ پوانگەکیان گەشتیان بۆ ۱۶۷ کەمپ کرد. پێکخستنی فەرمی بزوتنەوێ خۆبەخشی خویندکاران دوو سال دواتر روویدا و جۆن ئار مۆت سەرۆکی بزوتنەوێ کە بوو.

مەبەستە کە وەک مۆت دەرێخستوو، پێنج بەشی هەبوو:

”ئامانجی پێنج لایەنە ی بزوتنەوێ خۆبەخشی خویندکاران ئەوێه کە، یە کەم؛ خویندکاران بەرەو رەچاوکردنی وردی ئەرکە بیانییه کان پێنمایی بکری کە بە شێوێه کی کەسی وەک کاریکی ژیان لەسەر یانە؛ دووهم؛ بۆ پەرورەدەکردنی ئەم مەبەستە، پێنماییکردنی ئەو خویندکارانە بکری کە دەبنە خۆبەخش لە خویندن و چالاکیه کان یان بۆ خزمەتی نێردراوێه تیه کان تاوێه کۆ دینە ژێر پێنمایی دەستبەجیی دەستەکانی نێردراوان. سییه م؛ بۆ یە کخستنی هەموو خۆبەخشەکان لە بزوتنەوێه کی هاوبەش و پێکخراو و بە تامەزۆییه وه. چوارەم؛ بۆ دەستبەجێکردنی ژمارەیه کی پێویست لەو خۆبەخشانی شارەزان بۆ جێبەجێکردنی داواکارییه کانێ دەستە ی ئەرکە جیاوازه کان. وه پێنجەم؛ دروستکردن و پاراستنی بەرژێه وەندی و هاوسۆزی چالاکانە ی نێردراوێه بیانییه کان لەلایەن ئەو خویندکارانە ی کە بریارە لە نیشتمان مێننەوه بە مەبەستی دلنیاوون لە پشتگیرییه کی بەهیزی نێردراوان بە داکوکیکردن و بەخشین و نوێژەکان یان.”^{۵۱}

گەشە ی «بزوتنەوێ خۆبەخشی خویندکاران» (SVM) لە سی دەیه ی دواتر دا زۆر نایاب بوو. دروشمی بزوتنەوێه کە ئەوێه بوو، ”لەم ئەوێه دا گەیانندی مزگینی بە جیهان.”^{۵۲} هەتا سالی ۱۸۹۱، ژمارە ی ۶۲۰۰ خویندکاری خۆبەخش هەبوون بە یاننامەیه کیان واژۆ کردبوو کە لەسەری نووسرابوو، ”ئەگەر خودا خواستی لەسەر بێت، مەبەستی منە کە بێمە نێردراوێکی بیانی.” لەو ژمارەیه ش ۳۲۱ کەسیان پێشتر بە کەشتی بۆ خزمەتکردنی دەرەوێ و لات بەرپێکە وتبوون. سالی لوتکە ی بزوتنەوێه کە سالی ۱۹۲۰ بوو، کاتیک ۲۷۳۸ خویندکار کارتێ بە لێننامە یان واژۆ کرد و ۶۸۹۰ خویندکار بەشدارییان لە کۆنفرانسی چوار سالە دا کرد. بە خەمڵاندنیکی پارێزراوان، هەتا سالی ۱۹۴۵، ۲۰۵۰۰ خویندکار گەیشتنە دەرەوێ و لات، کە بە یاننامە کیان واژۆ کردبوو.^{۵۳}

بلیسه‌ی خویندکاران به بازرگان و کلّیساکان گه‌بیشت

زۆر شت له‌م بزووتنه‌وه‌یه‌دا جیگه‌ی سه‌رنجه، وه‌ پیره‌ له‌ پێنمایی و ئیلهام بو‌ نه‌وه‌ی ئیمه‌ له‌دوای سه‌د سالی‌ش. بو‌ م‌وونه‌ بزووتنه‌وه‌ی خو‌به‌خشی خویندکاران نه‌ک ته‌نها خویندکاران به‌ل‌کو خه‌ل‌کی ئاسایی کلّیساکانیشی جو‌شدا. جه‌ی کامپی‌ل وایت، یه‌که‌م سه‌کرتیری بزووتنه‌وه‌ی خزمه‌تی نێردراوی‌تی ئاسایی، له‌ سالی ۱۹۹۰ دا نووسیویه‌تی، ”له‌ ماوه‌ی بیست سالی رابردوودا ر‌ۆحی مزگینیده‌ری گه‌شه‌یه‌کی سه‌رسوپه‌ینه‌ری له‌نیوان کۆلیژه‌کانی ئەمریکا و که‌نه‌دادا هه‌بووه... سه‌رکرده‌یه‌ تیکردنی هه‌زاران ژن و پیاوی به‌هێز بو‌ ئه‌وه‌ی به‌ ئامانجی‌کی بالاده‌ستی ژیا‌نی مزگینیده‌ری بژین.“^{۵۴} گه‌نجی‌کی بازرگان به‌ه‌و‌ی ئەم تامه‌زو‌و‌ییه‌وه‌ له‌ سالی ۱۹۶۰ له‌ ناشفیل سه‌رنجی پاکیشرا و به‌شداری کرد له‌ کۆنفرا‌نسی SVM واتا بزووتنه‌وه‌ی خو‌به‌خشی خویندکاران. له‌ د‌لی خویدا گو‌تی ئە‌گه‌ر خه‌ل‌کی ئاسایی ئەمریکای باکوور بتوانن جیهان به‌و شی‌وه‌یه‌ بینن که‌ ئەم خویندکارانه‌ ده‌بینن، ئە‌وا به‌ ئەر‌کی خو‌ی هه‌ل‌ده‌ستیت و هه‌موو ئە‌و پاره‌یه‌ی که‌ پێویسته‌ بو‌ کار‌که‌ دا‌یی‌نی ده‌کات.^{۵۵} له‌ کۆبوونه‌وه‌ی نو‌یژی بازرگانان له‌ ۱۵ تشرینی دووه‌می ۱۹۶۰ له‌ نیویۆرک، بزووتنه‌وه‌ی مزگینیده‌ری ئاسایی له‌دایک بوو.

ئامانجی ر‌اگه‌یه‌ندراوه‌که‌ی بریتی بوو له‌ ”لیک‌و‌ل‌ینه‌وه‌، وروژاندن و پ‌یک‌خست‌ن؛ لی‌ک‌و‌ل‌ینه‌وه‌ له‌لایه‌ن که‌سانی ئاساییه‌وه‌ له‌ بارود‌ۆ‌خی خزمه‌تی مزگینیده‌ری، وروژاندنی که‌سانی ئاسایی له‌ سیاسه‌تی‌کی نێردراویه‌تی گونجاو، وه‌ پ‌یک‌خستنی که‌سانی ئاسایی بو‌ هاوکاری له‌گه‌ڵ نێردراوان و ده‌سته‌ی خزمه‌تی نێردراوی‌تی له‌ به‌کاره‌ێنانی هه‌موو کلّیساکان له‌ کاره‌ بال‌اکه‌ی ر‌زگارکردنی جیهاندا.“^{۵۶}

دیاری سه‌رکرده‌ به‌سۆزه‌کان

هه‌روه‌ک چ‌و‌ن خودا سه‌رکرده‌یه‌تییه‌کی نائاسایی بو‌ SVM له‌ ر‌ۆبه‌رت وایلدەر و ر‌ۆبه‌رت سپ‌ر و ج‌و‌ن ئ‌ار م‌و‌ت ئاماده‌ کردبوو، به‌ هه‌مان شی‌وه‌ سه‌رکرده‌کانی بو‌ بزووتنه‌وه‌ی نێردراوی‌تی ئاسایی به‌زکرده‌وه‌ که‌ به‌ هێز‌ی‌کی پ‌ی‌غه‌مبه‌رانه‌ قسه‌یان ده‌کرد که‌ هه‌زاران که‌سی ئاسایی سه‌رنجیان بو‌ مه‌به‌سته‌ جیهانییه‌کانی خودا پاکیشرا. سه‌ر‌ۆ‌کی بزووتنه‌وه‌که‌ مزگینیده‌ر و قه‌شه‌ نه‌بوو. ئە‌و بازرگان‌یک بوو. ئە‌و هاوبه‌شییه‌ی که‌ له‌نیوان خویندکاراندا ده‌چوون و بازرگانان که‌ ده‌یانناردن، سه‌ریه‌له‌دا‌بوو و قو‌ول بووه‌وه‌، چ‌ون‌که‌ له‌ هه‌ردوو گروپه‌که‌دا سه‌رکرده‌ی دیده‌وانی خودا کر‌ۆ‌کیان بوو. هه‌ردووکیان به‌ هه‌مان سۆزه‌وه‌ پ‌الیان پ‌یوه‌ ده‌نرا که‌ ژیا‌نیان به‌فیر‌ۆ نه‌دن. ئە‌مه‌ له‌ نزیکه‌ی هه‌موو ر‌سته‌یه‌که‌دا ده‌بیستین که‌ جه‌ی کامپی‌ل وایت نووسیویه‌تی:

”زۆربه‌ی پیاوان له‌ به‌ره‌مه‌ی هه‌میشه‌یی ژیا‌نیان ر‌ازی نین. هیچ شت‌یک ناکر‌یت

ژیانی مه‌سیح له‌ناو شوینکە و تەوانیدا بە تەواوی تیر بکات جگە لە شوینکە و تەنی
 مەبەستی مه‌سیح بەرامبەر بەو جیهانەیی که هاتووە بۆ پرگارکردنی. ناوبانگ
 و چێژ و دەوڵەمەندی تەنها توێکڵ و خۆلەمیشن، بە پێچەوانەیی خۆشی بۆ
 سنوور و بەردەوامی کارکردن لەگەڵ خودا بۆ بەدیھێنانی پلانی هەمیشەییەکانی.
 ئەو پیاوانەیی که هەموو شتێک دەخەنە ناو ئەرکی مه‌سیحەو، شیرینترین و
 بەھادارترین پاداشتەکانی ژیان بە دەست دەھێنن.^{۵۷}

نێردراوان شەرم ناکەن بە گرتنەبەری ھۆکاری ڕۆشتن

دیسانەو ئەمە دژایەتی نییە لەگەڵ ئەوێ که لە بەشی هەشتەمدا سەبارەت بە
 بەھای کاری دونیایی نووسیم. بابەتە که ئەوێ که لە جەنگێکدا، هەرچەندە کاری
 مەدەنی لە خۆیدا بەھادار بێت، هەموو کەسێک تەمەرزۆیە بە ژیاڵی خۆی لە دوورەوێش
 بێت یارمەتیەک و ھەوێک بۆ بەرەکانی جەنگی بدات، تاکو ھێڵەکانی دوژمن بشکێژێن.
 خەڵکی ئاسایی، قەشەکان، کلێساکان - ھەموومان که لە دواوە دەمێننەو - ”شیرینترین و
 بەھادارترین پاداشت“ دەدۆزینەو کاتی کە دڵمان گەورە دەکەین بۆ ئەوێ نەک تەنها
 پێداویستیەکانی نزیک لە مائەو و نیشتمان دا بین بکەین، بە لکو پێداویستی شوینە
 سەخت و مزگینی پێنەگەشتووەکانی جیهانیشت دا بین بکەین.

ئەم بازارگانەیی سەد سالی لەمەوبەر بانگەوازی دونیایی و بینینی خزمەتی
 نێردراویەتی خۆیان وەک یەکیبێتیەکی یەکگرتوو دەبینی. شیوازی خستەپرۆوی پوانگەیی
 بزوتنەوێکە جە ی کامپیڵ وایت، پۆلینەکردنێکی بە بازارگانەکان بە خشی بۆ تێگەشتن
 لە یەکیبێتی ژیاڵ لە ژێر پەرورەدگاریبێتی عیسا مەسیحدا. ئەو گوتی:

”ئەم بزوتنەوێکە گەورەترین داواکاری لە خەڵک دەکات. تەنها ھەوڵ دەدات
 بانگەوازی خودایان بۆ بکات بۆ ژیاڵێک که ئامانجی بالادەستی دامەزراندنی
 ھوکمرانی مه‌سیحە لە پەيوەندییە مرویەکاندا... بیریان دەخاتەو... کہ
 خۆپرستی خۆکوژییە لە کاتی کە خزمەتکردنی کەسانی دیکە بالاترین پەزامەندی
 بۆ ڕۆح دەھێنێت.“^{۵۸}

کاریگەری سەر سوپھینەر لە سەر کلێسا لەو کاتەدا، بەلام چی دەربارەیی ئەمڕۆ؟

وایت نیشانی نەوێ خۆی دا کہ خولای خزمەتی نێردراویبێتی تەنها ڕێگەیی
 پرگارکردنی جیهان نییە، بە لکو بۆ پرگارکردنی کلێساشە:

”ھەڵدان بۆ مزگینی گەیانەن بە جیهان خێراترین و دڵنیاترین شیوازەکانی
 پرگارکردنی کلێسا دەخاتە ڕوو. سەرچاوە ماددییە کاھمان ھێندە سەر سوپھینەرن کہ

مهترسی ئهوه مان له سه ره متمانه به دهوله مهندي بکهین نهک به خودا. واتا: ئه گهر مروؤ له سهروهت و ساماندا گه وره بێت، جگه له به خشی نی به ردهوام ههچی دیکه ناتوانیت پرگیری بکات له بچووکبوونهوهی پړوخی. مزگینی گه یاندن به جیهان تاکه کارگهی هینده گه وره و گرنگه که بتوانیت ده رچه یه کی گونجاو بو سامانی کلێسا که دابین بکات.^{۵۹}

ئهمه هیشتا راسته. مزگینیده ره کان ته نها بو ژبانی جیهان گرنگ نین. بو ژبانی کلێساش زور گرنگ. ئیمه به سامانه که مانه وه له ناوده چین ئه گهر خۆمان بو خزمه ته کانی میهره بانێ له نیشتمان و خزمه تی نێردراوینتی بو ناو گهلانی مزگینی پینه گه یشتوو دا ته رخا نه که یین. ئیمه له ئه مریکا زور دهوله مهن دین. هه موو ئه و پاره یه که پێویسته بو ناردن و پشتگیرکردنی سوپایه ک له بایوژی خۆبه خش و شادی بلاوکه ره وه، له ئیستادا له کلێسا که دایه. به لام ئیمه نایه دین.

له سالی ۱۹۱۶ پرۆتستانته کان ۲،۹٪ی داها ته کانیان به کلێسا کانیان ده به خشی. له سالی ۱۹۳۳ پرێژهی خه مناک بوو، بووه ۳،۲٪. له سالی ۱۹۵۵، هیشتا ههر ۳،۲٪ بوو. ته نها له دوای ئه وه ی له پرێگه ی که لتوو ره که مانه وه دهوله مهن دین ده ستی به بلاو بوونه وه کرد، هه تا سالی ۲۰۰۰، کاتیک ئه مریکیه کان زیاتر له ۴۵۰٪ دهوله مهن دتر بوون، له دوای باج و هه لاوسان، له چاو پرێژهی خه مباری، پرۆتستانته کان ۲،۶٪ی داها ته کانیان به کلێسا کانیان ده به خشی.^{۶۰}

جگه له وه ش، «ئه گهر ئه ندامانی کلێسا کانی میژووی باوه ر به مه سیح له ئه مریکا له سالی ۲۰۰۳ دا له ئاستی ۱۰٪ دا به خشی نیان هه بوایه، ئه و ۱۱۵ ملیار دۆلاری دیکه ش له به رده ستدا ده بوو.»^{۶۱} ئیستا ئه و راستیه شوکھینه ره زیاد بکه که له و پاره یه به کلێسا ده دریت، که متر له ۶ له سه دی به کار دیت بو نێردراوه بیانییه کان و له و بره پاره یه، نزیکه ی له سه دا یه ک ده چیت ه سه ر بودجه ی پێشکه و تنه کان بو گهلانی مزگینی پینه گه یشتوو.^{۶۲} ئهمه ئه وه ناگه یه نیت که له هه ر به ره یه کدا بگه رپینه وه دواوه. باب ته که ئه وه یه، زور شت هه یه بو هه موو پێشکه و تنه کان ئه گهر بو ئه وه ی بژین نیشانی به دین مه سیح گه نجینه ی ئیمه یه.

ئیمه له ده ره وه ی ئه رکی مزگینیده ریدا به ته واوی خودا ناسین

کلێسا بو پړوخی ژبانی خۆی پێویستی به به شداریکردنه له خزمه تی نێردراویه ته کاند. ئیمه خودا به ته واوی شوکۆمه ندیه وه ناسین تاکو بزاین که به سه رکه و تووی له نیو گهلاندا ده جوو لیت. ئیمه وه ک پێویست سه رسام نایین و ستایشی نا که یین هه تا ئه و کاته ی نه بینین کو مه لیک شوانی چاو دیر بو خۆی له هه موو گروپیککی گهلانی سه ر زه وی

کۆدەکاتەوه - که هەموو گەلانی موسڵمان و هیندۆسی و بودایی لەخۆدەگریّت. هیچ شتێک وەک مەودای کارە پرزگارکەرەکی بەدریژایی میژوو روانگە ی ئێمە بۆ نێعمەتی سەرکەوتوووی خودا شکۆمەند ناکات. چ چیرۆکیکە! واتا: «کردارەکانی یەزدان دێنمەوه یادم، بێگومان پەرچوووەکانی تۆم لەبیرە که لە کۆنەوهیە. لە هەموو کارەکانت ورد دەمەوه و بیر لە کردەوه مەزنەکانت دەکەمەوه» (زەبوروکان ۷۷: ۱۱-۱۲). «ستایشی بکەن، بۆ پالەوانییتی، ستایشی بکەن، بەپێی زۆری مەزنایەتی» (زەبوروکان ۱۵۰: ۲). «ئەي هەموو نەتەوه کان، ستایشی یەزدان بکەن! ئەي هەموو گەلان، ستایشی بکەن» (رۆما ۱۵: ۱۱، هینانەوهی زەبورو ۱۱۷: ۱).

بارودۆخی ئەمرۆمان لە جیهاندا چۆنە؟

ئالنگاری گەیانندی مزگینی ئینجیل بە جیهان هێشتا زۆر گەورەیه. ئێمە لە دۆخیکی باشتراوین بۆ زانینی مەودا و سروشتی ئەرکەکه لە هەموو کاتێکی پێشتر. پاتریک جۆنستۆن دەنوسیت، «بۆ یەكەمجارە لە میژوودا لەستێکی هەتارادەیهك تەواومان هەیه بۆ گەلانی جیهان که هەتا چەند مزگینی ئینجیلیان پێگەیشتوو. ٦٤» گروپی جۆراوجۆر هەن که لێکۆڵینهوه دەکەن بۆ ئەوهی یارمەتی کلێسای بدەن بۆ ئەوهی بزائیت چ گروپیکی خەلک لە سەرانبەری جیهان لەلایەن کلێسای مەسیح یان دەزگای خزمەتە نێردراویتییهکان لەخۆ بگرن. کتێبه‌که‌ی جۆنستۆن پوخته‌یه‌کی باش لە دۆخی وه‌چەرخانی سەردەمی ئێمەدا دەخاتە روو. ٦٥

یه‌کێک لە رێگا‌کانی وه‌سفکردنی دۆخ‌که‌ ئەوه‌یه‌ که بلیین نزیکه‌ی ۱,۴-۱,۶ ملیار که‌س هه‌رگیز چانسی گۆ‌ی‌گرتن له‌ مزگینی ئینجیلیان نه‌بووه‌ ٦٦- واتا له‌ که‌لتوو‌ره‌کاندا ده‌ژین که‌ بانگه‌شه‌ی ئینجیل به‌ شپۆ‌یه‌کی تێگه‌یش‌توو‌انه‌ ده‌سته‌به‌ر نییه‌. شیکارانی دیکه‌ ژماره‌ی ئەو که‌سانه‌ی که ئینجیلیان نه‌بیس‌توو‌ه هه‌تا راده‌یه‌ک زیاتر ده‌خه‌ملێن. بۆ نموونه، «خشته‌ی ئاماری سالانه‌ له‌سه‌ر ئەرکی نێردراویتی جیهانی ۲۰۰۲» له‌لایه‌ن ده‌قیقد بارێت و تۆد جۆنسۆنه‌وه‌ باس له‌وه‌ ده‌کات که ۱,۶۴۵,۶۸۵,۰۰۰ که‌سی مزگینی پێنه‌گه‌یش‌توو له‌ جیهاندا هەن. واتا له‌سه‌دا ۲۶,۵ ی دانیش‌توانی جیهان له‌ گروپی ئەو خه‌لکدا ده‌ژین که کلێسای ئینجیلی په‌سه‌نیان نییه‌. ٦٧ نزیکه‌ی له‌سه‌دا ۹۵ ی ئەمانه‌ له‌ شوێنێک له‌سه‌ر گۆی زه‌وی ده‌ژین که پێی ده‌گوتی‌ت په‌نجه‌ره‌ی ۴۰/۱۰ (له‌نیوان پانی ۱۰ بۆ ۴۰ پله‌ی باکووری هێلی ئیستوایی و نیوان زه‌ریای ئەتله‌سی و زه‌ریای هێمن). ئەمه‌ ئالنگاری گه‌وره‌ی رۆژگاری ئێمه‌یه‌.

جۆنستۆن ئەمه‌ له‌ روانگه‌یه‌کی میژوویی هیوا به‌خشه‌وه‌ ده‌خاتە روو:

به‌ هه‌نگاونان بۆ دواوه‌ ده‌بینین که نه‌خشیکی سه‌رنج‌راکێش له‌ گه‌شه‌ی ۲۰۰ ساله‌ی

[کلیسا] دا سهره لده دات که زهبری شیوازی کۆکردنه وه که ی دياره - سالانی ۱۷۰۰ باکووری ئەتله سی، سالانی ۱۸۰۰ زهريای هیمن، سالانی ۱۹۶۰ ی ئەفریقا، هفتاکانی سهدهی رابردووی ئەمریکای لاتین، ههشتاکانی سهدهی رابردووی ئاسیای رۆژهه لات، سالانی ۱۹۹۰ ی ئوراسیا. ئەم گهمارۆدانه و نیوهی گوێ زهوی ئیستا ئالنگاری ناوچهی پهنجهره ی ۴۰/۱۰ یان به جیهیشتوه. ئاسیای ناوه راس ت و باشوور و رۆژهه لات ی ناوه راس ت ئەو بواره سهره کیانه ن که ماونه ته وه که ئاسته نگیان له سه ره. له کویدا پێشکه وته کانی... دهیه ی یه که می... هه زاره ی [نوێ] دیت؟ ئایا له ئیو موسلمانان، هیندۆسه کان یان بوداییه کان ده بی ت؟ ئەمانه کۆتا قه لا ماوه کانی دهستی دوژمنن به رۆحی مروفه کانه وهیه. به رزبوونه وه ی زهريای ئینجیل له دهوری ئەم ناوچه یه دا زیاتر به رز ده بی ته وه و ته نانه ت ئیمه پێشینی ئەوه ده که بن که ئەو پێشکه وته په نگه واتای چی بی ت. خۆزگه شوین و ئازادیم هه بووایه بۆ گێرانه وه ی گوزهرانی شته سه رسوپه ینه ره کان که له م قه لا ئایدیۆلۆژیانه ی به رپاڵته نه توانن بچنه ژووره وه.^{۶۸}

خودا بانگه وازی ک بۆ ئەم نه وه یه ده کات: گوێ بگرن!

بانگه وازی ک هیه بۆ ئەم نه وه یه که گوپرایه لی مه سیحی له ناو مردوان هه ستاوه وه بن و هه موو گهلانی مزگینی پێنه گه یشتووی جیهان بکه نه قوتابی. من نزا ده که م که خودا سه دان هه زار گهنج و «ته واو که ر» (که سانی ک یه ک پیشه ته واو ده که ن و ئاماده ن دووم پیشه له خزمه تکردنی ئێردراویه تی مه سیحیدا ئەنجام بده ن) به رز بکاته وه. نوێژده که م ئەم بانگه وازه خوداییه به خوۆشی له دلته هه لبستی ت نه ک به تاوانباری. نوێژده که م که به به خششی پێویست، وه خواستی کی شایسته، وه پشتراس تکردنه وه ی کلێسا که تان، وه نیشانه کانی په روه ردگار پشتراس ت بکری ته وه. به خویندنه وه ی ژيان نامه، تێرمان له کتیبی پیرۆز، لیکۆلینه وه له بارودۆخی گهلانی مزگینی پێنه گه یشتوو، نوێژکردن به سۆزه وه، وه گفتوگۆکردن له گه ل که سه پیشه نگه دێرینه کانی خزمه تی ئێردواوی تی، گر له هه موو پشکۆیه کی ئاره زوو به ر بدری ت. له په یوه دنییه که رامه که ن. به دوایدا بگه ری. با میشتک له سه ر ونبوونی تاکه که سه له ناوچوو هه کان بی ت، هه روه ها له سه ر ته واوی ئەو گروه خه لکانه ش که هیچ ده ستره گه یشتنی کیان به مزگینی ئینجیل نییه. ئەمه ئامانجی گه وهری پۆلس بوو: «ئامانجی به رزم ئەوه بوو که مزگینی بده مه ئەو شوینه ی که ناوی مه سیحی تیدا نه هی نراوه» (رۆما ۱۵: ۲۰). هه میشه که سانی نه گۆراو بوونیان هیه بۆ سه رکه وتن له و شوێنه ی که پێشتر کلێسای لی دامه زراوه. ئەوه ئه رکی تایبه تی نوێنه رایه تییه ناو سنوورییه کان نییه. ئێردراوه ده ره وه ی سنوورییه کان ئەو کاره ده که ن که پۆلس ئامانجی بووه: کلێسا له و شوێنه دا بچینن که ئیستا ئەگه ری خزمه تکردن تیدا

نییه. ئەمە پتووستییەکی گەورەیی ئەم کاتژمێرە، نەک تەنھا بۆ ئەو نێردراوانە ی که دەچن بۆ خزمەتکردنی کڵێسای دامەزراو لە ولاتانی دیکە (که ئەمەش پتووستییەکی گەورە، بە تابیەتی لە پەرەپێدانی سەرکردایەتیدا)، بە لکو بۆ ئەو نێردراوانەش که دەچنە ناو ئەو گەل و شوێنانە ی که هیچ کڵێسایەکیان بۆ خزمەتکردن نییه.

پۆژی نێردراوەکان کۆتایی نەهاتوو

وا مەزانی پۆژانی ناردنی مژگنیدەر بۆ ولاتە بیانییەکان کۆتایی هاتوو، وەک ئەوێ هاوولاتیان بتوانن کارەکه تەواو بکەن. سەدان گەل و ملیۆنان کەس هەن که هیچ نەتەوێهێکی باوەردار بە مەسیحیان تێدا نییه بۆ ئەوێ مژگنیدانی ئینجیل لە هەمان کەلتوردا ئەنجام بدەن. دەبیّت سنووری کەلتورەکان بپرێت. بۆ ئەوێ دلیا بین، لەوانە بە لەلایەن کەسیکی پۆژئاواییەو تێپەرێرێت، بەو پتییە خودا لە جیهانی پۆژئاواییدا خێراتر کڵێساکە ی گەشە دەکات. a ئەو زۆر نایاب دەبیّت. هیچ ئارەزوویکم نییه بۆ سنووردارکردنی خۆشی خۆشەوێستی. جگە لەوەش، پەنگە پسیپۆرانی پۆژئاوایی راهێناوی ئاست بەرز بەلام تاقیکاری وەک نێردراویکی سادەتر و بۆیتر بەرھەمدا نەبن. سەبارەت بە مژگنیدەرە نێردراوەکان بۆ ولاتانی موسلمان پاتریک جۆستۆن دەڵێت، ”زۆرجار باشترین نێردراوە مژگنیدەرەکان ئەوانەن که کەمێک زیاتر لە بنەماکانی ئیسلامیان خۆپێندۆتەو و خولای هاوێشکردنی مژگنی مەسیحیان هەیه. لە بۆیریان بۆ عیسا، خۆیان دەخەنە ناو شایەتیدان بۆ موسلمانان، که تەنانەت ئیسلامییەک دەترسێت بچێتە ئەوێ.”^{٦٩} بەلام هەلە مەکەن. دەبیّت کەلتوورێک بپرێت و ئەوەش ئەوێه که نێردراوەکان دیکەن. مژگنیدەرە نێردراوەکان، نەک مژگنیدەرە ناخۆییەکان که ئەرکی گەیانندی مژدە ی ئینجیل لە هەمان کەلتوردا دەکەن.

بۆیه «داوا لە خاوەنی دروینە بکەن تاکو سەپان بۆ دروینەکی بێرێت» (مەتا ٩: ٣٨)، وە لێی بپرسە که ئایا تۆ دەبیّت یەکیک لەو سەپانانە بیت؟ چاوەروان بە ئەم

a ئەم گەشەکردنە لە سەدە ی بیستەمدا لەلایەن فیلیپ جیتکەر، مەسیحیەتی نوێ (ئۆکسفۆرد: چاپخانە ی زانکۆ ی ئۆکسفۆرد، ٢٠٠٢)، ٢: لە ماوێ سەدە ی رابردوودا بە لگەدار کراو. . . ناوێندی کێشکردن لە جیهانی مەسیحیدا بە شۆبە یکی بێ وەستان بەرەو باشوور گۆراو بۆ ئەفریقا و ئاسیا و ئەمریکای لاتین. لە ئێستاو ئەمڕۆ گەورەترین کۆمەلگە ی مەسیحی لە سەر هەسارە که بربارە لە ئەفریقا و ئەمریکای لاتین بدۆزێتەو. ئەگەر مەنەوێت مەسیحیەکی هاوچەرخێ ‘تابیەت’ ببینن، پتووستە بیر لە ژێک بکەبنەو که لە گوندیکی نەجیریا یان لە فاقیلایەکی بەرازیلی دەژی. وەک جۆن مبیٹی زانای کینیا تیبنی کردوو، ”ناوێندەکانی گشتگیربوونی کڵێساکە [لە جێئێف، پۆما، ئەسینای پایتەخت، پارێس، لەندن، نیویۆرک] نەمان، بە لکو لە کینشاسا، بوینس ئایرێس، ئەدیس ئەبابا و مانیلادا. ئەوروپییەکان یان ئەمریکای باکوور باوەریان بە هەر شتێک هەبیّت، مەسیحیەت بەراستی لە باشووری جیهانیدا زۆر باش کار دەکات- نەک تەنھا مانەو، بە لکو فراوانتر دەبیّت.

نویژه بتگوریت. کاتیک عیسا به قوتابییه کانی گوت نویژی بۆ بکه، شتیکی دواتر که پرویدا ئه وه بو دوازه که سی دیاری کرد بۆ ئه وه ی ببنه ئیردراوی خو ی و ناردیانییه ده ره وه. نویژ بۆ سه پانه کان بکه، په نگه بیته یه کیک له وان. کاتیک ئیمه نویژ ده که ین و بیر له ئه گهره راسته قینه و پیدایستییه راسته قینه کان ده که ینه وه زورجار خودا ئاره زوو به ئاگا ده هیئتیه وه، وه به هره ده دات، وه ده رگا کان ده کاته وه. کوپییه کی پینمایه نویژی جیهانی سه رسوپه ینهر په یدا بکه که ناوی ئوپه راسیونی جیهانییه، وه نویژ بکه و بیخوینیه وه و پۆژ به پۆژ بیر له ریگا که ت بکه وه له نیو گه لاند. ۷۰ بیر له خه لکی بکه ره وه له شوینه کانی وه؛

- لیبیا به شه ش ملیۆن که س و په نگه ده باوه پرداری په سه ن.
- بوتان که شانشینییه کی بودای زاهیده له هیمالایا، بۆ هه زاران سال له شایه تیدانی مه سیح داپراوه و ته نها مشتیک باوه پرداری په سه ن له نیو دوو ملیۆن و نیوه که سه که یدا هه بووه.
- مالدیف، له که ناره کانی باشووری پۆژناوای هیندستان، وه یه کیکه له داخراوترین ولاته کانی سه ر زه وی.
- کوریای باکوور، «نه ته وه ی پاریا که ورده ورده له ژیر سه رکردایه تی شیتانه ی کۆمۆنیستییه که یدا له برسیئتید ده مریت»^{۷۱}، بۆ ماوه ی په نجا سال ه یچ شایه تیداتیکی ئاشکرا و ژبانی کلپسایه کی نییه.
- سعودیا، ئه و باره گایه ی ئیسلام که ئه گهر باوه پرداران به مه سیح له سه وودییه بدۆزینه وه، له سیداره ده درین.
- هیندستان، په نگه گه وره ترین ئالنگاری هه موویان بیّت، له گه ل ده شته فراوانه کانی گه نجس که «گه وره ترین چری خه لکی ئینجیل پینه گه یشتوو له جیهاندا. بۆ نه وونه ژماره ی خه لک له ئۆتار پراډیش له باکووری هیندستان نزیکه ی ۱۸۰،۰۰۰،۰۰۰ که سه و ریژه ی باوه پرداران به مه سیح ۰،۱ % و له دابه زینه.»^{۷۲}
- تورکیا، ده وله تیکی جیهانی و به شیویه کی سه ره کی موسلمان که شایه تیدانی مه سیح له کو ی ۱۰۰ پاریزگا که ی ته نها له پاژه پاریزگا دا به رده وامه.

بیر له و لیبوردنه بکه ره وه که پینشکه ش به گه لان کراوه. هه لوه سته یه ک بکه

خالی سه ره کی ئه و لسته ناته واوه ئه وه یه که به ساده یی وینا کردنی ته واوی دانیشتووانیکن که له یاخیبوون له خودای راسته قینه دا ده ژین و داپراون له و تاکه که سه که، وانا مه سیح، که ده توائیت له گه ل به دیه ینهره که یان ئاشیان بکاته وه. ئه مه ش

به واتای له ناوچوون بۆ بیاوه پاران و شکۆمه ندی بۆ مه سیحه. ئه و خاوه نی ئه م دونیا ییه و په یمانی یه کگرتنی له گه ل هه ر مرۆفیک مافی ره وای خۆیه تی.

هه موو رۆحیک و هه موو ولاتیک هی خۆیه تی. ئه براهام کویه ر به شیوه یه کی له یادنه چوو باسی له وه کردوو و ده لیت: ”یه ک ئینجی چوارگۆشه له هه موو خاکی بوونی مرۆفایه تیماندا نییه که مه سیح، که سه ره ره به سه ر هه موو شتیکدا، بۆی نه گرییت و هاوار نه کات و بلیت: ئه وه هی منه!“^{۷۳} مه سیح هاووته ناو ئه م جیهانه یاخیوو، که ئه و بۆ شکۆمه ندی خۆی به دیه پناوه، وه به خوینی خۆی لێخۆش بوونی بۆ کپیه وه. هه ر که سینک چه کی بیاوه ری دابنیت، له هه موو تاوانه کانی له دژی سه ره وه ری گه ردوون بیه ری ده بیست. ته نها به باوه ر دۆژمه کان ده بنه خزمه تکارێکی به خته وه ر له شانیشینی هه میشه یی دادپه ره وه ری و شادی. پێشخستنی ئه م دۆزه ی له گه ل مه سیح بوون به های هه موو ژیا نه.

نه خیر، مه رج نییه مزگینه ده ریکی ئێردراو بیت بۆ ئه وه ی سه رسام بیت به پێشخستنی مه به سه ته گه وه ره کانی خودا بۆ ئه وه ی له تێو هه موو گه لاندایه بناسرییت و ستایش بکرییت و چیژت پێدات. به لām ئه گه ر به ته ویت به ته وای چیژ له خودا وه ربگریت کاتیک سه ره که وته کانی له میژووی رزگار بووندا یه، ناتوانیت وه ک هه میشه به رده وام بیت له کاره کانت -ئه نجامدانی کاره کانت، په یدا کردنی پاره که ت، به خشی نی ده یه که ت، خواردن، نوستن، یاری کردن و... چوون بۆ کلێسا. له بری ئه وه پێویسته به سه ستیت و بۆ چه ند رۆژیک به کتییی پیرۆز و ده فته ریکه وه دوور بکه ویته وه، وه نوێژ بکه ییت و بیر له وه بکه یته وه که چۆن کات و شوێنی تایه ت له ژیا ندا له گه ل مه به سه ته گه وه ره که ی خودا دا ده گونجیت بۆ ئه وه ی گه لان پێی دڵخۆش بکه ییت. چۆن ده چیه پāl ئه و مه به سه ته جیهانییه گه وه ریه ی خودا که له زه بووری ۶۷: ۴ دا ده بردراوه، «با نه ته وه کان دڵخۆش بن و گۆرانی شادی بلین»؟

واتای نارا زیوونت

زۆریک له ئیوه پێویسته له و شوێنه دا مپینه وه که ئیستا کاری تیدا ده که ن، وه ته نه ا بیر له وه بکه نه وه که چۆن ده توانن لێها تووی و په یوه ندی و سه رچاوه تایه ته کانتان به شیوه یه کی ستراتیژیت له گه ل ئامانجی جیهانی باوکی ئاسمانیاندا بگونجین. به لām بۆ که سانی دیکه که ئه م کتیه ده خویننه وه، بریاره که جیاواز ده بیست. زۆریک له ئیوه به ساده یی پازی نین له وه ی که ده یکه ن. وه ک جه ی کامپی ل وایت ده لیت، به ره هه می ژیا نتان تیرکردنی قوولترین تامه زرۆبیه رۆحیه کانتان نییه. لیره دا ده بیست وریا بین. هه موو کاریک بی ئومیدی و وه رزی تاریکی خۆی هه یه. ناییت ئه م جوړه ئه زمووانه به شیوه یه کی ئۆتوماتیکی وه ک بانگه وازیک بۆ جیهیشتنی پۆسته که مان لیکبه ینه وه.

به لām نه گهر نارازيیوون له دڅو ټیستاتدا قوول و دووباره بووه و بهرده وام بیت و نه گهر نه و نارهازیه تیبه له خاکی به پیتدا له کتییی پیروژدا گه شه بکات، په نگه خودا بو کاریکی نوئی بانگت بکات. نه گهر له نارازیبوونتدا تامه زروئی پیروزی بیت، به دلخوشتی په روه ردگار برؤن و مه سیح به تا که ته مه نه کورته که ت شکودار بکه، نه واهه نه گه به راستی خودا په گه کانت شل بکاته وه بو نه وهی له شوینیک بتچینیت و له خزمه تیک که تیتدا ده توانریت تامه زرویه روحيه قوول کانی روحت تیر بکريت. راسته ده توانریت له هه موو پیشه یه کی یاسایدا خودا بناسریت و چیرئی لن وه ربگیریت؛ به لām کاتیک له شوینیکه وه بو شوینیکي دیکه جیگیرت ده کات، خودا خواردنه وهی تازه و قوولتر له کانیوای هاوړیه تیه کهیدا پیشکه ده کات. خودا به ده گمنان بنگمان ده کات بو ژيانیکی ئاسانتر، به لām هه میسه بنگمان ده کات بو نه وهی زیاتر بیناسین و زورتر له نیعمه ته بهرده وامه که ی بخوینه وه.

ټایا پیویسته بهرده وام بم له بوون به قه شه؟

هه ول ده دم به م شیویه خزمه ته که ی خوّم به هادار بکه م. سالانه له کلّیسا که مان «هه فته ی مزگینیدره نیردراوه کان» مان هه یه. من له خزمه ته کاندانانگه شه ی بو ده که م؛ نیمه وتارده ری میوامان هه یه. ئالنگاری ده دریت. خه لک به ره و مزگینیدره کان ده چن، پابه ندبوون و به شداریکردن له پروگرامی په روه رده کردنی پیش خزمه تی نیردراو یه تی پیوسته. وه هه موو سالیک لیکولینه وه ده که م له ژيانی خوّم وه ک قه شه یه ک له م کلّیسا یه دا. من له ژیر روشنایی مه به ستی جیهانی خودادا، وه له روانگه ی تاریکی و نه هامه تی روحي باوه رپینه کراوی گهلانی مزگینی پینه گه یشتووی نه م زه وییه، ته ماشای نه وه ده که م و له خوّم ده پرسم ټایا نه مه ستراتیژترین و وه به ره ټینانه له ژیاغدا له پیناوی مه به ستی خودا بو نه وهی گهلان به خودا دلخوشت بن؟ له هاوسه ره که م ده پرسم: ”نوئیل، هه ست به هیچ کیشکردنیک ده که ییت بو نه وهی له هیلی پیشه وهی گهلانی مزگینی پینه گه یشتوو نزیکتر بیته وه؟“

به یاننامه ی ئهرکی کلّیسا که مان وشه ی «بلاو بوونه وه» ده خاته شوینی بالاده ست: «نیمه بووغان هه یه بو بلاو کردنه وهی خولیا ی بالاده ستی خودا له هه موو شتیکدا، بو دلخوشتی هه موو گهلان له ریگه ی عیسا ی مه سیحه وه.» بویه ده پرسم، ټایا من نه م ئهرکه به باشرین شیوه له وړلهدا به جیده هیتم که ټیستا هه م؟ کاتیک په روه ردگار بانگم ده کات بو نه وهی له روژی کوتاییدا هه ژماردنیک بو خزمه ته که م بده م، ټایا ده توانم بلیم، ”په روه ردگار، من له بیت له حه م ماومه ته وه، چونکه باوه رم وابوو که ده توانم باشرین ئامراز بم له وئی بو به دیه ټینانی مه به سته که ت، بو نه وهی ناویک بو خو ت له نیو گهلان

دروست بکهیت و مەرەکانت لە ھەموو گەلانی سەر زەوی کۆبکەیتەو؟ ئەگەر چیتەر ناتوانم وەلامی بەلێ بۆ ئەو پرسیارە بدەمەو، ئەوا رابەراییەتیم لێرە تەواو دەبێت.

چی دەربارەی تۆ؟

سەبارەت بە زۆریک لە ئێوەش ھەروایە. پرسە گەورەکان لە ئارادان. خوای گەورە یارمەتیت بدات. خودا ئازادت بکات. خودا بینینیکی نوێ و شکۆمەندی مەسیحت بۆ ژيانت پێ ببەخشیت -جا بچیتە لای گەلێکی مزگینێ پێنەگەشتوو یان بە توندی و بەرھەمداڕ لە پۆستی ئیستاتدا بمینیتەو. با بینینەکەت واتای خوێ لە مەبەستە گەورەکەی خوداو وەر بگریت کە گەلان پێی خوشحەل بکات. خاچی مەسیح تاکە شانازیت بێت، وە بە متمانەی شیرین بلیت، ژيان مەسیحە، مردنیش قازانجە.

بهشی دهیه م

نوژی من بو ئیوه

با کهس له کۆتاییدا نه لیت: «ژیانم به فیرو داوه»

ئهی پهروهردگار، خۆشهویستی چهسپاوی تۆ له ژیان باشته. تۆ له زۆر پرووهوه ئه مهت پێ راگهیاندين. ههر به وشه ی خۆت، تۆ له سهر زمانى داودى خزمهتکارت فرموت: «له بهر ئه وه ی خۆشهویستیه نه گۆره کهت له ژیان باشته، لیه کانم ستایش ده کهن» (زه بووره کان ۶۳: ۳). له قسه کانى پۆلسى نێردراوى خۆتدا، کاتیک له زیندان هاوار ده کات، فرمووی: «حه ز ده کهم ئه م ژیا نه به جیهیلم و له گه ل مه سیح بژیم، ئه وه زۆر باشته» (فیلیپی ۱: ۲۳). ئای پهروهردگار تۆ چه ند له ژیان باشتريت! ئایا پۆلسى نێردراوت زمانیکى به هیز به کارناهییت! نه ک ته نها «باشته»، به لکو «زۆر باشته». تۆ هی نه ده له ژیان باشتريت که نێردراوه کهت ده لیت مردن قازانجه. «ژیان مه سیحه، مردنیش قازانجه» (ئایه تی ۲۱). له ده ستدانى هه موو ئه و شتانه ی ده کریت ئه م جیهانه پیشکeshی بکات و ته نها مانه وه له گه ل مه سیحدا، قازانجه.

ئهی پهروهردگار، بۆچی خۆشهویستیت له ژیان باشته؟ به دلناییه وه داود له شیوازی قسه کردیندا وه لاممان ده داده وه. نالیت له بهر ئه وه ی خۆشهویستی چهسپاوی تۆ له ژیان باشته، لیه کانم ستایشی خۆشهویستیت ده کهن. چی ده لیت؟ ده لیت ستایشی تۆ ده کهم نه ک خۆشهویستیت. واتا: له بهر ئه وه ی خۆشهویستی چهسپاوی تۆ له ژیان باشته، لیه کانم ستایش ده کهن. ئایا ئه مه له بهر ئه وه نییه که خۆشهویستترین شت له خۆشهویستیدا ئه وه یه که ئیمه ده باته وه ماله وه بۆ لای تۆ - به چاو و دل و ده روون که توانای بینینی ده وله مند ی شکۆمه ند ی تۆیان هیه؟ له گه ل لابرندی هه موو تو ره ییه کهت، وه لیخۆشبوونی هه موو گونا هه کاغان، نه ک ه یچ شتیک ریگری له چیژی ئاماده بوونت بکات. ئایا ئه مه خۆشهویستی خودایى نییه - خواست و کارى خودا، بۆ ئه وه ی خۆشى هه میشه یی له خودادا به ئیمه ی گونا هه بارانى ناشایسته بدات؟ ده کریت خۆشهویستی چیتر بیت، ئه گه ر بیکۆتایی بوایه! ئه گه ر خۆشهویست بین، چ خه لاتیکى له وه گه وه رت بریتى!

ئای خودایه، ده زانیت ئیستا له وه ده ترسم که زۆریک له وانه ی پیت ده لین پهروهردگار «خویان» ستایش و شکۆمه ند ده کهن. پهروهردگار، چه نه ده خۆشهویستی تۆیان کردۆته

شایه تیدانی به‌های خۆیان! که‌واته ئایا خۆشی ئه‌وان پشوو دانێک له به‌های تۆدا یان له به‌های خۆیاندا؟ ده‌یان سال تێپه‌ریوه که ب‌لاو بوونه‌وه‌ی به‌رده‌وامی ئه‌م په‌یامه له جیهاندا به‌ ته‌نانه‌ت هه‌ندێک له خه‌مه‌تکاره‌کانیش وا ده‌لێن: که خۆشه‌ویستی خودا به واتای خۆشه‌ویستی مرۆفه. بۆیه کاتێک مرۆفه‌کان به‌م د‌ل‌نیاییه‌وه بیر له‌وه ده‌که‌نه‌وه که خۆشه‌ویستی تۆ ره‌نگه واتای چی بێت، هه‌مان شت ده‌لێن: خۆشه‌ویستی خودا به واتای خۆشه‌ویستی مرۆفه. بۆ به‌ل‌گه ده‌پرسن: ئایا هه‌ست به خۆشه‌ویستی ناکه‌یت کاتێک که سێک سه‌رنجی بۆ به‌های تۆ راده‌کێش‌ریت؟

من وه‌لام ده‌ده‌مه‌وه: جاران وا بیرم ده‌کرده‌وه. کاتێک ژیان له په‌روه‌ردگار باشت بوو، وه به پێچه‌وانه‌وه نه‌بوو. کاتێک هه‌بوو خۆشه‌ویستی به‌م شی‌وه‌یه هه‌ستی پێده‌کرا -کاتێک نه‌مه‌توانی به هیچ بیر له هیچ خۆشیه‌کی گه‌وره‌تر له شه‌ره‌فی ناوه‌که‌م بکه‌مه‌وه. کاتێک هێنده له خۆمدا نوقم ببووم که نه‌مه‌دزانی خۆشی له ستایش‌کردنه وه‌ربگرم نه‌ک ستایش‌کراوی. ئای به‌لێ، من زانیومه که چۆنه به ستایشی خه‌لکی ب‌ل‌ێن کرده‌وه‌ی خۆشه‌ویستی و پاساو بۆ ئه‌م ئاره‌زووه به‌ئینه‌وه، به‌و ئاماده‌یه‌ی که هه‌مان شت بده‌یت که وه‌رت‌گرتوه، واتا ستایش‌کردنی دوولایه‌نه. چه‌نده جێگه‌ی په‌زامه‌ندیه -ئه‌م خۆشه‌ویستییه‌ی له‌نیوان خۆماندا که سه‌رسامی یه‌ک‌تر بێن!

به‌لام ئیستا (سوپاس بۆ نيعمه‌ته به‌هێژه‌که‌ی خودا!) بۆم ده‌رکه‌وت که لاسای‌کردنه‌وه‌یه. په‌گ و پیشه‌ی له عه‌ده‌نه‌وه‌یه و له مێژه‌هه‌یه، له‌ناوبه‌ری گه‌وره‌ی خۆشه‌ویستی و خۆشیمان به‌حه‌وای دایکه‌مانی گوت: «چونکه خودا ده‌زانیت ئه‌و پ‌وژ‌ه‌ی که ده‌یخۆن چاوتان ده‌کرێته‌وه و ئیتر وه‌ک خوداتان لێدیت و چاکه و خراپه‌ ده‌زانن» (په‌یدا‌بوون ۳: ۵). وه‌ک خودا! ده‌بووا ب‌ل‌یت: «من له‌راستیدا وه‌ک خودام.» ده‌بووا فێله‌که‌ی ببینیت. به‌لام نه‌یبینی و ئای چه‌ند که‌س هێشتا هه‌تا ئه‌م‌پ‌ر‌ۆش نایبینن! به‌راستی ئه‌و ژنه وه‌ک خودا بوو! تۆ وه‌ها دروست‌ت‌کر‌د -هه‌ل‌گری وێنه‌ی خۆت بوو. بانگه‌واز و دیزاینه به‌رزه‌که‌ی ئه‌مه‌ بوو: وێنه‌ی شکۆمه‌ندی دروست‌که‌ره‌که‌ی، وه به‌خۆشی و تمنا‌ه‌ی ئه‌و، که‌سانی دیکه‌ی خۆش‌بویت. به‌لام دواتر بیر‌کردنه‌وه خراپه‌که له‌مێشکی چێندرا: «ده‌توانم به‌شی‌وه‌یه‌کی دیکه وه‌ک خودا بم. ده‌توانم که‌سێک بم که شکۆمه‌ندیه‌که‌ی ببیزیت و ره‌نگه خۆشه‌ویستی به‌و شی‌وه‌یه پێناسه‌ بک‌ریت که من شکۆدار‌بم.»

ئه‌م پێچه‌وانه‌کردنه‌وه گه‌وره‌یه به‌م شی‌وه‌یه هاته‌ ناو جیهان که ئیمه‌ پێی ده‌ل‌ێن گونا‌ه. وه وه‌ها شی‌وه‌ی درا به‌خۆشه‌ویستی که ئیستا له‌ده‌وری سه‌ری خۆمان بوه‌ستیت. په‌روه‌ردگار، د‌ل‌ته‌نگم که ته‌نانه‌ت به‌وشه‌ش بیه‌مه‌پ‌روو، به‌لام لێره‌دا به‌شه‌رمه‌وه ده‌ل‌ێم: خۆشه‌ویستیت چیت واتای ئه‌وه‌ نییه که ئه‌و کاره‌ بکه‌یت که ده‌بیت

بیکهیت بۆ ئەوهی خۆت بکهیتە شادی بۆ ئیمە. بەو واتایە هاتووێه که تۆ ئەوهی ده‌بی‌ت بیکهیت ده‌یکهیت بۆ ئەوهی هه‌ست به‌ به‌های خۆمان بکه‌ین. ئالوگۆرێکی خه‌مناک بوو. وه‌ دوولایه‌نه‌ بوو: نه‌ک هه‌ر پۆچی ئیمه‌ی له‌و یه‌ک خۆشیه‌ی دزی که تۆ داترشتبوو بۆ ئەوهی بۆ هه‌تا هه‌تا یه‌ تیرمان بکات، به‌ لکو له‌ وه‌ش خراپتر، شوینی شکۆداری تۆمان وه‌ک گه‌نجینه‌ی ژیا‌مان دزی.

وه‌ هه‌موو ئەو کارانه‌ی که له‌ دوا‌ی ئەو پۆژه‌ تاریکه‌ی به‌هه‌شته‌وه‌ کردووته‌ بۆ ئەوه‌یه‌ شته‌کان راست بکه‌یته‌وه‌. ئای خودایه‌ چ می‌ژوو‌یکت له‌ کرده‌وه‌ و بینینه‌کانی خۆت دروستکردوو بۆ ئەوهی خۆت بکه‌یته‌ ناوه‌ندی خۆشیمان و شوینی شه‌ره‌ف و شکۆمه‌ندی له‌ جیهاندا بۆ خۆت وه‌ر بگریته‌وه‌ -بۆ ئەوهی ئەو که‌سه‌ بیت که گه‌له‌که‌ت زیاتر له‌ ژیا‌نی خۆیان تۆ به‌ گه‌نجینه‌ بزانی. به‌ چه‌ندین پێگه‌ گو‌تت و نیشانت دا، ”من بۆ شکۆمه‌ندی خۆم دروستم کردوویت. من تۆم بۆ ستایشی خۆم به‌دی‌هینا. من تۆم بۆ شکۆ و ناوی خۆم به‌دی‌هینا“. وه‌، بۆ ئەوهی مه‌به‌سته‌که‌ له‌ ده‌ست نه‌ده‌ین، تۆ زیادت کرد و فه‌رمووت: ”له‌ ئاماده‌بوونی مندا پر بوون له‌ شادی هه‌یه‌؛ له‌ ده‌ستی راستمدا چێژه‌کان بۆ هه‌میشه‌ هه‌ن. خۆت به‌ من دل‌خۆش بکه‌! له‌ مندا دل‌خۆشه‌ و له‌ خۆشیدا هه‌لبه‌زه‌؛ من پاداشتیکی دل‌نیا و گه‌وره‌م بۆ تۆ! وه‌ر تام بکه‌، ئیستاش به‌ خۆشیه‌کی ده‌رنه‌براو و پر له‌ شکۆمه‌ندییه‌وه‌ شاده‌ب.“

ئای چ دیزاینێکی گه‌وره‌یه‌! بۆ ئەوهی خۆشیمان بی‌ته‌ ده‌نگدانه‌وه‌ی نایابی خودا. بۆ ئەوهی چێژه‌کا‌مان بکه‌ینه‌ به‌لگه‌یه‌ک که نیشان به‌دین ئیستا تۆ گه‌نجینه‌ی له‌ ژیا‌ماندا. هه‌تا خۆشی پۆحمان بکه‌ینه‌ کرۆکی په‌رسته‌نه‌کا‌مان، وه‌ ئاوێنه‌ی به‌های تۆ. بۆ ئەوهی خۆت زۆرت‌رین شکۆمه‌ندیت له‌ ئیمه‌دا هه‌بی‌ت، ئای خودایه‌، کاتیک ئیمه‌ له‌ تۆدا پازیین. ئە‌ی په‌روه‌ردگار، من چۆن هی‌نده‌ کو‌یر بووم که بیر له‌وه‌ بکه‌مه‌وه‌ خۆشه‌ویست بوون له‌لایه‌ن تۆوه‌ واتا ئیمه‌ شکۆدار بکه‌یت نه‌ک خۆت؟ چۆن ده‌توانم چاو‌م ب‌خه‌مه‌ سه‌ر هه‌ندیک ته‌له‌سکۆپی گه‌وره‌، که بۆ ئەوه‌ دروستکراوه‌ به‌ بینینی گه‌له‌سه‌تیره‌کان دل‌خۆشم بکات و له‌جیا‌تی ئەوه‌ له‌ شووشه‌که‌یدا سه‌رنجی په‌نگدانه‌وه‌ی کال و لێلی پوخساری خۆم بده‌م و ب‌ل‌یم: «ئیستا من دل‌خۆشم، من خۆشه‌ویستم»؟

چۆن ده‌توانم له‌به‌رده‌م ئاوابوونی خۆردا، له‌نیوان زنجیره‌ چیاکان و فراوانی ده‌ریادا به‌هه‌ستم و بیر له‌وه‌ بکه‌مه‌وه‌ که خۆشی هه‌میشه‌یی ده‌بی‌ت له‌ شکۆدارکردنی مندا بی‌ت؟

نه‌خ‌یر باوکه‌، خۆشه‌ویستی ئەمه‌یه‌: به‌ تی‌چووی زۆر خۆت کرده‌ شکۆمه‌ندی من و شانازیم. تی‌چووی بی‌کۆتایی بوو که به‌هۆیه‌وه‌ خۆت کرده‌ گه‌نجینه‌ی ژیا‌نم. تۆ کو‌ره‌که‌ت

نارد، ناوهندی گهشاوهی جوانی و خوشهویستیت. وازت لی هیئا له گهل گالته جاری، ناپاکی، درک، قامچی، پرم، مشت، بزمار، شهرمهزاری و مردن. بو چی؟ ههتا توورپی خوت قووت بدهی، وه راستودروستیت تیر بکهی و ههموو گوناوه کانم بنیژی به دووری رۆژهلات له رۆژئاوا و له قوولترین دهريادا، ههتا بگهڕیمهوه مالهوه و گهلهئستهیرهکان له تۆدا بینم. ئەمه خوشهویستی تۆیه، ئای خودایه، نهک بو ئهوهی من شکۆدار بکهیت، بهلکو ههڕچییهک دهییت بکریت بیکهیت بو ئهوهی بو ههتاههتایه له خوشی شکۆدارکردنی تۆدا به ئاگا بيمهوه.

کهواته چۆن مهسیح تاکه شانازی من نابیت! ئای خودایه، نهک ههر تۆی بو من کړییهوه، بهلکو خوێ وینهی تهواو و ناوهندی گهشاوهی درهوشاوهیی تۆیه. چیم ههیه که له لای ئهوهوه نهیهت؟ چ دیارییهکی ژیان یان ههناسهیهک؟ چ بهلینیک ههتا ئیستا داوهته بهللی خوێ له ناویدا وهرنهگرتووه؟ چ شتیکی شیرین-یان شتیکی تال که بهم زووانه شیرینی دهکهیت- له وهرنهگرتووه، تهنها ههر ئهوه نییه که به خوینی خوێ منی کړییهوه؟ یهک شت ههیه که شایهنی من، ئهویش دۆزهخه. بهلام ههموو شتیک له ئهودا هی من و تهنها به قوربانیدانی ئهو بۆم دهستهبر کراوه. ئای خودایه، دووریات له من که ههڕگیز شانازی بکهم جگه له شانازی به خاچی مهسیحی پهروهردگارم.

ئێستاش ئایا ئیمه که مهسیح به گهنجینهی خۆمان دهزانین و دهزانین خوشهویستی تۆ زۆر باشتره له ژیان، وهک ههموو جیهان، گهنجینهکانمان لهسهر ئهم زهویییه کۆبکهینهوه؟ ئایا گویمان لیت نهدهبوو که بلینیت، وهک جارێک گووت: «ئهی گیل، ههر ئهمشه گیانت دهردهچیت. باشه ئهوهی کووت کردووهتهوه، بو کێ دهییت؟» ئهی پهروهردگار، له من دووریات له کاتیکدا جیهان پر بووه له پبویستی، ئیمه دابنیشین و بلین: «پۆج، تۆ کالای زۆرت ههیه که سالانیک زۆره کۆکراوهتهوه؛ ئارام بگره، بخو، بخورهوه، شاد به.» پیچهوانهبوونهوهیهکی ترسناک چاوهڕێ بئ سۆزییهکی لهو شیویه دهکات. «بهلام قوربهسهرتان ئهی دهولهمنندان، چونکه خوشگوزهرانی خۆتان لیره وهرگرتووه» (لوقا ۱: ۲۴). ئیمه له ترسدا دهلهرزین بهو قسانهی که جارێک به دهولهمننده بئ دلهکانت گوت: «بیرت بیت له ژياندا شته باشهکانت وهرگرت، ئهو ههزارهش له نهیشت دهرگاگهتهوه ئازارهکی وهرگرتووه؛ بهلام ئیستا پیچهوانهبوونهوهی گهوره دیت و ئهو لیره دلنهوایی دهکریت، له کاتیکدا تۆ لهوێ به ئازارهوه پالدهکهویت.»

ئای خودایه ئهم جوړه دهولهمنندییه ژیاپنیکیه بهفیرۆچوووه. ئهی پهروهردگار بمانپاریزه. پێگهمان پێده گوئیستی بانگهوازیکی دیکه بین و گوئی لی بگرین: «گهنجینهکهت

نەك لەسەر زەوی، بەلكو لەو شوێنەدا كۆبكه‌ره‌وه كه مۆرانه و ژەنگ و دز هەرگیز لێی نادات. گەنجینه‌یه‌ك بۆ خۆت دروست بكه كه شكست نه‌هێنیت. بەلام دواتر ده‌پرسین: ئه‌ی په‌روه‌ردگار چ گەنجینه‌یه‌ك؟ ده‌بینین تۆ زه‌رده‌خه‌نه ده‌كه‌یت و ده‌لێیت. ”من گەنجینه‌ی تۆم و پاداشتی گه‌وره‌ی تۆم. من خواردن و خواردنه‌وه و جلوه‌برگی جەژن و قازانجی هه‌تاهه‌تایی تۆم. من ژيانى تۆم و خوشى ته‌واو تێرکه‌ره‌که‌تم.“

به‌لێ په‌روه‌ردگار. ئه‌وه به‌سه. به‌لام ئیمه ده‌مانپرسی: چۆن ئهم گەنجینه‌یه‌ کۆبكه‌ینه‌وه؟ ئایا ته‌نها به‌ نيعمه‌تى تۆ كه له‌وى دانه‌نراوه و ئیستا بۆ هه‌میشه به‌ خوێنى عيسا كړدراوه‌ته‌وه؟ چۆن ئهم ژيانه -ئهم ژيانه كورته كه ئیستا ده‌ژین- بیکه‌ينه كۆکردنه‌وه‌ی گەنجینه‌ی له ئاسمان؟ بۆ وه‌لامدانه‌وه‌ی ئهمه؛ ئه‌ی خودایه، ده‌زانى كه ئهم كتیبه‌ بچووكم نووسیوه. وه‌ خو‌په‌رست نه‌بووم و گویم له هه‌ندێك ده‌نگ نه‌گرتوه. به‌لام هه‌ولم داوه لێكۆڵینه‌وه له وشه‌ نووسراوه‌كه‌ت بكه‌م و ئه‌وه‌ی تۆ فه‌رمووته من گوتمه‌وه. ئه‌وه تاكه بانگه‌شه‌ی منه بۆ راستى -كه ئه‌وه‌ی تۆ نووسیوته بلاموكمرده‌وه و ده‌نگدانه‌وه‌م پێداوه.

وه‌لامه‌كه ئه‌وه‌یه كه په‌نگه له‌م ژيانه‌دا مه‌سیح به‌ گەنجینه‌ی خۆمان بکه‌ین، وه‌ لێرده‌ وه‌ك بلیى توانای دلخۆشى له‌ ناویدا به‌ده‌ست به‌ینین. قورساییه‌كى گه‌وره‌ترى شكۆمه‌ندى چاوه‌ڕپى ئه‌وه كه‌سانه ده‌كات كه چێژیان لێ وه‌رگرتوه و له‌ خوشه‌ویستی مه‌سیحدا گه‌شه‌یان كردوه. وه‌ خوشه‌ویستی بۆ مه‌سیح واتای چیه؟ ئه‌وه به‌هادان به‌ هه‌موو ئه‌و شتانه‌یه كه خودا له‌ ئه‌ودا بۆ ئیمه هه‌یه‌تى. به‌نرختر و كامڵبوونی‌یه‌تى به‌سەر هه‌موو گەنجینه‌کانی جیهاندا. خوشحالییه‌ له‌ هاو‌ڕێ‌پێ‌یه‌كه‌ی ئه‌و زیاتر له‌ هه‌موو خێزان و هاو‌ڕێ‌كان. له‌ ئامیزگرتنى هه‌موو به‌لێنه‌کانی‌یه‌تى سه‌باره‌ت به‌ چێژێكى زیاتر له‌ ئاماده‌بوونیدا نه‌ك له‌ هه‌موو به‌لێنه‌ درۆزنه‌کانی گوناها. خوشحالییه‌كه‌ له‌ تامی ئیستای شكۆمه‌ندى و هیواى پر‌بوونی داها‌توو كاتیك پر‌وبه‌ر‌ووی ده‌بینین. ئارامیه‌كى بێ‌ده‌نگه به‌در‌ژایی ئه‌و رێگایه‌ی كه بۆمان هه‌ل‌ده‌ب‌ژێرت له‌گه‌ڵ ئازاره‌کانی. هه‌ستێكى رازیکه‌ر كه هه‌یچ شتێكى بێ‌ه‌وده بۆمان نایه‌نیت.

جۆرێك له‌ خوشییه‌كى ئارام هه‌یه، ئای په‌روه‌ردگار، كه عيسا هه‌م له‌ گونا‌هه‌كه‌مان رزگارى كر‌دین و هه‌م نیشانی دا‌ین چۆن خوشمان بو‌و‌یت. ژيانى ئه‌و، وه‌ك گو‌ت، هه‌م كر‌پن و هه‌م رێگایه‌ك بوو. ئه‌و بۆ ئیمه‌ مرد، ئیستاش بانگمان ده‌كات بۆ ئه‌وه‌ی له‌گه‌ڵیدا به‌رین. ئه‌و هه‌ژاری ئیمه‌ی گرته‌ ئه‌ستۆ بۆ ئه‌وه‌ی ئیمه، له‌ناو ئه‌ودا، ده‌ولمه‌ندى ئاسمانى ئه‌ومان هه‌ییت و ئیستا بانگمان ده‌كات كه ده‌ولمه‌ندییه‌كه‌مان بۆ هه‌ژاران به‌كاربه‌ینین. ئه‌و یه‌كسانی له‌گه‌ڵ تۆدا به‌ شتێك نه‌زانى كه ده‌ستى پێوه

بگریټ، به لکو خوۍ نزمکرده وه و مه وداۍ بۆشایی بیکۆتایی له نیوان ئاسمان و زه ویدا به زاند، بۆیه رهنگه بزانی نهرکی خزمه ته بیسنوورییه کان بۆ دهره وهی ولات واتای چیه و به شداری بکهین له ئهرکی کۆتاییدا. کهواته ئایا ئهمه ئه و شپۆازه نییه که ئیمه گهنجینه کان له ماله که تدا کۆده کهینه وه -بۆ ئه وهی پاره که مان و خۆمان بدهین تاکو ههتا دهتوانین زۆرتین کهس به یه کبوون له گه ل خودادا دهوله مه ند بکهین؟

ده لیم جوریک له خوشیه کی ئارام، به هوۍ زۆری ئازاره وه. ناتوانم باشت له پۆلسی گه وه نیردرارو باسی بکه م که ژیا نی خوۍ به مردنی پۆزانه ناوده بات و ده یخاته ناو پارادۆکسیکه وه: «وهک خه مبار، به لام هه رده م دلشادین، وهک هه ژار به لام زۆران ده وله مه ند ده کهین، وهک هیچمان نه بیټ و هه رچه نه ده هه موو شتی کمان هه یه» (دوو م کۆرنسۆس ۱۰: ۶). ئای باوکه، به کلێسا کهت به خشه که شکۆمه ندی تۆیان له زیڕ زیاتر خوشبویت -وه خوشه ویستی بۆ ئاسووده یی و ئاسایشی خوۍ بوه ستینیت. ئه وه به خشه که ئیمه سه رهتا به دواۍ شانشینیدا بگه رپیین و با شته کانی دیکه به و شپۆه یه بیټ که تۆ ده ته ویت. پیمان به خشه که ئیمه به ره و پۆیستی هه نگاو بنیین نهک به ره و ئاسانکاری. پیمان به خشه که کۆتایی پته و ی ئاسایشمان له مه سیحدا له مه ترسیکردنی مال و ته ندروستی و پاره مان له سه ر زه و ی ئازادمان بکات. یارمه تیده رمان بن بۆ ئه وهی بزانی ن ته گه ر هه ولێ پاراستنی سامانه که مان بدهین، له بری ئه وهی به کاری به یئین بۆ ئه وهی نشان بدهین که سامان خودای ئیمه نییه، ئه وا ژیا مان به فیرو ده دهین، هه رچه نه ده سه رکه وتووش بین.

پهروه ردگاری ئه زیزم، ئیستا دل م ده له رزیت که نویت بۆ خوینهران ده که م بۆ ئه و شته ی که خۆم به زه حمهت ههستم پیکرد. به لام تامم کردوه که ژیا مان رهنگه چی بیټ ته گه ر من و ئه وان بتوانین به درێژایی لیواری هه تا هه تای ی مردندا برۆن، وه به متمانه یه کی ته واه وه زه رده خه نه بکهین که ته گه ر بکهوین، یان له وانه یه پالمان پیبدریت، ئه وه بۆمان قازانج ده بیټ. ئای چ پرگار بوونیک، چ ئازادییه کی گه وه، چ ئیراده یه کی نه دۆرا و بۆ خوشه ویستی به شی ئیمه ده بیټ، ته گه ر به م پرگایه دا برۆن! چ ئاماده یه ک بۆ ئازار کیشان له پیناو شکۆمه ندی مه سیحدا! چ تامه زرۆیه ک بۆ ئه وهی نیسانی هه ژاران بدهین که ئیمه به خوشحالییه وه خه رج ده کهین و خه رجمان کردوه بۆ ئه وهی بۆ هه میشه به خودا شادیان بکهین! چ خۆنزمکرده وه و نه رم و نیانی و ئازاد بوونیک له پۆیستی به ستایش و مووچه نییه! هه موو شته کان له مه سیحدا هی ئیمه ن -جیهان، ژیا ن، مردن، ئیستا، داها توو. هه موویان هی ئیمه ن و ئیمه ش هی مه سیحین. وه شایانی هیچ کامیان نه بووین.

بۆيە، پەرورەدگاری ئەزیزم، بە بۆیریەو نوێژ دەکەم کە هەموو ئەو شتانەى لەم کتێبەدا نووسیومە، ئەگەر راست بێت، بە خۆشییەکی درەوشاو لە عیساى مەسیحدا لە دڵماندا داگیرسێت و ترس بشکێنێت. با هەموو دڵکی تامەزرۆ ئەمەى لەبیربێت: تۆ بەلێنت داو: «هەرگیز پشتگوێت ناخەم، هەرگیز واژت لى ناھێتم» (عیبرانییەکان ۱۳: ۵). کەواتە با بە متمانەى کەوێت کە شکست بە مەرگ دەهێنێت بڵێن: «یەزدان یارمەتیدەرى منە، ناترسم. مەرۆف دەتوانێت چیم لى بکات؟» (عیبرانییەکان ۱۳: ۶).

ئەى پەرورەدگار، مەهێڵە کەسێک ئەم وشانە بخوێنێتەو پڕۆژیک بێت بڵێت «من ژيانم بەفەرۆ داو». بەلکو بە پڕۆحى پیرۆزت و وشە کاریگەرە کەت، هێزێکمان پى بەخشە کە ئێمە ناوى مەسیح وەک پەرورەدگار ناودەبەین، لە سەرۆوى ژيانمانەو مەسیح وەک گەنجینەى کە هەلبەرگین، وە هەست بەکەین، لە قوولایى پڕۆحماندا، وە مەسیح ژيانە و مردنیش قازانجە. بەم شیوەیەش با بەهەى ئەو پيشان بەدەین بۆ ئەوێ هەمووان ببینن. وە بە خەلاتکردنى ئێمە لە هەموو جیهاندا ستایشى بکړیت. لە ژيان و مردندا شکۆدار بێت. با هەموو دراوسى و نەتەوێک بەزانن کە چۆن دڵخۆشى بە عیسا گەلەکەى لە هێزى چاوچنۆکى و ترس پزگار دەکات.

با خۆشەویستى لە پیرۆزەکانتەو بپژیت، پەرورەدگار، ئەمە بەکە ئەگەر گيانى ئێمەش بەفەرۆ بپروات، خەلکى بەخودا شاد بەکەین. «با گەلان ستایشت بەکەن، با هەموو گەلان ستایشت بەکەن. با نەتەوێک دڵخۆش بن و گۆرانى شادى بڵێن» (زەبوورەکان ۶۷: ۳-۴). ئەى مەسیح، شایانى شکۆمەندیت وەک گەنجینەى تەواو تیرکەرى جیهان. بە دەستى لەرزۆکەو لەبەردەم تەختى خودادا، وە بە تەواوى وابەستە بە نىعمەتى تۆو، دەنگمان بەرز دەکەینەو و ئەم بەلێنە بەهێزە دەدەین: وەک چۆن خودا زیندوو، وە مەسیح تەنها شتێکە کە هەمیشە پێویستم پێتە، ژيانم بەفەرۆ نادەم...

بە ناوى عیساى مەسیح، ئامین.

سەرچاوه كان

1. C. S. Lewis, *Mere Christianity* (New York: Macmillan, 1952).
2. C. S. Lewis, *Surprised by Joy* (New York: Harcourt, Brace and World, 1955), 199.
3. C. S. Lewis, *The Abolition of Man* (New York: Macmillan, 1947), 91.
4. E. D. Hirsch, *Validity in Interpretation* (New Haven, CT: Yale University Press, 1967), ix. This quote does not reflect what Hirsch believes but what he is arguing against
5. The quote is from aphorism 125 titled "The Madman," in *The Joyful Science*, cited in Damon Linker, "Nietzsche's Truth," *First Things* 125 (August/September 2002): 54; available online at <http://www.firstthings.com/ftissues/ft0208/articles/linker.html>.
6. Daniel Fuller, *The Unity of the Bible: Unfolding God's Plan for Humanity* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1992)
7. Ibid. 54-453.
8. Jonathan Edwards, *The Works of Jonathan Edwards*, ed. Edward Hickman, 2 vols. (Edinburgh: Banner of Truth, 1976), 1:xx-xxi
9. Jonathan Edwards, "Nothing Upon Earth Can Represent the Glories of Heaven," in *Sermons and Discourses, 1723–1729*, ed. Kenneth P. Minkema, vol. 14 of *The Works of Jonathan Edwards* (New Haven, CT: Yale University Press, 1997), 144
10. See <http://www.268generation.com/#!declaration>
11. C. S. Lewis, "Meditation in a Toolshed," in *C. S. Lewis: Essay Collection and Other Short Pieces*, ed. Lesley Walmsley (London: Harper Collins, 2000), 607
12. In the time of Christ this was the name for the prince of demons—that is, Satan or the Devil
13. Dietrich Bonhoeffer, *The Cost of Discipleship* (New York: Macmillan, 1967), 99
14. Ibid. 55.
15. This sermon is available online at www.desiringGod.org under "John Piper's Candidate Sermon at Bethlehem Baptist Church" (January 27, 1980)
16. John Bunyan, *Grace Abounding to the Chief of Sinners* (Hertfordshire: Evangelical Press, 1978), 123.
17. John Bunyan, *Seasonable Counsels, or Advice to Sufferers*, in *The Works of John Bunyan*, ed. George Offor, 3 vols. (orig. 1854; Edinburgh: Banner of Truth, 1991), 2:726.
18. See more on why God cannot be a risk-taker in John Piper, *The Pleasures of God: Meditations on God's Delight*

- in *Being God*, 2nd ed. (Sisters, OR: Multnomah, 2000), 54–62.
19. Stephen Neill, *A History of Christian Missions* (Middlesex: Penguin, 1964), 42–43
 20. *Ibid.* 42.
 21. For more, see John Piper, *God Is the Gospel: Meditations on God's Love as the Gift of Himself* (Wheaton, IL: Crossway, 2005)
 22. Robert Murray M'Cheyne, *Sermons of M'Cheyne* (Edinburgh: n.p., 1848), 482, emphasis added; quoted in Timothy J. Keller, *Ministries of Mercy: The Call of the Jericho Road* (Phillipsburg, NJ: P&R, 1997), 40.
 23. For a more extended treatment of the unity of these two motives in the Christian life, see the chapter, "A Passion for God's Supremacy and Compassion for Man's Soul: Jonathan Edwards on the Unity of Motives for World Missions," in John Piper, *Let the Nations Be Glad: The Supremacy of God in Missions*, 2nd ed. (Grand Rapids, MI: Baker, 2003), 203–14
 24. Randy Alcorn, *The Treasure Principle* (Sisters, OR: Multnomah, 2001), 8
 25. Ralph Winter, "Reconsecration to a Wartime, Not a Peacetime, Lifestyle," in *Perspectives on the World Christian Movement: A Reader*, ed. Ralph D. Winter and Steven C. Hawthorne, 2nd ed. (Pasadena, CA: William Carey Library, 1999), 705.
 26. Matt. 24:42; 25:13; 26:41; Acts 20:31; 1 Cor. 16:13; Eph. 6:18; Col. 4:2; 1 Thess. 5:6; 1 Pet. 5:8
 27. Winter, "Reconsecration to a War-time, Not a Peacetime, Lifestyle," 706
 28. James Bradley, *Flags of Our Fathers* (New York: Bantam, 2000), 62.
 29. Neil Postman, "Amusing Ourselves to Death," *Et Cetera* 42 (Spring 1985): 15, 18. See his book by the same title, *Amusing Ourselves to Death: Public Discourse in the Age of Show Business* (New York: Viking, 1985).
 30. David Wells, *God in the Wasteland: The Reality of Truth in a World of Fading Dreams* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1994), 88, 90
 31. Douglas R. Groothuis, "How the Bombarding Images of TV Culture Undermine the Power of Words," *Modern Reformation* 10 (January/February 2001): 35–36
 32. Bradley, *Flags of Our Fathers*, 246–47. This book is the story of the Battle of Iwo Jima woven together with the lives of the six flag raisers in the famous Iwo Jima Memorial, told by the son of John Bradley, one of the soldiers in the Memorial
 33. *Ibid.* 188.
 34. Megan Heggemeir, "For Teenagers, Fashion Is Key to Fitting In," *Minneapolis Star Tribune* (November 16, 2002): A23
 35. Bradley, *Flags of Our Fathers*,

36. Ibid. 62-161.
37. Martin Luther, "An Open Letter to the Christian Nobility," in *Three Treatises* (Philadelphia, PA: Fortress, 1960), 14-17. See Gene Edward Veith Jr., *God at Work: Your Christian Vocation in All of Life* (Wheaton, IL: Crossway, 2002) for an exposition for lay people of Luther's doctrine of vocation. See also Os Guinness, *The Call: Finding and Fulfilling the Central Purpose of Your Life* (Nashville: Word, 1998), and Paul Helm, *Callings: The Gospel in the World* (Edinburgh: Banner of Truth, 1998).
38. Cecil F. Alexander, "All Things Bright and Beautiful" (1848)
39. Jonathan Edwards, "Thoughts Concerning the Revival," in *The Great Awakening*, ed. C. C. Goen, vol. 4 of *The Works of Jonathan Edwards* (New Haven, CT: Yale University Press, 1972), 340
40. C. S. Lewis, "Christianity and Literature," in *Christian Reflections* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1967), 10.
41. C. S. Lewis, "Rejoinder to Dr. Pittenger," in *God in the Dock: Essays on Theology and Ethics* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1970), 183.
42. For more on Adoniram Judson, see John Piper, *Filling Up the Afflictions of Christ: The Cost of Bringing the Gospel to the Nations in the Lives of* William Tyndale, Adoniram Judson, and John Paton, *The Swans Are Not Silent* (Wheaton, IL: Crossway, 2009).
43. Anderson, *To the Golden Shore*, 41
44. Ibid. 42.
45. Ibid. 44. The source of this story is oral reports from family members recorded in Francis Wayland, *A Memoir of the Life and Labors of the Rev. Adoniram Judson, D. D.*, 2 vols. (Boston: Phillips, Sampson, and Co., 1854), 1:24-25
46. Anderson, *To the Golden Shore*, 45
47. Ibid. 83.
48. The Bethlehem College & Seminary Affirmation of Faith can be read in its entirety at www.Bethlehemcollegeand-seminary.org
49. Robert Murray M'Cheyne, Sermon LXXXII in *The Works of the Late Rev. Robert Murray M'Cheyne*, 4 vols. (New York: Robert Carter, 1847), 2:479. I found this reading Timothy J. Keller, *Ministries of Mercy: The Call of the Jericho Road* (Phillipsburg, NJ: P&R, 1997), 65. I wish every one of my readers would read Keller's book
50. Kenneth Scott Latourette, *These Sought a Country* (New York: Harper and Brothers, 1950).
51. John R. Mott, *Five Decades and a Forward View* (New York: Harper and Brothers, 1939).
52. David Howard, "Student Power in Missions," in *Perspectives on the*

- World Christian Movement: A Reader, ed. Ralph D. Winter and Steven C. Hawthorne, 2nd ed. (Pasadena, CA: William Carey Library, 1999), 283.
- Most of the facts I have recorded here about the SVM come from this article.
53. Ruth Rouse and Stephen C. Neill, A History of the Ecumenical Movement, 1517–1948 (Philadelphia, PA: Westminster, 1967), 328
 54. J. Campbell White, “The Layman’s Missionary Movement,” in Perspectives on the World Christian Movement: A Reader, ed. Ralph D. Winter and Steven C. Hawthorne, 1st ed. (Pasadena, CA: William Carey Library, 1981), 222
 55. Ibid. 223.
 56. Ibid. 224.
 57. Ibid. 225.
 58. Ibid. 224.
 59. Ibid. 225.
 60. See http://www.emptytomb.org/fig1_07.html.
 61. See <http://www.emptytomb.org/scg-03missions.pdf>
 62. See <http://www.rockrohr.net/wp-content/uploads/2012/12/StatusOf-GlobalMission-2010.pdf>
 63. Patrick Johnstone, The Church Is Bigger Than You Think (Ross-shire: Christian Focus, 1998), 22
 64. See, for example, <http://www.joshua-project.net/>
 65. Johnstone, The Church Is Bigger Than You Think, 225–30
 66. Ibid. 215. Johnstone is more optimistic than Barrett in his numbers: About 20 per- cent of the world’s population are unevangelized; 47 percent are non-Christians living where they are likely to be evangelized; and 33 percent are professing Christians.
 67. David B. Barrett and Todd M. Johnson, “Annual Statistical Table on Global Mission 2002,” International Bulletin of Missionary Research 26 (January 2002): 22–23.
 68. Johnstone, The Church Is Bigger Than You Think, 115–16
 69. Johnstone, The Church Is Bigger Than You Think, 273.
 70. Patrick Johnstone and Jason Mandryk, Operation World: When We Pray God Works (Waynesboro, GA: Paternoster USA, 2001). See the online version at [http:// www .operation world.org](http://www.operationworld.org)
 71. Ibid. 222.
 72. Ibid. 223.
 73. Abraham Kuyper, “Sphere Sovereignty,” in Abraham Kuyper, A Centennial Reader, ed. James D. Bratt (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1998), 488

خه ونى هه نديك خه لكى سه ردهم ئه وهيه خه لكى هانده ده ن
كه ژيانيان به لايه نگرى شتى بى بايه خ به سه ربه ن، به ناو
ژياندا ده خليسكن و له سه رووى هه موو شتيكه وه به دوای
سه ركه وتن و ئاسووده يى و چيژدا ده گه پرين. به لام خودا
مروقه كانى بو زور زياتر له مه دارشتوو.

ئهم كتيبه كتيبيكى پرفروشه، جان پاپهر بانگه وازيكي
سوژدارانه ده كات بو نه وهى داها توو بو ئه وهى دوور بكه ونه وه
له مه ترسيه كانى ژيانكي به فيروچوو، پيمان ده ليت به شدار
بين له مه ترسى و قوربانيدان كه بو هه تاهه تايى گرنگه - به
دلگه رميه وه له پيناو شكومه ندى خودا و له هه موو بواره كانى
ژيانماندا رهنگدانه وهى ئه وه هه ييت.

